

مریان و ادبیات فارسی

۱- معنی واژه‌های «ضیعت - مخذول - افگار - بنان - صلات» به ترتیب کدام است؟

- (۱) دارایی - خوار - آزرده - انگشت - درود
(۲) زمین زراعتی - خواری - زخمی - انگشت - درودها
(۳) آب و زمین - بدبختی - مجروح - انگشتان - نمازها
(۴) ضایع نمودن - زیون - خسته - انگشتان - نماز

۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست است؟

- (مَلّاح: ملوان) (مستطاب: خوش آمده) (لوا: عَلم) (عتیق: دیرینه) (کَلَجَه: قسمی لبّاده) (کافَه: همه) (فسحت: رسایی)
(نقش‌بند: تندیسگری) (یمین: سوگند) (کاره: بی‌میل و ناخشنود)

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳- واژه‌های کدام گزینہ، به ترتیب در معنای «بازآمدن، غلبه، آلت لہو، فواید، راهنما، زیر پا گذاشتن» به کار رفته است؟

- (۱) قدوم، مقهور، منہی، عواید، رازین، تبّتل
(۲) قدم، غو، ملاہی، عواید، وزیر، پیمودن
(۳) قدوم، قہر، مُلہی، عواید، دستور، سپردن
(۴) مُقام، خشم، مناہی، عایدی، مشاور، سپاردن

۴- در کدام گروه از واژه‌ها با توجّہ به معنی مقابل آن‌ها، غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) مصیب: (درست‌اندیش) - اغرا: (تحریک) - صبیّہ: (دختر)
(۲) حودج: (کجاوہ) - تعریض: (گوشه زدن) - جزم: (استوار)
(۳) فزہی: (شوکت) - فوہ: (دہان) - سَبُع: (جانور درندہ)
(۴) قنات: (نیزہ) - امارت: (نشانه) - ترحیب: (خوشامدگویی)

۵- در متن «در احکام مروت قدر به چه تعویل جایز توان داشت؟ و بارها بر سر جمع با او ثناها گفته‌ام و ذکر خرد و دیانت و اخلاص و امانت او بر

زبان رانده؛ اگر آن را خلاقی روا دارم به تناقض قول و رای منسوب گردم و عهد من در دل‌ها بی‌قدر شود.» چند غلط املائی یافت می‌شود؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۶- شهرت «أ. هنری» بیش‌تر مرهون چیست و دو اثر از آثار او کدام است؟

- (۱) داستان‌های کوتاه، احساساتی و نیمه واقع‌گرایانه‌ی او - قلب مغرب - اختیارات
(۲) بیان دشواری‌های تبعیدشدگان فلسطینی - آتش خاموش - قلب مغرب
(۳) آزادمنشی و آزاداندیشی و طرفدار جدی اصلاحات اجتماعی - ژیل بلاس - چرخ و فلک
(۴) داستان‌های توصیفی و بیان مشکلات زندگی آدمی - راه‌های سرنوشت - ژیل بلاس

۷- انقلاب اسلامی است. او نخستین مجموعه ی شعر خود را با نام . و

..... از دیگر آثار و ترجمه‌های اوست. دفتر شعر «گنجشک و جبرئیل» مجموعه‌ی سروده‌های عاشورایی وی در قالب شعر ..... است. «

- (۱) سیدحسن حسینی، صلاّی غم، برادہ‌ها، نیمایی
(۲) مشفق کاشانی، صلاّی غم، حَمّام روح، نیمایی
(۳) عبّاس کی‌منش، مثنوی شباهنگ، آذرخش، سپید
(۴) سیدحسن حسینی، برادہ‌ها، حَمّام روح، سپید

۸- سراینده یا نویسنده‌ی چند مورد از آثار زیر، درست معرّفی نشده است؟

- (انه‌اید: ویرژیل) (برگ‌هایی در آغوش باد: غلامحسین یوسفی) (کشف‌المحجوب: علی بن عثمان هجویری) (بدایع‌الوقایع: دولت‌آبادی)
(فرار از مدرسه: غلامحسین ساعدی) (چشمه: قیصر امین‌پور) (آزادی مجسمه: اسلامی ندوشن) (خمسة‌المتحرّین: امیرعلیشیر نوایی)
(اشعة‌اللمعات: جامی)

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۹- در کدام بیت جناس تام به کار نرفته است؟

- (۱) نیک‌خواها! در آتشم بگذار
(۲) مگر می‌بینی که دد را و دام
(۳) سعدی که داد وصف همه نیکوان بداد
(۴) درد بی‌عشقی ز جانم برده طاقت ورنه من
وین نصیحت مکن که بگذارش
نینداخت جز حرص خوردن به دام؟!
عاجز بماند در تو زبان فصاحتش
داشتم آرام تا آرام جانی داشتم

۱۰- در بیت «دامن دوست به دست آر و ز دشمن بگسل / مرد یزدان شو و فارغ گذر از اهرمنان» همهی آرایه‌های ادبی کدام‌گزینه یافت می‌شود؟

- (۱) کنایه، جناس، استعاره، تضاد
(۲) متناقض‌نما، کنایه، تلمیح، جناس
(۳) تضاد، جناس، اسلوب معادله، استعاره
(۴) جناس، استعاره، تشبیه، متناقض‌نما

۱۱- اگر ابیات زیر را با توجه به داشتن آرایه‌های «استعاره، تشبیه، حس آمیزی، اسلوب معادله، جناس تام» از بالا به پایین مرتب کنیم، گزینه‌ی درست کدام است؟

- (الف) تا برآمد در جهان آوازی زلف و رُخش
(ب) جز بدان آهوی وحشی که به من رام نگشت
(ج) گر آن شیرین دهن لب را به شگر خنده بگشاید
(د) دل به دست آن نگار شوخ و سنگ افتاده است
(ه) محروم اگر شدم ز سر کوی او چه شد
(۱) ج، ب، ه، الف، د (۲) ب، ه، د، الف، ج
(۳) ب، الف، ه، د، ج (۴) ج، الف، ه، د، ب

۱۲- در متن «حس شرافتمندی، مناعت، میهن‌دوستی، عدم اطاعت از زور و سرکشی در برابر ستمگری و اهمیت جانبازی، رادمردی و آزادگی در سراسر شاهنامه‌ی فردوسی به بهترین وجه یافت می‌شود.» به ترتیب چند واژه‌ی «مشتق»، «مرکب» و «مشتق - مرکب» وجود دارد؟

- (۱) شش - یک - هفت (۲) شش - دو - شش (۳) پنج - یک - شش (۴) پنج - یک - هفت

۱۳- در بین واژه‌های زیر، ساختمان چند واژه به ترتیب از «صفت + اسم + وند» تشکیل شده است؟

«نوآموزی، چهارراه، هیچ‌کاره، تازه‌وارد، رنگین‌کمان، هزارساله، سرخگون، دادگستری، سه‌پایه، دورافتاده»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۴- در کدام عبارت جمله‌ی دو جزئی (ناگذر) یافت می‌شود؟

- (۱) قرآن می‌خواندند و می‌گفتند: ای کتاب مقدس، ما نسبت به تو وفادار بودیم و در برابر تو جان خود را فدا خواهیم کرد.
(۲) به انتظار دمیدن آخرین سپیده‌ی زندگی و افتخارآمیزترین روز عمر نشسته بودند و صوت قرآنشان روح‌نواز ملکوتیان بود.
(۳) در برابر آفریدگار هستی و عظمت آفرینش، برای آخرین بار چهره به خاک ساییدند و هم‌چون زمزمه‌ی زنبوران کندو در ذکر خدا غرق شدند.
(۴) کم‌کم بوته‌های خار در کنار و گوشه‌ی دشت سایه می‌انداختند و فروغ بی‌رنگ مهتاب به آرامی پهن می‌گشت و خاک‌های غم‌آلود بیش‌تر روشنی را به خود می‌گرفتند.

۱۵- در همهی ابیات به استثنای بیت ..... جابه‌جایی ضمیر صورت گرفته است.

- (۱) بضاعت نی‌آوردم الا امیید
(۲) من آنم ز پای اندر افتاده پیر
(۳) کس از من سیه‌نامه‌تر دیده نیست
(۴) جز این کاعتماد به یاری توست
خدایا ز عفووم مکن نامیید
خدایا به فضل خودم دست گیر
که هیچم فعال پسندیده نیست
امییدم به آمرزگاری توست

۱۶- در متن زیر چند وابسته‌ی پسین وجود دارد؟

«دگرگونی‌های پی‌درپی سیاسی، روابط اجتماعی و فرهنگی، ورود عناصری تازه در قلمرو اندیشه، آشنایی با مکتب‌های فکری و ادبی اروپا، زمینه‌ساز تحولاتی در جامعه‌ی ایرانی شد که تأثیر آن‌ها را در نوشته‌های منثور، با نثرهای ساده‌ی داستانی، به‌ویژه داستان‌های کوتاه جمال‌زاده و طنز پرتحرک و مردمی دهخدا، شاهد هستیم.»

- (۱) سی و یک (۲) بیست و نه (۳) بیست و هشت (۴) سی

۱۷- بیت «آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مرّوت با دشمنان مدارا» با کدام بیت قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) مه نور از آن گرفت کز شب نرمید
(۲) بختش یار است، هر که با یار بساخت
(۳) اهل دل را به دل و اهل نظر را به نظر
(۴) ما و دشمن‌دوستی، این رسم، رسم تازه‌ای است
گل بوی بدان یافت که با خار بساخت
بردارد کام، هر که با کار بساخت
دوست‌داران زبان را به زبان باید جُست
ورنه هر مو بر تن ایام دشمن، دشمن است

۱۸- مضمون عبارت «پس خویشتن مرده کرد و بر روی آب می‌رفت. صیاد او را برداشت و چون صورت شد که مرده است بینداخت. به حیل

خویشتن در جوی افکند.» با کدام بیت تناسب ندارد؟

- ۱) زننده کدام است بر هوشیار
- ۲) ای حیات عاشقان در مردگی
- ۳) مردم در این فراق و در آن پرده راه نیست
- ۴) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می‌زندگی خواهی

- آن‌که بمیرد به سر کوی یار
- دل نیایی جز که در دل بردگی
- یا هست و پرده‌دار نشانم نمی‌دهد
- که ادیس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما

۱۹- بیت «هر که داند گفت با خورشید راز / کی تواند ماند از یک ذره باز؟» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) کم‌تر از ذره نه‌ای پست مشو عشق بورز
- ۲) ذره‌ذره کاندردین ارض و سماست
- ۳) غلط گفتم ز ذره کم‌تر است این
- ۴) هزار ذره اگر کم شود ز روی هوا

- تا به خلوت‌گاه خورشید رسی چرخ‌زنان
- جنس خود را هم چو کاه و کهرباست
- که زی خورشید انور می‌فرستم
- به ذره‌ای نرسد آفتاب را نقصان

۲۰- کدام بیت بیانگر وادی ششم از هفت وادی عرفان در منطق‌الطیر است؟

- ۱) عین وادی فراموشی بود
- ۲) گر بسی بینی عدد گر اندکی
- ۳) هرچه زد توحید بر جان‌ش رقم
- ۴) گر در این دریا هزاران جان فتاد

- لنگی و کوری و بی‌هوشی بود
- آن یکی باشد در این ره در یکی
- جمله گم گردد از او گم نیز هم
- شب‌می در بحر بی‌پایان فتاد

۲۱- بیت «نیک و بد چون همی باید مرد / خنک آن کس که گوی نیکی بُرد» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- ۱) غم و شادمانی نم‌اند ولیک
- ۲) نیکی نبود سزای بدکرداری
- ۳) نیک باشی و بدت گوید خلق
- ۴) شادی بی غم در این بازار نیست

- جزای عمل م‌اند و نام نیک
- بد می‌کنی و نیک طمع می‌داری
- به که بد باشی و نیکت بینند
- گنج بی مار و گل بی خار نیست

۲۲- مفهوم عبارت زیر با کدام بیت متناسب است؟

«مولانا فقر اختیاری را بر مکتب و تجمل رایج در دستگاه صدرالدین، شیخ‌الاسلام شهر، ترجیح می‌داد و از آن هیچ گونه ناخرسندی

نشان نمی‌داد.»

- ۱) کجا به خانه نشیند مگر بُود محبوس
- ۲) اگر چو سرو تهی‌دست می‌روی بر او
- ۳) هزار سختی اگر بر من آید آسان است
- ۴) اگر قراضه‌ی زر بر کف است هم‌چون گل

- کسی که پرورش او به باغ و بستان است
- مرو که او متنقّر ز تنگ‌دستان است
- که دوستی و ارادت هزار چندان است
- ز نور عارض او مجلس گلستان است

۲۳- مفهوم همه‌ی ابیات به استثنای بیت ..... با یک‌دیگر تناسب دارد.

- ۱) درنیابد حال پخته هیچ خام
- ۲) بسیار سفر باید تا پخته شود خامی
- ۳) با نیم‌پختگان نتوان گفت سوز عشق
- ۴) پیر میخانه چه خوش گفت به دُردی‌کش خویش

- پس سخن کوتاه باید والسلام
- صوفی نشود صافی تا درنکشد جامی
- خام از عذاب سوختگان بی‌خبر بود
- که مگو حال دل سوخته با خامی چند

۲۴- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- ۱) آرام‌گه بی‌خبری بود بهشتی
- ۲) پرستش به مستی است در کیش مهر
- ۳) هر که امشب می‌نوشد او به ما منسوب نیست
- ۴) گر هیچ خرد داری و هشیاری و بیدار

- بیداری و هشیاری ما را که خبر کرد
- برون‌اند زین جرگه هشیارها
- پارسا در حلقه‌ی مستان نشستن خوب نیست
- چون مست مرو بر اثر او به تمنا

۲۵- مفهوم عبارات «خاله‌ام با همه‌ی تمکّنی که داشت به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود؛ نه از بخل، بلکه از آن جهت که به بیش‌تر از آن احتیاج نداشت.» با همه‌ی ابیات به‌جز بیت ..... تناسب دارد.

- (۱) به پیغامی قناعت کرد از آن ماه
- (۲) چنین بود تا بود این تیره روز
- (۳) چه سرمایه سازم که سودم دهد گفت
- (۴) گرت زهت همی باید به صحرای قناعت شو
- بسه بادی دل نه‌باد از خاک آن راه
- تسو دل را به آه از فزون‌می مسوز
- اگر می‌توانی قناعت قناعت
- که آن‌جا باغ در باغ است و خوان در خوان و با در با (آش)

میان‌برینی

■ عَيْنَ الصَّحِّحِ وَ الْأَدَقِّ فِي الْأُجُوبَةِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۲۶ - ۳۳):

۲۶- «يُحَاسِبُ اللَّهُ الْخَلْقَ عَلَى كَثْرَتِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، كَمَا يَرْزُقُهُمْ عَلَى كَثْرَتِهِمْ فِي الدُّنْيَا»:

- (۱) روز قیامت حسابرس همه‌ی مردم خداوند می‌باشد، به‌گونه‌ای که در دنیا همه‌ی آن‌ها را روزی عطا می‌کند!
- (۲) روز قیامت خداوند به حسابرسی اکثریت خلق می‌پردازد، همچنان‌که اکثریت آن‌ها را در دنیا روزی عطا می‌کند!
- (۳) خداوند به حساب مردم در روز قیامت می‌رسد، هر چند تعدادشان کثیر است، چنان‌که در دنیا نیز با توجه به کثرتشان به آن‌ها روزی داده می‌شود!
- (۴) خداوند مردم را با وجود بسیار بودن تعداد آن‌ها، روز قیامت محاسبه می‌کند، همان‌طور که آن‌ها را با وجود بسیار بودن تعدادشان، در دنیا روزی می‌دهد!

۲۷- «شَعَرْتُ أَنَّ الشَّيْطَانَ يَقْهَقُهُ وَ يَسْخَرُ مِنِّي عِنْدَ عَصْيَانِي رَبِّي»:

- (۱) گویی شیطان قهقهه می‌زد و مرا مسخره می‌کرد زمانی‌که پروردگارم را نافرمانی کردم!
- (۲) هنگام نافرمانی از پروردگارم احساس کردم که شیطان قهقهه می‌زند و مرا مسخره می‌کند!
- (۳) هرگاه بر پروردگارم عصیان می‌کنم احساس می‌کنم مورد تمسخر و قهقهه‌ی شیطان واقع شده‌ام!
- (۴) احساس کردم گویی این قهقهه‌ی شیطان است که هنگام عصیان من بر پروردگارم مرا مسخره می‌کند!

۲۸- «قَدْ تَعَلَّمْتُ أَنْ لَا أُعْجِلَ فِي مَعَابَةِ أَحَدٍ بِذَنْبِ ارْتِكَابِهِ، فَلَعَلَّ اللَّهَ أَرَادَ أَنْ يَغْفِرَ ذَنْبَهُ»:

- (۱) یاد گرفته‌ام که در سرزنش کردن کسی به‌سبب گناهی که مرتکب شده عجله نکنم، چه شاید خدا بخواهد از گناه او درگذرد!
- (۲) مرا فهمانده‌اند که نباید در عیب‌جویی از افراد به‌سبب گناهان آن‌ها تعجیل کنم، بسا خدا بخواهد از گناه آن‌ها گذشت کند!
- (۳) فهمیده‌ام که در عیب‌گیری از اشخاص به‌خاطر گناه کردنشان نباید شتاب داشته باشم، بسا خدا بخواهد آن‌ها را ببامزد!
- (۴) به من آموخته‌اند که نباید در سرزنش هیچ فردی به‌خاطر گناهش عجله کرد، چه شاید آمرزیده‌ی خداوند باشد!

۲۹- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) أَوَّلُ مَسْئُولِيَةِ الْمَرْأَةِ الْمَهْمَةُ الْاهْتِمَامُ بِالْأُسْرَةِ: نخستین مسئولیت مهم زن توجّه به خانواده است.
- (۲) فالْأَخْلَاقِيَّاتُ الَّتِي نَشَاهِدُهَا خَارِجَ الْبَيْتِ نَتِيجَةُ تَرْبِيَةِ الْأُمِّ: پس اخلاقیاتی که بیرون خانه مشاهده می‌شود در نتیجه‌ی تربیت مادران است،
- (۳) لذلك نعتقد أَنَّ إِصْلَاحَ الْمَجْتَمَعِ الْحَقِيقِيِّ يَتَرَكِّزُ عَلَى الْمَرْأَةِ: به همین خاطر معتقدیم که اصلاح جامعه‌ی حقیقی بر وجود زن متمرکز می‌باشد،
- (۴) و مِنْ مَسْئُولِيَّاتِ الْمَرْأَةِ الْآخَرَى مَشَارَكَتُهَا فِي الْخِدْمَاتِ الْاجْتِمَاعِيَّةِ: و از دیگر مسئولیت‌های زنان حضور آنان در خدمات اجتماعی خواهد بود!

۳۰- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- (۱) لَمَّا كُنْتُ طِفْلاً مَازَالَ هَذَا السُّؤَالُ يَشْغَلُ فِكْرِي: از زمانی که طفلی بیش نبودم مسأله‌ای پیوسته ذهن مرا به خود مشغول کرده بود،
- (۲) نحن الموجودات الحيّة لم نتولّد و لم لانعش إلاّ لزمن محدود فنموت؟! ما موجودات زنده چرا متولد می‌شویم و چرا فقط برای زمانی محدود زندگی می‌کنیم سپس می‌میریم؟!
- (۳) و لَكِنِّي عِنْدَمَا أَصْبَحْتُ أَكْبَرَ بِمُرُورِ الزَّمَنِ، وَجَدْتُ دَلِيلَ ذَلِكَ: ولی به مرور زمان وقتی بزرگتر شدم دلیل آن را یافتم،
- (۴) كان الدليل يرجع إلى مسألة تكامل الإنسان و حكمة باري الكون: دليل، به موضوع تکامل انسان و حکمت خالق هستی مربوط می‌شد!

۳۱- «إِنَّ النَّمِيْمَةَ تَزْرَعُ الضَّغِيْنَةَ!». عَيِّنِ الصَّحِيْحَ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) لاجبذا الإنسان التَّمِيم، فَإِنَّهُ يُبْعَدُ عَنْكَ أَصْدِقَاءُكَ!
 (۲) ما أَقْبَحُ السَّعَايَةِ! فَإِنَّهَا تَنْشُرُ بِذَوْرِ الْحَقْدِ بَيْنَ النَّاسِ!
 (۳) مَدَهْ نَزْدَ خُودِ رَاه، بِدَغْوِي رَا / نَهْ مَرْدِ سَخْنِ چِيْنِ دُو رُوِي رَا!
 (۴) مِيَانِ دُو كَسِ جَنْگِ چُونِ آتَشِ اسْتِ / سَخْنِ چِيْنِ بِدَبَخْتِ هِيْزِمِ كَشِ اسْتِ!

۳۲- «فَقَطْ اِنْسَانٌ ضَعِيفٌ بِهٖ نَاامِيْدِي اِجَاْزَهٗ مِيْ دَهْدُ كِهٖ دَرِ قَلْبِشِ نَفُوْذُ كَنْدَا!»:

- (۱) إِنَّمَا الضَّعِيفُ يَسْمَحُ لِلْقَلْبِ أَنْ يَتَسَرَّبَ فِيْهِ الْيَأْسُ!
 (۲) لَا يَسْمَحُ الضَّعِيفُ لِلْيَأْسِ أَنْ لَا يَتَسَرَّبَ فِيْ قَلْبِهٖ!
 (۳) إِنَّمَا يَسْمَحُ الضَّعِيفُ لِلْيَأْسِ أَنْ يَتَسَرَّبَ إِلَى قَلْبِهٖ!
 (۴) لَا يَأْذُنُ الْيَأْسُ أَنْ يَتَسَرَّبَ فِيْ الْقَلْبِ إِلَّا الضَّعِيفُ!

۳۳- عَيِّنِ الْخَطَأَ:

- (۱) به مادر سالخوردها احترام بگذار تا خشنودی خدا را به دست آوری! احترامی اَمَكُ العجوز لتتالي رضا الله!
 (۲) معلّم به من پیشنهاد کرد که به دوستم در فهم زبان عربی کمک کنم! اقترح معلّمي عليّ أن أساعد صديقي في فهم اللّغة العربية!
 (۳) برادر خردسالم هرگز در اتاق تاریک نمی خوابد زیرا از تاریکی می ترسد! لاينام أخي الصغير في الغرفة المظلمة أبداً لأنّه يخاف من الظلمة!
 (۴) ما به علّت زیادی تکالیف درسی مان نمی توانیم به مهمانی برویم! نحن لم نقدر بسبب كثرة الواجبات المدرسيّة حتّى نذهب إلى ضيافة!

■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۳۴ - ۴۲) بِمَا يَنْاسِبُ النَّصَّ:

أُ رَأَيْتَ حَتَّى الْآنَ خِلَالَ سَفَرْتِكَ طَائِراً وَاقِفاً عَلَى سِلْكٍ (مَا يَمَرُّ بِهِ الْكُهْرِبَاءُ) مِنْ دُونِ أَنْ يَهْدِدَهُ خَطَرٌ؟ فَكثيْراً مَا نَشَاهِدُ طَيُوراً تَحْطُّ (تَنْزِلُ) عَلَى أَسْلَاحِ الْكُهْرِبَاءِ لِكُنْهَافِهَا لَاتَصَابُ بِالصَّاعِقَةِ! لِمَاذَا؟! تَنْتَقِلُ الطَّاقَةُ الْكُهْرِبَائِيَّةُ مِنْ مَرَاكِزِ الْإِنْتَاكِ إِلَى الْمَنَازِلِ مِنْ خِلَالَ سَلْكِيْنِ، أَحَدُهُمَا يَحْمِلُ الْإِلِكْتُرُونَاتِ وَالْآخَرُ يَجْرِعُهَا، وَ لِكِي يَصَابُ الطَّائِرُ بِالصَّاعِقَةِ لَا بَدَّ لَهُ أَنْ يَلَامَسَ السَّلْكِيْنِ مَعاً أَوْ يَلَامَسَ سِلْكَ الْقُوَّةِ الْكُهْرِبَائِيَّةِ وَالْأَرْضَ! فَلِهَذَا مَخْطَرٌ عَلَى أَيِّ شَخْصٍ يَقِفُ مَلَامَساً الْأَرْضَ أَنْ يَلْمَسَ أَسْلَاحَ الْكُهْرِبَاءِ، حَيْثُ يَمَرُّ الْكُهْرِبَاءُ مِنَ السِّلْكِ إِلَى الْأَرْضِ خِلَالَ جِسْمِهِ!

۳۴- عَيِّنِ الْخَطَأَ:

- (۱) مبدأ السلك مصانع إنتاج الكهرباء!
 (۲) لا يوجد فاصل بين السلكين، بل هما ملتصقان!
 (۳) من أحد السلكين تعود الالكترونات المستخدمة في المقاصد!
 (۴) لا يهددنا خطر إذا لبسنا حذاء مناسباً و قد لمسنا سلكاً فيه الكهرباء!

۳۵- عَيِّنِ الصَّحِيْحَ:

- (۱) الطيور لاتصاب بالصاعقة أبداً!
 (۲) يعمل السلكان عملاً واحداً!
 (۳) الأرض قادرة على أن تنقل الكهرباء!
 (۴) يمكن انتقال الكهرباء بسلك واحد!

۳۶- عَيِّنِ الْخَطَأَ: لَا يَصَابُ الطَّائِرُ الَّذِي يَقِفُ عَلَى السِّلْكِ الْكُهْرِبَائِيَّ بِالصَّاعِقَةِ لِأَنَّهُ .....

- (۱) حينئذ لا يلامس الأرض!
 (۲) لا يقف على سلك فيه الكهرباء!
 (۳) يقف على سلك واحد لا اثنين!
 (۴) لا يلامس السلكين في آن واحد!

۳۷- عَيِّنِ الْمَقْصُودَ مِنَ النَّصِّ:

- (۱) بيان كيفية عمل الأسلاك الكهربائية.
 (۲) تبين خطرات الصاعقة للإنسان و الطيور.
 (۳) توضيح خطرات الأسلاك الكهربائية.
 (۴) عدم السماح للطيور أن تقف على الأسلاك.

■ عَيِّنِ الصَّحِيْحَ فِي التَّشْكِيلِ (۳۸ و ۳۹):

۳۸- «تَنْتَقِلُ الطَّاقَةُ الْكُهْرِبَائِيَّةُ مِنْ مَرَاكِزِ الْإِنْتَاكِ إِلَى الْمَنَازِلِ مِنْ خِلَالَ سَلْكِيْنِ، أَحَدُهُمَا يَحْمِلُ الْإِلِكْتُرُونَاتِ!»:

- (۱) الْكُهْرِبَائِيَّةُ - الْإِنْتَاكِ - الْمَنَازِلُ - يَحْمِلُ
 (۲) مَرَاكِزُ - الْمَنَازِلُ - يَحْمِلُ - الْإِلِكْتُرُونَاتُ
 (۳) تُنْتَقَلُ - الطَّاقَةُ - مَرَاكِزُ - الْإِنْتَاكِ
 (۴) الطَّاقَةُ - مَرَاكِزُ - الْإِنْتَاكِ - خِلَالَ

۳۹- «مَخْطَرٌ عَلَى أَيِّ شَخْصٍ يَقِفُ مَلَامَساً الْأَرْضَ أَنْ يَلْمَسَ أَسْلَاحَ الْكُهْرِبَاءِ!»:

- (۱) مُخْطِرٌ - شَخْصٍ - يَقِفُ - مَلَامَساً
 (۲) مُخْطِرٌ - يَقِفُ - مَلَامَساً - يَلْمَسُ
 (۳) شَخْصٍ - يَلْمَسُ - أَسْلَاحَ - الْكُهْرِبَاءِ
 (۴) يَقِفُ - الْأَرْضُ - يَلْمَسُ - الْكُهْرِبَاءِ

■ عَيْنِ الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٤٠ - ٤٢):

٤٠- «يهدّد»:

- (١) للغائب - صحيح - متعدّد - مبني للمجهول - معرب / فعل منصوب بـ «أن» و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر
- (٢) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعلّ - مضاعف - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله اسمٌ ظاهر
- (٣) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي - صحيح - لازم - مبني للمجهول / فعل منصوب، و نائب فاعله «خطر» الاسم الظاهر
- (٤) مزيد ثلاثي من باب تفعيل - صحيح و مضاعف - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله «خطر» و الجملة فعلية

٤١- «يقف»:

- (١) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معرب / فاعله «شخص»، و الجملة فعلية
- (٢) مجرّد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع، و فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية
- (٣) للغائب - مجرّد ثلاثي - معتل و مثال (له إعلال، حذف حرف العلة فيه) - لازم / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (٤) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معتل و مثال - معرب / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية

٤٢- «ملا مساً»:

- (١) مفرد مذكّر - مشتق و اسم فاعل (من باب مفاعلة) - نكرة - معرب - صحيح الآخر / حال مفردة و منصوب، و هو عامل للمفعول به: «الأرض»
- (٢) اسم - مفرد مذكّر - مشتق و اسم مفعول - صحيح الآخر - منصرف / حال و منصوب، و صاحب الحال الضمير المستتر في «يقف»
- (٣) مشتق و اسم فاعل (مصدره: ملاسة) - نكرة - معرب / تمييز نسبة و منصوب، و «الأرض»: مفعول به و منصوب
- (٤) اسم - مشتق و اسم مفعول (من باب مفاعلة) - صحيح الآخر - منصرف / تمييز و منصوب

■ عَيْنِ المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٤٣ - ٥٠):

٤٣- عَيْنِ المضارع مبنياً:

- (١) لم يبعث الأنبياء إلّا لتعليم أصول الحياة!
- (٢) نساء بلدنا يتعاونن على بناء ثقافتنا!
- (٣) المقيمون للصلاة حقّاً ينفقون ممّا يُحبّون!
- (٤) لا عاقبة اليوم إلّا لمن يتّقي الله!

٤٤- عَيْنِ ما فيه حرفان للعلّة:

- (١) إني أحبّ أن أرث كلّ صفات أبي الحميدة و الحسنة!
- (٢) يا فقيرٌ إستغن عن الآخرين باكتساب رزقك بعمل يدك!
- (٣) إنزوت هذه الطالبة في الصفّ بسبب إهمالها في الدروس!
- (٤) المسافرين في البحار يهتدون إلى الطريق بنجوم السماء!

٤٥- عَيْنِ الممنوع من الصرف يقبل الكسرة:

- (١) علينا أن نستمع إلى علماء عظماء لنكتسب من فضائلهم!
- (٢) إنّ الآخرة من أقرب البيوت إلى رضى الله و أبعدنا من غضبه!
- (٣) مررتُ بمدارس و مشاهد خضراء في بلدكم لاتوجد في بلدنا مثلها!
- (٤) عند رجوعكم من الحجّ سأزيّن زقافنا بمصابيح جميلة حمراء لم يُشاهد مثلها!

٤٦- عَيْنِ المبتدا ليس مؤخراً:

- (١) في مكتبة جنب دارنا كتب و رسائل كثيرة،
- (٢) هناك أيضاً كتب في القصص قد اشتريتها،
- (٣) لها أنواع متنوّعة في الشّكل و المحتوى،
- (٤) و مضامينها عذبة و مفيدة بالنّسبة للطلّاب!

٤٧- «إن يرَضَ عن عمله يحاول أن يستمرّ فيه!». عَيْنِ الصحيح للمخاطبة:

- (١) إن ترَضَ عن عملك تحاولي أن تستمرّي فيه!
- (٢) إن ترَضَ عن عملك تحاول أن تستمرّ فيها!
- (٣) إن رضيت عن عملك حاولت أن تستمرّ فيه!
- (٤) إن رضيت عن عملها حاولت أن تستمرّي فيها!

٤٨- عَيْنِ ما ليس فيه المفعول فيه:

- (١) ﴿قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا﴾
- (٢) ﴿فَالْفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾
- (٣) ﴿إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ﴾
- (٤) ﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾

٤٩- عَيْنِ النعت ليس مجروراً:

- (١) يَحْمَلُ النفط بالناقلات الكبيرة إلى خارج البلاد!
- (٢) زاد ورق الأشجار الربيعيّة و رُيّنت الحدائق!
- (٣) تألّفت كلّ فئاتنا الدراسيّة بهمة أستاذاتنا الفاضلات!
- (٤) علينا أن نعرّف منتجاتنا الوطنيّة إلى الآخرين!

۵۰- عین الواو عاطفة فقط:

- (۱) یا اُمّ؛ لماذا أنت مضطربة، أنا و الله لامشکل لی!
(۲) صدّق هذا التلميذ كلام المعلم و هو لم يفهمه جيّداً!
(۳) یا طفلي؛ لاتخرجني في الليل من البيت و أنت وحيدة!
(۴) كان الموظّف مشغولاً بأموره و لم يَعتن بكلامي!

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱- تحقق بخشیدن به یک «هدف» با ترکیب مجموعه‌ای از اجزاء با حفظ رتبه و عکس آن به ترتیب، پیوستگی ..... و ..... را رقم می‌زند که نمونه‌اش به ترتیب، وجود ..... و ..... در بدن یک موجود زنده است.

- (۱) عرضی - طولی - سلول - دستگاه تنفس
(۲) طولی - عرضی - سلول - دستگاه تنفس
(۳) طولی - عرضی - دستگاه تنفس - سلول
(۴) عرضی - طولی - دستگاه تنفس - سلول

۵۲- مقام «قرب و جودی» که فرجام و جایگاه پیش‌بینی شده برای انسان است، از دقت در کدام آیه مفهوم می‌گردد؟ و درباره‌ی خداوند «ناآگاهانه» سخن گفتن پیام کدام آیه است؟

- (۱) اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ نَهَرٍ* فِي مَقْعَدِ صَدَقٍ عِنْدَ مُلْكٍ مُّقْتَدِرٍ - و نعلم ما توسوس به نفسه
(۲) اغفیر دین الله یبغون و له اسلم من فی السموات و الارض طوعاً و کرهاً و الیه یرجعون - و نعلم ما توسوس به نفسه
(۳) اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ نَهَرٍ* فِي مَقْعَدِ صَدَقٍ عِنْدَ مُلْكٍ مُّقْتَدِرٍ - و ان تقولوا علی الله ما لاتعلمون
(۴) اغفیر دین الله یبغون و له اسلم من فی السموات و الارض طوعاً و کرهاً و الیه یرجعون - و ان تقولوا علی الله ما لاتعلمون

۵۳- رؤیاهای مطابق با واقعیت حاکی از یک رویداد خارجی که همان رؤیاهای ..... هستند، مبین وجود بُعد غیرمادی انسان که ویژگی آن «ثبات» به معنای ..... ناپذیری است و سجده‌ی فرشتگان به آدم، ..... برخورداری از آن است، می‌باشد.

- (۱) صادق - تجزیه - معلول
(۲) صادق - تغییر - علت
(۳) واقعی - تجزیه - معلول
(۴) واقعی - تغییر - علت

۵۴- پیام کدام آیه به ترتیب، «انکار معاد جسمانی» و «پیروی غیرسودمند از پیام‌آوران الهی» است؟

- (۱) اَیَعِدْکُمْ اَنّکم اذا مِتّم و کنتم تراباً و عظاماً اَنّکم مُّخرجون - قل هل ننبئکم بالآخرین اعمالاً
(۲) ان هی آلا حیاتنا الدنیا نموت و نحیا - قل هل ننبئکم بالآخرین اعمالاً
(۳) ان هی آلا حیاتنا الدنیا نموت و نحیا - و لئن اطعتم بشرأً مثلكم اَنّکم اذا لخاصرون
(۴) اَیَعِدْکُمْ اَنّکم اذا مِتّم و کنتم تراباً و عظاماً اَنّکم مُّخرجون - و لئن اطعتم بشرأً مثلكم اَنّکم اذا لخاصرون

۵۵- از دقت در کدام آیه، «آگاهی انسان بر کاستی‌های انجام وظایف خویش» مفهوم می‌گردد؟

- (۱) یَنْبَأُ الْاِنْسَانُ یَوْمئِذٍ بما قَدّم و آخَر
(۲) کلا اَنّها کلمة هو قائلها و من وراءهم برزخٌ الی یوم یُبْعَثون
(۳) حتّی اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون* لعلّی اعمل صالحاً فیما ترکْتُ
(۴) اِنَّ الَّذِینَ تَوَفَّاهُم الْمَلَائِکَةُ ظَالِمِیْ اَنفُسِهِمْ قَالُوا فِیمَ کُنْتُمْ مُّستضعفین فی الارض

۵۶- از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی: «و نُفَخُ فی الصّور فاذا هم من الأُجداث إلی ربّهم ینسلون» و آیه‌ی شریفه‌ی: «فاذا هم قیامٌ یَنْظُرُون» به ترتیب به سرنوشت پایانی انسان در نفخ صور ..... و ..... متوجه می‌شویم که گفتار گروه ..... این است که می‌گویند:

- (۱) دوم - دوم - نخستین - چه کسی ما را از قبر خاکی برانگیخت
(۲) اوّل - دوم - نخستین - چه کسی ما را از قبر خاکی برانگیخت
(۳) اوّل - اوّل - دوم - پیامبران در دعوت خود راستگو بودند
(۴) دوم - اوّل - دوم - پیامبران در دعوت خود راستگو بودند

۵۷- خدای بزرگ، خدمت به آدمیان را خدمت به خود شمرد تا ..... خود را اعلام دارد و درهای بازگشت به سوی خود را باز نگه داشت تا ..... او اثبات گردد و به ترتیب، مفهوم ..... و ..... محقق شود.

- (۱) غفاریّت - غفاریّت - و رحمتی وسعت کلّ شیء - اِنَّ الله یحبّ التّوابین (۲) رحمانیت - غفاریّت - و رحمتی وسعت کلّ شیء - اِنَّ الله یحبّ التّوابین
(۳) رحمانیت - رحمانیت - ان الله یحبّ التّوابین - و رحمتی وسعت کلّ شیء (۴) غفاریّت - رحمانیت - ان الله یحبّ التّوابین - و رحمتی وسعت کلّ شیء

۵۸- سدّ سوءاستفاده‌ی هوس‌راناان از آراستگی ظاهری ..... نام دارد که برخاسته از ..... است و عامل فرار از شکست و زبونی، ..... می‌باشد.

- (۱) عزّت - عفاف - عزّت نفس (۲) عزّت - عفاف - عفت و حیا (۳) عفاف - عزّت - عفت و حیا (۴) عفاف - عزّت - عزّت نفس

۵۹- اگر بگوییم: «قرآن کریم مردم را راهنمایی می‌کند که راه درست افزایش ثروت، ربا نیست، بلکه پرداخت زکات و انفاق است؛ زیرا با این کار، جامعه از فقر نجات می‌یابد و روحیه‌ی کار و شکوفایی اقتصادی شکل می‌گیرد و ثمرات و نتایج این شکوفایی به انفاق کننده باز می‌گردد» پیام کدام آیه متناسب با این عبارات است؟

- (۱) یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله و ذروا ما بقی من الربا ان کنتم مؤمنین
  - (۲) فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ فَإِنْ تَابْتُمْ فَلَكُمْ زُيُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلَمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ
  - (۳) إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةُ قُلُوبُهُمْ وَ فِي الرِّقَابِ وَ الْغَارِمِينَ وَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ
  - (۴) وَ مَا آتَيْتُمْ مِنْ رِيبَا لِيَرْبُو فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُو عِنْدَ اللَّهِ وَ مَا آتَيْتُمْ مِنْ زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضَعِفُونَ
- ۶۰- خداوند هر مخلوقی را برای هدفی ..... آفریده است، پس هدایت یک اصل ..... در نظام خلقت است که آیه‌ی شریفه‌ی ..... مؤید آن است.

- (۱) حکیمانه - عام و همگانی - و الله اخرجکم من بطون امهاتکم لاتعلمون شیئاً ...
- (۲) حکیمانه - خاص و هماهنگ - انا انزلنا علیک الکتاب للناس بالحق فمن اهتدى ..
- (۳) آگاهانه - عام و همگانی - و الله اخرجکم من بطون امهاتکم لاتعلمون شیئاً ...
- (۴) آگاهانه - خاص و هماهنگ - انا انزلنا علیک الکتاب للناس بالحق فمن اهتدى ...

۶۱- جامع نیازهای انسان که نیاز به ..... است از دقت در کدام آیه، دریافت می‌شود؟

- (۱) درک هدف زندگی - انّ هذا القرآن یهدی للّتی هی اقوم و یبشر المؤمنین
  - (۲) کشف راه درست زندگی - انّ هذا القرآن یهدی للّتی هی اقوم و یبشر المؤمنین
  - (۳) کشف راه درست زندگی - الذّین آمنوا و تطمئن قلوبهم بذكر الله الا بذكر الله تطمئن القلوب
  - (۴) درک هدف زندگی - الذّین آمنوا و تطمئن قلوبهم بذكر الله الا بذكر الله تطمئن القلوب
- ۶۲- از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی: «و ما کان لمؤمن و لا مؤمنة اذا قضی الله و رسوله امرّاً ان یكون لهما الخیرة» و آیه‌ی شریفه‌ی: «کذلک ارسلناک فی امة قد خلت من قبلها امم لتتلو علیهم الذّی اوحینا الیک» به ترتیب ..... و ..... دریافت می‌شود.

- (۱) ولایت و سرپرستی جامعه برای اجرای قوانین الهی - دریافت وحی و رساندن آن به مردم
  - (۲) ولایت و سرپرستی جامعه برای اجرای قوانین الهی - تعلیم و تبیین تعالیم دین و مرجعیت علمی
  - (۳) ضرورت اجرای احکام اسلامی و اقامه‌ی عدالت - دریافت وحی و رساندن آن به مردم
  - (۴) ضرورت اجرای احکام اسلامی و اقامه‌ی عدالت - تعلیم و تبیین تعالیم دین و مرجعیت علمی
- ۶۳- سکوت خویشان پیامبر در برابر اولین دعوت علنی او که سال ..... بعثت به دنبال نزول آیه‌ی ..... به منصفی بروز رسید، معلول ..... بود.

- (۱) سوم - ولایت - دل‌بستگی به آئین و سنت نیاکان
  - (۲) دوم - ولایت - دل‌بستگی به آئین و سنت نیاکان
  - (۳) سوم - انذار - امید نداشتن به پیروزی و گسترش دین
  - (۴) دوم - انذار - امید نداشتن به پیروزی و گسترش دین
- ۶۴- «دست‌یابی به شکوه و سربلندی در گرو پاک شدن از ناخالصی‌ها» و «لازمه‌ی قبول راه هدایت، قبول سختی‌های آن است» که این دو مفهوم به ترتیب از دقت در آیه‌ی ..... و آیه‌ی ..... به دست می‌آید.

- (۱) ان یمسکم قرح فقد مس القوم قرح مثله - و لیمحص الله الذین آمنوا و یمحق الکافرین
- (۲) و لیمحص الله الذین آمنوا و یمحق الکافرین - ان یمسکم قرح فقد مس القوم قرح مثله
- (۳) ان یمسکم قرح فقد مس القوم قرح مثله - ام حسبتم ان تدخلوا الجنة و لما یعلم الله الذین جاهدوا منکم
- (۴) و لیمحص الله الذین آمنوا و یمحق الکافرین - ام حسبتم ان تدخلوا الجنة و لما یعلم الله الذین جاهدوا منکم

۶۵- تألیف کتب «من لایحضره الفقیه و التهذیب» و «معرفی خود به عنوان امام بر حق» و «مبارزه بر اساس اصل تقیه» به ترتیب در قالب کدام مسئولیت‌های سه‌گانه‌ی مقام امامت است؟

- (۱) مجاهده در راستای ولایت ظاهری - مجاهده در راستای ولایت ظاهری - اقدامات مربوط به مرجعیت علمی
- (۲) مجاهده در راستای ولایت ظاهری - اقدامات مربوط به مرجعیت علمی - مجاهده در راستای ولایت ظاهری
- (۳) اقدامات مربوط به مرجعیت علمی - اقدامات مربوط به مرجعیت علمی - مجاهده در راستای ولایت ظاهری
- (۴) اقدامات مربوط به مرجعیت علمی - مجاهده در راستای ولایت ظاهری - اقدامات مربوط به مرجعیت علمی

۶۶- رسوایی ماجراجویان فریب کار و خناسان مدّعی مهدویت موعود، معلول ..... و ..... در طول دوران غیبت است.

(۱) مبتنی بر باطل بودن ادّعاهای دروغین - معلوم بودن مشخصات امام زمان

(۲) حضور مهدی (عج) - معلوم بودن مشخصات امام زمان

(۳) حضور مهدی (عج) - قانون‌مندی نظام آفرینش در رسوایی دروغ‌پردازان

(۴) مبتنی بر باطل بودن ادّعاهای دروغین - قانون‌مندی نظام آفرینش در رسوایی دروغ‌پردازان

۶۷- چه کسی شایستگی رهبری جامعه‌ی اسلامی را دارد؟

(۱) کسی که علاوه بر داشتن شرایط رهبری، مردم با آگاهی و شناخت او را قبول داشته باشند.

(۲) فقیه‌ی که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از طرف مردم انتخاب می‌شود و رهبری را به‌دست می‌گیرد.

(۳) کسی که فقیه عادل باتقوا، زمان‌شناس، با تدبیر و با کفایت و شجاع باشد و قدرت روحی داشته باشد.

(۴) فقیه‌ی که نگهدارنده‌ی نفس خود، نگهبان دین خود، مخالفت‌کننده با هوی و هوس خود و فرمان‌بردار خداوند باشد.

۶۸- خانواده یک ..... و لازمه‌ی ..... است و تفاوت‌های تکمیلی زن و مرد به معنی ..... یکی بر دیگری ..... است.

(۱) نهاد مشارکتی - تکامل انسانی - برتری ذاتی - نیست.

(۲) نهاد مشارکتی - تکامل انسانی - برتری ذاتی - نیست.

(۳) نهاد طبیعی - خلقت انسان - توان‌مندی - است.

(۴) نهاد طبیعی - خلقت انسان - برتری ذاتی - نیست.

۶۹- آن‌گاه که می‌گوییم: هر فعل و هر کاری در جهان، متّکی به خدا است و همه‌ی آثار که از مخلوقات ظاهر می‌شود به اذن و اراده‌ی او

است، بر توحید ..... که بُعدی از ابعاد آن، توحید ..... است، اصرار ورزیده‌ایم که عبارت ..... حاکی از آن است.

(۱) ذاتی - افعالی - لاحول و لا قوّة الا بالله

(۲) نظری - ذاتی - ما لهم من دونه من ولی

(۳) نظری - افعالی - لاحول و لا قوّة الا بالله

(۴) ذاتی - افعالی - ما لهم من دونه من ولی

۷۰- آیه‌ی شریفه‌ی: «كذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء ...» حاکی از ..... می‌باشد و هشدار می‌دهد که راه نجات، ..... است.

(۱) نجات انسان شایسته از وسوسه‌های شیطانی - عدم متابعت از وسوسه‌ها

(۲) نجات انسان شایسته از وسوسه‌های شیطانی - آراستگی به اخلاص

(۳) تأثیرگذاری زشت‌کاری در منحرف شدن از صراط مستقیم - عدم متابعت از وسوسه‌ها

(۴) تأثیرگذاری زشت‌کاری در منحرف شدن از صراط مستقیم - آراستگی به اخلاص

۷۱- مفهوم این سخن امام رضا علیه‌السلام که فرموده است: «المستغفر من الذنب و یفعله کالمستهزئ برّبه» آن‌جا محقق می‌شود که

..... واقعیت نیافته باشد.

(۱) تصمیم بر عدم بازگشت به گناه

(۲) جبران حقوق ضایع‌شده‌ی مردم

(۳) پشیمانی از گذشته‌ی گناه آلود

(۴) جبران حقوق مسلم خالق متعال

۷۲- رابطه‌ی جاذبه‌ی موجود میان اشیاء از ..... الهی است و از ..... خداوند سرچشمه می‌گیرد که آیه‌ی شریفه‌ی ..... مؤید آن است.

(۱) تقدیر - حکمت - والشمس تجری لمستقر لها ذلك ...

(۲) تقدیر - اراده‌ی - والشمس تجری لمستقر لها ذلك ...

(۳) قضای - حکمت - ان الله یمسک السماوات و الارض ...

(۴) قضای - اراده‌ی - ان الله یمسک السماوات و الارض ...

۷۳- پیامبر گرامی اسلام (ص) همه‌ی امتیازات اشرافی را لغو کرد و هیچ قومی را بر قوم دیگر برتر ندانست و این پیام خداوند را به مردم

ابلاغ کرد که:

(۱) یا ایّها النّاس قد جاءکم الرسول بالحق من ربکم فامنوا خیرا لکم ...

(۲) یا ایّها النّاس اعبدوا ربکم الذی خلقکم و الذین من قبلکم لعلکم تتقون ...

(۳) یا ایّها النّاس انا خلقناکم من ذکر و انثی و جعلناکم شعوباً و قبائل ...

(۴) یا ایّها النّاس اتقوا ربکم الذی خلقکم من نفس واحدة و خلق منها زوجها ...

۷۴- یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره‌ی اسلامی ..... بود، و بالندگی علمی در تمدن اسلامی، گرفتار مشکلات و آفت‌هایی نیز بود.

یک جریان ..... همواره وجود داشت که برای منزوی کردن ..... تلاش می‌نمود.

(۱) عدم اختصاص علم به طبقه یا قشری خاص - متصوفه و گوشه‌گیر - دانشمندان و فقها

(۲) درخشش علوم تجربی، ریاضیات و فلسفه و منطق - متصوفه و گوشه‌گیر - فلاسفه و حکمای اسلامی

(۳) درخشش علوم تجربی، ریاضیات و فلسفه و منطق - ظاهرگرا و سطحی‌نگر - دانشمندان و فقها

(۴) عدم اختصاص علم به طبقه یا قشری خاص - ظاهرگرا و سطحی‌نگر - فلاسفه و حکمای اسلامی

۷۵- توجه گسترده به قانون، حقوق، ساختار حکومت و دولت، عکس‌العمل در برابر ..... در قرون ..... بود که نخستین گام آن با

..... برداشته شد و ادعای ناتوانی قانون الهی در هدایت انسان به شیوه‌ی زندگی ره آورد ..... است.

(۱) افراطی‌گری امپراتوران - وسطی - ترجمه‌ی آثار اسلامی - لیبرالیسم

(۲) حاکمیت نامطلوب کلیسا - وسطی - ترجمه‌ی آثار اسلامی - لیبرالیسم

(۳) حاکمیت نامطلوب کلیسا - بعد از تمدن جدید - ارتباط نزدیک تمدن‌ها - کمونیسم

(۴) افراطی‌گری امپراتوران - بعد از تمدن جدید - ارتباط نزدیک تمدن‌ها - کمونیسم

مریان انگلیسی

Part A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-85 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

76. .... it was getting late, we took the train to reach there on time.

- 1) So   2) As   3) Until   4) So that

77. These people are ..... boring that we hate to visit them.

- 1) so   2) too   3) such a   4) enough

78. .... I am trying hard to learn how to play the piano, I don't seem to improve.

- 1) Since   2) Because   3) Whether   4) Even though

79. He ..... me before he took my car; I am annoyed.

- 1) must ask   2) should ask   3) should have asked   4) must have asked

80. I always thought the worst of myself and had no ..... .

- 1) confidence   2) involvement   3) definition   4) procedure

81. The teacher ..... the students into different groups for the exam.

- 1) decreased   2) removed   3) separated   4) relied

82. The police said they were very concerned about the boy's safety. "Concerned" means ..... .

- 1) surprised   2) confused   3) excited   4) worried

83. We can observe serious ..... problems on the police force.

- 1) device   2) discipline   3) possibility   4) guarantee

84. A: "Do you think we ought to ..... the police?"

B: "No, I don't think so."

- 1) inform   2) survive   3) perform   4) attract

85. He wasn't ..... dressed for the party.

- 1) mentally   2) suitably   3) usefully   4) continuously

Part B: Cloze Test

Directions: Questions 86–90 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Try .....⁸⁶ make your oral report too long. Include only the most important points. Work hard on your introduction and conclusion. These are what your .....⁸⁷ will remember most.

The most important thing is to practice. Read your report out loud. If it is long, ...⁸⁸ it carefully to realize how to make it shorter. Try changing the tone of your voice and the speed of your speaking. Next, read it to a small group of friends. Ask them to .....⁸⁹ what they think you can do to make it better.

If you want to be successful, these are the steps you need to take whether you like it .....⁹⁰

86. 1) do not	2) you not	3) to not	4) not to
87. 1) audience	2) issues	3) sample	4) realities
88. 1) release	2) predict	3) examine	4) magnify
89. 1) bother	2) suggest	3) enhance	4) concentrate
90. 1) or you not	2) not	3) does not	4) or not

Part C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. The passages are followed by some questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage (1):

The Eskimos' way of life has changed much over the past hundred years, although many traditional customs do persist. And despite the geographical separation between different Eskimo groups, all Eskimos have preserved a similar culture. They are still mainly coastal people who journey inland in the short summers to hunt caribou and birds, and to fish. The major exceptions are some North Alaskan Eskimos and the Caribou Eskimos, who live inland all the year round. The North Alaskan Eskimos are famous for hunting the enormous bowhead whale, weighing 54 tonnes (60 US tons). Elsewhere on the coast, Eskimos hunt seals, walruses, and smaller whales such as the white whale. Fishing for cod is popular among the Eskimos in Greenland and Labrador.

91. What is the passage mainly about?

1) Eskimos' hunting skills	2) How old Eskimos' customs are
3) Why Eskimos live near oceans	4) Some common features among Eskimos

92. It is true that ..... .

- 1) all Eskimo groups are coastal people
- 2) all Eskimos' traditional customs are lost
- 3) Eskimos have few traditional customs to be proud of
- 4) Eskimos do not live in the same way as they did two centuries ago

93. The word "exceptions" in line 4 refers to ..... .

1) two groups of Eskimos	2) geographical locations
3) the animals some Eskimos hunt for food	4) the ways some Eskimo groups get their food

94. It can be reasonably concluded from the passage that some Eskimos hunt the bowhead whale ..... .

1) for fun	2) out of need
3) to show their hunting ability	4) to sell its meat to the US

95. Which of the following animals cannot be necessarily found in or near bodies of water?

1) Seals	2) Cod	3) Caribou	4) Walruses

Passage (2):

Lions rival tigers for the title of the biggest cat. In fact, lions and tigers are so similar in their physical features that without their distinctively colored fur, soft hair that covers the bodies of some animals, even scientists have trouble telling them apart. Male lions weigh between 150 and 250 kg (330 and 550 lb) and stand about 123 cm (about 48 in) tall at the shoulder. They measure up to 250 cm (98 in) in length, not including the tail, which measures an additional 90 to 105 cm (35 to 41 in). Female lions are smaller, weighting between 120 and 182 kg (265 and 400 lb). They stand about 107 cm (about 42 in) tall and measure less than 175 cm (less than 69 in) in length, with a slightly shorter tail.

Adult lions have fur that varies in color from light brown to reddish brown. The fur of the tail is darker. Only male lions grow a mane, the long hair around the shoulders, which grows darker and fuller as the animal ages. Cubs are born with thickly spotted fur, which helps them hide from dangerous animals. The spots gradually lose color as the cubs grow up, sometimes remaining on the legs and belly until the lion grows fully.

96. It can be understood from the passage that lions and tigers ..... .

1) are each other's enemies	2) are very similar in form
3) are mentioned together in all scientists' reports	4) are the biggest animals in some parts of the world

97. A male lion is ..... long (including its tail).

1) over 3 meters	2) less than 3 meters
3) two and a half meters	4) one meter and twenty-three centimeters

98. According to the passage, it is normally impossible to find ..... .

1) a lion with a one-meter-long tail	2) a male lion that is less than 123 cm tall at the shoulder
3) a female lion that is less than 100 kg	4) a female lion smaller in size than a male one

99. What does paragraph 1 mainly discuss?

1) Physical features of lions	2) Difference in length between lions
3) Why male and female lions are different	4) What makes scientists confused about lions

100. Which of the following words is defined in the passage?

1) cub	2) shoulder	3) mane	4) spot

۱۰۱- از تساوی $9^{x+4} = (36)^3 \times \left(\frac{8}{3}\right)^{-2}$ ، عدد x کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۱ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۰۲- در تقسیم عبارت $(x^2 - 2)(6x + 1)$ بر دو جمله‌ای $2x + 3$ ، خارج‌قسمت به‌صورت توان‌های نزولی x نوشته شده است. ضریب جمله از درجه‌ی ۱ کدام است؟

- (۱) -۲ (۲) -۱ (۳) ۱ (۴) ۲

۱۰۳- در تجزیه‌ی عبارت $a(a-3)(a-4) - 12a + 36$ ، کدام عامل ضرب وجود ندارد؟

- (۱) $a-6$ (۲) $a-3$ (۳) $a-2$ (۴) $a+2$

۱۰۴- خلاصه‌شده‌ی عبارت $\left(x + \frac{5x-2}{x-4}\right)\left(1 - \frac{6}{x+2}\right)$ ، کدام است؟

- (۱) $x-2$ (۲) $x-1$ (۳) $x+1$ (۴) $x+2$

۱۰۵- حاصل عبارت $(\cos \theta + 1)(\cos \theta - 1) + (1 + 2 \tan^2 \theta) \cos^2 \theta$ ، کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) صفر (۳) ۱ (۴) ۲

۱۰۶- طول ضلع مربعی را برحسب سانتی‌متر اندازه‌گیری کرده‌ایم، مدل آن به‌صورت $L = 6 + E$ است. اگر این طول را برحسب میلی‌متر بیان کنیم، مدل آن چگونه است؟

- (۱) $L = 60 + \frac{1}{10}E$ (۲) $L = 60 + 10E$ (۳) $L = 60 + E$ (۴) اندازه‌گیری مجدد انجام شود.

۱۰۷- داده‌های آماری به ۱۲ طبقه دسته‌بندی شده‌اند. حدود دسته‌ی اول به‌صورت $[23, 26)$ می‌باشد. اگر این داده‌ها به ۹ طبقه دسته‌بندی شوند، مرکز دسته‌ی وسط کدام است؟

- (۱) $40/5$ (۲) ۴۱ (۳) $41/5$ (۴) ۴۲

۱۰۸- امتیازات مهارت کاری دو فرد A و B در پنج روز متوالی چنین است: $A: 22, 23, 24, 27, 29$ و $B: 21, 24, 25, 27, 28$. دقت عمل کدام فرد بیشتر است؟

- (۱) یکسان (۲) غیرقابل بررسی (۳) A (۴) B

۱۰۹- اگر $f(x) = \frac{2x^2 + 2}{x^2 - 3}$ باشد، مقدار $f(2 - \sqrt{3})$ کدام است؟

- (۱) $1 - \sqrt{3}$ (۲) $-2 + \sqrt{3}$ (۳) $\sqrt{3}$ (۴) $1 + \sqrt{3}$

۱۱۰- ضریب زاویه‌ی خطی که نقطه‌ی $(5, -3)$ را به نقطه‌ی تلاقی دو خط به معادلات $x = y + 8$ و $5x + 2y + 9 = 0$ وصل کند، کدام است؟

- (۱) -۳ (۲) -۲ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۱۱- ریشه‌ی بزرگ‌تر معادله‌ی کسری $\frac{6x}{x-1} + \frac{x-1}{3x} = 3$ ، کدام است؟

- (۱) $-\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۱۲- نقطه‌ی $A(-1, -4)$ رأس سهمی به معادله‌ی $y = 3x^2 + ax + b$ است. این سهمی محور y را با کدام عرض قطع می‌کند؟

- (۱) -۳ (۲) -۲ (۳) -۱ (۴) ۲

۱۱۳- تعداد جایگشت‌های سه حرفی انتخاب شده از حروف کلمه‌ی DELAVAR کدام است؟

- (۱) ۱۱۵ (۲) ۱۲۵ (۳) ۱۳۰ (۴) ۱۳۵

۱۱۴- با کدام استدلال، مشاهدات اولیه در رفتار نوسانی وزنه‌های آویزان، منجر به اختراع ساعت آونگ‌دار شد؟

- (۱) استقرایی (۲) شهودی (۳) تمثیلی (۴) استنتاجی

۱۱۵- حد مجموع جملات دنباله‌ی هندسی $\dots, \frac{9}{4}, 6, 8$ ، کدام است؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۲۸ (۳) ۳۰ (۴) ۳۲

۱۱۶- در دنباله‌ی مثلثی با جمله‌ی اول ۱، در جمله‌ی چندم عدد مربع کامل غیر ۱ نوشته می‌شود؟

- (۱) ششم (۲) هفتم (۳) هشتم (۴) نهم

۱۱۷- اگر $\log_p(2x-1) = -2$ باشد، آنگاه لگاریتم $(9x+3)$ در پایه‌ی ۲ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۸- در توزیع یک کالا، معادله‌ی تقاضا به صورت $x = 7500 - 450p$ مدل‌سازی شده است: x تعداد واحد کالا و p قیمت هر واحد کالا است. بیشترین درآمد از فروش کالا کدام است؟

- (۱) ۳۱۲۵۰ (۲) ۳۱۴۵۰ (۳) ۳۲۱۵۰ (۴) ۳۴۱۵۰

۱۱۹- جدول زیر، تعداد لامپ‌های موجود ۶۰ وات و ۱۰۰ وات از تولیدات دو کارخانه‌ی A و B است. اگر یک لامپ

	۶۰	۱۰۰
A	۲۰	۱۴
B	۲۲	۳۴

به تصادف برداشته شود، با کدام احتمال این لامپ ۱۰۰ وات است؟

- (۱) $\frac{7}{15}$ (۲) $\frac{8}{15}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{5}{9}$

۱۲۰- در یک ظرف ۵ گوی قرمز با شماره‌های ۱ تا ۵ و چهار گوی آبی با شماره‌های ۱ تا ۴ قرار دارند. به‌طور تصادفی یک گوی از هر رنگ خارج می‌کنیم. با کدام احتمال، لااقل شماره‌ی یکی از آن‌ها عدد ۲ می‌باشد؟

- (۱) $\frac{25}{100}$ (۲) $\frac{3}{100}$ (۳) $\frac{35}{100}$ (۴) $\frac{4}{100}$

مسئله

۱۲۱- در یک جامعه‌ی فرضی در مدت یک سال، کالاهای زیر تولید شده است. با

توجه به ارزش کالاهای مذکور و سایر داده‌ها:

(الف) تولید خالص داخلی،

(ب) تولید ناخالص داخلی، در این کشور:

به ترتیب (از راست به چپ) چند میلیون ریال است؟

- (۱) $3/650 - 3/540$ (۲) $3/450 - 3/560$
(۳) $3/450 - 3/650$ (۴) $3/540 - 3/560$

A	ارزش ماشین‌آلات	۳/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
B	ارزش پوشاک	۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
C	ارزش مواد غذایی	۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
D	خدمات ارائه شده	$\frac{1}{4}$ ارزش پوشاک
E	هزینه‌ی استهلاک	$\frac{1}{16}$ ارزش ماشین‌آلات

۱۲۲- با توجه به نمودار روبه‌رو که تصویری از اقتصاد یک جامعه را نشان می‌دهد:

(الف) وجوه پرداختی به عوامل تولید چه نام دارد و در چه مسیری از نمودار قرار

گرفته و عناوین عوامل تولید چیست و در کدام مسیر نمودار واقع شده است؟

(ب) وجوه پرداختی برای کالاها و خدمات، مربوط به کدام مسیر است؟

(ج) یک روش دیگر علاوه بر روش‌های هزینه‌ای و درآمدی، برای محاسبه‌ی

«تولید کل جامعه» وجود دارد، دو عنوان آن کدام است؟

(د) کدام عضو اقتصادی جامعه مالک عوامل تولیدند؟

(ه) اشخاص حقوقی در تصویر اقتصادی جامعه کدام است؟

(۱) (الف) مزد، سود و اجاره، مسیر ۲ - کار، سرمایه، و منابع طبیعی، مسیر ۱، (ب) مسیر ۴، (ج) روش تولید یا روش ارزش افزوده، (د) خانوارها، (ه) بنگاه‌های اقتصادی

(۲) (الف) مزد، بهره، سود و اجاره، مسیر ۱ - کار، سرمایه، و منابع طبیعی، مدیریت، تکنولوژی، مسیر ۲، (ب) مسیر ۳، (ج) روش تولید یا روش ارزش افزوده، (د) خانوارها، (ه) بنگاه‌های اقتصادی

(۳) (الف) مزد، بهره، سود و اجاره، مسیر ۲ - کار، سرمایه، و منابع طبیعی، مسیر ۱، (ب) مسیر ۴، (ج) روش ذخیره و حفظ ارزش یا روش ارزش افزوده، (د) بنگاه‌های اقتصادی، (ه) خانوارها

(۴) (الف) مزد، سود و اجاره، مسیر ۱ - کار، سرمایه، مدیریت، تکنولوژی، مسیر ۲، (ب) مسیر ۳، (ج) روش ذخیره و حفظ ارزش یا روش ارزش افزوده، (د) بنگاه‌های اقتصادی، (ه) خانوارها

۱۲۳- کشاورزان هر کیلوگرم پنبه‌ی تولیدی خود را به ارزش ۶۵۰۰ ریال به کارگاه‌های ریسندگی می‌فروشند. کارگاه‌های ریسندگی، این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل می‌کنند و آن را به ارزش ۷۵۰۰ ریال به کارگاه‌های پارچه‌بافی می‌فروشند. کارگاه‌های پارچه‌بافی نیز نخ را به پارچه تبدیل می‌کنند و آن را به مبلغ ۹۰۰۰ ریال به کارگاه‌های «تولید پوشاک می‌فروشند». در این کارگاه‌ها، پارچه به «پوشاک» تبدیل می‌شود و سرانجام به مبلغ ۱۶۰۰۰ ریال به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد. با این شرایط:

(الف) ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی اول و مرحله‌ی آخر کدام است؟

(ب) نام دیگر این روش محاسبه‌ی ارزش کل کالاها و خدمات نهایی چیست؟

(ج) برای محاسبه‌ی ارزش کل کالاها و خدمات نهایی چند روش وجود دارد؟

(د) کارشناسان برای جلوگیری از اشتباه در محاسبه‌ی کل کالاها و خدمات نهایی به چه اقدامی متوسل می‌شوند؟

- (۱) الف (۷۰۰۰ و ۶۵۰۰) (ب) روش هزینه‌ای، (ج) دو روش، (د) هر دو روش را به‌کار می‌گیرند و جواب‌ها را با هم مقایسه می‌کنند.
- (۲) الف (۶۵۰۰ و ۷۰۰۰) (ب) روش تولید، (ج) سه روش، (د) حداقل دو روش را به‌کار می‌گیرند و جواب‌ها را با هم مقایسه می‌کنند.
- (۳) الف (۷۵۰۰ و ۹۰۰۰) (ب) روش تولید، (ج) سه روش، (د) هر سه روش را به‌کار می‌گیرند هر کدام بیشتر بود آن را می‌پذیرند.
- (۴) الف (۹۰۰۰ و ۷۵۰۰) (ب) روش هزینه‌ای، (ج) دو روش، (د) هر دو روش را به‌کار می‌گیرند و میانگین آن‌ها را منظور می‌دارند.

۱۲۴- با توجه به جدول «تقاضا، عرضه، قیمت» ذیل، در کدام

سطح قیمت و در کدام ردیف‌های جدول، بازار با «مازاد عرضه» روبه‌رو است؟ (زیرا به دلیل گران بودن کالا، «تولیدکنندگان» که به دنبال سود بیش‌تر هستند به تولید می‌پردازند در حالی که «مصرف‌کنندگان» به خرید و مصرف این کالای گران به آن مقدار تمایل نشان نمی‌دهند).

- (۱) در سطح قیمت پایین‌تر از ۲۵۰ ریال - ردیف‌های ۱، ۲، ۳.
- (۲) در سطح قیمت بالاتر از ۲۵۰ ریال - ردیف‌های ۱، ۲، ۳.
- (۳) در سطح قیمت پایین‌تر از ۲۵۰ ریال - ردیف‌های ۵، ۶، ۷.
- (۴) در سطح قیمت بالاتر از ۲۵۰ ریال - ردیف‌های ۵، ۶، ۷.

۱۲۵- کدام یک جزء «هزینه‌های تولید» نیست؟

- (۱) پولی که برای خرید یا اجاره‌ی ماشین‌آلات مصرف می‌شود.
- (۲) پولی که به‌ازاء استخدام تعدادی کارگر یا کارمند پرداخت می‌شود.
- (۳) پولی که بابت خریداری یا اجاره‌ی محل کارگاه یا کارخانه مصرف می‌شود.
- (۴) پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به‌دست می‌آورد.

۱۲۶- ظرفیت تولید برق نیروگاهی در یک کشور، ۵۲۵۰ مگاوات، جمعیت کل این کشور، ۷۵ میلیون نفر و هر خانوار شامل ۵ نفر است. با

فرض این‌که ۳۵٪ از خانوارهای جمعیتی این کشور هر کدام ۵ عدد لامپ «۴۰ وات» از مجموع روشنایی مورد مصرف خود بکاهند، نتیجتاً مقدار قابل توجهی از ظرفیت کارکرد نیروگاه «صرفه‌جویی» خواهد شد. چنان‌چه این مقدار انرژی صرفه‌جویی شده بتواند یک جامعه‌ی با $\frac{1}{5}$ جمعیت کنونی این کشور با خانوارهای «۵ نفری» را تأمین انرژی برق نماید، در این صورت:

(الف) مقدار انرژی برق صرفه‌جویی شده برای این نیروگاه «چند مگاوات» است؟

(ب) جمعیت جدید استفاده‌کننده از انرژی برق صرفه‌جویی شده «چند میلیون نفر» است؟

(ج) چند میلیون خانوار جدید از این مقدار انرژی جدید برق بهره‌مند می‌شوند؟

(د) این مقدار صرفه‌جویی چه نسبتی از «تولید برق» نیروگاه مذکور است؟

- (۱) الف (۱۰۰۵ - ب) ۱۲ (ج) ۴ - د) $\frac{1}{3}$
- (۲) الف (۱۰۰۵ - ب) ۱۵ (ج) ۳ - د) $\frac{1}{3}$
- (۳) الف (۱۰۵۰ - ب) ۱۵ (ج) ۳ - د) $\frac{1}{5}$
- (۴) الف (۱۰۵۰ - ب) ۱۲ (ج) ۴ - د) $\frac{1}{5}$

ردیف	قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا	مقدار عرضه (کیلو)
۱	۱۰۰	۱۲۰۰	۰
۲	۱۵۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۳	۲۰۰	۸۰۰	۴۰۰
۴	۲۵۰	۶۰۰	۶۰۰
۵	۳۰۰	۴۰۰	۸۰۰
۶	۳۵۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۷	۴۰۰	۰	۱۲۰۰

۱۲۷- با توجه به این مطلب: در سال‌های نه چندان دور کسی که یک میلیون تومان پول داشت، می‌توانست با آن یک دستگاه آپارتمان بخرد یا با ۵۰۰۰۰ تومان می‌شد یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک

دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک

دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک

دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک

دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک

دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک

دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک دستگاه آپارتمان خرید و برای خرید یک دستگاه اتومبیل نو ارزان قیمت خریداری کرد اما در حال حاضر با ده میلیون هم نمی‌توان یک

۱۲۸- بانک‌های «.....» به منظور کسب سود، «.....» می‌فروشند. این فعالیت بانک را «.....» می‌گویند.

۱) تجاری - اسناد خزانه‌ای - تولیدکنندگان - عملیات تجاری

۲) تجاری - اوراق سهامی - افراد متقاضی - عملیات پولی

۳) تخصصی - اوراق قرضه‌ای - سپرده‌گذاران خود - عملیات مالی

۴) تخصصی - اوراق مشارکتی - سپرده‌گذاران - عملیات اعتباری

۱۲۹- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

۱) «اوراق قرضه» دارای کوپن بهره هستند و بهره‌ی آن‌ها در فواصل زمانی معین توسط بانکی که نمایندگی صدور این اوراق را دارد پرداخت می‌شود.

۲) در جامعه‌ی ما به دلیل پرهیز از ربا که «اوراق قرضه» مشتمل بر آن است «طرح ابتکاری اوراق مشارکت» ایجاد شده است.

۳) دولت، شهرداری‌ها و شرکت‌های دولتی و خصوصی به منظور تأمین اعتبار طرح‌های عمرانی در کشور «اوراق مشارکت» منتشر می‌کنند.

۴) اسناد خزانه اوراق بهادار بلندمدتی هستند که توسط دولت صادر می‌شوند و سررسید این اسناد «یک ساله - سه ساله - پنج ساله» است.

۱۳۰- کدام عبارت با اطلاعات مندرج در جدول زیر، ارتباط بیشتر و نزدیک‌تری دارد؟

شاخص‌ها	نرخ مرگومیر نوزادان	امید به زندگی	نرخ بی‌سوادی	درآمد سالانه
کشورها	در هر هزار تولد	«سال»	بزرگ سالان «به درصد»	«به دلار»
ژاپن	۴/۲	۷۹/۵	کم‌تر از ۵	۳۱۴۹۰
موزامبیک	۱۱۴	۴۶	۶۷	۹۰

۱) «توسعه» علاوه بر افزایش «تولید کمی»، «تغییرات کیفی» را نیز در نظر می‌گیرد.

۲) برای تعیین «تغییرات کیفی» استفاده از «درآمد سرانه» به تنهایی نادرست به نظر می‌رسد.

۳) شاخص «رشد» یعنی همان «درآمد سرانه» با «شاخص توسعه» هماهنگ است.

۴) سطح پایین «توسعه» در موزامبیک با سطح پایین «رشد» در این کشور هماهنگی ندارد.

۱۳۱- دلیل منطقی عدم پذیرش این مطلب: «اگر کشوری در حال حاضر بتواند نیازهای اساسی خود را برطرف کند و به خارج وابسته نباشد،

در کوتاه‌مدت مطلوب است، اما در بلندمدت مشخص نیست که بتواند خودبسنده باقی بماند.» کدام است؟

۱) طبعاً صرف تأثیرپذیری از تغییر و تحولات اقتصادی جهان را نمی‌توان منفی و نشانه‌ی ضعف یک کشور دانست.

۲) زیرا منابع در دسترس، نیازهای جامعه از نظر کیفیت و کمیت، سطح علوم و فنون، پیوسته در حال تغییر است.

۳) به نفع کشورهاست که کالاهایی را که برای تولید آن توانایی بیشتری دارند تولید کرده و سپس تولیدات خود را با هم معامله و معاوضه کنند.

۴) کشوری که دارای اقتصاد «پویا و پرتحرک» است به دنبال هر تغییر در شرایط اقتصادی جهان بلافاصله حرکتی را آغاز می‌کند تا از این تغییر و

تحولات به سود خود بهره گیرد.

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور C مربوط به سال ۱۹۷۸ م	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۴ درصد
سهم دهک سوم	۵ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۸/۵ درصد
سهم دهک ششم	۱۱ درصد
سهم دهک هفتم	۱۲ درصد
سهم دهک هشتم	۱۳/۵ درصد
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	۲۲ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور: C	۱۰۰ درصد درآمد ملی کشور: C

۱۳۲- جدول مندرج در سؤال نشان‌گر «وضعیت توزیع درآمد» در کشور C در ارتباط با سال ۱۹۷۸ م بر اساس «شاخص دهک‌ها» است. چنان‌چه:

تفاوت سهام «دهک دهم و نهم» ۴ درصد

تفاوت سهام «دهک هفتم و چهارم» ۶ درصد

تفاوت سهام «دهک ششم و دوم» ۷ درصد

و تفاوت سهام «دهک اول و سوم» ۳ درصد باشد؛ در این‌صورت: سهم: «دهک سوم» و «دهک ششم» و «دهک هفتم» و «دهک نهم» چند درصد است؟

(۱) پنج - یازده - دوازده - شانزده

(۲) پنج - یازده - یازدهونیم - شانزده

(۳) چهارونیم - یازده - دوازده - شانزدهونیم

(۴) چهارونیم - یازده - دوازده - شانزدهونیم

۱۳۳- با فرض جدول مالیاتی زیر:

(الف) میزان مالیات سالانه‌ی تولیدکننده‌ای که در ماه ۱۵ میلیارد ریال درآمد دارد کدام است؟

(ب) میزان مانده‌ی خالص ماهانه‌ی او چه قدر است؟ (ج) نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه چیست؟

A	درآمدهای تا: ۱۵۰ میلیون ریال	معاف از مالیات
B	درآمدهای تا: ۲۵۰ میلیون ریال	با نرخ ۱۵ درصد نسبت به مازاد: ۱۵۰ میلیون ریال
C	درآمدهای تا: ۳۵۰ میلیون ریال	با نرخ ۲۰ درصد نسبت به مازاد: ۲۵۰ میلیون ریال
D	درآمدهای تا: ۴۵۰ میلیون ریال	با نرخ ۲۵ درصد نسبت به مازاد: ۳۵۰ میلیون ریال
E	درآمدهای تا: ۹۰۰ میلیون ریال	با نرخ ۳۵ درصد نسبت به مازاد: ۴۵۰ میلیون ریال
F	درآمدهای بالاتر از: ۹۰۰ میلیون ریال	با نرخ ۴۵ درصد نسبت به مازاد: ۹۰۰ میلیون ریال

(۱) الف (۸۷/۵۷۰ میلیون ریال، ب) (۷/۴۳۸/۵۰۰/۰۰۰ ریال، ج) تصاعدی طبقه‌ای

(۲) الف (۷۸/۷۵۰ میلیون ریال، ب) (۸/۴۳۷/۵۰۰/۰۰۰ ریال، ج) تصاعدی طبقه‌ای

(۳) الف (۷۸/۷۵۰ میلیون ریال، ب) (۷/۳۴۸/۵۰۰/۰۰۰ ریال، ج) تصاعدی کلی

(۴) الف (۸۷/۵۷۰ میلیون ریال، ب) (۸/۴۳۷/۵۰۰/۰۰۰ ریال، ج) تصاعدی کلی

۱۳۴- با توجه به جدول روبه‌رو، کدام کشورها «به‌ترتیب» تولیدکننده‌ی غالب محصولات «نیشکر،

محصولات دامی، نفت و کاکائو» می‌باشند؟

(۱) کوبا - آرژانتین - نیجریه - غنا

(۲) کوبا - آرژانتین - غنا - نیجریه

(۳) آرژانتین - کوبا - غنا - نیجریه

(۴) آرژانتین - کوبا - نیجریه - غنا

۱۳۵- کدام عبارت یکی از نتایج پیامدهای دگرگونی در «سیستم پولی بین‌المللی» است؟

(۱) تقویت اقتصاد کشورهایی نظیر «آلمان و ژاپن» و سایر «کشورهای رو به رشد»

(۲) رشد تراز پرداخت‌های خارجی منفی آمریکا که به دنبال جنگ‌های کره به‌خصوص ویتنام به اوج خود رسید.

(۳) پذیرش انعطاف در نرخ ارزها «از سال ۱۹۷۳» و چندارزی شدن «نظام پولی بین‌المللی».

(۴) کاهش قدرت اقتصادی آمریکا که قبل از آن با تولید داخلی ۴۰ درصد تولید کل جهان، عظیم‌ترین قدرت اقتصادی دنیا را دارا بود.

نام کشور	تولید غالب
ایران	فرش - پسته
؟	نیشکر
؟	محصولات دامی
برزیل	قهوه
؟	نفت
مصر	پنبه
؟	کاکائو

مباحث ادبیات فارسی (ادبیات)

۱۳۶- خواجه عبدالله انصاری تصوّف را در محضر عارف برجسته‌ی آن روزگار، ..... آموخت و از میان کتاب‌ها و رساله‌های او ترجمه‌ی کتاب طبقات الصّوفیه است که اصل آن را ..... به زبان تازی تألیف نمود و خواجه عبدالله آن را به زبان فارسی هروی املا کرد.

(۱) ابوالحسن سلّمی - ابوالحسن خرقانی (۲) ابوالحسن خرقانی - ابوعبدالرحمان سلّمی

(۳) ابوالحسن جلابی هجویری - ابوسعید هجویری (۴) ابوالحسن جلابی هجویری - ابوعبدالرحمان سلّمی

۱۳۷- پدیدآورندگان «صغیر سیمرغ، زادالمسافرین، مثنوی کلیلهدومنه، منشآت، شیرین و خسرو» به ترتیب خالق آثار ..... نیز هستند.

(۱) لغت موران - عقل‌نامه - عشق‌نامه - الهی‌نامه - اسکندرنامه

(۲) رساله‌الطّیر - خوان اخوان - عقل‌نامه - تمهیدات - لیلی و مجنون

(۳) حکمة‌الاشراق - سفرنامه - منظومه‌ی سندبادنامه - تحفة‌العراقین - هشت بهشت

(۴) منطق الطّیر - حکمت علایی - رساله‌العشق - گیهان‌شناخت - آیین‌های اسکندری

۱۳۸- کدام باب از ابواب هشت‌گانه‌ی گلستان دربردارنده‌ی کلمات و جملات کوتاه و در هم فشرده‌ای است که اغلب آن‌ها، از غایت استواری و زیبایی امروز به‌صورت ضرب‌المثل در میان عموم رایج است؟

(۱) اوّل (۲) پنجم (۳) هفتم (۴) هشتم

۱۳۹- «ارنست همینگوی»، «گوگول»، «مالارمه»، «ایبسن» به‌ترتیب پیرو سبک‌های ..... هستند.

(۱) رئالیسم انتقادی، رئالیسم ابتدایی، سمبولیسم، ناتورالیسم (۲) رئالیسم ابتدایی، رئالیسم جادویی، کلاسی‌سیسم، سمبولیسم

(۳) رئالیسم جادویی، رئالیسم سوسیالیستی، سمبولیسم، ناتورالیسم (۴) رئالیسم سوسیالیستی، رئالیسم انتقادی، ناتورالیسم، سمبولیسم

۱۴۰- همه‌ی آثار نام‌برده شده در کدام گزینه، از ملک‌الشعرای بهار است؟

(۱) تاریخ احزاب سیاسی، تاریخ سیستان، مجمل‌التّواریخ

(۲) تاریخ تطوّر نثر فارسی، امثال و حکم، تاریخ احزاب سیاسی

(۳) سبک‌شناسی، تصحیح تاریخ بیهقی، بهار و ادب فارسی

(۴) تاریخ تطوّر نظم فارسی، تصحیح مجمل‌التّواریخ و القصص، تاریخ احزاب سیاسی

۱۴۱- انتساب چند اثر به مؤلف یا سراینده‌ی آن نادرست است؟

(رساله‌اللبادیه: خواجه‌ی کرمانی) (رساله‌ی تعریفات: عبید زاکانی) (فتوحات شاه‌جهانی: صائب تبریزی) (قندهارنامه: کلیم کاشانی)

(عبرت‌نامه: صبا کاشانی) (تصحیح تاریخ بلعمی: بهار) (قصه‌ی رنگ پریده: علی اسفندیاری) (فنون شعر و کالبد‌های پولادین آن:

حمیدی شیرازی) (ترس محتسب‌خورده: رهی معیری)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۴۲- بزرگ‌ترین رمان‌نویس آمریکایی بین دو جنگ جهانی کیست و شاهکار او در رمان‌نویسی چه نام دارد؟

(۱) آلبرکامو، بیگانه (۲) هرمان هسه، دمیان (۳) فرانتس کافکا، مسخ (۴) ویلیام فاکنر، خشم و هیاهو

۱۴۳- پیام همینگوی با این عبارت که «انسان برای شکست آفریده نشده است؛ او ممکن است نابود شود اما، شکست نمی‌خورد.» در کدام کتابش آمده است؟

(۱) وداع با اسلحه (۲) پیرمرد و دریا

(۳) برف‌های کلیمانجارو (۴) خورشید هم‌چنان می‌درخشد.

۱۴۴- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

«طبع تو سیر آمد از من جای دیگر دل نهاد من که را جویم که چون تو طبع هرجاییم نیست»

(۱) تشبیه، مجاز، کنایه، جناس (۲) تشخیص، استعاره، تشبیه، حسن تعلیل

(۳) کنایه، جناس، حسن تعلیل، مراعات‌التّظیر (۴) تشبیه، استعاره، مجاز، لفونشر

۱۴۵- اگر ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تشبیه مرکب، حسن تعلیل، مجاز، استعاره‌ی مصرّحه، اسلوب معادله» از بالا به پایین مرتّب کنیم، کدام گزینه درست است؟

(الف) خون دلم از حسرت یک جام به جوش است	آبی به سر آتش من زن که نجوشم
(ب) ماه خورشیدنمایش ز پس پرده‌ی زلف	آفتابی است که در پیش سحابی دارد
(ج) دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را	شمع را فانوس پندارد که پنهان کرده است
(د) مگر گشود در جان هوای آن سر کوی	که بوی عنبر سارا دمید از آن گلزار
(ه) شاخ گلی که آبش از جوی دیده دادم	دورم ز خویشتن کرد با صد هزار خواری
- (۱) د، الف، ه، ج، ب (۲) ب، ه، د، الف، ج (۳) ب، د، الف، ه، ج (۴) ه، د، ب، ج، الف

۱۴۶- ترتیب درست ابیات به دلیل داشتن آرایه‌های «کنایه، حس آمیزی، اغراق، اسلوب معادله، استعاره‌ی کنایی» کدام است؟

(الف) ساقی‌ام کرد چنان مست که هنگام سماع	سنگ بر شیشه‌ی نه طارم مینا زده‌ام
(ب) هر دو عالم چیست تا ما قیمت یوسف کنیم	می‌توان بخشید اگر سنگی به چاه افکنده‌ایم
(ج) هرچه جز معشوق باشد، پرده‌ی بیگانگی است	بوی یوسف را ز پیراهن شنیدن مشکل است
(د) اظهار عجز پیش ستمگر ز ابله‌ی است	اشک کباب موجب طغیان آتش است
(ه) مگر در دامن خورشید اندازد سر خود را	وگرنه چشم شب‌نم سیر از گلزار کی گردد
- (۱) ب، ج، الف، د، ه (۲) ب، د، ج، الف، ه (۳) ه، الف، ب، د، ج (۴) د، ج، الف، ه، ب

۱۴۷- آرایه‌های بیت «دهر سیه‌کاسه‌ای است ما همه مهمان او / بی‌نمکی تعبیه است در نمک خوان او» کدام است؟

- (۱) کنایه، تشبیه، پارادوکس، استعاره (۲) کنایه، ایهام تناسب، تضاد، تشخیص
(۳) استعاره، کنایه، تضاد، اسلوب معادله (۴) تشبیه، پارادوکس، مراعات‌التظیر، ایهام تناسب

۱۴۸- در همه‌ی ابیات، به جز بیت ..... «تشبیه مُرَجّح» یافت می‌شود.

(۱) مژگان تو خنجر به رخ ماه کشیده	ابروت زده بر سر خورشید کمان را
(۲) از بس که در این بادیه‌ام راهبری نیست	خضر ره خود می‌شمرم ریگ روان را
(۳) چشمت به فسون بسته غزالان ختن را	آموخته طوطی ز نگاه تو سخن را
(۴) فصل گل روی تو جوان ساخت جهان را	حسن تو از این باغ برون کرد خزان را

۱۴۹- با توجه به تبصره‌های هفت‌گانه، قافیه در کدام بیت متفاوت با دیگر ابیات است؟

(۱) هرکه دندان ضعیفی می‌کند	کار آن شیر غلط‌بین می‌کند
(۲) من میان گفت و گریه می‌تنم	یا بگیریم یا بگویم چون کنم
(۳) رنگ رو از حال دل دارد نشان	رحمت کن مهر من در دل نشان
(۴) آن که به کاوش کشی از وی خوری	تا نمرد کی خوری از وی بری

۱۵۰- قافیه‌ی همه‌ی ابیات، به استثنای بیت ..... صحیح است.

(۱) گوی شو می‌گرد بر پهلوی صدق	غلط‌غلطان در دم چوگان عشق
(۲) دم به دم چون تو مراقب می‌شوی	داد می‌بینی و داور ای غلوی
(۳) گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد	اول بلا به مرغ بلندآشیان رسد
(۴) این جهان دام است و دانه‌ش آرزو	درگریز از دام‌ها روی آرزو

۱۵۱- در بیت زیر همه‌ی اختیارات شاعری، به استثنای ..... وجود دارد.

(۱) ابدال	«دل عاشق چه غم از سوزش دوران دارد»
(۲) قلب	کشتی نوح چه اندیشه‌ی طوفان دارد
(۳) تغییر کمیت مصوّت‌ها	(۴) فاعلاتن به جای فعلاتن

۱۵۲- بیت ..... هم وزن با «مخزن الاسرار نظامی» است.

- (۱) ابر بهاری ز دور اسب برانگیخته
(۲) از نظرت کجا رود و برود تو هم‌هی
(۳) دانه چو طفلی است در آغوش خاک
(۴) آن همه پیرایه بسته جنت فردوس
- وز سم اسب سیاه لؤلؤ تر ریخته
رفت و رها نمی‌کنی آمد و ره نمی‌دهی
روز و شب این طفل به نشو و نماست
بو که قبولش کند بلال محمد (ص)

۱۵۳- در همی ابیات، به جز بیت ..... دو اختیار شاعری «فاعلاتن به جای فعلاتن» و «تغییر کمیت مصوت‌ها» یافت می‌شود.

- (۱) گر مخیر بکنند به قیامت که چه خواهی
(۲) چشم کوتاه‌نظران بر ورق صورت خوبان
(۳) آرزو می‌کنم شمع صفت پیش وجودت
(۴) گر سرم می‌رود از عهد تو سر باز نیچم
- دوست ما را و همه نعمت فردوس شما را
خط همی بیند و عارف قلم صنع خدا را
که سراپای بسوزند من بی سر و پا را
تا بگویند پس از من که به سر برد وفا را

۱۵۴- نام وزن عروضی بیت: «در سرو و مه چه گویی ای مجمع نکویی / تو ماه مشک‌بویی تو سرو سیم‌ساقی» چیست؟

- (۱) هزج مثنی‌ا خرب (۲) رمل مثنی‌ا مشکول (۳) مضارع مثنی‌ا خرب (۴) مضارع مثنی‌ا مکفوف

۱۵۵- وزن همی ابیات، به جز بیت ..... دوری (متناوب) است.

- (۱) نسیم عشق ز کوی هوس نمی‌آید
(۲) دل من ز تابناکی به شراب ناب ماند
(۳) تا دامن از من کشیدی ای سرو سیمین‌تن من
(۴) ای که پس از هلاک من پای نهی به خاک من
- چرا که بوی گل از خار و خس نمی‌آید
نکند سیاه‌کاری که به آفتاب ماند
هر شب ز خونا بهی دل پر گل بود دامن من
از دل خاک بشنوی ناله‌ی دردناک من

۱۵۶- همی ابیات زیر، به استثنای بیت ..... در یک گروه وزنی قرار دارند.

- (۱) زیرنشین علمت کائنات
(۲) باز در اسرار روم جانب آن یار روم
(۳) هرکه چنین لشکرش نعل در آتش نهاد
(۴) شور شراب عشق تو آن نفسم رود ز سر
- ما به تو قایم چو تو قایم به ذات
نهری بلبل شنوم در گل و گلزار روم
نعل بها داد عمر بر سر میدان او
کاین سر پرهوس شود خاک در سرای تو

۱۵۷- با توجه به شیوه‌ی نقد اجتماعی به شکل‌های مختلف، بعد از جنگ جهانی اول، چه کسانی در آلمان، تمدن بورژوا و خشونت و

استبداد آمیخته با ابتذال را محکوم می‌کنند؟

- (۱) گئورگ کایزر - هیپولیت‌تن (۲) هیپولیت‌تن - ژان پل سارتر (۳) برتولت برشت - گئورگ کایزر (۴) ژان پل سارتر - هوراس

۱۵۸- دوره‌ی تکفیر حافظ دوره‌ی کدام پادشاه است و شاعر، کدام پادشاه را «حرز» جان خود می‌داند که در پناه او از دشمنان در امان

خواهد بود؟

- (۱) ابواسحاق - شاه شجاع (۲) شاه شجاع - شاه منصور (۳) شاه منصور - محمد مبارزالدین (۴) شاه شجاع - محمد مبارزالدین

۱۵۹- با توجه به ویژگی‌های سبک هندی، ویژگی مقابل همی موارد، به استثنای ..... درست است.

- (۱) تازه‌گویی و نازک‌اندیشی و نکته‌سنجی و دقت در جزئیات (ویژگی فکری)

- (۲) پیچیدگی و ابهام در کلام (ویژگی ادبی)

- (۳) مضمون‌سازی و جست‌وجوی معانی بیگانه (ویژگی ادبی)

- (۴) توجه به معنی و مضمون و رها کردن زبان (ویژگی فکری)

۱۶۰- مضمون کلی عبارت: «[اینان] چون ابر آذارند و نمی‌بارند و چشمه‌ی آفتاب‌اند و بر کس نمی‌تابند. بر مرکب استطاعت سوارند و

نمی‌رانند.» با بیت ..... تناسب دارد.

- (۱) از دست تهی کرم نیاید
(۲) به دست تهی برنیاید امید
(۳) ز اندر کف مرد دنیا پرست
(۴) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست
- هرچند دلش جواد باشد
به زر برکنی چشم دیو سپید
هنوز ای برادر به سنگ اندر است
که دون هم‌تان‌اند بی مغز و پوست

۱۶۱- مفهوم کدام بیت با عبارت:

«مصطفی - علیه السلام - گفت: من عَشَقَ و عَفَّ، ثُمَّ كَتَمَ قَمَاتٍ، مَا تَ شَهِيداً» تناسب دارد؟

- (۱) خوش تر آن باشد که سر دلبران
  - (۲) عاشقی پیداست از زاری دل
  - (۳) گورخانه‌ی راز تو چون دل شود
  - (۴) در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز
- گفته آید در حدیث دیگران نیست بیماری چو بیماری دل آن مرادت زودتر حاصل شود هرکسی بر حسب فکر گمانی دارد

۱۶۲- مضمون عبارت «رشته‌گران فطرت را در کارگاه تکوین بر تلوین یک سر سوزن خطا نباشد.» با همه‌ی ابیات، به استثنای بیت ..... تناسب دارد.

- (۱) سررشته‌ی راز آفرینش
  - (۲) هر ذره که هست اگر غباری است
  - (۳) خیز تا بر کلک (قلم) آن نقاش جان افشان کنیم
  - (۴) هرچه هست از قامت ناساز بی‌اندام ماست
- دیدن نتوان به چشم بینش در پرده‌ی مملکت به کاری است کاین همه نقش عجب در گردش پرگار داشت ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست

۱۶۳- مفهوم عبارت «تا جوانی جوان باش، چون پیر شدی پیری کن.» با کدام بیت متناسب نیست؟

- (۱) هوس پختن از کودک ناتمام
  - (۲) عیب جوانی نپذیرفته‌اند
  - (۳) ننگ آید عشق را از نور عقل
  - (۴) پیر شدی پیشه‌ی پیران پذیر
- چنان زشت ناید که از پیر خام پیری و صد عیب چنین گفته‌اند بد بود پیری در ایام صبی زشت بود لعب جوانان ز پیر

۱۶۴- مضمون و محتوای همه‌ی ابیات، به استثنای بیت ..... یکسان است.

- (۱) میندار اگر سفله قارون شود
  - (۲) تو نامرده نگردد حرص تو کم
  - (۳) از قناعت دستگاه شکر می‌گردد وسیع
  - (۴) دیده‌ی حرص محال است شود سیر به خاک
- که طبع لئیمش دگرگون شود که ریش حرص را مرگ است مرهم کاسه‌ی گردون پر از نعمت ز چشم سیر ماست دام در زیر زمین هم نگران می‌باشد

۱۶۵- در مفهوم همه‌ی ابیات، به استثنای بیت ..... شاعر، مال و منال دنیایی را موجب خوش بختی نمی‌داند و حتی آسودگی را در عدم تعلقات دنیایی می‌جوید.

- (۱) فراوان خزیننه فراوان غم است
  - (۲) هر جا که دلی هست ز غم فرسوده است
  - (۳) غم موجود و پریشانی معدوم ندارم
  - (۴) مگو در بی‌غمی آسودگی هست
- کم است آنده آن را که دنیا کم است کس نیست که از رنج جهان آسوده است نفسی می‌زنم آسوده و عمری به سر آرم که غم گر هست در عالم همین است

مباحثی (مباحثی)

■ عین الأصح و الأدق في الأجوبة للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۱۶۶ - ۱۷۱):

۱۶۶- «على المذنب أن لا يفرح إن استطاع أن يهرب من شبكة القانون اليوم، لأنه لن يستطيع أن ينجو منها غداً أبداً»:

- (۱) بزهکار اگر بتواند امروز از دام قانون بگریزد نباید خوشحال باشد، چه فردا به هیچ وجه نخواهد توانست از آن بگریزد!
- (۲) گناهکار حتی اگر بتواند امروز از دام قانون فرار کند نباید خرسند باشد، زیرا فردا از چنین دامی نمی‌تواند رها شود!
- (۳) بر گناهکار لازم است که چنانچه امروز بتواند از چنگ قانون فرار کند خرسند نباشد، زیرا فردا ناچار باید در دام آن گرفتار شود!
- (۴) بر انسان بزهکار است که امروز وقتی بتواند از چنگ قانون بگریزد شادی نکند، چه همین فرداست که چنین نجاتی برایش میسر نخواهد بود!

۱۶۷- «زَيِّنُوا أَنْفُسَكُمْ فِي الدُّنْيَا بِمَا يَلِيقُ لِآخِرَتِكُمْ مِنَ الدُّنْيَا، مَا دَامَتِ الْفُرْصَةُ بَاقِيَةً لَكُمْ!»:

- (۱) تا فرصت دارید در این دنیا به چیزی مزیّن شوید که شایسته‌ی آخرت شما است!
- (۲) در این دنیا از خود دنیا آن‌چه را شایسته‌ی شماست برای آخرت بیابید تا فرصت آن را دارید!
- (۳) از خود دنیا برای آخرت خود آن‌چه شایسته است زینت خویش سازید تا فرصتی برایتان باقی است!
- (۴) تا فرصت برایتان باقی است، در دنیا خویشتن را بدان‌چه از خود دنیا شایسته‌ی آخرتتان است بیارید!

۱۶۸- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) الذِّكْرُ وَ حَبَّ الْعِبَادَةِ فِي هَذَا الشَّهْرِ، شَهْرُ رَحْمَةِ اللَّهِ! پای‌بند یاد خدا و عبادتش در این ماه باشید، ماه رحمت خدا!
- (۲) إِيَّاكَ وَ اتِّبَاعَ الضَّلَالَةِ، فَإِنَّهَا مُهْلِكَةُ الْإِنْسَانِ! تو را بر حذر می‌دارم، از پیروی کردن از گمراهی حذر کن، که هلاک‌کننده‌ی انسان است!
- (۳) نَفْسُكَ وَ سُوءَ الْعَمَلِ، وَ أَنْتَ تُحَذِّرُ النَّاسَ مِنْهَا! به نفس خود نپرداز، و عمل بد را ترک کن، در حالی‌که مردم را از آن برحذر می‌داری!
- (۴) الْجَزْءُ وَ السُّؤَالُ عَنْ أَحْوَالِهِ قَبْلَ أَهْلِكَ، هَذِهِ هِيَ مَرْضَاةُ اللَّهِ! همسایه را داشته باش، و از احوالش قبل از خانواده‌ات پرس و جو کن، که این همان رضایت خدا است!

۱۶۹- «و نَشْتَكِي دَهْرَنَا وَ الذَّنْبَ لَيْسَ لَهُ / وَ الدَّهْرُ مَذْكَانٌ مَظْلُومٌ وَ مَتَّهِمٌ!»، عَيْنُ الْخَطَا فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) يَنْبَغِي لِلْمَرْءِ أَنْ لَا يُحْمَلَ الْآخِرِينَ وَزَرَ مَعَاصِيهِ وَ ذُنُوبِهِ!
- (۲) أَيُّ هَذَا الشَّاكِي؟ إِنْ كَانَ لِلدَّهْرِ ذَنْبٌ فَلِمَاذَا أَحَلَّتْ شَكْوَاكَ إِلَى اللَّهِ!
- (۳) يَا هَذَا، لَا تَنْسَ هَذَا الْمَوْضِعَ أَبَدًا: حُمِّلَتْ تَبْعَةُ عَمَلِكَ وَ مَسْئُولِيَّتُهُ!
- (۴) إِيْلَمْ أَنَّ الْإِنْسَانَ نَفْسَهُ مَسْئُولٌ عَنْ جَمِيعِ مَا عَمِلَهُ مِنْ خَيْرٍ وَ شَرٍّ!

۱۷۰- «سپاس خدای راست که نه عرش او را خسته می‌کند و نه فرش بر او تسلط می‌یابد!»:

- (۱) أَحْمَدُ مِنْ لَا عَرْشَ أَوْ تَعْبَهُ وَ لَا الْفَرْشَ سَلَطَهُ!
- (۲) حَمْدًا لِمَنْ الَّذِي لَا يُتَّعَبُهُ عَرْشٌ وَ لَا يَسْلُطُهُ فَرْشٌ!
- (۳) الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ هُوَ لَا يَؤُودُهُ عَرْشٌ وَ لَا فَرْشٌ عَلَيْهِ يَسْلُطُ!
- (۴) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا يَؤُودُهُ الْعَرْشُ وَ لَا يَتَسَلَّطُ عَلَيْهِ الْفَرْشُ!

۱۷۱- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) غِذَائِي كَمَا هُوَ مِي خوریم در بدن تغییر شکل می‌دهد: طَعَامٌ الَّذِي نَأْكُلُهُ يَتَحَوَّلُ فِي جِسْمِنَا،
- (۲) وَ رُوحٌ مِنْ رُوحِ الْغِذَايَةِ مِي شود و افکار و اخلاق ما ساخته می‌شود: وَ تُغَذَّى الرُّوحُ مِنْهُ وَ تُبْنَى أَفْكَارُنَا وَ أَخْلَاقُنَا،
- (۳) پس بر ماست که از پر کردن شکم‌هایمان از حرام بهره‌ییزیم: فَعَلِينَا أَنْ نَحْذَرَ مَنْ أَنْ نَمْلَأَ بَطُونَنَا مِنَ الْحَرَامِ،
- (۴) زیرا لقمه‌ی حرام ممکن نیست با افکار صحیح جمع بشود! لِأَنَّ اللَّقْمَةَ الْحَرَامَ لَا يُمْكِنُ أَنْ تُجْمَعَ مَعَ الْأَفْكَارِ الصَّحِيحَةِ!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ (۱۷۲ و ۱۷۳):

۱۷۲- «إِنْ مَدِينٌ كَانَتْ مَدِينَةً عَظِيمَةً مِنْ بِلَادِ الشَّامِ، وَ أَهْلُهَا كَانُوا يَعْبُدُونَ اللَّهَ ابْتِدَاءً»:

- (۱) مَدِينٌ - مَدِينَةٌ - عَظِيمَةٌ - بِلَادٍ
- (۲) مَدِينَةٌ - بِلَادٍ - أَهْلٌ - اللَّهُ
- (۳) كَانَتْ - الشَّامُ - أَهْلٌ - ابْتِدَاءً
- (۴) مَدِينَةٌ - عَظِيمَةٌ - يُعْبُدُونَ - اللَّهُ

۱۷۳- «إِنْ الْمُؤَنَّثُ اللَّفْظِي اسْمٌ مَذْكَرٌ لَهُ عَلَامَةٌ مِنْ عِلَامَاتِ التَّأْنِيثِ وَ نَعَامِلُهُ مُعَامَلَةُ الْمَذْكَرِ!»:

- (۱) إِنْ - الْمُؤَنَّثُ - مَذْكَرٌ - عَلَامَاتٍ
- (۲) الْمُؤَنَّثُ - اللَّفْظِي - نَعَامِلٌ - الْمَذْكَرُ
- (۳) اللَّفْظِي - إِسْمٌ - عَلَامَةٌ - مُعَامَلَةٌ
- (۴) إِسْمٌ - مَذْكَرٌ - عَلَامَاتٍ - مُعَامَلَةٌ

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۷۴ و ۱۷۵):

۱۷۴- «زُوي عن فرعون أنه أمر أن تُسمَرَ آسية بأربعة مسامير!»:

- (۱) آسية: اسم - مفرد مؤنث - جامد - معرفة علم - معرب - صحيح الآخر - ممنوع من الصرف / فاعل و مرفوع
- (۲) مسامير: جمع تكسير (مفردة: مسمار، مذكّر) - مشتق و اسم آلة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / تمييز مفرد و مجرور بالكسرة
- (۳) فرعون: مفرد مذكّر - مشتق و صفة مشبهة - معرفة علم - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مجرور بحرف الجرّ، عن فرعون: جارّ و مجرور
- (۴) تسمّر: لغائبة - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - صحيح - متعدّد - مبني للمجهول - معرب / فعل منصوب بحرف «أن» و نائب فاعله «آسية» و الجملة فعلية

۱۷۵- «كثير من الفقراء في البلاد الغنية يعيشون حفاة و جائعين!»:

- (۱) حفاة: اسم - جمع تكسير (مفردة: حافي، مذكر) - مشتق و اسم فاعل - معرب - صحيح الآخر - منصرف / خبر مفرد و مرفوع
(۲) الفقراء: جمع تكسير (مفردة: فقير، مذكر) - مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: فقر) - معرّف بأل - معرب - ممدود / مضاف إليه و مجرور
(۳) جائعين: جمع سالم للمذكر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: جوع) - نكرة - معرب / معطوف و منصوب بالياء بالتبعية للمعطوف عليه «حفاة»
(۴) يعيشون: مضارع - للغائبين - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و الجملة فعلية و حال و منصوب محلاً

■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۷۶ - ۱۸۵):

۱۷۶- عيّن ضمير الفصل:

- (۱) إنّ العقلاء هم الذين ينظرون في كلّ أمر إلى عاقبته ثمّ يبادرون به!
(۲) لا يكشف الله عن أسرار عباده و هو يعلم كلّ ما في صدور الناس!
(۳) إنّ الطبيعة من مخلوقات الله و هي من مظاهر قدرته في الأرض!
(۴) أيتها الطالبات؛ عليك أن تتنّ أن تحافظن على كرامتك في المجتمع!

۱۷۷- عيّن المنسوب:

- (۱) هو إنسان سماوي و تعاليمه نبوية!
(۲) أ أنت الراضي عن ذلك الداعي!
(۳) اهتمامي بعملتي قد رفعني في حياتي!
(۴) هذا الغني هو الساعي في عمله!

۱۷۸- عيّن عائد الصلة محذوفاً:

- (۱) نحفظ كثيراً من الأحاديث النبوية التي ترشدنا إلى الصراط المستقيم!
(۲) يُميت الله كلّ ما هو يخلق في السماوات و الأرض!
(۳) نحن من نحبّ مساعدة الآخرين في كلّ الأوقات!
(۴) هو الذي جاهد في الحياة حقّ الجهاد!

۱۷۹- عيّن ما ليس فيه من أدوات الشرط:

- (۱) من هذب نفسه فهو يقدر أن يهذب غيره و يؤثّر على الآخرين!
(۲) متى تتبّ من المعاصي تبدأ في حياتك صفحة جديدة بيضاء!
(۳) متى يشرق نور الله في قلب من هو غارق في بحر الهمجية!
(۴) ما قرأت من هذه المقالة العربية فانقله إلى الفارسية!

۱۸۰- المخاطب يريد أن يدرك كيفية ذهاب طالبة فنقول له: ذهبت طالبة .....:

- (۱) ذهاباً سريعاً (۲) سروراً كثيراً (۳) مسرورة (۴) ذاهبة!

۱۸۱- عيّن العبارة التي لا تحتاج إلى التمييز:

- (۱) ملئت جميع الأواني!
(۲) اجتهداها في الدرس أكثر مني!
(۳) هم في حياتهم أكثر منّا!
(۴) هو أجل منّا و لا أحد يشكّ فيه!

۱۸۲- عيّن المبتدأ:

- (۱) ما أعتمد على أحد إلّا بعد أن أختبره!
(۲) ما أكثر الأصدقاء، ما دمت لاحتاج إليهم!
(۳) بم تذكّرنا حوادث الدهر؟ أتأملت فيها!
(۴) يا من يغفر ذنوبنا عندما ندعوه و نستغفره!

۱۸۳- عيّن المستثنى مختلفاً في الإعراب:

- (۱) لا يقضي الأوقات بين الكتب إلّا الإنسان الناجح!
(۲) ما وضع الغربيون العلوم إلّا بعض العلوم الحديثة!
(۳) لم يكن لأهمّ الشرق قبل ظهور الإسلام إلّا قليل من العلوم!
(۴) له رسائل علمية لم يفتن على أسرارها إلّا عظماء العلماء!

۱۸۴- عيّن ما فيه التأكيد:

- (۱) الوصول إلى الأهداف كلّها بحاجة إلى السعي و المثابرة!
(۲) إنّما مفتاح كلّ الحوائج في حياتنا، الاجتهاد و الصبر!
(۳) الصدق انتخب، فلست شاكياً عن انتخابي هذا!
(۴) على نفسي أعتمد و لا أخاف اللّائمين جميعاً!

۱۸۵- عيّن ما ليس فيه الجناس:

- (۱) إنّ جاري بمشاهدة سلامة طفله المريض، حمد الله و دمه جار!
(۲) إنّ بقي ضيفٌ عندك أياماً متوالية فلا تضجر، بل داره في دارك!
(۳) كتبت في هذا الفصل من مقالتي حول سفري في فصل الربيع الماضي!
(۴) هذه العين التي يتدفّق ماؤها في زقاقنا هي العين التي قد أحدثها الخيرون!

۱۸۶- مهم‌ترین اتفاق دوره‌ی فرمانروایی رامسس دوم از فراعنه‌ی مصر در این سرزمین کدام است؟

- (۱) ظهور حضرت موسی (ع)
(۲) ساختن نخستین اهرام در کشور
(۳) تصرف سرزمین مصر به وسیله‌ی هخامنشیان
(۴) لشکرکشی اسکندر مقدونی به سرزمین فراعنه

۱۸۷- در کدام منطقه‌ی باستانی آثار فلزی و سفالی مادی که نقش روی آن‌ها مهارت و چیره‌دستی هنرمندان را نشان می‌دهد به‌دست آمده است؟

- (۱) شهر سوخته سیستان (۲) گورستان سیلک (۳) خرابه‌های شهر شوش (۴) تپه مارلیک رودبار

۱۸۸- کدام‌یک از نتایج غزوه تبوک رسول اکرم (ص) در مرزهای شمالی با سپاه روم می‌باشد؟

- (۱) گسترش اسلام در فراسوی مرزها
(۲) سرکوب نظام ظالمانه‌ی اشرافیت جاهلی استعمار طبقاتی
(۳) اعزام مبلغان و معلمان قرآن به فراسوی مرزها
(۴) مبارزه با اخلاق و سنت‌های اشرافیت و جاهلی

۱۸۹- کدام گروه از مسلمانان در دوران خلافت امام علی (ع) به گوشه‌نشینان معروف شدند؟

- (۱) کسانی که جبهه‌ی باطل را تقویت نمودند.
(۲) کسانی که خواهان کشتن قاتلان خلیفه‌ی سوم بودند.
(۳) گروهی که در جنگ صفین به یاری معاویه برخاستند.
(۴) گروهی که در جنگ جمل از عایشه و طلحه و زبیر حمایت کردند.

۱۹۰- کدام اقدام سلطان مسعود غزنوی پس از رسیدن به قدرت سبب کاسته شدن اعتبار این سلسله در میان مردم گردید؟

- (۱) شکست از طغرل سلجوقی در دندانقان
(۲) لشکرکشی‌های بی‌حاصل متعدد به سرزمین هند
(۳) بر دار کردن حسنک وزیر و مصادره‌ی اموالش
(۴) غافل شدن از قدرت‌یابی قبایل سلجوقی در خراسان

۱۹۱- کدام مورد از اقدامات سلطان سلیم عثمانی در دوره‌ی زمامداری خود در سرزمین‌های اسلامی نمی‌باشد؟

- (۱) انقراض دولت ممالیک مصر
(۲) پایان دادن به خلافت عباسیان مصر
(۳) شکست دادن شاه اسماعیل صفوی در جنگ چالدران
(۴) پایان دادن به حیات سیاسی امپراتوری بیزانس

۱۹۲- با انقلاب میجی دولت ژاپن برای تأسیس دولت نیرومند آسیایی، در صحنه‌ی جهانی به کدام اقدام مهم دست زد؟

- (۱) خارج شدن از جامعه‌ی ملل
(۲) به سرزمین کره و چین لشکرکشی کرد.
(۳) به فکر استعمارگری در قاره‌ی آفریقا افتاد.
(۴) پیدا کردن فضای حیاتی در کشورهای آسیایی

۱۹۳- عمده‌ترین هدف لایحه‌ی اصلاح قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی در زمان نخست‌وزیری علّم کدام بود؟

- (۱) اجرای اصلاحات ارضی در کشور
(۲) نفوذ دولت در شوراهای استان و شهرستان
(۳) سرعت بخشیدن به اجرای خواسته‌های دولت امریکا در کشور
(۴) تضعیف اسلام و زمینه‌سازی برای نفوذ بهائیان در ارکان حکومت

۱۹۴- با اوج‌گیری سریع انقلاب اسلامی در کشور، حکومت آموزگار در مرداد ۱۳۵۷ به کدام اقدام دست زد؟

- (۱) از نخست‌وزیری کناره‌گیری کرد.
(۲) طلاب و مردم قم را به رگبار گلوله بست.
(۳) در اصفهان حکومت نظامی برقرار کرد.
(۴) قیام و طغیان مردم تبریز را به خاک و خون کشید.

۱۹۵- تصویر روبه‌رو کدام ائمه‌ی جمعه‌ی انقلابی است که به وسیله‌ی منافقان ترور گردید؟

- (۱) شهید مفتاح
(۲) شهید قدوسی
(۳) شهید مدنی
(۴) شهید دستغیب

۱۹۶- در کدام گاه‌شماری با تلاش منجمان ایرانی خمسه‌ی مسترقه را در آخر اسفند به آن تقویم اضافه کردند؟

- (۱) اوستایی
(۲) جلالی
(۳) یزدگردی
(۴) دوازده حیوانی

۱۹۷- دوران اساطیری در تاریخ ایران پیش از اسلام براساس شاهنامه و نوشته‌ی مورخان ایرانی کدام است؟

- (۱) از فرمانروایی کیخسرو تا اواخر دوره‌ی کیانیان
(۲) از پیشدادیان تا دوره‌ی کیخسرو پادشاه کیانی
(۳) از دوره‌ی کیانیان تا دوره‌ی پایانی اشکانیان
(۴) از سال‌های پایانی فرمانروایی کیانیان تا سراسر دوره‌ی اشکانیان و ساسانیان

۱۹۸- مهم ترین موردی که در استفاده از هنرهای تجسمی در تاریخ نویسی باید مورد توجه محققان قرار گیرد، کدام است؟

- (۱) اثر مورد بررسی نباید نیمه تقلبی باشد.
- (۲) قدمت آفرینش اثر باید مورد تأیید باشد.
- (۳) اصالت اثر باید توسط متخصصان فن تأیید شود.
- (۴) نباید تنها به بررسی شاهکارهای هنری اکتفا کرد.

۱۹۹- در کدام یک از منابع تاریخی تاخت و تاز صحرائشینیان در شهرهای خراسان و آشفته گی وضع مردم آورده شده است؟

- (۱) مجمع الاصفاف
- (۲) صنایع البدایع
- (۳) آیه السّرور
- (۴) شهر آشوب سیفی بخاری

۲۰۰- با استقرار نظام مشروطه در دوره ی سلطنت مظفرالدین شاه، دولت و گروه های سیاسی با چاپ روزنامه ها به کدام اقدام دست زدند؟

- (۱) مطالب روزنامه ها از سوی حکومت و گروه های سیاسی به شدت کنترل می شد.
- (۲) با چاپ روزنامه ها سعی در همراه کردن مردم با نظرات و خواسته های خود داشتند.
- (۳) بیشتر نشریات منتشر شده تحت تأثیر ملاحظات حکومتی و گروهی و شخصی قرار داشتند.
- (۴) با روزنامه هایی که به زبان فارسی در خارج ایران چاپ و مخفیانه در شهرهای بزرگ توزیع می شد، برخورد شدید می کردند.

جغرافیا

۲۰۱- توده هوای سودانی چه تأثیری بر آب و هوای ایران می گذارد؟

- (۱) سبب وزش بادهای گرم و خشک، طوفان های شن و در نهایت خشکسالی می شود.
- (۲) گاهی در زمستان رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می آورد و سبب بارندگی می شود.
- (۳) بیش تر در تابستان ها هوای گرم و گرد و غبار را از عربستان به داخل کشور می کشاند.
- (۴) در فصل زمستان از دریای مدیترانه رطوبت را به داخل کشور انتقال و برف و باران تولید می کند.

۲۰۲- جهت برنامه ریزی جامع برای بهره برداری صحیح از آب های موجود سطحی و زیرزمینی ابتدا چه اقدامی باید صورت گیرد؟

- (۱) شناسایی و مطالعه ی ظرفیت آن ها
- (۲) جمع آوری آب های سطحی و سیلاب ها
- (۳) باید منابع آب آشامیدنی را از سایر مصارف جدا کرد.
- (۴) علاوه بر تبخیر واقعی باید به تبخیر بالقوه هم توجه کرد.

۲۰۳- نازک شدن لایه ی اُزن از اثرات کدام مورد است؟

- (۱) باران اسیدی
- (۲) آلودگی هوا
- (۳) گرم شدن کره ی زمین
- (۴) کاهش وسعت جنگل های آمازون

۲۰۴- حد متناسب جمعیت به چه معنایی است؟

- (۱) تعداد زیاد جمعیت فعال اقتصادی
- (۲) جمعیت متناسب با سرزمین و وسعت آن
- (۳) بهترین تعادل ممکن بین منابع و تعداد جمعیت
- (۴) وجود تعادل بین نرخ موالید و نرخ مرگ و میر و مهاجرت

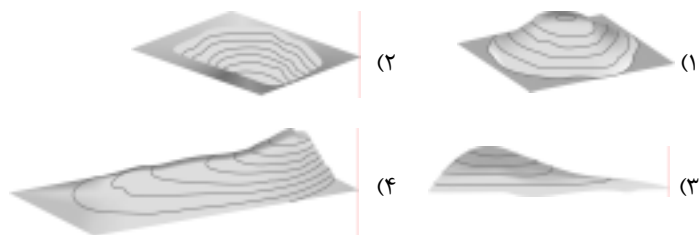
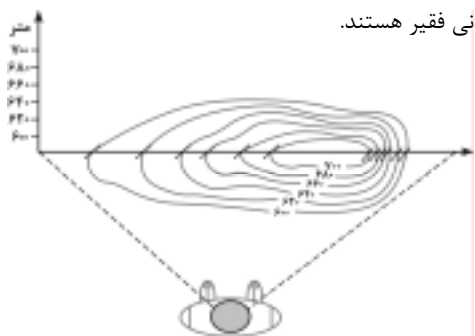
۲۰۵- در اجلاس زمین عنوان تازه ای به نام ..... مطرح شد.

- (۱) انقلاب سبز
- (۲) کشورهای غنی و فقیر
- (۳) جهانی شدن
- (۴) توسعه ی پایدار

۲۰۶- ویژگی مشترک خاک های نواحی قطبی و بیابانی کدام است؟

- (۱) هوموس فراوان دارند.
- (۲) فقیر از نظر مواد آلی
- (۳) غنی از ترکیبات کربنی و کانی ها
- (۴) از نظر مواد معدنی فقیر هستند.

۲۰۷- نیمرخ توپوگرافی مقابل به کدام یک از اشکال سه بعدی تعلق دارد؟

۲۰۸- در جزیره‌ی سوماترا پوشش گیاهی عمدتاً ..... است.

- (۱) ساوان
(۲) جنگل‌های مداری
(۳) جنگل‌های بارانی
(۴) درختچه‌های کوتاه قد

۲۰۹- کشاورزان برنج‌کار فیلیپینی چگونه توانستند به خودکفایی برسند؟

- (۱) دو برابر کردن سطح زیر کشت
(۲) با به کارگیری شیوه‌ی کشت تخصصی تک محصولی
(۳) استفاده از شیوه‌ی ماشینی کشت برنج غرقابی
(۴) با استفاده از گونه‌هایی از برنج مقاوم در برابر آفت

۲۱۰- اِکو با چه هدفی تشکیل شد؟

- (۱) جلوگیری از کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی
(۲) گسترش همکاری‌های اقتصادی بین کشورهای ایران، ترکیه و پاکستان
(۳) بهبود وضع اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورهای آسیای جنوب شرقی
(۴) همکاری کشورهای عضو در زمینه‌های زیست محیطی، اقتصادی و بازرگانی

۲۱۱- در صورتی که صیادان در فصول معین و متناسب با رشد و افزایش بچه ماهی‌ها از دریاچه صید نکنند سیستم ..... را نشان

می‌دهد این پسخوراند در این سیستم اگرچه ..... است اما در نهایت ..... سیستم می‌شود.

- (۱) پسخوراند منفی - زیان‌آور - سبب بقای
(۲) پسخوراند منفی - سودمند - سبب انهدام
(۳) پسخوراند مثبت - سودمند - سبب انهدام
(۴) پسخوراند مثبت - زیان‌آور - سبب بقای

۲۱۲- برای مطالعه‌ی کدام عبارت از روش پژوهش توصیفی استفاده می‌شود؟

- (۱) بررسی وضعیت شاغلین یک شهر
(۲) عوامل بروز خشک شدن یک دریاچه
(۳) بررسی علل وقوع رانش زمین در یک ناحیه
(۴) رابطه‌ی میزان فرسایش خاک با قطع درختان جنگلی

۲۱۳- در سیستم تصویر ..... نقشه‌ی کشورها در اطراف ..... به‌طور دقیق ترسیم می‌شود.

- (۱) مخروطی - استوا
(۲) مسطح - استوا
(۳) مخروطی - مدار استاندارد
(۴) استوانه‌ای - نقطه‌ی قطب

۲۱۴- امروزه برای مکان‌یابی اجرای طرح‌های عمرانی از کدام روش استفاده می‌کنند؟

- (۱) مدل فون تانن
(۲) سیستم تصویر نقشه
(۳) نقشه‌ی کاربری اراضی که در گذشته تهیه شده
(۴) از نتایج حاصل از سیستم اطلاعات جغرافیایی

۲۱۵- جغرافیای کاربردی چگونه می‌تواند راه‌حل‌های مناسبی برای سازماندهی سرزمین و مدیریت محیط ارائه دهد؟

- (۱) با شناخت علمی محیط طبیعی و انسانی
(۲) با طراحی مدل‌های مفهومی
(۳) تهیه‌ی نقشه‌های آمایش سرزمین و برنامه‌ریزی برای اجرای آن
(۴) با مطالعه و بررسی تک‌تک پدیده‌های طبیعی موجود در محیط زیست

علوم اجتماعی

۲۱۶- کدام‌یک به ترتیب بازی نقش، پذیرش و ایفای نقش و آشنایی با نقش محسوب نمی‌شود؟

- (۱) مشارکت دانش‌آموزان در کوه‌نوردی و انتخابات دانش‌آموزی - انجام دادن وظایف بدون تأمل - هنرمندی که نمایشنامه را می‌خواند.
(۲) شرکت در مراسم و مجالس خانوادگی و مذهبی برای فرزندان - تغییر دادن نقش متناسب با تغییر شرایط - گفت‌وگوهای دوستانه در مورد وقایع زندگی
(۳) رزمندگانی که در رزمایش و شرایط شبه جنگی قرار می‌گیرند - قرار گرفتن خلاقیت‌های فرد در خدمت رشد و توسعه‌ی نقش - شناخت کودکان قبل از ورود به مدرسه
(۴) آشنایی با نقش رزمنده در صحنه‌ی جنگ از طریق فیلم - شرکت در مراسم و مجالس خانوادگی و مذهبی - فردی که نامزد ریاست اداره شده و قبل از رفتن به محل کار خود، صحبت‌های روز اول را با خود تمرین می‌کند.

۲۱۷- مشکل «عدم کارآیی اداری» که باعث نارضایتی ارباب رجوع می‌شود، تا حدّی نتیجه‌ی ..... است و با توجه به وابستگی متقابل نقش‌ها، عدم آشنایی افراد با وظایف نقش خود، به معنای ..... است و «عدم کارآیی مناسب فرد در نقش‌های مختلف» پیامد ..... می‌باشد.

(۱) عدم امکانات لازم برای ایفای نقش - ناتوانی افراد در ایفای نقش - تعارض نقش

(۲) اختلاف افراد بر سر انتظارات نقش - ناتوانی افراد در ایفای نقش - ابهام نقش

(۳) عدم آشنایی افراد با وظایف نقش - رعایت نکردن حقوق نقش‌های دیگر - تعارض نقش

(۴) حجم زیاد وظایف نقش - رعایت نکردن حقوق نقش‌های دیگر - عدم آشنایی افراد با وظایف نقش

۲۱۸- در مورد بهره‌مندی‌ها و حقوق نقش شهروندی، در صورتی‌که این حقوق و بهره‌مندی‌ها ..... این امر نوعی تبعیض محسوب می‌شود. هم‌چنین اگر بعضی شهروندان ..... در این حالت نیز بی‌عدالتی رخ داده است.

(۱) نسبت به عموم شهروندان رعایت نشود - در نقش شهروندی سهم سایر شهروندان را به خود اختصاص دهند.

(۲) در مورد بعضی شهروندان رعایت شود و در مورد بعضی رعایت نگردد - در نقش شهروندی سهم بیشتری از این موارد را به خود اختصاص دهند.

(۳) به برخی از شهروندان در نقش متفاوت سهم بیشتری اختصاص یابد - در نقش شهروندی سهم سایرین را به خود اختصاص دهند.

(۴) در مورد بعضی شهروندان رعایت شود و در مورد بعضی رعایت نگردد - در نقش متفاوت سهم بیشتری از این موارد را به خود اختصاص دهند.

۲۱۹- شروع از هم پاشیدگی زندگی در یک محیط اجتماعی به دنبال چه فرآیندی است؟

(۱) نبود امکان گفت‌وگو و استدلال - ایجاد بدبینی و بی‌اعتمادی - احساس خصومت و دشمنی

(۲) شرایط نامساعد برای گفت‌وگو و استدلال - احساس خصومت و دشمنی - ایجاد بدبینی و بی‌اعتمادی

(۳) گفت‌وگو در مورد تبعیض - بی‌اعتنایی به هنجارها - کجروی و تردید نسبت به ارزش‌ها

(۴) شرایط نامساعد برای بحث و گفت‌وگو - کجروی و تردید نسبت به ارزش‌ها - ترک محیط

۲۲۰- وجوه متفاوت «خود» کدام‌اند؟

(۱) خود یا من ارزیابی‌کننده، شناساگر و شکل گرفته - خود یا من ارزیابی‌شونده، شناخته شده و خلاق

(۲) خود یا من ارزیابی‌کننده، شناساگر و خلاق - خود یا من ارزیابی‌شونده، شناخته شده و شکل گرفته

(۳) خود یا من ارزیابی‌شونده، شناساگر و خلاق - خود یا من ارزیابی‌کننده، شناخته شده و شکل گرفته

(۴) خود یا من ارزیابی‌شونده، شناخته شده و شناساگر - خود یا من ارزیابی‌کننده، خلاق و شناخته شده

۲۲۱- کدام‌یک به ترتیب در مورد «دیگری مهم» صحیح است و در مورد «دیگری نوعی» صحیح نیست؟

(۱) کسانی که از مزایا برخوردارند یا توانسته‌اند ارزش‌ها را در خود متجلی سازند، مهم‌اند - در همه‌ی موارد فرد هنگام ارزیابی خویش، خود را با دیگری نوعی مقایسه می‌کند.

(۲) معمولاً فرد خاصی دیگری مهم فرد نمی‌شود و به صورت مشخص الگوی او قرار نمی‌گیرد - یکی از دیگران نوعی، «مردم» هستند که به فرد یا افراد خاصی اشاره ندارد.

(۳) آنها لزوماً افراد معاصر ما هستند و از این نوع افراد به عنوان الگو یاد می‌شود - دیگری مشخصی که برای فرد مهم تلقی می‌شود و فرد می‌کوشد خود را شبیه او بسازد دیگری نوعی است.

(۴) دیگران مهم کسانی هستند که فرد سعی می‌کند خود را «شبیه» و «همانند» آن‌ها بسازد و تغییر دهد - ایفاکنندگان نقش‌های مختلف مانند بازاری‌ها می‌توانند دیگری نوعی افراد باشند.

۲۲۲- دختر یا پسر بودن، یکی از ..... است. نقش شغلی برای بیان ..... به کار می‌رود و آن‌چه که امکان‌های متفاوت و متنوعی را برای فعلیت بخشیدن به خود فراهم می‌کند ..... نامیده می‌شود.

(۱) موقعیت‌های مهم - ویژگی‌های بادوام‌تر هویت - موقعیت

(۲) موقعیت‌های مهم - موقعیت مهم - ویژگی‌های بادوام‌تر هویت

(۳) ویژگی‌های اصلی هویت فرد - ویژگی‌های بادوام‌تر هویت - موقعیت

(۴) ویژگی‌های اصلی هویت فرد - موقعیت جدید - ویژگی‌های بادوام‌تر هویت

۲۲۳- در رابطه با پیامدهای تأکید بر خلاقیت برای فرد و جامعه کدام یک صحیح نیست؟

- (۱) خلاقیت موجب می‌شود که فرد از دیگران و شرایط جبری کم‌تر تأثیر پذیرد - کشور قدرتمند، کشوری است که در نظام آموزشی آن بر خلاقیت تأکید می‌شود.
- (۲) خلاقیت سبب می‌شود که فرد از رضایت بالاتری نسبت به خود برخوردار شود - کشور قدرتمند در نظام آموزشی آن بر خلاقیت تأکید می‌شود.
- (۳) افراد خلاق در تغییر زندگی اجتماعی سهمی بیش از دیگران دارند - در اداره و کارخانه، کسانی که در کار خویش نوآوری دارند، تشویق می‌شوند و ارتقاء می‌یابند.
- (۴) افراد خلاق از دیگران و شرایط جبری، کم‌تر تأثیر می‌پذیرند - تغییرات مهم جامعه را می‌توان به خلاقیت کسانی نسبت داد که هر کدام در کل جامعه تغییراتی ایجاد کرده‌اند.

۲۲۴- واکنش افرادی که نسبت به انتساب خود به یک شهر یا محل خرسندند، زمانی که درباره‌ی آن شهر یا محل موضع‌گیری منفی می‌شود، چگونه است؟

- (۱) متأثر می‌شوند - دفاع می‌کنند - نسبت خود را پنهان می‌کنند.
- (۲) دفاع می‌کنند - طرف مقابل را محکوم می‌کنند - با او قطع رابطه می‌کنند.
- (۳) سکوت می‌کنند - نسبت خود را با آن محل پنهان می‌کنند - متأثر می‌شوند.
- (۴) نسبت خود را با آن محل پنهان می‌کنند - متأثر می‌شوند - با طرف مقابل قطع رابطه می‌کنند.

۲۲۵- کدام یک، در اجرای سیاست «خصوصی‌سازی» صحیح نیست؟

- (۱) کمک به بخش خصوصی نوپا در قالب انواع یارانه‌ها - تقویت بخش خصوصی با وام‌های کلان دولتی که سودی کم‌تر از سود معمول در اقتصاد دارند.
- (۲) واگذاری شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی با قیمتی کمتر از قیمت واقعی آن‌ها به صورت قسطی - کمک به بخش خصوصی نوپا در قالب انواع یارانه‌ها
- (۳) وضع قوانینی که براساس آن به افراد محروم جامعه، سهمی مساوی از شرکت‌های دولتی اختصاص یابد - واگذاری شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی با قیمتی کم‌تر از قیمت واقعی آن‌ها به صورت قسطی
- (۴) تقویت بخش خصوصی با وام‌های کلان دولتی که سودی کم‌تر از سود معمول در اقتصاد دارند - واگذاری شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی با قیمتی کم‌تر از قیمت واقعی آن‌ها به صورت قسطی

۲۲۶- اگر به رفع تبعیض از سیاهان در آمریکا توجه کنیم، اگرچه به لحاظ ..... امکان آموزش برای سیاه و سفید ..... شده است و سیاهان می‌توانند در مدارس سفیدپوستان تحصیل کنند، اما به سبب وجود ..... باز هم سیاهان عمدتاً در مدارس سیاهان تحصیل می‌کنند که از لحاظ سطح تحصیلی ..... از مدارس سفیدپوستان قرار دارد.

- (۱) قانونی - یکسان - تفاوت‌های فرهنگی - به طور عموم پایین‌تر
- (۲) سیاسی - یکسان - تفاوت‌های اجتماعی - بعضاً پایین‌تر
- (۳) اجتماعی - مساوی - تفاوت‌های فرهنگی - به طور عموم پایین‌تر
- (۴) قانونی - امکان‌پذیر - تفاوت‌های اقتصادی - بعضاً پایین‌تر

۲۲۷- کدام یک، شیوه‌ی عمل تشکلهای مدنی نیست؟

- (۱) قانع ساختن دیگران - اثبات حقانیت باورهای خویش - شکل دادن به افکار عمومی
- (۲) اثبات حقانیت باورهای خویش - شکل‌گیری فراکسیون‌هایی در مجلس - افزایش هواداران
- (۳) تبلیغ باورها و ارزش‌های مورد قبول خود در جامعه - افزایش هواداران - شکل دادن به افکار عمومی
- (۴) تبلیغ باورها و ارزش‌های مورد قبول خود در جامعه - قانع ساختن دیگران - افزایش هواداران

۲۲۸- کدام یک، در رابطه با تاریخ امپراتوری‌ها صحیح نیست؟

- (۱) حکومت به اخذ مالیات بیشتر از واحدهای اجتماعی روی می‌آورد. به این ترتیب، روند توسعه و رشد متوقف می‌شد و این سرآغاز افول امپراتوری بود.
- (۲) امپراتوری‌ها بعد از دوره‌ای از هم پاشیدگی دوباره احیا می‌شدند. بدین ترتیب اروپا برای یک دوره‌ی تاریخی طولانی‌مدت به صورت امپراتوری به زندگی خود ادامه داد.
- (۳) امپراتوری‌ها برای حفظ و گسترش خود به طور روزافزون به منابع انسانی و مالی نیاز داشتند. تجمل‌گرایی عامل دیگری بود که نیاز امپراتوری را به منابع مالی بیش‌تر می‌کرد.
- (۴) امپراتوری روم غربی در سده‌ی پنجم میلادی از هم پاشید اما برخلاف سایر امپراتوری‌ها به علت شرایطی که در اروپا پیش آمد، دوره‌ی از هم گسیختگی این امپراتوری ادامه یافت.

۲۲۹- رابطه‌ی اقتصادی بین استعمارگر و استعمار شده با اراده‌ی ..... و منافع ..... آن‌ها شکل گرفته بود، از ابتدا به نفع ..... بود و رابطه‌ای تابعی تلقی می‌شد؛ زیرا اقتصاد کشور ..... با ..... سازگار شده بود نه برعکس. از این رو، از این رابطه با عنوان رابطه‌ی مرکز - پیرامون یاد می‌شود.

- (۱) حکومت‌های استعمارگر - سرمایه‌داران - سرمایه‌داران حکومت استعمارگر - مستعمره - نیازهای اقتصاد حکومت استعمارگر
- (۲) حکومت‌های استعمارگر - واحدهای اجتماعی - حکومت‌های استعمارگر - استعمارگر - اقتصاد حکومت مستعمره
- (۳) کشورهای مستعمره - سرمایه‌داران - سرمایه‌داران حکومت استعمارگر - مستعمره - نیازهای کشورهای مستعمره
- (۴) کشورهای مستعمره - واحدهای اجتماعی - حکومت‌های مستعمره - استعمارگر - نیازهای اقتصاد حکومت استعمارگر

۲۳۰- در ماده‌ی ۲ منشور ملل متحد، به چه موضوعی پرداخته شده است؟

- (۱) تشکیلات سازمان ملل متحد و اهداف و وظایف هر کدام از آن‌ها را مطرح کرده است.
- (۲) به معرفی سازمان‌هایی که در زیرمجموعه‌ی ارکان اصلی سازمان ملل متحد فعالیت می‌کنند، می‌پردازد.
- (۳) اعضا با عضویت در سازمان، از حقوق و مزایایی برخوردار می‌شوند که سایر اعضا موظف به رعایت آن هستند.
- (۴) اهداف و بازیگران عرصه‌ی جهانی و وسایلی که جهت دستیابی به اهداف به کار می‌گیرند را بیان می‌کند.

۲۳۱- کدام یک، در رابطه با «دهکده‌ی جهانی» صحیح نیست؟

- (۱) در دهکده‌ی جهانی، رفتار هیچ گروهی از بقیه پنهان نیست و همه از زندگی یکدیگر در زمان واحد مطلع‌اند.
- (۲) در این دهکده مرز بین داخل و خارج کشور شکسته می‌شود و همه از زندگی یکدیگر در زمان واحد مطلع‌اند.
- (۳) رسانه‌ها جهان را به اندازه‌ی یک دهکده، کوچک کرده‌اند و در این دهکده مرز بین داخل و خارج کشور شکسته می‌شود.
- (۴) در دهکده‌ی جهانی، رفتار هیچ گروهی از بقیه پنهان نیست و رسانه‌های با برد زیاد در این دهکده افکار عمومی در سطح ملی را شکل می‌دهند.

۲۳۲- در اندازه‌گیری میزان نابرابری از شاخص‌هایی چون ..... استفاده می‌شود. اما در بررسی ریشه‌ای نابرابری در نظام جهانی به رابطه‌ی ..... توجه می‌کنیم و این رابطه بر مبنای ..... مشخص می‌شود.

- (۱) نیروی نظامی و هزینه‌ی نظامی - مرکز، پیرامون - شاخص تولید ناخالص داخلی
- (۲) رابطه‌ی مرکز - پیرامون - استعمارگر و مستعمره - برخورداری از مزایای قدرت و ثروت
- (۳) تولید ناخالص داخلی - مرکز، پیرامون - جایگاه کشورها در نظام تقسیم کار بین‌المللی
- (۴) تولید ناخالص ملی - استعمارگر و مستعمره - جایگاه کشورها در نظام تقسیم کار بین‌المللی

۲۳۳- چرا با پیدایی «اقتصاد سرمایه‌داری یا صنعتی» کشورهای توسعه‌یافته بیشترین تولید ارزش افزوده را به خود اختصاص دادند و در تقسیم کار جهانی این کشورها چه چیزی را برعهده گرفتند؟

- (۱) تعلق دانش و فناوری به خود - گسیل سرمایه و صنعت به کشورهای توسعه‌نیافته
- (۲) تعلق داشتن سرمایه و صنعت به آن‌ها - عرضه‌ی فرآورده‌های صنعتی به قیمت ارزان‌تر به بازار جهانی
- (۳) در اختیار داشتن دانش و فناوری - تأمین فرآورده‌های ارزان‌قیمت برای صدور به کشورهای توسعه‌نیافته
- (۴) در اختیار داشتن سرمایه و صنعت - تولید فرآورده‌های گران‌قیمت برای صدور به کشورهای توسعه‌نیافته

۲۳۴- امنیت مفهومی است که:

- (۱) از یک جامعه تا جامعه‌ی دیگر تغییر نمی‌کند و شرایط جهانی تأثیری در تغییر موقعیت ندارد. به همین دلیل راهبرد امنیت ملی به تناسب شرایط، تغییر نمی‌کند.
- (۲) از یک جامعه تا جامعه‌ی دیگر تغییر می‌کند و در این تغییر شرایط جهانی نقشی ندارد به تبع تغییر موقعیت، راهبرد امنیت ملی نیز متناسب با شرایط جدید تغییر می‌کند.
- (۳) در هر جامعه، به تناسب شرایط آن جامعه تغییر می‌کند و شرایط جهانی در تغییر موقعیت نقش دارند. اما راهبرد امنیت ملی ثابت است و به تناسب شرایط تغییر نمی‌کند.
- (۴) نه تنها از یک جامعه تا جامعه‌ی دیگر تغییر می‌کند بلکه در یک جامعه نیز به اقتضای تغییر موقعیت آن کشور و شرایط جهانی تغییر می‌کند. به تبع تغییر موقعیت، راهبرد امنیت ملی نیز متناسب با شرایط جدید تغییر می‌کند.

۲۳۵- در سند چشم‌انداز بیست ساله‌ی توسعه‌ی ایران برای سال‌های ۱۴۰۴-۱۳۸۴ آمده است:

ایران کشوری است توسعه‌یافته با جایگاه اول ..... در سطح ..... با هویت اسلامی و انقلابی، الهام‌بخش در ..... و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌الملل.

- (۱) اقتصادی، علمی و فناوری - منطقه - جهان اسلام
(۲) سیاسی، نظامی، علمی - منطقه - سطح جهان
(۳) اقتصادی - نظامی، علمی - خاورمیانه - سطح جهان
(۴) اقتصادی، سیاسی و فناوری - خاورمیانه - جهان اسلام

فلسفه و منطق

۲۳۶- دل خوش نبودن سقراط، به این که او را ..... بخوانند، قطعاً معلول ..... بود.

- (۱) فیلسوفسوس - تواضع و فروتنی
(۲) سوفیست - تواضع و فروتنی
(۳) سوفیست - هم‌ردیف نشدن با مغالطه‌کاران
(۴) فیلسوفسوس - هم‌ردیف نشدن با مغالطه‌کاران

۲۳۷- عهده‌دار تحقیق در مبانی و اصول و تکیه‌گاه‌های علوم و ایجاد شالوده‌های مطمئن، ..... است تاگرد ابهام از رخسار پدیده‌ها زدوده شود و راه تبیین ..... گشوده بماند.

- (۱) فلسفه - عقلانی
(۲) فلسفه - علمی
(۳) تجربه و آزمایش - علمی
(۴) تجربه و آزمایش - عقلانی

۲۳۸- شناخت احکام مطلق وجود به عهده‌ی ..... است که مترادف آن ..... است و اجتهاد و تلاش برای شناختن ریشه و پایه و علت اصلی و حقیقی و باطنی هر پدیده، همان ..... می‌باشد.

- (۱) مابعدالطبیعه - هستی‌شناسی - فلسفه
(۲) مابعدالطبیعه - اصالت وجود - فلسفه
(۳) ماوراء طبیعت - هستی‌شناسی - عرفان و شهود
(۴) ماوراء طبیعت - اصالت وجود - عرفان و شهود

۲۳۹- اگر کسی مدعی شود که: «انسان معیار همه چیز است» یا فردی چنین ادعایی را مطرح کند که: «هیچ چیز وجود ندارد و به فرض وجود قابل شناخت نیست و به فرض قابلیت شناخت، فاقد امکان تعلیم به دیگران است» مبنای این دو ادعا به ترتیب، اندیشه‌ی ..... و ..... است که اولی به ..... و دومی به ..... معترف بود.

- (۱) گرگیاس - پروتاگوراس - نسبیت امور - انکار معرفت
(۲) گرگیاس - پروتاگوراس - انکار معرفت - نسبیت امور
(۳) پروتاگوراس - گرگیاس - انکار معرفت - نسبیت امور
(۴) پروتاگوراس - گرگیاس - نسبیت امور - انکار معرفت

۲۴۰- به اعتقاد سقراط، ایمن بودن از ترس و هراس خطرات، در گرو ..... و ترس از مرگ، زاییده‌ی ..... می‌باشد و راه رسیدن به دانش درست و مطمئن، به دست دادن ..... می‌باشد.

- (۱) آگاهی به جهل و نادانی خود - دانا پنداری خویش - تعاریف ثابت
(۲) دست‌یابی به درستی راه - دانا پنداری خویش - تعاریف ثابت
(۳) دست‌یابی به درستی راه - ناآگاهی به جایگاه خود - مشعل آگاهی به جهل خود
(۴) آگاهی به جهل و نادانی خود - ناآگاهی به جایگاه خود - مشعل آگاهی به جهل خود

۲۴۱- به اعتقاد ارسطو هر یک از علل اربعه‌ی: صوری، فاعلی، مادی، غایی به ترتیب، موصوف به کدام وصف‌اند؟

- (۱) بیرونی - بیرونی - درونی - درونی
(۲) درونی - درونی - بیرونی - بیرونی
(۳) درونی - بیرونی - درونی - بیرونی
(۴) بیرونی - درونی - بیرونی - درونی

۲۴۲- ارسطو، مبدع علم منطق ..... و انسان منطقی ..... قوانین و ضوابط منطق است و آن‌جا که هدف انسان درک چیهستی یک مفهوم باشد، دست به دامان ..... می‌شود.

- (۱) است - کاشف - تعریف
(۲) است - مدون - استدلال
(۳) نیست - مدون - استدلال
(۴) نیست - کاشف - تعریف

۲۴۳- هرگاه مربع را به شکلی که چهارضلع مساوی دارد، و زمین را به سیاره‌ای که دور خورشید می‌چرخد، تعریف کنیم، تعریف ما به ترتیب، ..... و «موضوع» در دو قضیه‌ی مورد نظر، ..... است.

- (۱) جامع - مانع - نیست - جزئی
(۲) جامع - جامع - است - کلی
(۳) مانع - مانع - نیست - جزئی
(۴) مانع - جامع - است - کلی

۲۴۴- «هویت بخشی» مفهوم و عدم آن به ترتیب، ..... و ..... را رقم می‌زند که به ترتیب، موصوف به ..... و ..... اند و مفاهیم غیرقابل انفکاک، همان مفاهیم ..... می‌باشند.

- (۱) ذاتی - عرضی - درونی - بیرونی - ذاتی
(۲) عرضی - ذاتی - درونی - بیرونی - ذاتی
(۳) عرضی - ذاتی - بیرونی - درونی - عرضی
(۴) ذاتی - عرضی - بیرونی - درونی - عرضی

۲۴۵- مصادیق خارجی متشکل از «اجناس و فصول» همان ..... می‌باشند و اجناس و فصول، به ترتیب موصوف به مفهوم درونی ..... و ..... می‌باشند.

- (۱) ذاتیات - مشترک - اختصاصی
(۲) انواع - مشترک - اختصاصی
(۳) ذاتیات - اختصاصی - مشترک
(۴) انواع - اختصاصی - مشترک

۲۴۶- هرگاه «انسان» را به «حیوان متفکر» یا «حیوان ابزار ساز» یا «جسم ناطق» تعریف کنیم، به ترتیب، کدام یک از اقسام تعریف را مورد استفاده قرار داده‌ایم؟

- (۱) حد تام - حد ناقص - رسم تام
(۲) رسم تام - حد ناقص - رسم تام
(۳) رسم تام - حد تام - حد ناقص
(۴) حد تام - رسم تام - رسم ناقص

۲۴۷- اگر گفته شود: «آن‌گاه ج د است که الف ب باشد»، «توانا بود هر که دانا بود»، «خوب درس بخوانم تا در امتحان نگرانی نداشته باشم» به ترتیب، کدام مورد ترسیم شده است؟

- (۱) تالی، مقدم - مقدم، تالی - مقدم، تالی
(۲) مقدم، تالی - مقدم، تالی - تالی، مقدم
(۳) تالی، مقدم - مقدم، تالی - مقدم، تالی
(۴) مقدم، تالی - تالی، مقدم - مقدم، تالی

۲۴۸- آن‌جا که دو قضیه در محمول، یکی و در موضوع، متفاوت باشند و برعکس و آن‌جا که دو قضیه در موضوع و محمول، یکی باشند و در «سور» متفاوت و در نسبت یکسان، به ترتیب کدام مورد ترسیم می‌شود؟

- (۱) تشابه - تداخل - تماثل (۲) تشابه - تماثل - تداخل (۳) تماثل - تشابه - تداخل (۴) تشابه - تداخل - تماثل

۲۴۹- اگر مقدمات و نتیجه‌گیری قیاس ما به این گونه باشد که: «الف ب است، ب ج است، پس الف ج است.» «ب الف است، ب ج است، پس الف ج است.» به ترتیب، کدام شکل از اشکال قیاس اقترانی، ترسیم شده و شرایط انتاج هر کدام به ترتیب، کدام است؟

- (۱) اول - سوم - موجه بودن صغری و کلی بودن کبری - موجه بودن صغری و کلی بودن یکی از دو مقدمه
(۲) سوم - اول - موجه بودن صغری و کلی بودن کبری - موجه بودن صغری و کلی بودن یکی از دو مقدمه
(۳) سوم - اول - موجه بودن صغری و کلی بودن یکی از دو مقدمه - موجه بودن صغری و کلی بودن کبری
(۴) اول - سوم - موجه بودن صغری و کلی بودن یکی از دو مقدمه - موجه بودن صغری و کلی بودن کبری

۲۵۰- هرگاه استدلال به کار رفته در محاورات، مرکب از «مشبهات، مخیلات، مسلمات، یقینات» باشد، به ترتیب کدام یک از صناعات خمس مورد توجه متکلم قرار گرفته است؟

- (۱) جدل - برهان - شعر - مغالطه (۲) شعر - جدل - برهان - خطابه (۳) مغالطه - جدل - شعر - برهان (۴) مغالطه - شعر - جدل - برهان

۲۵۱- انسان، زمانی در آستانه‌ی تفکر فلسفی قرار می‌گیرد که ..... و طلب فلسفه به بیان صدرالمتألهین در گرو ..... است.

- (۱) دچار حیرت شود - عبور از فطرت اول به فطرت ثانی
(۲) دچار حیرت شود - گذر از ماهیات و وصول به «وجود»
(۳) به صحنه‌ی «وجود» قدم بگذارد - عبور از فطرت اول به فطرت ثانی
(۴) به صحنه‌ی «وجود» قدم بگذارد - گذر از ماهیات و وصول به «وجود»

۲۵۲- اسحاق بن حنین و حنین بن اسحاق که به ترتیب، ..... و ..... بودند، به ترتیب، مترجم کتب ..... و ..... بودند.

- (۱) پدر - پسر - فلسفی - طبّی (۲) پدر - پسر - طبّی - فلسفی (۳) پدر - پسر - فلسفی - طبّی (۴) پدر - پسر - طبّی - فلسفی

۲۵۳- مؤسس فلسفه‌ی اسلامی در قالب یک نظام فلسفی با سرشت کاملاً استدلالی، متکی به ..... بوده و مرز جدایی فلسفه از سفسطه، ..... ادراک آدمی است.

- (۱) قیاس برهانی - ابن سینا - اختلاط واقعیت با
(۲) فلسفه‌ی ارسطویی - ابن سینا - اختلاط واقعیت با
(۳) قیاس برهانی - ابونصر فارابی - استقلال واقعیت از
(۴) فلسفه‌ی ارسطویی - ابونصر فارابی - استقلال واقعیت از

۲۵۴- اگر گفته شود: هیچ چیز در جهان خود به خود و از روی «صدفه» و اتفاق، پدید نمی‌آید به نفی ..... که مبنای ..... است، خط بطلان کشیده‌ایم.

(۱) قانون نظم - تمام علوم

(۲) اصل علیّت - تمام علوم

(۳) قانون نظم - فلسفه و حکمت

(۴) اصل علیّت - فلسفه و حکمت

۲۵۵- اگر گفته می‌شود: «نظام عالم هستی، نظامی وجوبی و قطعی است» معنای این عبارت این است که ..... مقدم بر ..... است و آن‌جا که نظام جهان را به صورت دستگاهی منظم و مرتب می‌یابیم بدان جهت است که بین علت و معلول ..... حاکم است.

(۱) وجود - وجوب - سنخیت

(۲) وجود - وجوب - هم‌زمانی

(۳) وجوب - وجود - هم‌زمانی

(۴) وجوب - وجود - سنخیت

۲۵۶- هرگاه اساس استدلال خود را تقدّم ..... بر ..... بگذاریم متوسل به برهان ..... در اثبات ..... شده‌ایم.

(۱) وجود - وجوب - فارابی - ممکن الوجود

(۲) وجود - وجوب - ابن سینا - ممکن الوجود

(۳) وجوب - وجود - فارابی - واجب الوجود

(۴) وجوب - وجود - ابن سینا - واجب الوجود

۲۵۷- در اندیشه‌ی حکمت مشاء، وساطت در تدبیر نظام هستی به عهده‌ی ..... است و به اعتقاد ابن سینا، «واهب‌الصور» همان ..... است.

(۱) موجودات مجرد - عقل فعال

(۲) موجودات مجرد - آفریننده‌ی جهان

(۳) اراده و مشیت باری تعالی - عقل فعال

(۴) اراده و مشیت باری تعالی - آفریننده‌ی جهان

۲۵۸- هرگاه برای تعیین مصداق حُسن و قبح مسائل، دست توسل افراطی به دامن عقل زده شود و برعکس، به ترتیب، کدام اندیشه مطرح شده است و اولین منتقد، علیه افراطی‌گری عقلی ..... بود.

(۱) اشاعره - معتزله - ابوالحسن اشعری

(۲) معتزله - اشاعره - ابوالحسن اشعری

(۳) معتزله - اشاعره - ابوحامد امام محمد غزالی

(۴) اشاعره - معتزله - ابوحامد امام محمد غزالی

۲۵۹- پیام آیه‌ی شریفه‌ی: «الحق من ربك» روشنایی بخش راه ..... شد که بگوید ..... است.

(۱) سهروردی - حقیقت امری واحد و منسوب به منشأ واحد یعنی ذات الهی

(۲) ابن سینا - حقیقت امری واحد و منسوب به منشأ واحد یعنی ذات الهی

(۳) ابن سینا - عنایت که همان احاطه و شمول علم باری تعالی بر همه‌ی موجودات است، نظام احسن را رقم زده

(۴) سهروردی - عنایت که همان احاطه و شمول علم باری تعالی بر همه‌ی موجودات است، نظام احسن را رقم زده

۲۶۰- بحث و کنکاش از «هست‌ها» و «بایست‌ها» به ترتیب، برعهده‌ی حکمت ..... و حکمت ..... است و علامه طباطبایی، عامل حرکت انسان را به سوی مقصد خود، یک حکم ..... می‌داند که ریشه در ادراکات ..... دارد.

(۱) نظری - عملی - خبری - حقیقی

(۲) عملی - نظری - خبری - حقیقی

(۳) نظری - عملی - انشایی - اعتباری

(۴) عملی - نظری - انشایی - اعتباری

۲۶۱- کدام عبارت در خصوص رفتار انسان نادرست است؟

(۱) از ابتدای پیدایش انسان بر روی زمین، این مسأله که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» وجود داشته است.

(۲) این سؤال که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» از بدو خلقت بشر وجود داشته است و در آینده هم وجود خواهد داشت.

(۳) کوشش‌های بسیاری برای یافتن پاسخ این سؤال که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» از گذشته‌های دور صورت پذیرفته و انتها نیز نخواهد داشت.

(۴) برای پاسخ به این پرسش که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» تلاش‌های بسیاری از گذشته تا به حال انجام یافته و در آینده نیز احتمالاً انجام می‌پذیرد.

۲۶۲- علم روان‌شناسی تقریباً چند سال است که به عنوان یک علم تجربی شناخته شده است؟

(۱) حدود ۱۲۰ سال

(۲) بیش از ۱۳۰ سال

(۳) کمی کمتر از ۱۳۰ سال

(۴) کمی بیشتر از ۱۴۰ سال

۲۶۳- کدام بیان در خصوص فعالیت روان‌شناسان درست است؟

- (۱) روان‌شناسان نشان داده‌اند که بررسی و مطالعه‌ی رفتار انسان با روش علمی، کار دشواری نیست.
- (۲) روان‌شناسان مشکلات مردم را تحلیل کرده و به آنها کمک می‌کنند تا با مشکلاتشان به نحو مؤثری کنار بیایند.
- (۳) روان‌شناسان تلاش می‌کنند با بررسی و مطالعه‌ی دقیق رفتار انسان، به توصیف و تبیین علمی کامل رفتار انسان بپردازند.
- (۴) روان‌شناسان کوشش می‌کنند با کمک روشهای علمی به بررسی دقیق رفتار انسان بپردازند تا بتوانند تا حدودی به توصیف و تبیین علمی رفتار نائل آیند.

۲۶۴- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) نخستین گام در روان‌شناسی علمی، توصیف آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی مورد نظر است.
- (۲) روان‌شناسان باید تلاش کنند در توصیف رفتار، حتی‌المقدور ارزش‌ها و پیش‌داوری‌های خود را به‌کار گیرند.
- (۳) برای رسیدن به جواب قطعی در توصیف رفتار انسان، باید در اولین قدم، آنها را خوب توصیف نماییم.
- (۴) تفاوت توصیف یک روان‌شناس از پدیده‌ی روان‌شناختی با یک انسان عادی در این است که روان‌شناس در توصیف، روش علمی به کار می‌برد.

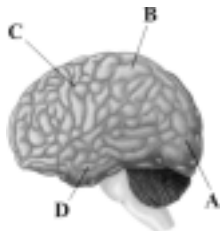
۲۶۵- یکی از اهداف فعالیت علمی، پیش‌بینی پدیده‌ی روان‌شناختی مورد نظر است. این هدف در صورتی برآورده خواهد شد که:

- (۱) رابطه‌ی علت و معلولی مورد توجه باشد.
- (۲) جایگاه و اعتبار علمی پیش‌بینی بالا باشد.
- (۳) توصیف تجربی از پدیده‌ی مورد مطالعه انجام شده باشد.
- (۴) تبیین پدیده‌ی روان‌شناختی مورد نظر انجام گرفته باشد.

۲۶۶- کدام یک از بیان‌های زیر یک فرضیه‌ی تحقیقی است؟

- (۱) چرا احترام به پدر و مادر باعث کاهش اضطراب و استرس دانش‌آموزان سنین ۶ تا ۱۸ ساله می‌شود
- (۲) چطور می‌توان اثر منفی صداهای پیرامونی مکان مطالعه را بر روی عملکرد یادگیری و یادآوری کاهش داد
- (۳) مشاهده‌ی برنامه‌های ماهواره‌های خارجی موجب افزایش دروغ‌گویی فرزندان پسر و دختر خانواده‌های شهر تهران می‌شود
- (۴) آیا میان تحصیلات پدر و تحصیلات مادر در خانواده‌های اجاره‌نشین استان گیلان با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی آنان رابطه وجود دارد

۲۶۷- مطابق تصویر روبه‌رو، پردازش‌های بینایی پیشرفته در کدام بخش صورت می‌گیرد؟

- (۱) بخش (A)
- (۲) بخش (B)
- (۳) بخش (C)
- (۴) بخش (D)

۲۶۸- درحالی که مشغول درس خواندن هستید، بدون اینکه خودتان بخواهید به یاد یک لطیفه که قبلاً شنیده‌اید می‌افتید و لب‌خندی

می‌زنید، این یادآوری چه نوع یادآوری است؟

- (۱) یادآوری نهانی
- (۲) یادآوری با روش بازشناسی
- (۳) یادآوری با کمک سرنخ
- (۴) یادآوری با روش آزاد

۲۶۹- در فرضیه‌ی زیر، متغیر وابسته کدام است؟

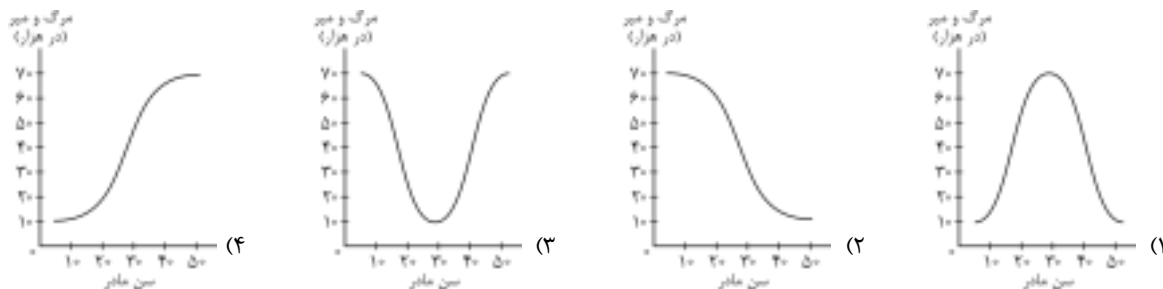
«در میان داوطلبان گروه آزمایشی علوم انسانی در آزمون سراسری سال ۱۳۸۹ در استان تهران، میزان انتخاب رشته‌ی روان‌شناسی در نزد داوطلبان دختر، بیش از داوطلبان پسر این گروه آزمایشی است.»

- (۱) جنسیت (دختر - پسر)
- (۲) داوطلبان گروه آزمایشی علوم انسانی
- (۳) آزمون سراسری سال ۱۳۸۹
- (۴) میزان انتخاب رشته‌ی روان‌شناسی

۲۷۰- کدام یک جزء تفکر انتزاعی به حساب می‌آید؟

- (۱) جاندار پنداشتن هر شیء متحرک
- (۲) بقای وزن به رغم تغییر شکل اشیاء
- (۳) استدلال در خصوص ضرورت وجود عدالت
- (۴) حضور دائمی فرد به رغم عدم حضور فیزیکی

۲۷۱- منحنی رابطه‌ی سن مادر با خطر مرگ جنین یا نوزاد تقریباً به چه شکل است؟

۲۷۲- قشر خاکستری مغز بر چه اساس تقسیم‌بندی می‌شود؟

- (۱) سرعت و دقت عمل در پردازش
- (۲) محل جغرافیایی و سطح اشغال شده
- (۳) حجم اطلاعات وارده و حجم اطلاعات صادره
- (۴) نوع لایه‌ها و سلول‌ها و به ویژه نوع کارکرد

۲۷۳- کدام عامل در یادآوری مؤثر فرد مشکل ایجاد می‌کند؟

- (۱) پیش از هر چیز استفاده از رمزگردانی
- (۲) کاهش میزان هشیاری در جریان یادگیری
- (۳) یادآوری یا بازشناسی بلافاصله بعد از یادگیری
- (۴) تلاش برای همراه کردن مفاهیم با کدهای شنوایی

۲۷۴- اگر بر اثر بیماری یا وراثت، سلول‌های مخروطی چشم فردی آسیب ببینند، آن‌گاه چه تأثیری بر درک محیط پیرامون می‌گذارد؟

- (۱) چشم فرد در نور کم، اشیاء را اصلاً نمی‌بیند.
- (۲) فرد، رنگ و جزئیات اشیاء را به درستی درک نمی‌کند.
- (۳) فرد، در ادراک اشیاء با مشکلی مواجه نمی‌شود اما در بازنمایی اطلاعات در مغز با مشکل مواجه می‌شود.
- (۴) فرد نمی‌تواند اطلاعات بینایی را که از طریق چشم خود دریافت کرده به صورت یک تجربه‌ی ادراکی با هم ترکیب کند.

۲۷۵- کدام عبارت، بیانگر تیپ شخصیتی (الف) است؟

- (۱) خون را با خون نمی‌شویند.
- (۲) هرکه بامش بیش، برفش بیش‌تر
- (۳) کلوخ‌انداز را پاداش سنگ است.
- (۴) قطره قطره جمع شود، وانگهی دریا شود.

۲۷۶- خانم خانه‌داری که در حین آشپزی به برنامه‌ی رادیویی گوش می‌دهد، از کدام نوع توجه استفاده می‌کند؟

- (۱) توجه متمرکز
- (۲) توجه ارادی
- (۳) توجه پراکنده
- (۴) توجه غیرارادی

۲۷۷- کدام فعالیت می‌تواند به یادگیری عمقی درجه‌ی دوم منجر شود؟

- (۱) نوشتن از روی متن
- (۲) تهیه‌ی یک مقاله
- (۳) خواندن از روی یک مقاله
- (۴) نوشتن از روی لغات ناآشنای یک متن

۲۷۸- نقش درمانگر بینشی کدام است؟

- (۱) ایجاد رابطه‌ی درمانگر - محوری در جهت جلب اعتماد
- (۲) ترغیب درمان‌جو جهت استفاده از روش‌های درمانی
- (۳) تشویق درمان‌جو در جهت برقراری روابط اجتماعی خوب
- (۴) کمک به درمان‌جو در جهت درک درست از توانایی‌ها و ناتوانی‌های خود

۲۷۹- گسترده‌ی، تنوع رفتاری، همچنین انواع گسترده‌ی اختلال‌های روانی، باعث شده است که:

- (۱) مراجعه‌کنندگان در طیف گسترده‌ای قرار گیرند.
- (۲) اختلالات روانی علت‌های شخصی و محیطی داشته باشند.
- (۳) نداشتن کنترل بر رفتار، عزت نفس را پایین بیاورد.
- (۴) مشاوران بتوانند در زمینه‌های خاص مشاوره بدهند.

۲۸۰- کسانی که تیپ شخصیتی «ب» دارند معمولاً.....

- (۱) با دیگران رقابت نمی‌کنند.
- (۲) یک چشمشان به ساعت است.
- (۳) از بیکاری و استراحت رنج می‌برند.
- (۴) زودتر از همه از سر میز غذا بلند می‌شوند.

www.konkur.in

باس خسته
⋮

۱- (۱) معنی درست واژه‌ها:

ضیعت: دارایی، زمین زراعتی، زمین و آب و درخت (**تضییع:** ضایع کردن، نابود کردن) / **مخذول:** خوار، زیون گردیده (**خذلان:** خواری) / **افکار:** آزرده، زخمی، خسته، مجروح / **بنان:** انگشت / **صلات:** درود، رحمت و بخشایش حق تعالی (مفرد صلوات)

هر ۵ واژه‌ی مورد سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج (سال‌های ۸۹ و ۹۰) مورد سؤال بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

ضیعت: ۵ بار (ضیاع: ۱۷ بار) / مخذول: ۱۴ بار / افکار: ۱۲ بار / بنان: ۴ بار / صلات: ۳ (صلوات: ۲ بار)

۲- (۲) معنی درست واژه‌ها:

فسحت: گشادگی خاطر (**فصاحت:** زبان‌آوری، روانی کلام، فصیح بودن) / **نقش‌بند:** نگارگر، صورتگر (**تندیس‌گری:** مجسمه‌سازی، پیکرتراشی)

هر ۱۰ واژه‌ی مورد سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج (سال‌های ۸۹ و ۹۰) مورد سؤال بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

ملّاح: ۲ بار / مستطاب: ۱ بار / لوا: ۲ بار / عتیق: ۲ بار / کلجه: ۳ بار / کافه: ۱ بار / فسحت: ۲ بار / نقش‌بند: ۱ بار / یمین: ۱ بار / کاره: ۳ بار

۳- (۳) معنی درست واژه‌ها:

قدوم: بازآمدن، وارد شدن / **قهر:** غلبه / **ملهی:** آلات لهو (مفرد ملاهی) / **عواید:** فواید، درآمدها، منافع (جمع عایده) / **دستور:** ۱- راهنما ۲- وزیر ۳- رخصت، اجازه / **سپردن:** زیر پا گذاشتن، پایمال کردن

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) **مقهور:** مغلوب، شکست‌خورده / **منهی:** ۱- آنچه در شرع نهی شده است. ۲- نهی‌کننده، بازدارنده / **رایزن:** مشاور / **تبثّل:** از جهان بریدن، از مردم بریدن

۲) **غو:** داد و فریاد، خروش / **پیمودن:** ۱- طی کردن ۲- آشامیدن

۴) **مقام:** محلّ اقامت

نظای علمی سؤال: واژه‌ی «ملهی» در اصل دفترچه‌ی کنکور با تلفظِ نادرستِ «ملهی» نوشته شده و بنا به این تلفظ، معنی پیشنهادی برای آن قطعاً نادرست است؛ زیرا «ملهی» به معنی «ابزار لهو و لعب» است، اما «ملهی» معنی «بذله‌گو» می‌دهد.

با وجود این - چنان‌که بارها گفته‌ایم - در حلّ سؤالات معنی و املاّی واژه، به حرکت‌گذاری، تشدید، سرهم و جدانویسی و سایر ویژگی‌های نگارشی واژه‌ها توجه نکنید، مگر این‌که امکان بدخوانی وجود داشته باشد؛ مانند واژه‌ی «بنا» که اگر منظور از آن «معمار» باشد، لازم است با نشانه‌ی «تشدید» بیاید.

هر ۶ واژه‌ی مورد سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج (سال‌های ۸۹ و ۹۰) مورد سؤال بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

قدوم: ۲ بار / قهر: ۱۵ بار / ملهی: ۱ بار (ملاهی: ۹ بار) / عواید: ۱۰ بار / دستور: ۵ بار / سپردن: ۳ بار

۴- (۲) املاّی درست واژه: هودج: کجاوه، محمل

واژه‌ی «هودج» با املاّی نادرستِ «هودج» عیناً در آزمون‌های سراسری گاج مورد پرسش قرار گرفته است؛ از جمله:

سال سوم - آزمون ۹ - سال ۸۹

۵- (۲) املاّی درست واژه‌ها: غدر: خیانت، حيله، نیرنگ / تأویل: تعبیر، تفسیر

معنی متن: «[از زبان شیر]: در آیین جوان‌مردی با چه توجیهی می‌توان خیانت و فریب‌کاری را جایز دانست؟ و بارها در میان جمع (حیوانات) او (شتر) را ستوده‌ام و درباره‌ی عقل و دین‌داری و نیتِ خالص و امانت‌داری او (شتر) سخن گفته‌ام. اگر خلاف آن [گفته‌ها] عملی انجام دهم، به تناقض در گفتار و اندیشه منسوب می‌شوم و عهد و پیمانم در نظر همگان بی‌اعتبار می‌شود.»

واژه‌ی «تأویل» با املاّی نادرستِ «تعویل» و واژه‌ی «غدر» با املاّی نادرستِ «قدر» بارها و بارها در آزمون‌های سراسری گاج مورد توجه بوده‌اند. این نمونه‌ها را ببینید:

- * در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
«چگونه نیامدی و به چه تعویل توقّف روا داشتی ...»
سال سوم - آزمون ۱۱ - سال ۹۰
- * در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
«... و هوشیاری، براعت از فریب، و قدر، صغیر مزین ابلیس ...»
سال سوم - آزمون ۷ - سال ۹۰
- * در متن زیر، چند غلط رسم الخطّی و املایی وجود دارد؟
«... و بنده‌ی خائن گناهکار که در مواجهه‌ی مخدوم کامگار افتد و قدر و خدئه اندیشد ...»
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۲ - سال ۹۰
- * در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
«... و با خود گفت: اگر قدر و خدعه‌ای بر کار کنم ...»
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۵ - سال ۹۰
- * در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟
«... حقّ نعمت بگذاری و بی حیلّت و قدر خود را از عهده‌ی این شهادت بیرون آری ...»
سال سوم - آزمون ۹ - سال ۹۰
- * در متن زیر چند غلط املایی به چشم می‌خورد؟
«... چه، هر که ملک را بر قدر ترقیب نماید و نغز عهد را در دل او سبک گرداند، یاران و دوستان را در آتش بلا نهد ...»
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۲ - سال ۸۹
- * در متن زیر چند غلط املایی و رسم الخطّی وجود دارد؟
«... و چون طریق نغز عهد پیماید و با ولی‌نعمت خویش قدر پیشه سازد، کار پادشاهی خلل پذیرد ...»
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۳ - سال ۸۹
- * در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
«... هرکه اسیر خواسته گردد و با مردمان قدر کند و به خلق المی و زحمتی رساند ...»
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۵ - سال ۸۹
- * در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
«... لکن کمال بی‌وفایی و قدر، او را بر آن می‌دارد که ...»
سال دوم - آزمون ۱۳ - سال ۸۹
- * در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
«... صاحبان خرد در دفع حيله و قدر دشمنان تأخیر جایز نبینند ...»
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۴ - سال ۹۰
- * در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟
«... چه، آن درگاه که در آن نغز عهد سبکی یابد و در تبع چاکرانش مکر و قدر مؤکّد گردد ...»
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۸ - سال ۹۰
- * در کدام گزینه غلط املایی بیش‌تری وجود دارد؟
(۴) اگر قدر کنم و چندان سوابق دوستی و موافق یگانگی را محمل نهم، از مردی و مروّت بی‌بهره گردم و در این غرقاب هول درمانم.
سال سوم - آزمون ۶ - سال ۹۰
- * در کدام گزینه، غلط املایی وجود ندارد؟
(۲) این است داستان حذر از قدر و مکاید رای دشمن هرچند در تضرّع مبالغت نماید.
سال دوم - آزمون ۱۵ - سال ۹۰
- * در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟
(۱) و این مَثَل بدان آوردم تا بدانی عاقبت مکر نامحمود و خاتمت قدر نامحبوب است.
سال سوم - آزمون ۸ - سال ۸۹
- * در کدام گزینه واژه‌ی انتخاب شده نادرست است؟
(۱) بر تو هر آن‌چه آید، از این نفس کینه‌جوست ایمن ز (غدر - قدر) دشمن خون‌خوار خود مباش
سال سوم - آزمون ۱۵ - سال ۸۹
- * در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟
(۴) جز از قدر و جفا هرچند گشتم ندیدم کار او را پود و تارّی
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۶ - سال ۹۰
- * در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟
(۱) و جمله بر این قدر و کفران نعمت اتّفاق کردند و پیش شاه رفتند.

شهرت و بلیام سیدنی پورتر، معروف به ا. هنری، بیش‌تر مرهون داستان‌های کوتاه، احساساتی و نیمه‌واقع‌گرایانه‌ی اوست که در آن‌ها اغلب به زندگی مردم فرودست و طبقات پایین جامعه می‌پردازد.

آثار: قلب مغرب، اختیارات، آواز شهر، راه‌های سرنوشت، چرخ و فلک

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بیان دشواری‌های تبعیدشدگان فلسطینی: جبرا ابراهیم جبرا / آتش خاموش: سیمین دانشور

(۳) آزادمنشی و آزاداندیشی و طرفدار جدّی اصلاحات اجتماعی: ویکتور هوگو / ژیل بلاس: آلن رنه لوساژ

نمونه‌ای از پرسش‌های مربوط به «أ. هنری»، سبک نویسندگی و آثار او در آزمون‌های سراسری گاج:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۲ - سال ۹۰

کدام گزینه در معرفی «ویلیام سیدنی پورتر» و آثار او نادرست است؟
(۱) معروف به أ. هنری و متولد آمریکاست.

(۲) شهرتش مرهون داستان‌های کوتاه و احساساتی و نیمه‌واقع‌گرایانه‌ی اوست.

(۳) در آثار خویش زندگی اشراف‌زادگان را با عشقی سرشار به واقعیت به تصویر می‌کشد.

(۴) قلب مغرب، آواز شهر، راه‌های سرنوشت، اختیارات، چرخ و فلک از مهم‌ترین آثار او هستند.

۷- (۴)

«سیدحسن حسینی» از شاعران انقلاب اسلامی‌ست. او نخستین مجموعه‌ی شعر خود را با نام «هم‌صدا با حلق اسماعیل» در سال ۱۳۶۳ به چاپ رساند. «براده‌ها»، «حقام روح» (ترجمه) و «بیدل، سپهری و سبک هندی» از آثار دیگر اوست. دفتر شعر «گنجشک و جبرئیل»، مجموعه‌ی سروده‌های عاشورایی وی در قالب شعر «سپید» است.

به نام «سیدحسن حسینی»، آثار و ترجمه‌های او بارها در آزمون‌های سراسری گاج اشاره شده است. دفعات تکرار هر کدام:

هم‌صدا با حلق اسماعیل: ۸ بار / گنجشک و جبرئیل: ۹ بار / براده‌ها: ۳ بار / حقام روح: ۴ بار

۸- (۲)

نام پدیدآورندگان آثار:

بدایع‌الوقایع: محمود واصلی / فرار از مدرسه (شرح حال امام محمد غزالی): عبدالحسین زرّین‌کوب / چشمه: محمدعلی اسلامی ندوشن (مثل چشمه مثل رود: قیصر امین‌پور)

هر ۹ اثر نام‌برده در این سؤال، در آزمون‌های سراسری گاج مورد سؤال بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

انه اید: ۵ بار / برگ‌هایی در آغوش باد: ۸ بار / کشف‌المحجوب: ۶ بار / بدایع‌الوقایع: ۴ بار / فرار از مدرسه: ۸ بار / چشمه: ۷ بار / آزادی مجسمه: ۵ بار / خمسة‌المتحیرین: ۶ بار / اشعة‌اللمعات: عبدالحکیم جامی

۹- (۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بگذار (قرار بده) و بگذار (رها کن)
(۲) دام (جانور وحشی غیردرنده، متضاد «دد») و دام (تله، اسباب صید)
(۳) داد (حق) و داد (فعل)
دقت کنیم: «ب» در فعل «بداد» تکواژ تصریفی‌ست و جزء ساختمان واژه به‌شمار نمی‌رود.

بسامد آرایه‌ی «جناس» در آزمون‌های سراسری گاج:

آرایه‌ی «جناس» به‌طور کلی: ۴۳ بار / جناس تام: ۱۷ بار / جناس تام با واژه‌های مورد سؤال: داد: ۴ بار / دام: ۱ بار

به این نمونه از جناس تام با واژه‌ی «داد» در آزمون‌های سراسری گاج که با جناس موجود در گزینه‌ی (۳) از سؤال ۹ کنکور سراسری مطابق است، دقت کنید:

سال سوم - آزمون ۸ - ۹۰

در همه‌ی گزینه‌ها آرایه‌ی «جناس تام» وجود دارد، به جز .....

(۳) داد عدل و داد داد از آن میان نوشیروان ز آن به دو گیتی مر او را شاد شد روشن‌روان

۱۰- (۱)

کنایه: دست در دامن کسی زدن: کنایه از متوسّل شدن به او / جناس: دست و دوست (جناس ناقص) / استعاره: اهرمنان: استعاره از انسان‌های ناپاک و پلید / تضاد: دوست ≠ دشمن

آرایه‌های مطرح در این سؤال و جزئیات تکرار آن‌ها در آزمون‌های سراسری گاج:

کنایه: ۹۰ بار (دست در دامن ... زدن: ۷ بار) / جناس: ۴۳ بار (دست و دوست: ۴ بار) / استعاره: ۹۷ بار / تضاد: ۵۱ بار (دوست و دشمن: ۵ بار)

۱۱- (۳)

استعاره (بیت «ب»): آهو: استعاره از معشوق / تشبیه (بیت «الف»): کیمیای کفر و دین: تشبیه کفر به کیمیا

مشبه‌به

مشبه

توجه: هم‌چنین در این بیت، تشبیه‌ی پنهانی میان «رخ» و «دین» و نیز «کفر» و «زلف» وجود دارد.

حس آمیزی (بیت «ه»): شنیدن بو (آمیزش دو حس شنوایی و بویایی)

اسلوب معادله (بیت «د»): دل / نگار شوخ و شنگ / به دست افتادن = آتش / طفل بازیگوش / به چنگ افتادن
 ۱ ۲ ۳ ۱ ۲ ۳

جناس تام (بیت «ج»): شیرین (دل پذیر) و شیرین (دختر پادشاه ارمنستان و معشوقه‌ی خسرو و فرهاد)

خطای علمی سؤال: حقیقت این است که در بیت «ج» برخلاف نظر طراح سؤال، میان «شیرین» در مصراع اول و دوم «جناس تام» وجود ندارد؛ زیرا جناس رابطه‌ایست میان دو «واژه»، اما در این مورد مسلماً با دو «واژه» روبه‌رو نیستیم، بلکه «شیرین» در مصراع اول، بخشی‌ست از واژه‌ی مرکب «شیرین‌دهن»؛ بنابراین، نمی‌توانیم آن را از ساختمان این واژه بیرون بکشیم و به زور (!) میان آن و «شیرین» در مصراع دوم «جناس تام» دست و پا کنیم! این اشتباهی‌ست که در سال‌های اخیر ابتدا طراحان آزمون دانشگاه آزاد مرتکب شدند و سپس طراحان کنکور سراسری هم از آن استقبال کردند!

آرایه‌های مطرح در این سؤال و جزئیات تکرار آن‌ها در آزمون‌های سراسری گاج:

استعاره: ۹۷ بار (آهو استعاره از معشوق: ۲ بار) / تشبیه: ۱۲۰ بار (تشبیه رخ به دین: ۲ بار؛ تشبیه زلف به کفر: ۲ بار) / حس آمیزی: ۳۰ بار (شنیدن بو: ۷ بار) / اسلوب معادله: ۴۳ بار / جناس تام: ۱۷ بار (شیرین: ۵ بار)

واژه‌های مشتق: شرافتمندی (شرافت + مند + ی) / ستمگری (ستم + گر + ی) / اهمّیت (اهم + یت) / آزادگی (آزاد + ه + [گ] ی) / فردوسی (فردوس + ی) [۵ واژه]

واژه‌ی مرکب: شاهنامه (شاه + نامه) [۱ واژه]

واژه‌های مشتق-مرکب: میهن دوستی (میهن + دوست + ی) / سرکشی (سر + کش + ی) / برابر (بر + ا + بر) / جانبازی (جان + باز + ی) / رادمردی (راد + مرد + ی) / سراسر (سر + ا + سر) [۶ واژه]

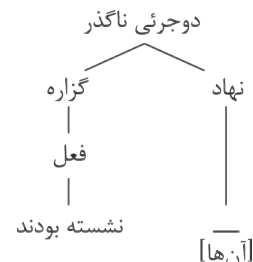
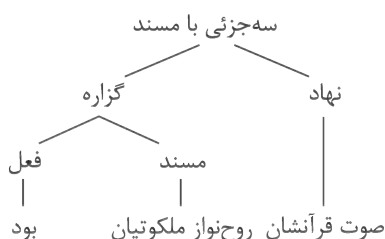
همه‌ی واژه‌های مهم متن سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

شرافت‌مندی: ۴ بار / میهن دوستی: ۱ بار / سرکشی: ۱ بار / برابر: ۱۴ بار / ستمگری: ۷ بار / جانبازی: ۱ بار / رادمردی: ۲ بار / آزادگی: ۲ بار / سراسر: ۱۲ بار / شاهنامه: ۷ بار / فردوسی: ۲ بار

هیچ‌کاره: هیچ (صفت) + کار (اسم) + ه (وند) / هزارساله: هزار (صفت) + سال (اسم) + ه (وند) / سه پایه: سه (صفت) + پا (اسم) + [ی] ه (وند) / **بررسی ساختمان سایر واژه‌ها:**

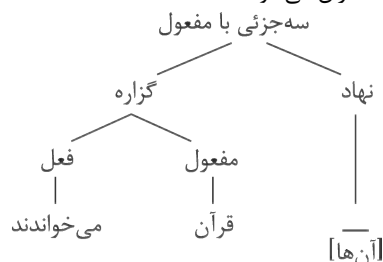
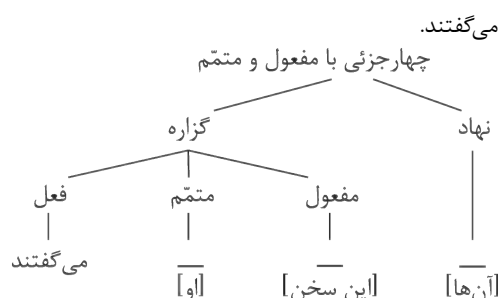
نوآموزی: نو (صفت) + آموز (بن) + ی (وند) / چهارراه: چهار (صفت) + راه (اسم) / تازه‌وارد: تازه (صفت) + وارد (اسم) / رنگین‌کمان: رنگ (اسم) + ین (وند) + کمان (اسم) / سرخگون: سرخ (صفت) + گون (وند) / دادگستری: داد (اسم) + گستر (بن) + ی (وند) / دورافتاده: دور (صفت) + افتاد (بن) + ه (وند)

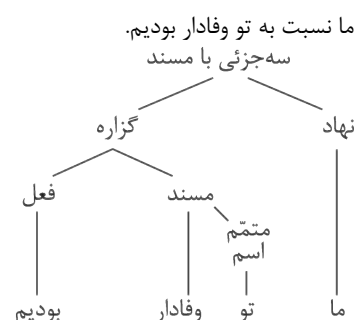
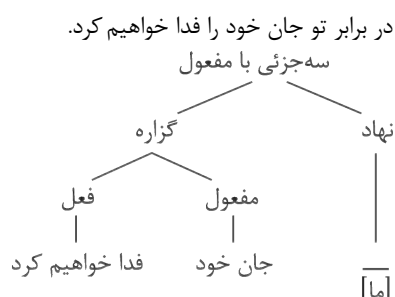
به انتظار دمیدن آخرین سپیده‌ی زندگی و افتخارآمیزترین روز عمر نشسته بودند. صوت قرآنشان روح‌نواز ملکوتیان بود. **۱۴- (۲)**

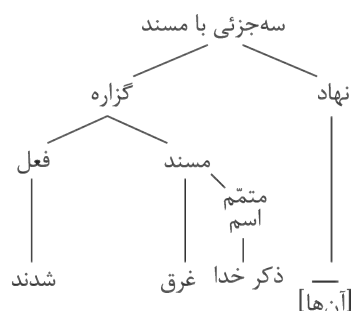
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) قرآن می‌خواندند.

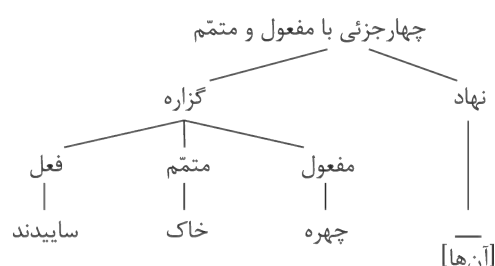

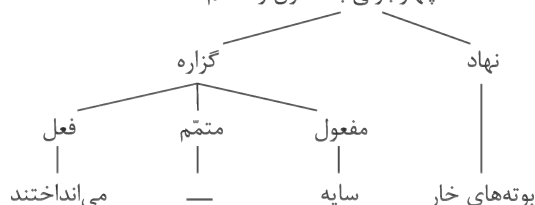
هم چون زمزمه‌ی زنبوران کندو در ذکر خدا غرق شدند.

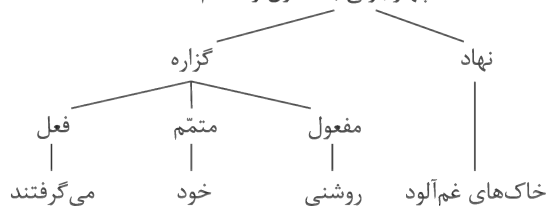
۳) در برابر آفریدگار هستی و عظمت آفرینش، برای آخرین بار چهره به خاک ساییدند.

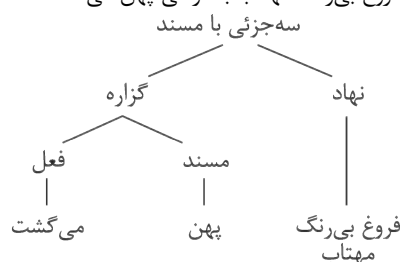
۴) کم‌کم بوته‌های خار در کنار و گوشه‌ی دشت سایه می‌انداختند.

خاک‌های غم‌آلود بیش‌تر روشنی را به خود می‌گرفتند (جذب می‌کردند).

فروغ بی‌رنگ مهتاب به آرامی پهن می‌گشت.

نکات علمی سؤال: الف - در گزینه‌ی (۴) طراح سؤال، حرف اضافه را طوری در جمله به کار برده که نمی‌توان «کنار و گوشه» را متّم فعل

دانست، بلکه متّم فعل در این جمله، چیزی مثل «زمین» است که حذف شده.

ب- براساس نظر کتاب درسی که ترکیبات کنایی را - از هر نوع که باشند - «فعل مرکّب» و روی هم «یک واژه» به‌شمار می‌آورد، قطعاً و یقیناً این سؤال همراه با همه‌ی گزینه‌های آن که در نهایت بی‌دقتی طرح شده‌اند، نادرست است. در گزینه‌ی (۳) ترکیبات کنایی «چهره به خاک ساییدن» و «غرق شدن» فعل مرکّب‌اند و در گزینه‌ی (۴) فعل مرکّب عبارت است از «سایه انداختن»؛ ساختمان فعلی «به خود گرفتن» هم بسیار به فعل‌های مرکّب نزدیک و طرح سؤال از آن غیرعلمی‌ست، هرچند ما با توجّه به ظاهرینی طراحان کنکور، ساختمان آن را به‌صورت فعلی «گذرا به مفعول و متّم» نشان دادیم. با این توصیف، بدون شک در گزینه‌ی درست هم، طراحان سؤال بدون توجّه به ترکیب کنایی «در انتظار نشستن»، «نشستن» را فعلی ناگذر جمله تصوّر کرده است.

ج- بماند که در گزینه‌ی (۱) نیز آوردن عبارت «ای کتاب مقدس!» که به روایتی می‌توان آن را یک «جمله» به‌شمار آورد، نمونه‌ای از اشتباهات فاحش در طرح سؤال، از موضوعات اختلاف و خارج از کتاب است.

اعتماد: اعتماد من / اميد: اميد من

(f) - 15

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ز عفوم مکن ناامید: ز عفو، ناامیدم مکن!

(۲) به فضل خودم دست بگیر: به فضل خود دستم [را] بگیر!

(۳) که هیچم فعال پسندیده نیست: که هیچ فعال پسندیده نیست.

خطای علمی سؤال: شرح گزینه‌ی (۳) را فقط بر اساس تصوّر طراح سؤال نوشتیم! اما حقیقت این است که در این گزینه هم جابه‌جایی ضمیر وجود ندارد. باز هم ناآشنایی طراحان با زبان سعدی موجب بدفهمی بیت شده است. «هیچم فعال پسندیده نیست» یعنی «هیچ فعال (کارهای) پسندیده‌ای ندارم»، نه این‌که «هیچ فعالم پسندیده نیست»؛ در این مورد، ضمیر به همراه فعل اسنادی، روی هم به‌صورت فعل «داشتن» ترجمه می‌شوند و درست نیست آن را مصداق جابه‌جایی ضمیر بدانیم.

نمونه‌هایی مهم از «جابه‌جایی ضمیر» در آزمون‌های سراسری گاج:

* در همه‌ی گزینه‌ها «جابه‌جایی ضمیر» موجب پدیدآمدن شیوه‌ی بلاغی شده است، به‌جز ..... .

- (۱) با دل سنگینت آیا هیچ درگیرد شبی
(۲) هزار دشمنم ار می‌کنند قصد هلاک
(۳) باغبان! ز خزان بی‌خبرت می‌بینم
(۴) مرغ بهشت بودم و افتادم به دام

* در همه‌ی گزینه‌ها جابه‌جایی ضمیر متصل موجب پدید آمدن شیوه‌ی بلاغی شده است، به جز .....
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۱ - سال ۹۰

- (۱) گر کندم قصد جان دریغ ندارم
(۲) رود اشکم گر گریان گیردم از دست تو
(۳) چون موج از کشاکش این بحر نیلگون
(۴) می‌نرود از دلم ارادت خسرو
- کام من آمد چو کام دوست روا شد
دامنت گیرم گهی و انصاف جان بستامنت
فرصت نیافتم که بگیرم عنان خویش
گر رودم جان هزار بار ز بیکر

* در همه‌ی گزینه‌ها جابه‌جایی ضمیر متصل موجب پدید آمدن شیوه‌ی بلاغی شده است، به جز ..... .

- (۱) **مهرم به لب** نه از قدح می که هیچ کس
(۲) **ور در سر آن زلف پریشان رودم دل**
(۳) **شتاب می‌کندم عمر**، در فراق مکوش
(۴) **شوم به راه تو خاک و در این غم که مبادا**
- ز ابنای این دیار نیززد به گفت‌وگوی
از بهر دل خسته پریشان نتوان بود
تو را که از پس عمری بدیده‌ام، مشتاب
صبا غبار غم‌آلود من به کوی تو آرد

* در همه‌ی آیات به جز بیت ..... اجزای جمله به شیوه‌ی بلاغی بیان شده است.

- (۱) ما می‌خوریم دم به دم از اشک جام خون
(۲) گفتم به خط تو جانب ما را گیر
(۳) سیل ملامت رسید، کوه غم از جا ببرد
(۴) شوق توام باز گریبان گرفت

دگرگونی‌های پی‌درپی سیاسی، روابط اجتماعی و فرهنگی، ورود عناصری تازه در قلمرو اندیشه، آشنایی با مکتب‌های فکری و ادبی اروپا،

نشانه‌ی جمع	صفت	صفت	مضاف الیه	مضاف الیه	نشانه‌ی جمع	صفت	صفت	مضاف الیه	مضاف الیه	نشانه‌ی جمع
مضاف الیه	صفت	صفت	مضاف الیه	مضاف الیه	نشانه‌ی جمع	صفت	صفت	مضاف الیه	مضاف الیه	نشانه‌ی جمع

زمینه‌ساز تحولاتی در جامعه‌ی ایرانی شد که تأثیر آن‌ها را در نوشته‌های منشور، با نشرهای ساده‌ی داستانی، به‌ویژه داستان‌های کوتاه

مضاف الیه نشانه‌ی جمع   صفت   مضاف الیه نشانه‌ی جمع   نشانه‌ی جمع   صفت   نشانه‌ی جمع   صفت   نشانه‌ی جمع   صفت

جمالزاده و طنز پرتحرک و مردمی دهخدا شاهد هستیم. (۳۰ وابسته‌ی پسین)

مضاف الیه   صفت   صفت   مضاف الیه

مفهوم گزینه‌ی (۴): مدارا و نفی «دشمن دوستی»

(f) - 17

مفهوم مشترک بست سؤال و سایر گزینه‌ها: دعوت به سازش و مدارا

نظای علمی سؤال: گزینه‌ی (۴) انتخاب مبهم و سردرگم طراح سؤال است. برخلاف نظر طراح، این گزینه هم، به تعبیری می‌تواند با سایر ابیات هم‌مفهوم باشد؛ به هر حال، با توجه به تناسب روشن سه گزینه‌ی اول، ناچار گزینه‌ی (۴) را باید پاسخ مناسب‌تر دانست.

مفهوم «سازگاری و مدارا» و دو نمونه از آن در آزمون‌های سراسری گاج:	
* کدام گزینه به مفهوم «دعوت به آشتی جویی و مدارا» اشاره ندارد؟	پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۷ - سال ۸۹
(۱) چو کاری برآید به لطف و خوشی	چه حاجت به تندت و گردن‌کشی؟
(۲) به نرمی ز دشمن توان کرد دوست	چو با دوست سختی کنی دشمن اوست
(۳) ایمن ز دشمنیم که با دشمنیم دوست	بنیان زندگی به مدارا گذاشتیم
(۴) مبخشای بر هر کجا ظالمی‌ست	که رحمت بر او جور بر عالمی‌ست
* کدام گزینه با آیه‌ی شریفه‌ی (اذهبوا الیٰ فرعون انّه طغیٰ فقولاً له قولا لئنا) تناسب معنایی دارد؟	پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۶ - سال ۹۰
(۳) ز سنگ خاره دم تیغ زود برگردد	به هر که با تو کند دشمنی، مدارا کن

۱۸- (۳)

مفهوم گزینه‌ی (۳): رنج جدایی و دست نیافتن به معشوق

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: مرگ ظاهری!

نظای علمی سؤال: عبارت سؤال درباره‌ی تظاهر به مردن و مفهوم آن «نقش تظاهر در رهایی از گرفتاری و رسیدن به مقصود» است، اما گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) به روشنی می‌گویند که «نفی وجود مادی موجب زندگی ابدی‌ست» و این مفهومی‌ست کاملاً عرفانی! منظور از «مرگ» در صورت سؤال، «مرگ ظاهری» و در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴)، «نفی وجود مادی»‌ست؛ بنابراین، طراح سؤال متأسفانه نه از عبارت سؤال و نه از گزینه‌ها درک درستی نداشته و برای یافتن تناسب معنایی، تنها به دنبال واژه‌ی «مرگ» و شکل‌های مختلف فعل «مردن» بوده است.

۱۹- (۱)

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): کسی که به حقیقتی ارزشمند برسد، خود را با دل‌بستگی‌های کوچک و بی‌ارزش مشغول نمی‌کند.

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۳) ناچیزی هدیه‌ی عاشق در پیشگاه معشوق

(۲) تناسب با هم‌جنس / بازگشت به اصل

(۴) استغنائی (بی‌نیازی) معشوق از عاشق

۲۰- (۳)

ششمین وادی از هفت وادی عرفان «وادی حیرت» نامیده می‌شود. برای تشخیص گزینه‌ی درست، کافی‌ست به واژه‌ی «توحید» که نام وادی قبلی‌ست توجه کنید. عطار نیشابوری در پایان وادی پنجم - که وادی توحید باشد - وادی ششم (حیرت) را این‌طور معرفی می‌کند:

«بعد از این وادی حیرت آیدت / کار دایم درد و حسرت آیدت

مرد حیران چون رسد این جایگاه / در تحیر مانده و گم کرده راه

هرچه زد توحید بر جان‌ش رقم / جمله گم گردد از او گم نیز هم!

معنی ابیات: بعد از این وادی (وادی توحید)، وادی «حیرت» پیش روی توست و کار تو [در این مرحله] درد و حسرت همیشگی در عشق است. انسان حیرت‌زده چون به این وادی می‌رسد، سرگردان می‌ماند و راه را گم می‌کند. هرچه توحید [در مرحله‌ی قبل] بر جان او (سالک) نگاشته بود، همه از او گرفته می‌شود، به طوری که خود «حیرت» هم در این وادی حیران و سرگردان می‌شود!

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عین وادی فراموشی بود / لنگی و کزّی و بی‌هوشی بود : وادی هفتم (فقر و غنا)

(۲) گر بسی بینی عدد گر اندکی / آن یکی باشد در این ره در یکی : وادی پنجم (توحید)

(۴) گر در این دریا هزاران جان فتاد / شبمنی در بحر بی‌پایان فتاد : وادی چهارم (استغنا)

۲۱- (۱)

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): ضرورت باقی گذاشتن نام نیک از خود

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۳) ترجیح نیکی باطنی بر نیکی ظاهری

(۲) توقع نابجای نیکی از دیگران در برابر اعمال بد خود

(۴) توأم بودن غم و شادی

۲۲- (۳)

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): راضی بودن به شرایط ناگوار و رنج‌آور

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) هر پدیده‌ای بر اساس سرشتی که طبق آن پرورده شده عمل می‌کند.

(۲) تهی‌دستی مایه‌ی تنفر و آزار ممدوح / معشوق است.

(۴) وصال در گرو توانگری عاشق است.

بسامد مفهوم «پرهیز وارستگان از هم‌نشینی با دنیاپرستان» در آزمون‌های سراسری گاج: ۵ بار / نمونه‌ای از این مفهوم:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۱ - سال ۸۹

* کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

«زندگی خود او (مولانا) با قناعت و گاه با قرض می‌گذشت، اما این فقر اختیاری را بر مکتب و تجمل رایج در دستگاه صدرالدین شیخ‌الاسلام ترجیح می‌داد و از آن هیچ گونه ناخرسندی نشان نمی‌داد.»

(۱) دولت آن باشد که حق را بنده‌فرمانی کنی بر سریر فقر بنشینتی و سلطانی کنی

(۲) آنان که دم ز دولت فقر و فنا زنند بر پادشاهی دو جهان پشت‌پا زنند

(۳) دولت فقر خدایا به من ارزانی دار کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است

(۴) تا رسم غنی غیر دل‌آزاری نیست از بهر فقیر چاره جز زاری نیست

۲۳- (۲)

مفهوم گزینه‌ی (۲): ضرورت تربیت و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به پختگی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.

مفهوم «تقابل پختگی و خامی» ۱۴ بار در آزمون‌های سراسری گاج مورد سؤال بوده است. این دو نمونه را ببینید:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۸ - سال ۸۹

* کدام گزینه با بیت «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» قرابت معنایی کم‌تری دارد؟

(۱) به زخم‌خورده حکایت کنم ز دست جراحت که تن‌درست ملامت کند چو من بخروشم

(۲) شب فراق که داند که تا سحر چند است؟! مگر کسی که به زندان عشق در بند است

(۳) دردی‌ست درد عشق که درمان‌پذیر نیست از جان‌گزیر هست و ز جانان‌گزیر نیست

(۴) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر به سر نکوفته باشد در سرایی را

سال سوم - آزمون ۸ - سال ۹۰

* کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

«هر کاو شراب فرقت روزی چشیده باشد داند که سخت باشد قطع امیدواران»

(۱) به زخم‌خورده حکایت کنم ز دست جراحت که تن‌درست ملامت کند چو من بخروشم

(۲) شب فراق که داند تا سحر چند است؟! مگر کسی که به زندان عشق در بند است

(۳) دلی کاو کشته‌ی عشق است زنده‌ست کسی کاو مرده‌ی درد است مرده‌ست

(۴) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر به سر نکوفته باشد در سرایی را

۲۴- (۴)

مفهوم گزینه‌ی (۴): نکوهش دل‌بستگی به دنیا

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: تقابل عشق و عقل

دقت کنیم: در گزینه‌ی (۴) مرجع ضمیر «او» با توجه به بیت پیش از آن در دیوان ناصر خسرو، «دنیا»ست:

دیوی‌ست جهان صعب و فریبنده؛ مر او را / هشیار و خرده‌مند نجسته‌ست همانا

گر هیچ خرد داری و هشیاری و بیدار / چون مست مرو بر اثر او به تمنا

مفهوم گزینه‌ی (۱): راضی بودن به کم‌ترین بهره‌مندی، حتی به پیامی از معشوق

۲۵- (۱)

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: قناعت و مناعت طبع (بلندنظری)

دقت کنیم: وجود واژه‌ی «قناعت» در عبارات سؤال، گمراه‌کننده است و این مسئله البته نه نشانه‌ی نکته‌ی انحرافی سؤال و زیرکی طراح،

بلکه نشانه‌ی ناآشنایی ایشان با عبارات چندمفهومی و لزوم پرهیز از آن‌ها در طراحی سؤال است.

نکات علمی سؤال: الف) مسئله‌ی «تحریف» در آزمون‌های سراسری - چنان‌که در مورد سؤالات املای متنی شرح داده شد - جایگاه ویژه‌ای دارد! اما عجیب‌ترین و به یادماندنی‌ترین این تحریف‌ها در نمونه‌های شعری اتفاق افتاده‌اند. ناآشنایی با زبان شعر و بی‌خبری از نمونه‌های شعری عالی برای موضوعات آرایه و قرابت معنایی، موجب شده طراح سؤال گاهی برای تحمیل یک مفهوم به بیت، گاهی برای دست و پا کردن جناس تام و ناقص و گاهی هم بدون هیچ دلیلی، در برخی بیت‌ها یک یا چند واژه را به دل‌خواه تغییر دهد! این تغییر هیچ ارتباطی به احتمال بدخوانی بیت یا وجود نسخه بدل‌های متعدد برای یک بیت ندارد. وسعت این تحریف به حدیست که گاهی مصراع اول یک بیت، سروده‌ی یک شاعر و مصراع دوم سروده‌ی شاعری دیگر است!!!

در گزینه‌ی (۲) از این پرسش نیز حذف «و» بین «آز» و «فزونی» در مصراع دوم، موجب تولید ترکیب حشوآمیزی به نام «آز فزونی» شده است! ب) یکی از معانی «با» در زبان فارسی «آش» است و این «با» همان است که در نام غذاهایی مانند «شوربا» به چشم می‌خورد. از آن‌جا که داوطلبان این واژه را در کتاب‌های درسی خود نمی‌بینند، طراح سؤال سعی کرده با آوردن معنی واژه در پایان گزینه‌ی (۴) مشکل بیت را حل کند؛ غافل از این‌که، «با» با توجه به مفهوم بیت، معنی بسیار مرقه و تشریفاتی دارد. «با در با» هم، مانند «باغ در باغ» و «خوان در خوان» به کنایه یعنی «سرشار از ناز و نعمت»؛ درحالی‌که امروز «آش» نماد ناز و نعمت محسوب نمی‌شود، چه برسد به «آش در آش»!!! آش در میان ایرانیان امروز، نوعی خوراک محلی، مناسبتی، حاضری و «دور همی» (!) به‌شمار می‌آید و به هیچ‌وجه کاربرد تشریفاتی ندارد؛ بلکه برعکس، در مواردی نماد بی‌ارزشی و بی‌کیفیتیست و به همین معنی هم در ترکیب «آش‌خور» به معنی کنایه «سرباز» به‌کار می‌رود!!!

میان‌های

کلمات کلیدی: مُحَاسِبٌ - علی کثرتهم - یَزْرُقُهُمْ

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«مُحَاسِبٌ: محاسبه می‌کند»، فعل مضارع معلوم از باب «مُفَاعَلَة» است، نه اسم فاعل که معادل عربی آن «مُحَاسِب: حسابرس» است. [رد سایر گزینه‌ها]
«علی کثرتهم: با وجود بسیار بودن تعداد آن‌ها» [رد سایر گزینه‌ها]
«یَزْرُقُهُمْ: آن‌ها را روزی می‌دهد»، فعل «یَزْرُقُ» فعل مضارع معلوم است نه مضارع مجهول. [رد گزینه‌ی (۳)]

کلمات کلیدی: شَعَرْتُ - یَقْهَقَه - یَسْخَر مَنی - عَصِیَانِی رَبی

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«شَعَرْتُ: احساس کردم»، فعل ماضی است نه فعل مضارع. [رد گزینه‌ی (۳)]
ضمناً در گزینه‌ی (۱) فعل «شَعَرْتُ» اصلاً ترجمه نشده است.
«یَقْهَقَه: قهقهه می‌زند»، فعل مضارع رباعی مجرد است نه فعل ماضی؛ و صیغه‌ی «لِلغَائِب» است. [رد سایر گزینه‌ها]
«یَسْخَر مَنی: مرا مسخره می‌کند»، فعل مضارع است نه فعل ماضی؛ و نیز صیغه‌ی «لِلغَائِب» است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]
«عَصِیَانِی رَبی: نافرمانی از پروردگارم»، «عَصِیَانِی» ترکیب اضافی است نه فعل. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

کلمات کلیدی: قَدْ تَعَلَّمْتُ - أَنْ لَا أُعْجَل - مُعَاتَبَة - ذَنْب

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«قَدْ تَعَلَّمْتُ: یاد گرفته‌ام»، معادل فعل ماضی نقلی فارسی و صیغه‌ی متکلم وحده است. [رد سایر گزینه‌ها]
«أَنْ لَا أُعْجَل: که ... عجله نکنم»، فعل مضارع منصوب معادل مضارع التزامی ترجمه می‌شود. [رد سایر گزینه‌ها]
«مُعَاتَبَة: سرزنش کردن» [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]
«ذَنْب: گناهی»، اولاً: مفرد است. [رد گزینه‌ی (۲)] ثانیاً: نکره است و به‌صورت ترکیب اضافی نیامده است. [رد سایر گزینه‌ها]

مشابه تست ۲۹ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی - آزمون ۶ و تست ۱۵۸ آزمون ۹ پیش‌دانشگاهی اختصاصی انسانی - سال ۸۹

ترجمه‌ی صحیح سایر گزینه‌ها:

(۲) فعل «نشاهد» مضارع و معلوم و در صیغه‌ی متکلم مع‌الغیر است. و نیز «أَمْ» مفرد است نه جمع. «پس اخلاقیاتی که ما آن را خارج خانه مشاهده می‌کنیم، نتیجه‌ی تربیت مادر است».

۳) کلمه‌ی «الحقیقی» صفت «إصلاح» است که مضاف‌الیه «المجتمع» موصوف و صفت را از یک‌دیگر جدا کرده است. «به همین خاطر معتقدیم که اصلاح حقیقی جامعه بر زن متمرکز می‌باشد».

۴) «الأخری» صفت «مسؤولیات» است نه صفت «المرأة». «و از مسئولیت‌های دیگر زن مشارکتش در خدمات اجتماعی است.»
«لَمَّا» بر سر فعل ماضی مفعول فیه است پس در این جا فعل را منفی نمی‌کند؛ «هذا السؤال» معرفه است به صورت «این سؤال» ترجمه می‌شود. ضمناً «يشغل» با توجه به فعل جمله‌ی قبل (كنت) که فعل ماضی است، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

۳۰- (۱)

ترجمه‌ی صحیح گزینه‌ی (۱): «زمانی که طفلی بودم پیوسته این سؤال فکر مرا مشغول می‌کرد.»

۳۱- (۲)

ترجمه‌ی سؤال: «همانا سخن چینی (بذر) کینه می‌کارد.» گزینه‌ی (۲) از نظر مفهوم به این سؤال نزدیک‌تر است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

(۱) «انسان سخن چین چه بد است، زیرا او تو را از دوستان دور می‌کند.»

(۲) «بدگویی چه زشت است! همانا آن بذرهای کینه را میان مردم می‌پراکند.»

توجه: مفهوم گزینه‌ی (۴) نیز به صورت سؤال نزدیک است زیرا در آن گفته شده اختلاف بین دو نفر به آتشی می‌ماند که سخن چین هیزم این آتش را بیش‌تر می‌کند یعنی بذر کینه و تفرقه را میان آن دو نفر می‌پاشد؛ بنابراین این گزینه نیز می‌تواند گزینه‌ی صحیح باشد و نیز قابل ذکر است که در آزمون آزمایشی سنجش فروردین ۹۰ این بیت از نظر مفهومی معادل عبارت «إِنَّ النَّمِيمَةَ تَزَعُ الضَّغِينَةَ» گرفته شده است.

مشابه تست ۲۸ سوم انسانی - آزمون ۲ - سال ۸۹

۳۲- (۳)

کلمات کلیدی: فقط ... اجازه می‌دهد - به ناامیدی - قلبش - نفوذ کند

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«فقط ... اجازه می‌دهد: إِنَّمَا يَسْمَحُ» [ردگزینه‌های (۲) و (۴)] «به ناامیدی: لِلْيَأْسِ» [ردگزینه‌های (۱) و (۴)]

«قلبش: قلبه»: ترکیب اضافی است. [ردگزینه‌های (۱) و (۴)]

«نفوذ کند: أَنْ يَتَسَرَّبَ»، أولاً: مضارع منصوب است. ثانياً: معادل مضارع مثبت است. [ردگزینه‌ی (۲)]

مشابه تست ۸۲ - آزمون ۸ و تست ۷۶ - آزمون ۵ و تست ۷۶ - آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی - سال ۹۰

مشابه تست ۱۷۰ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی اختصاصی انسانی سال ۹۰

۳۳- (۴)

«نمی‌توانیم» مضارع منفی است و معادل آن «لا» به همراه فعل مضارع است. ضمناً «تكاليف درسیمان» ترکیب وصفی اضافی است و نیز دقت کنید «ی» در «مهمانی» علامت نکره نیست بلکه مصدری است، «حَتَّى» از ادات ناصبه و به معنای «تا، تا این‌که» استعمال می‌شود.

تعبیر صحیح عبارت: «تَحَنُّنٌ لَّانْقَدَرُ بِسَبَبِ كَثْرَةِ وَاجِبَاتِنَا الْمَدْرَسِيَّةِ أَنْ نَذْهَبَ إِلَى الضَّيَافَةِ».

ترجمه‌ی درک مطلب:

آیا تاکنون در طول سفر خود پرنده‌ای را دیده‌ای که بر روی کابلی (آن‌چه که برق از آن عبور می‌کند) بایستد، بدون این‌که خطری او را تهدید نماید؟ پس بسیار مشاهده می‌کنیم پرنده‌گانی را که بر روی سیم‌های برق فرود می‌آیند اما آن‌ها دچار برق‌گرفتگی نمی‌شوند! چرا؟! انرژی برق از مراکز تولید از طریق دو کابل به منازل منتقل می‌شود که یکی از آن دو، الکترون‌ها را می‌آورد و دیگری آن‌ها را برمی‌گرداند، و برای این‌که پرنده دچار برق‌گرفتگی شود به ناچار باید با دو سیم در تماس باشد و یا با سیم نیروی برق و زمین در تماس باشد! پس به همین خاطر برای هر شخصی که بایستد در حالی که با زمین در تماس است، خطرناک است که با سیم‌های برق در تماس باشد، زیرا برق از سیم به زمین از بین بدنش عبور می‌کند!

۳۴- (۲)

در متن گفته شده، که دو کابل مجزا وجود دارد که یکی الکترون‌ها را به مقصد حمل می‌کند و دیگری برمی‌گرداند، بنابراین گزینه‌ی (۲) «فاصله‌ای بین دو کابل وجود ندارد، بلکه آن دو به یک‌دیگر چسبیده‌اند!» از نظر مفهومی صحیح نیست.

ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

(۱) منبع کابل، کارخانه‌های تولید برق است!

(۳) یکی از دو کابل الکترون‌های به‌کار رفته در مقصدها را بر می‌گرداند.

(۴) زمانی که کفشی مناسب بپوشیم خطری ما را تهدید نمی‌کند در حالی که کابلی را که در آن برق است را لمس کنیم!

۳۵- (۳) در متن گفته شده تماس با کابل‌های برق برای کسی که در تماس با زمین است، خطرناک است، بنابراین نتیجه می‌گیریم زمین می‌تواند برق را منتقل کند.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

(۱) پرندگان هیچ‌گاه دچار برق‌گرفتگی نمی‌شوند! (۲) دو کابل یک کار واحد را انجام می‌دهند!

(۳) زمین می‌تواند برق را منتقل کند! (۴) انتقال برق با یک سیم ممکن است!

اشتباه کدام است؟ «پرنده‌ای که بر روی کابل برقی می‌ایستد دچار برق‌گرفتگی نمی‌شود زیرا آن .....»

در متن گفته شده، اگر پرنده روی یک کابل برق بایستد دچار برق‌گرفتگی نمی‌شود، بنابراین گزینه‌ی (۲) «بر یک سیمی که در آن برق جریان دارد نمی‌ایستد» برای جای خالی مناسب نیست.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

(۱) در این هنگام در تماس با زمین نمی‌باشد! (۲) بر کابلی که در آن برق است نمی‌ایستد!

(۳) بر یک کابل می‌ایستد نه دو کابل! (۴) در آن واحد با دو کابل در تماس نمی‌باشد!

موضوع اصلی متن بیان کارکرد کابل‌های برقی است هرچند که مابین مطلب در مورد گزینه‌های دیگر بحث کرده باشد.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

(۱) بیان کیفیت عمل کابل‌های برق. (۲) بیان خطرات برق‌گرفتگی برای انسان و پرندگان.

(۳) توضیح خطرات کابل‌های برقی. (۴) عدم اجازه به پرندگان که بر کابل‌ها بایستند.

حرکت‌گذاری کامل عبارت: «تَنْتَقِلُ الطَّاقَةُ الْكَهْرَبَائِيَّةُ مِنْ مَرَاكِزِ الْإِنْتَاكِ إِلَى الْمَنَازِلِ مِنْ خِلَالِ سَلَكَيْنِ، أَحَدُهُمَا يَحْمِلُ الْإِلِكْتَرُونَاتِ!»

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) إَلِكْتَرُونَاتٍ ← إَلِكْتَرُونَاتٍ (مفعول و منصوب به اعراب فرعی کسره است، چون جمع مؤنث سالم می‌باشد).

(۳) تَنْتَقِلُ ← تَنْتَقِلُ (فعل لازم و معلوم از باب افتعال است.) / مَرَاكِزٍ ← مَرَاكِزٍ (مجرور به حرف جر است هرچند که غیرمنصرف است ولی به خاطر مضاف واقع شدن حرکت کسره را می‌پذیرد).

(۴) الطَّاقَةُ ← الطَّاقَةُ (فاعل و مرفوع است.)

حرکت‌گذاری کامل عبارت: «مُخْطِرٌ عَلَى أَيِّ شَخْصٍ يَقِفُ مُلَامِساً الْأَرْضَ أَنْ يَلْمَسَ أَسْلَاكَ الْكَهْرَبَاءِ!»

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مُلَامِساً ← مُلَامِساً (اسم فاعل از ثلاثی مزید باب «مفاعلة» است.)

(۲) يَقِفُ ← يَقِفُ (خالی از حروف ناصبه است بنابراین باید مرفوع باشد.) / يَلْمَسُ ← يَلْمَسُ (فعل مضارع منصوب به حرف ناصبه «أَنْ» است.)

(۳) شَخْصٍ ← شَخْصٍ (دلیلی برای نپذیرفتن تنوین ندارد یعنی نه مضاف واقع شده و نه غیرمنصرف است ضمناً «ال» نیز ندارد.) / يَلْمَسُ ← يَلْمَسُ

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مَبْنِيٍّ لِلْمَجْهُولِ ← مَبْنِيٍّ لِلْمَعْلُومِ / نَائِبِ فاعله ضمير «هو» المستتر ← فاعله «خَطَرٌ»

(۲) بَزِيَادَةِ حَرْفَيْنِ مِنْ بَابِ تَفْعِيلِ ← بَزِيَادَةِ حَرْفٍ وَاحِدٍ مِنْ بَابِ تَفْعِيلِ

(۳) لَازِمٌ ← مَتَعَدٌّ / مَبْنِيٍّ لِلْمَجْهُولِ ← مَبْنِيٍّ لِلْمَعْلُومِ / نَائِبِ فاعله «خَطَرٌ» الاسم الظاهر ← فاعله «خَطَرٌ» الاسم الظاهر

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مَزِيدٌ ثَلَاثِيٍّ مِنْ بَابِ إِفْعَالِ ← مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٍّ / فاعله «شَخْصٍ» ← فاعله ضمير «هو» المستتر

(۲) مَتَعَدٌّ ← لَازِمٌ

(۴) مَزِيدٌ ثَلَاثِيٍّ مِنْ بَابِ إِفْعَالِ ← مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٍّ

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) مُشْتَقٌّ وَ اسْمُ مَفْعُولِ ← مُشْتَقٌّ وَ اسْمُ فاعل

(۳) تَمْيِيزُ نِسْبَةٍ وَ مَنْصُوبٌ ← حَالٌ مَفْرُودَةٌ وَ مَنْصُوبٌ

(۴) مُشْتَقٌّ وَ اسْمُ مَفْعُولِ ← مُشْتَقٌّ وَ اسْمُ فاعل / تَمْيِيزُ نِسْبَةٍ وَ مَنْصُوبٌ ← حَالٌ مَفْرُودَةٌ وَ مَنْصُوبٌ

۴۳- (۲)

فعل مضارع «يَتَعَاوَنَ» صیغه‌ی «لِلغائبات» است و دو صیغه‌ی فعل مضارع «لِلمخاطبات» همواره مبنی هستند. ولی فعل‌های: «يُبْعَثُ - يُنْفِقُونَ - يُجِبُونَ - يَتَّقِي» معرب هستند.

۴۴- (۳)

فعل «إِنزَوْتُ» فعل ماضی لفیف مقرون است که حروف دوم و سوم آن عله است. زوی (انْفَعَلْتُ): إِنزَوَيْتُ ← إِنزَوَاتُ ← إِنزَوْتُ (اعلال به حذف)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) أَرِثَ (ورث: معتل و مثال)

(۲) اِسْتَعْنِيَ (غني: معتل و ناقص)

(۴) يَهْتَدُونَ (هدي: معتل و ناقص)

بنابراین فعل‌های بالا تنها یک حرف عله دارند.

۴۵- (۲)

تذکر مهم: هرگاه اسم غیرمنصرف (الاسم الممنوع من الصرف) مضاف واقع شود یا این‌که «ال» بگیرد، در اعراب جرّ، حرکت کسره را می‌پذیرد: مِنْ + أَقْرَبَ (مضاف و مجرور به حرف جرّ) + البیوتِ (مضاف‌الیه و مجرور) / أبعد (معطوف به «أقرب» است و چون مضاف واقع شده کسره می‌گیرد).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) إلى علماء (موصوف) عظماء (صفت); «عُلَمَاء» و «عُظَمَاء» چون «الف» ممدود زائد دارند غیرمنصرف هستند هرچند کتاب درسی به آن اشاره‌ای نکرده است.

(۳) بِمدارس و مشاهد (موصوف) خضرَاء (صفت)

(۴) بِمصابيح (موصوف) جميلة (صفت) حمراء

توجه: در صورت سؤال خواسته شده گزینه‌ای را انتخاب کنید که دارای غیرمنصرفی باشد که کسره می‌پذیرد و این درحالی است که در گزینه‌ی

(۱) نیز «فضائل» غیرمنصرف است و چون مضاف واقع شده پس کسره را می‌پذیرد و مجرور به حرف جر با اعراب اصلی است.

اما چون در این گزینه نیز غیرمنصرفی داریم که کسره قبول نکرده می‌توان با اغماض گزینه‌ی (۲) را پذیرفت.

مضامین: مبتدا و مرفوع / ها: مضاف‌الیه و محلاً مجرور / عَذْبَةٌ: خبر و مرفوع / مفيدة: معطوف و مرفوع به تبعیت / بالنسبة: جارّ و مجرور / للطلاب: جارّ و مجرور

۴۶- (۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) في مكتبة: جارّ و مجرور شبه‌جمله، خبر مقدّم / كتب: مبتدای مؤخّر

(۲) هناك: ظرف یا مفعول فيه (للمكان) و منصوب محلاً و شبه‌جمله خبر مقدّم مرفوع محلاً / كتب: مبتدای مؤخّر

(۳) لها: جارّ و مجرور، خبر مقدّم / أنواع: مبتدای مؤخّر

مشابه تست ۴۵ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی - آزمون ۱۶ - سال ۹۰

۴۷- (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تَرَضَى ← تُحَاوِلُ ← تُحَاوِلِي / تَسْتَمِرُّ ← تَسْتَمِرِّي / فيها ← فيه (چون مرجع ضمیر «عمل» مذکر می‌باشد ضمیر نیز باید مذکر بیاید).

(۳) رَضِيَتْ ← تَرْضَى ← حَاوَلْتِ ← تُحَاوِلِي / تَسْتَمِرُّ ← تَسْتَمِرِّي

تذکر: نباید زمان فعل تغییر کند یعنی مضارع به ماضی تبدیل شود.

(۴) رَضِيَتْ ← تَرْضَى / عملها ← عملك / حَاوَلْتِ ← تُحَاوِلِي / فيها ← فيه

مشابه تست ۵۰ سوم انسانی - آزمون ۳ - سال ۸۹

۴۸- (۳)

اللَّيْلِ: مضاف‌الیه و مجرور / النهار: معطوف و مجرور بالتبعية للمعطوف عليه «اللَّيْلِ»

ولی کلمات «اللَّيْلِ، بَيْنَ، عِنْدَ» مفعول فيه و منصوب هستند.

مشابه تست ۴۷ - آزمون ۲ و تست‌های ۲۸ و ۴۷ - آزمون ۳ و تست ۴۷ - آزمون ۷ سوم انسانی و تست ۲۴۹ - آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی

اختصاصی انسانی و تست ۷۴ - آزمون ۱۴ و تست ۴۹ - آزمون ۱۸

(۴) - ۴۹

تُعَرَّفَ: فعل و فاعل آن ضمیر مستتر «نَحْنُ» / منتجات: مفعول به و منصوب به کسره / نا: مضاف الیه و محلاً مجرور / الوطنیَّة: نعت و منصوب
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الناقلات: مجرور به حرف جرّ «منعوت» / الکبیرة: نعت و مجرور به تبعیت از «الناقلات»

(۲) الأشجار: مضاف الیه و مجرور «منعوت» / الربیعِیَّة: نعت و مجرور به تبعیت از «الأشجار»

(۳) فئات: مضاف الیه و مجرور «منعوت» / الدّراسیَّة: نعت و مجرور به تبعیت از «فئات» — أستاذات: مضاف الیه و مجرور «منعوت» / الفاضلات: نعت و مجرور

مشابه تست ۴۹ - آزمون ۱۶ و تست ۷۳ - آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی و تست ۳۵ - آزمون ۱۵ دوم انسانی - سال ۹۰

(۴) - ۵۰

«وَ» در این گزینه واو عاطفه است:

«کارمند مشغول کارهایش بود و به سخنم اعتنا نکرد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «ای مادرم؛ چرا تو نگران هستی، به خدا سوگند من هیچ مشکلی ندارم.» (وَ: حرف جازه و قسم)

(۲) «این دانش‌آموز سخن معلّم را تصدیق کرد در حالی‌که به خوبی آن را نفهمیده بود.» (وَ: واو حالیه)

(۳) «ای کودکم؛ شب از خانه خارج مشو در حالی‌که تنها هستی.» (وَ: واو حالیه)

مشابه تست ۴۴ - آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی - سال ۹۰ و تست ۴۰ - آزمون ۷ سال سوم - سال ۹۰

فرهنگ و مطهر اسلامی

(۲) - ۵۱

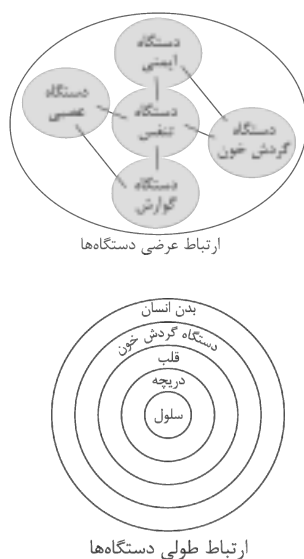
در پیوستگی طولی، هر نظام کوچک در دل نظام بزرگ‌تر قرار دارد و به عنوان عضوی در آن نظام عمل می‌کند؛ به گونه‌ای که هدف نظام یا جزء کوچک‌تر در خدمت و طول نظام بزرگ‌تر قرار دارد و آن نیز در خدمت جزء بزرگ‌تر تا به برترین و بزرگ‌ترین هدف برسد. بنابراین جمله‌ی «ترکیب مجموعه‌ای از اجزاء با حفظ رتبه» زمانی تحقق می‌یابد که مجموعه‌ی اجزاء هر کدام در یک رتبه‌ی جداگانه باشند و نسبت به دیگری در رتبه‌ی بالاتر یا پایین‌تر قرار گیرند و عبارت «حفظ رتبه» گویای مرتبه دار بودن اجزای مجموعه است که این همان ارتباط طولی است. در پیوستگی عرضی، نظام‌ها در کنار یک‌دیگر قرار دارند و جزئی از یک‌دیگر نیستند و برای رسیدن به هدفی با یک‌دیگر ارتباط و همکاری دارند. عکس جمله‌ی «تحقق بخشیدن به یک هدف با ترکیب مجموعه‌ای از اجزاء با حفظ رتبه» پیوستگی عرضی را رقم می‌زند. از دقت در تصویر کتاب در صفحه ۲۲ می‌بینیم که هر کدام از دستگاه‌ها از جمله دستگاه تنفس در بدن ارتباط عرضی دارد و سلول در بدن در دل نظام بزرگ‌تر از خود قرار دارد که با سایر بخش‌ها ارتباط طولی دارد.

(سال دوم - صفحه ۲۲)

البته این سؤال از نظر مفهومی دارای اشکال است زیرا رابطه‌ی طولی یا عرضی برای یک بخش یا شیء به تنهایی معنایی ندارد مثلاً نمی‌توان گفت که دستگاه تنفس به تنهایی دارای چه رابطه‌ای است؛ بلکه می‌توان رابطه‌ی دستگاه تنفس با دستگاه دیگری همچون دستگاه گوارش را بررسی کرد که از نوع عرضی است. به نظر می‌رسد طراح محترم تنها به علت این‌که در کتاب درسی دستگاه تنفس در شکل مربوط به رابطه‌ی عرضی آمده است، وجود دستگاه تنفس در بدن را بیان‌گر رابطه‌ی عرضی دانسته درحالی‌که اگر بخواهیم رابطه‌ی دستگاه تنفس و بدن را با هم بررسی کنیم، از آنجایی‌که دستگاه تنفس جزئی از بدن است، این رابطه از نوع طولی است نه عرضی.

پاسخ به این سؤال از دقت در مفهوم جملات درس امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۸۹ آزمون ۱۰ و تست ۹۰ آزمون ۵

۵۲- (۳)

آیات ۵۴ و ۵۵ سوره‌ی قمر می‌فرماید: «همانا پرهیزکاران در باغ‌ها و نهرها در جایگاه حق نزد فرمانروایی با اقتدارند.» طبق این آیات بالاترین جایگاه برای انسان، «مقام قرب وجودی» است که عبارت «عند ملیک مقتدر» حاکی از آن است. (سال دوم - صفحه‌ی ۴۳)

آیه‌ی ۱۶۹ سوره‌ی بقره می‌فرماید: «انما یأمرکم بالسوء و الفحشاء و ان تقولوا علی الله ما لاتعلمون، (شیطان) شما را به بدی و زشت کاری فرمان می‌دهد و این که درباره‌ی خدا آن چه را نمی‌دانید، بگویید.» عبارت «ان تقولوا علی الله ما لاتعلمون»، بیان‌گر «ناآگاهانه سخن گفتن درباره‌ی خداوند» است. (سال دوم - صفحه‌ی ۴۵)

پاسخ به بخش اول سؤال از دقت در اندیشه و تحقیق و قسمت دوم از دقت در ترجمه و مفهوم آیه امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۸۷ آزمون ۷

۵۳- (۱)

دو مورد از دلایلی که دانشمندان بر وجود بعد غیرمادی انسان ذکر کرده‌اند عبارت‌اند از: ۱) رؤیاهای صادقانه: هر کدام از ما هنگام خواب، رؤیاهایی را مشاهده می‌کنیم که برخی از آن‌ها مطابق با واقعیت هستند و از یک رویداد خارجی حکایت می‌کنند. ۲) ثابت بودن خود: وقتی گفته می‌شود «من» و «روح» انسان ثابت است، برخی گمان می‌کنند که مقصود این است که روح آدمی دچار هیچ تغییری نمی‌شود. خیر، روح آدمی تغییرات بسیاری می‌پذیرد. بنابراین وقتی می‌گوییم روح ثابت است، منظور این است که «من» یا «روح» تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد و فرسوده و مستهلک نمی‌شود و به چیز دیگری تبدیل نمی‌گردد. آیه‌ی ۷۲ سوره‌ی ص می‌فرماید: «فإذا سوّیت و نفخت فیه من روحی فقعوا له ساجدين، چون او را بیاراستم و از روح خود در او دمیدم پس برای او به سجده درآید.» از دقت در آیه مفهوم می‌گردد که سجده‌ی فرشتگان به آدم معلول برخورداری از بعد غیرمادی انسان و وجود روح در اوست. (سال دوم - صفحات ۵۱ تا ۵۳)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و مفهوم آیه و تبیین رابطه‌ی علت و معلولی میان مفاهیم آن امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۸۹ آزمون ۷ و تست ۸۰ آزمون ۱۲

۵۴- (۴)

آیه‌ی ۳۵ سوره‌ی مؤمنون می‌فرماید: «ایعذکم انکم اذا متّم و کنتم تراباً و عظاماً انکم مخرجون، آیا به شما وعده می‌دهد که هنگامی که مردید و خاک و استخوان شدید (باز) شما (از خاک) بیرون آورده می‌شوید؟» این که اشراف قوم، پس از مردن انسان و در خاک فرو رفتن او و پوسیده شدن جسم، بیرون آمدن آن را در روز رستاخیز بعید می‌شمردند، همان «انکار معاد جسمانی» است.

آیه‌ی ۳۴ سوره‌ی مؤمنون می‌فرماید: «و لن اطعم بشراً مثلكم انکم اذا لخاسرون، و اگر از بشری مثل خودتان اطاعت کنید، قطعاً در آن صورت زیان دارید.» این که اشراف پیروی از پیامبران را زیان‌کاری می‌دانستند، همان «پیروی غیرسودمند از پیام آوران الهی» است. (سال دوم - صفحه‌ی ۶۶)

دلایل نادرستی سایر موارد:

آیه‌ی ۳۷ سوره‌ی مؤمنون: «ان هی آلا حیاتنا الدنیا نموت و نحیا، جز این زندگی دنیای ما، چیزی نیست؛ می‌میریم و زنده می‌شویم» به تفکر مادی نسبت به مرگ و این که مرگ پایان زندگی است، اشاره دارد.

آیه‌ی ۱۰۳ سوره‌ی کهف: «قل هل ننبئکم بالأخسرين اعمالاً، آیا به شما خبر دهیم که زیان‌کارترین مردم در کارها چه کسانی هستند؟» به «زیان‌کارترین افراد و سرنوشت آنان» اشاره دارد.

پاسخ به این سؤال از دقت در اندیشه و تحقیق کتاب و توجه به معنا و مفهوم آیات امکان‌پذیر است.

۵۵- (۳)

آیات ۹۹ و ۱۰۰ سوره‌ی مؤمنون می‌فرماید: «آن‌گاه که مرگ یکی از آن‌ها برسد، می‌گوید: «پروردگارا! مرا باز گردانید. شاید کار شایسته‌ای انجام دهم آن چه را در گذشته ترک کرده‌ام.» از این آیات برداشت می‌شود که در عالم برزخ، درک و آگاهی انسان افزون می‌گردد و نسبت به کاستی‌های انجام وظایف خویش آگاهی می‌یابد. به همین دلیل است که از خداوند می‌خواهد که او را به دنیا بازگرداند تا کار شایسته‌ای انجام دهد و فرصت از دست رفته را جبران نماید. (سال دوم - صفحات ۷۹ و ۸۰)

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

۱) «در آن روز انسان از آن چه پیش فرستاده و آن چه پس از خود کسب کرده است، با خبر می‌شود.» پیام: ظرف تحقق و آگاهی از اعمال ماتقدم و متأخر، عالم قیامت است.

۲) «هرگز! این صرفاً سخنی است که او می‌گوید و در پی‌شان برزخی است تا روزی که برانگیخته می‌شوند.» پیام: پس از مرگ و تا قبل از قیامت، انسان‌ها وارد عالمی به نام برزخ می‌شوند و برزخ دوره‌ی عمل نیست و درخواست کافران برای جبران اعمال رد می‌شود.

۴) «همانا کسانی که فرشتگان جانشان را می‌گیرند در حالی که ستمکار به خویش‌اند، می‌گویند: «در چه حال بودید؟» می‌گویند: «ما در زمین مستضعف بودیم.» پیام: ظالمان به نفس خویش در عالم برزخ، گناهان خود را به علت مستضعف بودن توجیه می‌کنند.
 پاسخ به این سؤال از دقت در معنا و مفهوم آیات امکان‌پذیر است.

۵۶- (۱)

آیه‌ی ۵۱ سوره‌ی یس می‌فرماید: «و در صور دمیده شود پس ناگهان آن‌ها (کافران) از قبرها به سوی پروردگارشان می‌شتابند.» زنده شدن همه‌ی انسان‌ها پس از نفخ صور دوم صورت می‌گیرد. سپس در ادامه در آیه‌ی ۵۲، کافران پس از خروج از قبرها می‌گویند: «یا ویلنا من بعثنا من مردقنا هذا ما وعد الرحمن و صدق المرسلون، وای بر ما چه کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت؟ این همان چیزی است که خداوند رحمان وعده داده بود و فرستادگان راست گفتند.» این سخن گفتار گروه نخست است. آیه‌ی ۶۸ سوره‌ی زمر می‌فرماید: «پس آنان ایستاده می‌نگرند.» پس از نفخ صور دوم، همه‌ی انسان‌ها زنده می‌شوند و معاد جسمانی تحقق می‌یابد. (سال دوم - صفحات ۸۷ و ۹۲)
 پاسخ به این سؤال از دقت در اندیشه و تحقیق کتاب و دانستن ادامه‌ی آیه و تطبیق آیات با وقایع مربوط به قیامت امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۵۵ آزمون ۱۷

۵۷- (۲)

خدای رحمان موجودات را آفرید و رحمتش را در همه جا گستراند و فرمود: «و رحمتی وسعت کل شیء» با همین اسم «رحمان» آدمیان را آفرید و خدمت به آنان را خدمت به خود برشمرد. گروهی به خدا دل سپردند و راه اطاعت پیمودند و برخی محبت و رحمتش را از یاد بردند و راه سرپیچی پیش گرفتند. خداوند درهای بازگشت را به رویشان گشود، ابتدا خود به سویشان رفت؛ یاد خود را در دلشان انداخت تا شاید دوباره به سویش رو کنند. بدین‌گونه اسم «غفار» خود را به نمایش گذاشت. گشودن درهای بازگشت به روی توبه‌کنندگان از غفارت خداست و آیه‌ی «إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ التَّوَّابِينَ، همانا خدا توبه‌کنندگان را دوست دارد.» حاکی از آن است. آیه‌ی ۲۲۲ سوره‌ی بقره گرچه در کتاب نیامده اما طراح از آن سؤال داده است. (سال دوم - صفحه‌ی ۱۲۲) پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و مفهوم آن امکان‌پذیر است.

۵۸- (۴)

عفاف یک حالت روحی و فضیلت اخلاقی است که سبب می‌شود انسان اندام ظاهری خود را وسیله‌ی خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار ندهد و دیگران نتوانند از او هیچ‌گونه سوء استفاده‌ای کنند. انسان عزتمند، عقیف هم هست؛ یعنی عزتمندی او نمی‌گذارد به گونه‌ای خودنمایی کند که سرانجام آن تحقیر در جامعه باشد یا وسیله‌ی جلب توجه نگاه‌های آلوده قرار گیرد. از این جملات برداشت می‌شود که عفاف برخاسته از عزت است. وقتی می‌گویند کسی دارای «عزت نفس» است، بدان معناست که وی عظمت و صلابتی در خود احساس می‌کند که موجب می‌شود حقارت و پستی را نپذیرد و تن به شکست و زبونی ندهد. (سال دوم - صفحات ۱۳۸ و ۱۳۹)
 پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و مفهوم آن امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۵۷ آزمون ۱۷ و تست ۸۶ آزمون ۲

۵۹- (۴)

قرآن کریم مردم را راهنمایی می‌کند که راه درست افزایش ثروت - آن‌گونه که برخی می‌پندارند - ربا نیست، بلکه پرداخت زکات و انفاق است؛ زیرا با این کار، جامعه از فقر نجات می‌یابد و روحیه‌ی کار و شکوفایی اقتصادی شکل می‌گیرد. آیه‌ی ۳۹ سوره‌ی روم به این امر اشاره دارد و می‌فرماید: «و ما آتینم من رباً لیبرو فی اموال الناس فلا یرو عند الله و ما آتینم من زکاة تریدون وجه الله فاولئک هم المضعفون، آن‌چه به عنوان ربا می‌پردازید تا در اموال مردم فزونی یابد مایه‌ی افزایش نزد خدا نیست و آن‌چه را به عنوان زکات می‌پردازید که خشنودی خدا را طلب می‌کنید، پس آنان (که چنین عمل می‌کنند) دارای پاداش مضاعف‌اند.» (سال دوم - صفحات ۱۸۲ و ۱۸۳)
 پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۹۷ آزمون ۱۴

۶۰- (۱)

خدای جهان، خالق حکیم است؛ یعنی هیچ موجودی را بی‌هوده و عبث خلق نمی‌کند. هر مخلوقی را برای هدفی حکیمانه آفریده است و آن را به سوی هدفش هدایت می‌کند. پس، هدایت یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است. آیه‌ی ۷۸ سوره‌ی نحل: «و الله اخرجکم من بطون امهاتکم لاتعلمون شیئاً و جعل لکم السمع و الابصار و الافئدة، خداوند شما را از شکم‌های مادرانتان بیرون آورد در حالی که چیزی نمی‌دانستید و برای شما گوش و چشم‌ها و دل قرار داد.» مؤید هدایت عمومی انسان با اعطای توانایی تعقل و تفکر (با اشاره به اعطای ابزارهای تفکر) است. آیه‌ی ۴۱ سوره‌ی زمر: «انا انزلنا علیک الکتاب للناس ...» بیان‌گر هدایت تشریعی انسان با ارسال کتاب است. (سال دوم - صفحات ۱۶، ۱۷ و ۱۸)
 پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و موضوع آیات که هر کدام مبین کدام نوع هدایت است، امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۱۰۶ آزمون ۵ و تست ۱۰۳ آزمون ۱۰

۶۱- (۲)

نیاز به «کشف راه درست زندگی» جامع نیازهای انسان است و هر یک از آن نیازها، قسمتی از این نیاز را تشکیل می‌دهند. (سال سوم - صفحه‌ی ۱۱)

آیه‌ی ۹ سوره‌ی اسراء: «قطعاً این قرآن به آن (آیینی) که استوارتر است، هدایت می‌کند و به مؤمنان بشارت می‌دهد.» با عبارت «یهدی للتی هی اقوم» بیان‌گر این نیاز است.

آیه‌ی ۲۸ سوره‌ی رعد: «کسانی که ایمان آورده و دل‌هایشان با یاد خدا آرام می‌گیرد. آگاه باشید که با یاد خدا دل‌ها آرام می‌گیرد.» با عبارت «الا بذکر الله تطمئن القلوب» بیان‌گر نیاز به «امنیت و آرامش در زندگی» است. (سال سوم - صفحه‌ی ۲۵)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن درس و اندیشه و تحقیق کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۴۶ آزمون ۵

۶۲- (۱)

آیه‌ی ۳۶ سوره‌ی احزاب: «و ما کان لمؤمن و لامؤمنة اذا قضی الله و رسوله امر ان یکون لهم الخیره، و بر هیچ مرد و زن مؤمنی روا نیست که چون خدا و پیامبر او به کاری فرمان دهند در کارشان به میل خود عمل کنند.» به ولایت و سرپرستی جامعه برای اجرای قوانین الهی اشاره دارد.

آیه‌ی ۳۰ سوره‌ی رعد: «کذلک ارسلناک فی امّة قد خلت من قبلها امم لتتلو علیهم الذی اوحینا الیک، این چنین تو را فرستادیم در میان امتی که پیش از ایشان مردمان دیگری بودند تا بر آنان بخوانی آن چه را به تو وحی کردیم.» به دریافت وحی و رساندن آن به مردم از قلمروهای رسالت پیامبر (ص) اشاره دارد. (سال سوم - صفحات ۶۶ و ۶۷)

پاسخ به این سؤال از دقت در موضوع آیات امکان‌پذیر است.

۶۳- (۳)

حدود سه سال از بعثت گذشته بود که خداوند به پیامبر دستور داد در یک دعوت آشکار، خویشان خود را انداز کند (و اندر عشیرتک الاقربین، خویشاوندان نزدیکی را هشدار ده: آیه‌ی انذار) رسول خدا (ص) چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و درباره‌ی اسلام با آنان سخن گفت و در پایان به آنان فرمود: «کدام یک از شما مرا در این راه کمک می‌دهد تا برادر من، وصی من و خلیفه‌ی من در میان شما باشد؟» همه‌ی مهمانان سکوت کردند. در میان سکوت آنان که به پیروزی و گسترش دین پیامبر امید نداشتند، علی بن ابی‌طالب (ع) گفت: «من یار و یاور تو خواهم بود، ای رسول خدا» لذا سکوت خویشان پیامبر (ص) معلول امید نداشتن به پیروزی و گسترش دین بود. (سال سوم - صفحه‌ی ۸۳)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۵۳ آزمون ۸

۶۴- (۲)

آیه‌ی ۱۴۱ سوره‌ی آل عمران می‌فرماید: «و لیمحص الله الذین ءامنوا و یمحق الکافرین، تا خداوند پاک‌گرداند کسانی را که ایمان آورده‌اند و کافران را نابود و تباه سازد.» از این آیه و آیات قبل از آن که از شکوه و سربلندی مسلمانان صحبت می‌کند (انتم الاعلون) مفهوم می‌گردد که «دست‌یابی به شکوه و سربلندی در گرو پاک شدن از ناخالصی‌ها است» عبارت «لیمحص: تا پاک‌گرداند» بیان‌گر «پاک شدن از ناخالصی‌ها» است.

آیه‌ی ۱۴۰ سوره‌ی آل عمران خطاب به مسلمانان می‌فرماید: «ان یمسسکم قرح فقد مسّ القوم قرح مثله، اگر شما را زخمی رسد آن گروه را نیز زخمی مانند آن رسید.» از این آیه و آیات قبل از آن که از هدایت مسلمانان صحبت می‌کند (و هدی و موعظة) مفهوم می‌گردد که «لازمه‌ی قبول راه هدایت، قبول سختی‌های آن است.» عبارت «یمسسکم قرح: شما را زخمی رسید» بیان‌گر «سختی‌های راه هدایت» است.

پیام آیه‌ی ۱۴۲ سوره‌ی آل عمران: «ام حسبتم ان تدخلوا الجنة و لمّا یعلم الله الذین جاهدوا منکم و یعلم الصابرین، آیا می‌پندارید که به بهشت وارد می‌شوید در حالی که خدا معلوم نکرده است کسانی از شما را که جهاد کردند.» این است که امتحان‌های الهی و سختی‌ها علت شناخته شدن مجاهدان در راه حق است و لازمه‌ی رسیدن به پاداش الهی، مجاهده در راه حق است. (سال سوم - صفحات ۱۰۶ و ۱۰۷)

پاسخ به این سؤال از دقت در معنا و مفهوم آیات امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۱۰۸ آزمون ۷ و تست ۱۰۷ آزمون ۱۱

۶۵- (۴)

ثمره‌ی حضور سازنده‌ی امامان در پاسخ به مسائل جدید و نیازهای نو در قالب «اقدامات مربوط به مرجعیت علمی»، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث و سیره‌ی ائمه‌ی اطهار (ع) است که کتاب «من لایحضره الفقیه» از مرحوم صدوق و «التهدیب» از شیخ طوسی نمونه‌ای از آن‌هاست. (سال سوم - صفحه‌ی ۱۲۴)

امامان در مجاهده در راستای ولایت ظاهری خود، از اصولی تبعیت می‌کردند، برخی از آن‌ها عبارت‌اند از: (۱) عدم تأیید حاکمان (۲) معرفی خود به عنوان امام برحق (۳) آگاهی بخشی به مردم (۴) انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

امامان شیوه‌ی مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان بر می‌گزیدند، بر همین اساس، ائمه‌ی بزرگوار ما از زمان امام سجاد (ع) بخشی از مبارزه‌ی خود را بنابر اصل «تقیه» پیش می‌بردند. این امر در قالب **مجاهده در راستای ولایت ظاهری** ائمه (ع) است. اما گزینه‌ی (۴) اقدامات مربوط به مرجعیت علمی را آورده است. لذا هیچ یک از گزینه‌ها، صحیح نمی‌باشد. این سؤال به دلیل غلط بودن همه‌ی گزینه‌ها، از سوی سازمان سنجش حذف شده است. (سال سوم - صفحات ۱۲۷ و ۱۲۹)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب هم امکان‌پذیر نمی‌باشد، زیرا همه‌ی گزینه‌ها غلط است!

یکی از فوایدی که معلوم بودن مشخصات امام زمان (عج) و حضور ایشان در جامعه داشته است، عبارت است از این‌که: هر ماجراجوی فریب‌کاری که بخواهد خود را مهدی موعود معرفی کند، به زودی شناخته می‌شود و مردم هوشیار فریب او را نمی‌خورند. لذا این عبارت بیان دیگری است از این جمله: «رسوایی ماجراجویان فریب‌کار و خناسان مدعی مهدویت موعود، معلول حضور مهدی (عج) و معلوم بودن مشخصات امام زمان (عج) در طول دوران غیبت است.» (سال سوم - صفحه‌ی ۱۵۰)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۱۱۲ آزمون ۷

کسی شایستگی رهبری جامعه‌ی اسلامی را دارد که: اولاً شرایط مربوط به رهبری را که دین معین کرده است، دارا باشد و «مشروعیت» داشته باشد. ثانیاً چنین کسی باید مورد قبول و پذیرش مردم قرار گیرد و «مقبولیت» داشته باشد. یعنی کسی که علاوه بر داشتن شرایط رهبری (مشروعیت) مردم با آگاهی و شناخت او را قبول داشته باشند (مقبولیت). (سال سوم - صفحه‌ی ۱۷۴)

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

۲) این گزینه تنها مقبولیت را بیان کرده است، زیرا هر فقیهی شرایط مربوط به رهبری را که دین معین کرده، ندارد.

۳) این گزینه تنها شرایط مربوط به رهبری (مشروعیت) را بیان کرده است.

۴) این گزینه شرایط مرجع طبق سخن امام صادق (ع) را بیان کرده است.

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۱۱۹ آزمون ۱۲

نهاد خانواده مانند یک شرکت تجاری، اداری یا صنعتی نیست که در آن چند نفر برای رسیدن به منافع مشترک گرد هم می‌آیند و شرکتی را به وجود می‌آورند. خانواده یک نهاد طبیعی و لازمه‌ی خلقت انسان است.

از آن‌جا که خداوند زن و مرد را برای زندگی در کنار هم آفریده، تفاوت‌های تکمیل‌کننده در وجود آن‌ها قرار داده و به یک‌دیگر نیازمند ساخته است. این تفاوت‌ها به معنی برتری ذاتی یکی بر دیگری نیست، بلکه برای ایفای نقش تکمیلی در خانواده و جامعه و بهره‌مندی مناسب از توانمندی‌های متفاوت آن دو است. (سال سوم - صفحات ۲۱۰ و ۲۱۱)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

توحید نظری سه بعد دارد که عبارت‌اند از: توحید ذاتی، توحید صفاتی و توحید افعالی. در **توحید افعالی** می‌گوییم که هر فعلی و هر کاری در جهان، متکی به نیرو و قدرت خداست و همه‌ی آثاری که از مخلوقات ظاهر می‌شود به اذن و اراده‌ی اوست که عبارت «لا حول ولا قوة الا بالله العلی‌العظیم، هیچ جنبش و نیرویی نیست مگر به عنایت خداوند بلند مرتبه و بزرگ» حاکی از آن است. (پیش‌دانشگاهی - صفحات ۱۷ و ۲۹)

مشابه تست ۷۷ آزمون ۸

اولین ثمره‌ی اخلاص، عدم نفوذ شیطان در انسان و یأس او از فرد با اخلاص است. به تدریج که انسان رشته‌های اخلاص را محکم می‌کند، توانایی شیطان در وسوسه کردن کم می‌شود تا جایی که به هیچ وجه نمی‌تواند در وی تأثیر بگذارد. خداوند در این مورد در آیه‌ی ۲۴ سوره‌ی یوسف می‌فرماید: «كَذَلِكَ نَصْرِفُ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ، این گونه باز گردانیدیم از او بدی و زشت کاری را چرا که او از بندگان مخلص ما بود.» لذا این آیه حاکی از نجات انسان شایسته از وسوسه‌های شیطانی می‌باشد و هشداری است به انسان که راه نجات، آرستگی به اخلاص است. (پیش‌دانشگاهی - صفحات ۳۷ و ۳۸) پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و مفهوم آیه امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۶۱ آزمون ۱۳

۷۱- (۱)

قدم دوم توبه «تصمیم بر عدم بازگشت به گناه» است. اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه‌ی استغفار، در حال تکرار مداوم گناه، نه تنها پذیرفته نیست، بلکه استغفار را بی‌خاصیت می‌کند. اثر بدتر چنین استغفاری در کلام امام رضا (ع) آمده که فرموده است: «المستغفر من الذنب و یفعله کالمستهزی برّه، کسی که از گناه استغفار کند و در عین حال انجامش دهد، مانند کسی است که پروردگارش را مسخره کرده است.» (پیش‌دانشگاهی - صفحات ۵۲ و ۵۳)

پاسخ به این سؤال از دقت در موضوع حدیث امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۶۵ آزمون ۹

۷۲- (۱)

رابطه‌ی جاذبه‌ی موجود میان اشیاء، یکی از تقدیرات الهی است که با اراده‌ی الهی ایجاد شده است. تقدیر از علم و حکمت خداوند سرچشمه می‌گیرد که آیه‌ی شریفه‌ی ۳۸ سوره‌ی یس: «و الشّمس تجری لمستقرلها ذلک تقدیر العزیز العلیم، و خورشید به سوی قرارگاه خود می‌رود. آن، اندازه‌ی تعیین شده‌ی خدای عزیز علیم است.» مؤید آن است. (پیش‌دانشگاهی - صفحات ۶۹ و ۷۰)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و موضوع آیات امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۶۸ آزمون ۹

۷۳- (۳)

یکی از جنبه‌های عدالت خواهی رسول خدا (ص) مبارزه با تبعیض نژادی و امتیازات اشرافی بود که در همه‌ی نقاط جهان، به خصوص در امپراتوری‌های بزرگ آن روز رواج داشت. ایشان همه‌ی امتیازات اشرافی را لغو کرد و هیچ قومی را بر قوم دیگر برتر ندانست و این پیام خداوند را به مردم ابلاغ کرد که: «یا ایّها التّاس انا خلقناکم من ذکر و انثی و جعلناکم شعوباً و قبائل لتعارفوا انّ اکرمکم عند الله اتقاکم، ای مردم ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را ملت ملت و قبیله قبیله قرار دادیم تا یک‌دیگر را بشناسید. به راستی که گرامی‌ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست». سایر آیات از خارج از کتاب آمده است. (پیش‌دانشگاهی - صفحات ۹۸ و ۹۹)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب و موضوع آیات امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۷۹ آزمون ۱۰

۷۴- (۴)

یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره‌ی اسلامی عدم اختصاص علم به طبقه یا قشری خاص بود. (پیش‌دانشگاهی - صفحه‌ی ۱۲۰)

بالندگی علمی در تمدن اسلامی، گرفتار مشکلات و آفت‌هایی نیز بود. یک جریان ظاهرگرا و سطحی‌نگر همواره وجود داشت که با تعقل در دین مخالفت می‌کرد، اجتهاد و استنباط احکام دین را جایز نمی‌شمرد و برای منزوی کردن فلاسفه و حکمای اسلامی تلاش می‌نمود.

(پیش‌دانشگاهی - صفحه‌ی ۱۲۸)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۵۶ آزمون ۱۵ و تست ۸۱ آزمون ۱۱

۷۵- (۲)

پس از گذر کشورهای اروپایی از قرون وسطی و شکل‌گیری دوره‌ی جدید، توجه گسترده‌ای به حقوق، قانون، ساختار حکومت و دولت پدید آمد که عموماً عکس‌العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی بود. آگاهی به قانون و حقوق که ابتدا با ترجمه‌ی آثار اسلامی اتفاق افتاد، فوایدی برای تمدن جدید داشت.

به علت نگاهی که در تمدن جدید به انسان، دین و حکومت شد، نظام‌های سیاسی و قوانین و مقررات فقط دغدغه‌ی این را داشتند که انسان‌ها بتوانند به‌طور مسالمت‌آمیز در کنار یک‌دیگر زندگی کنند. مطابق این دیدگاه، هیچ قانون الهی وجود ندارد که انسان‌ها را در شیوه‌ی زندگی هدایت کند و برای آنان جهت تعیین نماید. این اندیشه که «لیبرالیسم» نام دارد، زیربنای بیش‌تر نظام‌های سیاسی و قوانین اجتماعی جوامع کنونی غرب است. (پیش‌دانشگاهی - صفحات ۱۵۵ و ۱۵۶)

پاسخ به این سؤال از دقت در متن کتاب امکان‌پذیر است.

مشابه تست ۸۲ آزمون ۱۴

مریان انگلیسی

۷۶- (۲)

چون داشت دیر می‌شد، ما سوار قطار شدیم تا به موقع به آن‌جا برسیم.

این سؤال مربوط به درس اول پیش‌دانشگاهی است. بین دو جمله رابطه‌ی علت و معلولی برقرار است و در واقع جمله‌ی اول بیان‌کننده‌ی علت جمله‌ی دوم است. از بین حروف ربط علت (because, since, as) فقط as در گزینه‌ها آمده، پس آن را به عنوان گزینه‌ی صحیح انتخاب می‌کنیم.

گزینه‌های (۱) و (۳) دو حرف ربط هستند که در مباحث گرامری کتابتان اشاره‌ای به آن‌ها نشده است. کلمه‌ی until (تا، تا وقتی که، تا این‌که) یک حرف ربط زمان است که از لحاظ معنایی به این جمله نمی‌خورد. کلمه‌ی so (بنابراین، از این‌رو) از نظر گرامری در دسته‌ی متفاوتی نسبت به حروف ربطی که خوانده‌اید، قرار دارد و به عنوان حرف ربط نتیجه مورد استفاده قرار می‌گیرد. این حرف ربط هیچ‌گاه نمی‌تواند اول جمله آورده شود، مگر این‌که جمله‌ی دیگری قبل از آن آمده باشد. در این سؤال جای خالی در اول جمله آمده است و جمله‌ی دیگری هم قبل از آن وجود ندارد، پس از لحاظ گرامری نمی‌توانیم از حرف ربط نتیجه‌ی so استفاده کنیم. از لحاظ معنایی هم این حرف ربط به جمله نمی‌خورد. با گزینه‌ی (۴) هم که در درس ۶ پیش‌دانشگاهی آشنا شدید. حرف ربط هدف so that (تا، تا این‌که) برای تکمیل این جمله مناسب نیست.

امسال در آزمون‌های سراسری گاج از حروف ربط درس اول کتاب پیش‌دانشگاهی در ۱۶ مورد تست داشتیم که در ۵ مورد مانند کنکور از حروف ربط علت به عنوان جواب صحیح استفاده شده بود. به عنوان مثال، به تشابه تست زیر که از آزمون ۳ مقطع پیش‌دانشگاهی امسال انتخاب شده است و سؤال کنکور توجه کنید:

..... it was getting late, we decided to go home.

1) While

2) If

3) When

4) As

۷۷- (۱)

این افراد آن‌قدر خسته‌کننده‌اند که ما متفریم از این‌که آن‌ها را ببینیم.

این سؤال مربوط به درس چهارم پیش‌دانشگاهی است. بعد از جای خالی «جمله‌ی کامل + that» آمده است، پس در جای خالی فقط می‌توانیم از so یا such استفاده کنیم. چون بعد از too و enough فقط می‌توانیم «مصدر با to» بیاوریم و نمی‌توانیم از «جمله‌ی کامل + that» استفاده کنیم. بعد از such باید اسم یا ترکیب «اسم + صفت» داشته باشیم، یعنی آمدن اسم بعد از such الزامی است. ولی در این جمله، بعد از جای خالی اسم نیامده و فقط یک صفت (boring) آورده شده است. بنابراین گزینه‌ی صحیح so است که می‌توانیم بعد از آن از صفت یا قید استفاده کنیم.

در آزمون‌های سراسری گاج امسال از این مبحث گرامر ۵ تست داشتیم که در ۴ مورد آن مانند کنکور جواب صحیح so بود.

۷۸- (۴)

با وجود این‌که من دارم سخت تلاش می‌کنم تا یاد بگیرم که چه‌طور پیانو بزنم، به نظر نمی‌رسد که در حال پیشرفت باشم.

این سؤال مربوط به درس هفتم پیش‌دانشگاهی است. وقتی جمله‌ی «من دارم سخت تلاش می‌کنم تا یاد بگیرم که چه‌طور پیانو بزنم.» را می‌شنویم، انتظار داریم که گوینده‌ی این جمله بعد از آن بگوید که دارد خوب پیشرفت می‌کند، چون معمولاً وقتی کسی سخت روی چیزی کار می‌کند، در آن کار پیشرفت می‌کند. ولی برخلاف انتظارمان، گوینده بعد از جمله‌ی اول می‌گوید: «به نظر نمی‌رسد که در حال پیشرفت باشم!» این جمله باعث تعجب شنونده می‌شود. از این توضیحات نتیجه می‌گیریم که بین این دو جمله تضاد غیرمنتظره وجود دارد. از بین حروف ربط تضاد غیرمنتظره (although, though و even though) فقط even though در گزینه‌ها آمده، پس آن را به عنوان گزینه‌ی صحیح انتخاب می‌کنیم.

می‌توانیم گزینه‌ی (۲) را بدون بررسی صورت سؤال، و گزینه‌ی (۱) را با بررسی خیلی جزئی صورت سؤال حذف کنیم. در حد کتاب درسی، because و since در نقش حروف ربط علت، کاملاً یکسان هستند و می‌توانند به جای هم به کار روند. در این تست، این دو حرف ربط علت در گزینه‌های (۱) و (۲) آورده شده‌اند، پس می‌توانیم با اطمینان بگوییم که حروف ربط علت جواب این سؤال نیستند، چون اگر این‌طور باشد، این سؤال دو گزینه‌ی صحیح خواهد داشت! بنابراین حتی اگر صورت سؤال را نداشته باشیم، می‌توانیم با خیال راحت because را حذف کنیم، چون غیر از حرف ربط علت، کاربرد دیگری نمی‌تواند داشته باشد. در مورد since هم کارمان راحت‌تر می‌شود، چون می‌دانیم که حرف ربط علت نمی‌تواند جواب این سؤال باشد و فقط کافی است کاربرد زمانی since را بررسی کنیم. چون جمله‌ی بدون حرف ربط (I don't seem to improve) در زمان حال ساده است، نه حال کامل یا گذشته‌ی کامل، کاربرد زمانی since هم نمی‌تواند در این سؤال مد نظر باشد. بنابراین since هم حذف می‌شود و فقط باید گزینه‌های (۳) و (۴) را بررسی کنیم.

از حروف ربط تضاد با نتیجه‌ی غیرمنتظره در آزمون‌های سراسری امسال گاج ۳ تست داشتیم که در هر ۳ مورد آن مانند کنکور حروف ربط در اول جمله به کار رفته بودند.

۷۹- (۳)

او باید قبل از این‌که ماشینم را بردارد از من خواهش می‌کرد؛ من (از دست او) ناراحت هستم.
این سؤال مربوط به درس هشتم پیش‌دانشگاهی است. موضوع این درس «افعال کمکی در زمان گذشته» است. برای این‌که یک فعل کمکی در زمان گذشته استفاده شود، باید بعد از آن «have + p.p.» آورده شود. از این توضیح نتیجه می‌گیریم که فعل کمکی این جمله حتماً باید در ساختار خود have داشته باشد، بنابراین گزینه‌های (۱) و (۲) که have ندارند در همان نگاه اول حذف می‌شوند و فقط باید گزینه‌های (۳) و (۴) را بررسی کنیم. ساختار «should have p.p.» برای اشاره به عملی استفاده می‌شود که باید در گذشته انجام می‌شد، ولی نشد. ساختار «must have p.p.» هم برای اشاره به عملی به کار می‌رود که براساس شواهد موجود، تقریباً مطمئنیم که در گذشته انجام شده است. با توجه به معنی جملات و با در نظر گرفتن کاربرد این دو ساختار، گزینه‌ی (۳) برای تکمیل این جمله مناسب است، نه گزینه‌ی (۴). عمل «خواهش کردن» باید در گذشته انجام می‌شده، ولی نشده است و گوینده به خاطر این موضوع ناراحت است.

از مبحث گرامری درس ۸ کتاب پیش‌دانشگاهی نیز در آزمون‌های سراسری گاج امسال ۵ تست داشتیم که در ۲ مورد آن مثل کنکور جواب «should have p.p.» بود.

۸۰- (۱)

من همیشه درباره‌ی خودم به بدترین شکل فکر می‌کردم (خودم را دست کم می‌گرفتم) و هیچ اعتماد به نفسی نداشتم.

- (۱) اعتماد به نفس، اعتماد، اطمینان
(۲) درگیری، دخالت، شرکت
(۳) (مفهوم، کلمه) تعریف
(۴) رویه، روال کار

از confidence دو بار و از confident یک بار در آزمون‌های سراسری گاج به عنوان پاسخ صحیح سؤالات بخش واژگان استفاده شده بود. به مثال زیر از آزمون ۱۳ مقطع پیش‌دانشگاهی توجه کنید:

I don't have much ..... in him after his behavior in recent months.

- 1) occasion
2) procedure
3) measure
4) confidence

۸۱- (۳)

معلم دانش‌آموزان را برای امتحان به گروه‌های مختلف تقسیم کرد.

- (۱) کاهش دادن، کم کردن
(۲) برداشتن، دور کردن، برکنار کردن
(۳) تقسیم کردن، جدا کردن
(۴) متکی بودن، وابسته بودن

در آزمون‌های امسال گاج از کلمه‌ی separate یک بار در آزمون ۳ تست طرح شده بود.

۸۲- (۴)

پلیس می‌گفت آن‌ها خیلی نگران امنیت آن پسر هستند. Concerned یعنی .....

- (۱) متعجب، شگفت‌زده
(۲) گیج، سردرگم
(۳) هیجان‌زده، ذوق‌زده
(۴) نگران، مضطرب

لغت safety (امنیت، ایمنی، سلامت) که در صورت سؤال آمده در کتاب درسی نیست، ولی تأثیری در جواب سؤال ندارد.

در آزمون ۱۳ مقطع پیش‌دانشگاهی آزمون‌های سراسری گاج دقیقاً تستی داشتیم که در اصل جمله زیر concerned خط کشیده شده بود و worried نیز به عنوان هم‌معنی آن مورد سؤال قرار گرفته بود:

Today, people are much more concerned about their health than they were in the past. "Concerned" means .....

- 1) painful
2) general
3) flexible
4) worried

۸۳- (۲)

ما می‌توانیم مشکلات انضباطی بزرگی را در نیروی پلیس مشاهده کنیم.

- (۱) وسیله، ابزار
(۲) انضباط، نظم
(۳) امکان، احتمال
(۴) ضمانت، تضمین

لغت discipline که پاسخ صحیح این سؤال است، هم می‌تواند به عنوان اسم به کار رود (به معنی انضباط، نظم) و هم می‌تواند نقش فعل جمله را داشته باشد (به معنی منضبط کردن، نظم برقرار کردن). در کتاب درسی، این لغت را فقط به عنوان فعل دیده‌اید و با نقش اسمی آن آشنا نشده‌اید. یعنی جواب این سؤال، لغتی است که در کتاب درسی آمده، ولی کاربردی که در این سؤال مد نظر است، در کتاب درسی مطرح نشده است.

۸۴- (۱)

الف: «آیا فکر می‌کنی ما باید به پلیس اطلاع بدهیم؟»

ب: «نه، من این‌طور فکر نمی‌کنم.»

(۱) اطلاع دادن به، مطلع کردن

(۲) زنده ماندن، جان سالم به در بردن

(۳) انجام دادن، اجرا کردن

(۴) جذب کردن، جلب کردن

فعل کمکی **ought to** (باید) که در صورت سؤال آمده در کتاب درسی نیست، ولی تأثیری در جواب سؤال ندارد. کاربرد **ought to** در جمله مانند کاربرد **should** است.

از کلمه‌ی **inform** نیز در آزمون جامع مقطع سوم دبیرستان امسال و چند مورد دیگر به عنوان گزینه‌ی صحیح استفاده شده بود.

۸۵- (۲)

او برای آن مهمانی به‌طور مناسبی لباس نپوشیده بود (لباس مناسبی نپوشیده بود).

(۱) از نظر ذهنی، به لحاظ روحی

(۲) به‌طور مناسبی، به نحو شایسته‌ای

(۳) به‌طور مفیدی، به نحو سودمندی

(۴) دائماً، به‌طور مداوم، مدام

دو قید **suitably** و **usefully** که در گزینه‌های (۲) و (۳) آمده‌اند در کتاب درسی نیستند، ولی حالت صفتی آن‌ها، یعنی **suitable** (مناسب، شایسته) و **useful** (مفید، سودمند) در کتاب درسی آورده شده است و در گزینه‌های این سؤال، طبق قاعده‌ای که در انتهای درس دوم کتاب درسی سال سوم دبیرستان توضیح داده شده است، به آخر این صفات **-ly** اضافه شده و به قید حالت تبدیل شده‌اند.

شیوه‌ی تبدیل صفات به قیود که در درس ۲ کتاب سوم دبیرستان بررسی شده بارها در آزمون‌های سراسری گاج موضوع تست بوده است.

سعی کنید گزارش شفاهی‌تان را بیش از حد طولانی نکنید. فقط مهم‌ترین نکات را (در گزارشتان) بگنجانید. روی مقدمه و نتیجه‌گیری‌تان خیلی کار کنید. این‌ها چیزهایی هستند که مخاطبان‌تان بیش از همه به‌خاطر خواهند سپرد. مهم‌ترین چیز، تمرین کردن است. گزارشتان را با صدای بلند بخوانید. اگر طولانی است، آن را با دقت بررسی کنید تا متوجه شوید که چه‌طور آن را کوتاه‌تر کنید. عوض کردن تَن صدایتان و سرعت صحبت کردن‌تان را امتحان کنید. سپس آن را برای گروه کوچکی از دوستان (خود) بخوانید. از آن‌ها بخواهید کارهایی را که فکر می‌کنند شما می‌توانید برای بهتر کردن آن انجام دهید، پیشنهاد کنند. اگر می‌خواهید موفق باشید، این‌ها قدم‌هایی هستند که باید بردارید، چه دوست داشته باشید، چه نداشته باشید.

introduction: (n.)

مقدمه، پیش‌گفتار؛ عرضه

لغت خارج از کتاب این متن:

۸۶- (۴)

چون جمله امری است، با فعل شروع شده است، نه فاعل. فعل اول این جمله **try** است. اگر فعل **try** به معنی «سعی کردن» باشد، بعد از آن «مصدر با **to**» می‌آید، ولی اگر این فعل به معنی «امتحان کردن» باشد، بعد از آن فعل **sing** به‌کار می‌رود. در این جمله، **try** به معنی «سعی کردن» آورده شده است، پس فعل دوم باید به‌صورت «مصدر با **to**» باشد (**to make**). برای منفی کردن «مصدر با **to**» هم باید قبل از آن **not** بیاوریم (**not to make**) دقت داشته باشید که **not** باید قبل از **to** بیاید، نه بعد از آن، پس گزینه‌ی (۳) نادرست است. دو گزینه‌ی اول هم که اصلاً «مصدر با **to**» نمی‌سازند و نمی‌توانند در جای خالی آورده شوند.

در خط چهارم متن هم فعل **try** به همین شکل به‌کار رفته و در اول یک جمله‌ی امری آورده شده است، ولی با این تفاوت که این بار این فعل به معنی «امتحان کردن» آمده و به همین دلیل بعد از آن فعل **sing** آورده شده است.

۸۷- (۱)

(۱) مخاطبان، شنوندگان، بینندگان

(۲) مسئله، موضوع

(۳) نمونه

(۴) واقعیت، حقیقت

۸۸- (۳)

(۱) آزاد کردن، رها کردن

(۲) پیش‌بینی کردن، پیشگویی کردن

(۳) بررسی کردن؛ معاینه کردن

(۴) بزرگ کردن، درشت کردن

۸۹- (۲)

(۱) اذیت کردن، ناراحت کردن

(۲) پیشنهاد کردن، نظر دادن

(۳) افزایش دادن، بیش‌تر کردن

(۴) تمرکز کردن، حواس خود را جمع کردن

۹۰- (۴)

حرف ربط شرط **whether** یکی از مهم‌ترین حروف ربطی است که در قسمت گرامر درس اول پیش‌دانشگاهی بررسی می‌شود. شاید بتوان گفت که این سؤال، آسان‌ترین سؤالی است که می‌شود در مورد کاربرد این حرف ربط طرح کرد. در ساختار «**whether ... or ...**»، خیلی

وقت‌ها در نقطه‌چین دوم not می‌آید. در این سؤال هم به همین شکل آمده و برای تکمیل جمله، باید گزینه‌ی (۴) را در جای خالی قرار دهیم.

سوالات ۸۶ تا ۹۰

متن Cloze Test آزمون سراسری از لحاظ سطح دشواری، مباحث گرامری که از آن‌ها تست طرح شده است و موضوع آن به آزمون‌های سراسری گاج بسیار شباهت دارد.

شیوه‌ی زندگی اسکیموها طی صد سال گذشته تغییر زیادی کرده است، اگرچه بسیاری از رسوم قدیمی (هنوز) برجا مانده‌اند. با وجود جدایی جغرافیایی میان گروه‌های مختلف اسکیموها، تمام اسکیموها فرهنگ مشابهی را حفظ کرده‌اند. آن‌ها هنوز عمدتاً مردمی ساحلی هستند که در تابستان‌های کوتاه به مناطق غیرساحلی سفر می‌کنند تا گوزن کانادایی و پرنده شکار کنند و ماهی‌گیری نمایند. استثناهای بزرگ (در میان اسکیموها) برخی اسکیموهای آلاسکای شمالی و اسکیموهای کاریبو هستند که در تمام طول سال در مناطق غیرساحلی زندگی می‌کنند. اسکیموهای آلاسکای شمالی برای شکار کردن نهنگ قطبی عظیم‌الجثه که ۵۴ تُن (۶۰ تُن آمریکا) وزن دارد، مشهور هستند. در جاهای دیگر در ساحل، اسکیموها فُک، فیل دریایی و نهنگ‌های کوچک‌تر مانند نهنگ سفید شکار می‌کنند. صید ماهی روغن در میان اسکیموها در گرینلند و لابرادور پرطرفدار است.

لغات خارج از کتاب این متن:

bowhead whale: (n.)	نهنگ قطبی، نهنگ سرکمانی	geographical: (adj.)	جغرافیایی، (مربوط به) جغرافیا
caribou: (n.)	گوزن کانادایی، گوزن شمالی، کاریبو	hunt: (v.)	شکار کردن
coast: (n.)	ساحل، کنار دریا	inland: (adv.)	در مناطق غیرساحلی؛ به داخل کشور
coastal: (adj.)	ساحلی	journey: (v.)	سفر کردن، مسافرت کردن
cod: (n.)	ماهی روغن	major: (adj.)	بزرگ، اصلی، عمده، مهم
culture: (n.)	فرهنگ	persist: (v.)	برجا ماندن، باقی ماندن، ادامه داشتن
custom: (n.)	رسم، سنت؛ رسوم، آداب	preserve: (v.)	حفظ کردن، نگهداری کردن از
despite: (prep.)	با وجود، به رغم	seal: (n.)	فُک، سیل
elsewhere: (adv.)	(در، به) جاهای دیگر، جای دیگر	separation: (n.)	جدایی، دوری
enormous: (adj.)	عظیم‌الجثه، بزرگ؛ زیاد	tonne / ton: (n.)	تُن
Eskimo: (n.)	اسکیمو	traditional: (adj.)	قدیمی؛ سنتی
exception: (n.)	استثنا، مورد استثنا	walrus: (n.)	فیل دریایی
fish: (v.)	ماهیگیری کردن، ماهی صید کردن	whale: (n.)	نهنگ

این متن عمدتاً در مورد چیست؟ (۹۱-۴)

(۱) مهارت‌های شکار اسکیموها

(۲) رسوم اسکیموها چقدر قدیمی هستند

(۳) چرا اسکیموها نزدیک اقیانوس‌ها زندگی می‌کنند

(۴) برخی ویژگی‌های مشترک میان اسکیموها

کل این متن به ویژگی‌ها و عادات و شیوه‌ی زندگی اسکیموها اختصاص دارد، پس گزینه‌ی (۴) مناسب‌ترین گزینه است. در مورد این که قدمت رسوم اسکیموها چقدر است و چرا در مناطق ساحلی زندگی می‌کنند، در متن صحبتی نشده است؛ بنابراین گزینه‌های (۲) و (۳) اشتباه هستند. گزینه‌ی (۱) هم نمی‌تواند پاسخ صحیح باشد چون فقط قسمتی از متن به شکار اسکیموها اختصاص دارد، نه کل آن. خود شکار کردن هم به عنوان یکی از ویژگی‌های مشترک اسکیموها آورده شده و موضوع اصلی متن نیست.

لغات hunting (شکار) و custom (رسم، سنت) که در دو گزینه‌ی اول این سؤال آمده‌اند، در کتاب درسی نیستند و به نظر می‌رسد که دانستن معنی این دو لغت برای تشخیص اشتباه بودن این دو گزینه ضروری است. اگر معنی این لغات را ندانید کمی کارتان سخت‌تر می‌شود، ولی با این حال اگر دقتتان بالا باشد، حتی اگر معنی گزینه‌های نادرست را ندانید، باز هم می‌توانید گزینه‌ی درست را تشخیص دهید.

در تمامی آزمون‌های سراسری گاج حداقل یک تست به موضوع یا عنوان متن اختصاص یافته بود.

۹۲- (۴)

این که ..... صحیح است.

- (۱) تمام گروه‌های اسکیموها مردمی ساحلی هستند
 (۲) تمام رسوم قدیمی اسکیموها از بین رفته‌اند
 (۳) اسکیموها رسوم قدیمی معدودی دارند که به آن‌ها افتخار کنند
 (۴) اسکیموها به همان شیوه‌ای زندگی نمی‌کنند که دو قرن پیش می‌کردند
- حضور لغات خارج از کتاب coastal (ساحلی)، traditional (قدیمی؛ سنتی) و custom (رسوم، سنت) در سه گزینه‌ی اول این سؤال، تشخیص نادرست بودن این گزینه‌ها را کمی سخت می‌کند، ولی جمله‌ی اول متن به وضوح درست بودن گزینه‌ی (۴) را نشان می‌دهد.
- کلمه‌ی exceptions (استثناها) در خط ۴ به ..... اشاره دارد.

۹۳- (۱)

- (۱) دو گروه از اسکیموها
 (۲) مکان‌های جغرافیایی
 (۳) حیواناتی که برخی اسکیموها برای غذا شکار می‌کنند
 (۴) روش‌هایی که (از طریق آن‌ها) برخی گروه‌های اسکیموها غذایشان را به‌دست می‌آورند
- در خط‌های ۳ تا ۵ متن گفته شده: «آن‌ها هنوز عمدتاً مردمی ساحلی هستند. ... استثنای بزرگ (در میان اسکیموها) برخی اسکیموهای آلاسکای شمالی و اسکیموهای کاریبو هستند که در تمام طول سال در مناطق غیرساحلی زندگی می‌کنند.» کاملاً مشخص است که استثنای مورد نظر، دو گروه اسکیموهایی هستند که برخلاف اکثر اسکیموها، در مناطق غیرساحلی زندگی می‌کنند، نه ساحلی.
- اگر معنی خط‌های ۳ تا ۵ متن را متوجه شوید، جواب دادن به این سؤال برایتان خیلی راحت است، ولی چیزی که باعث سخت شدن این سؤال می‌شود این است که در این سه خط، سه لغت خارج از کتاب وجود دارد که نقشی اساسی در معنای جمله ایفا می‌کنند. این لغت‌ها coastal (ساحلی)، inland (در مناطق غیرساحلی) و exception (استثنا) هستند. برای جواب دادن به این سؤال خیلی مهم است که متوجه شوید اکثر اسکیموها در مناطق ساحلی زندگی می‌کنند و گروه‌هایی که استثنا هستند در مناطق غیرساحلی زندگی می‌کنند. اگر این لغاتی را که زیرشان خط کشیده شده متوجه نشوید، اطلاعات لازم برای جواب دادن به این سؤال را به‌دست نمی‌آورید و حتی شاید خود سؤال را هم درست متوجه نشوید! سه لغت geographical (جغرافیایی)، location (مکان، جا) و hunt (شکار کردن) که در گزینه‌های (۲) و (۳) آمده‌اند هم در کتاب درسی نیستند. این سؤال با سؤالات مشابه کنکورهای سال‌های قبل کمی فرق دارد. معمولاً در سؤالاتی که مرجع یک کلمه را می‌پرسند، مرجع قبل از کلمه‌ی مورد نظر می‌آید، ولی در این سؤال، مرجع (نام دو گروه از اسکیموها) بعد از کلمه‌ای که مورد سؤال قرار گرفته (استثناها) آمده است.

در آزمون‌های سراسری گاج در مقطع پیش‌دانشگاهی، در بیش از ۱۰ مورد از تست‌ها ارجاع داشتیم که شما می‌توانستید با جواب دادن به آن‌ها به این سبک تست‌ها مسلط شوید.

۹۴- (۲)

می‌توان به طور منطقی از این متن نتیجه گرفت که برخی اسکیموها ..... نهنگ قطبی را شکار می‌کنند.

- (۱) برای تفریح
 (۲) از روی نیاز
 (۳) برای نشان دادن توانایی شکارشان
 (۴) برای فروختن گوشت آن به ایالات متحده
- این سؤال تا حدی مشکل‌دار به نظر می‌رسد. با توجه به صورت سؤال که گفته: «می‌توان به‌طور منطقی از این متن نتیجه گرفت»، باید در متن حداقل اشاره‌ی کوچکی به این موضوع شده باشد تا بتوانیم آن نکته را به طور منطقی بررسی کنیم و به جواب برسیم. ولی در متن هیچ اشاره‌ای به این موضوع نشده است.
- از نظر منطقی پاسخ این سؤال گزینه‌ی (۲) است، چون به نظر می‌رسد که احتمالاً اسکیموها باید برای امرار معاش این کار را بکنند. تا این‌جا کار مشکلی وجود ندارد، ولی مشکل این‌جاست که با اطلاعات شخصی‌مان به این نتیجه رسیدیم، نه با توجه به اطلاعاتی که در متن آورده شده است! اگر کسی اصرار داشته باشد که: «به نظر من اسکیموها برای تفریح نهنگ قطبی را شکار می‌کنند. اگر از روی نیاز بود که ۶۰ تن گوشت می‌توانست غذای پنج سال صد نفر را تأمین کند!» در این صورت جوابی نمی‌توانیم بدهیم، چون متن اطلاعاتی به ما نداده که طبق آن بتوانیم حرف‌های این فرد را رد کنیم!
- عبارت out of (از روی، به‌خاطر) که در گزینه‌ی صحیح آمده در کتاب درسی در این معنی به‌کار نرفته است. علاوه بر این، لغت hunting (شکار) که در گزینه‌ی (۳) آمده، و conclude (نتیجه گرفتن)، hunt (شکار کردن) و bowhead whale (نهنگ قطبی) که در صورت سؤال آمده‌اند هم در کتاب درسی وجود ندارند.

۹۵- (۳)

کدام یک از حیوانات زیر را لزوماً نمی‌توان در (آب) یا در کنار آب پیدا کرد؟

- (۱) فُک (۲) ماهی روغن (۳) گوزن کانادایی (۴) فیل دریایی

اگر معنی همه‌ی گزینه‌ها را بلد باشیم که اصلاً نیازی به صورت سؤال نداریم و گزینه‌ی (۳) را انتخاب می‌کنیم، ولی چون این لغات خارج از کتاب هستند، باید در متن به دنبال جواب بگردیم. در خط‌های ۳ و ۴ متن گفته شده: «... در تابستان‌های کوتاه به مناطق غیر ساحلی سفر می‌کنند تا گوزن کانا دایی و پرندۀ شکار کنند و ماهی‌گیری نمایند.» این جمله نشان می‌دهد که گزینه‌ی (۳) لزوماً نباید در آب یا در کنار آب باشد و جواب صحیح است. در خط ششم متن گفته شده: «در جاهای دیگر در ساحل، اسکیموها فُک، فیل دریایی و نهنگ‌های کوچک‌تر مانند نهنگ سفید شکار می‌کنند.» این جمله نشان می‌دهد که گزینه‌های (۱) و (۴) در کنار آب هستند. جمله‌ی آخر متن هم می‌گوید: «صید ماهی روغن در میان اسکیموها در گرینلند و لابرادور پُرطرفدار است.» این جمله هم نشان‌دهنده‌ی این است که گزینه‌ی (۲) در آب است.

شیرها با ببرها برای عنوان بزرگ‌ترین گربه‌سان رقابت می‌کنند. در واقع شیرها و ببرها آن‌قدر در ویژگی‌های جسمی‌شان مشابه هستند که بدون خز متمایز رنگشان، (یعنی) موی نرمی که بدن برخی حیوانات را می‌پوشاند، حتی دانشمندان نیز در تشخیص دادن آن‌ها از هم مشکل دارند. شیرهای نر بین ۱۵۰ و ۲۵۰ کیلوگرم (۳۳۰ و ۵۵۰ پوند) وزن دارند و حدود ۱۲۳ سانتی‌متر (حدود ۴۸ اینچ) تا شانه‌شان قد دارند. آن‌ها از لحاظ طولی تا ۲۵۰ سانتی‌متر (۹۸ اینچ) هستند، بدون به حساب آوردن دُم که ۹۰ تا ۱۰۵ سانتی‌متر (۳۵ تا ۴۱ اینچ) دیگر می‌باشد. شیرهای ماده کوچک‌تر هستند و بین ۱۲۰ و ۱۸۲ کیلوگرم (۲۶۵ و ۴۰۰ پوند) وزن دارند. آن‌ها حدود ۱۰۷ سانتی‌متر (حدود ۴۲ اینچ) قد دارند و از لحاظ طولی، کم‌تر از ۱۷۵ سانتی‌متر (کم‌تر از ۶۹ اینچ) هستند، با یک دُم اندکی کوتاه‌تر.

شیرهای بالغ، خزی دارند که از لحاظ رنگی از قهوه‌ای روشن تا قهوه‌ای مایل به قرمز متفاوت است. خز دُم، تیره‌تر است. فقط شیرهای نر یال درمی‌آورند، (یعنی) موی بلند اطراف شانه‌ها که هرچه حیوان سنش بالاتر می‌رود، تیره‌تر و پُرتر می‌شود. توله‌ها با خز خیلی خال خالی به دنیا می‌آیند، که کمکشان می‌کند از حیوانات خطرناک پنهان شوند. وقتی توله‌ها بزرگ می‌شوند، خال‌ها به تدریج رنگ (خود) را از دست می‌دهند و گاهی اوقات تا وقتی که شیر کاملاً بزرگ شود، روی پاها و شکم باقی می‌مانند.

لغات خارج از کتاب این متن:

additional: (adj.)	اضافی، بیش‌تر	measure: (v.)	(در اندازه‌گیری) بودن، داشتن
age: (v.)	سن بالا رفتن، پیر شدن، پا به سن گذاشتن	reddish: (adj.)	مایل به قرمز
belly: (n.)	شکم، دل	rival: (v.)	رقابت کردن با، رقیب ... بودن
colored: (adj.)	رنگی، رنگین	slightly: (adv.)	اندکی؛ تا حدودی
cub: (n.)	(شیر، پلنگ، خرس، روباه) توله، بچه	spot: (n.)	خال؛ لکه؛ جوش
distinctively: (adv.)	به‌طور خاصی، به‌طور مشخص	spotted: (adj.)	خال خالی، خال دار
gradually: (adv.)	به تدریج، رفته رفته	tail: (n.)	دُم
in = inch: (n.)	اینچ (واحد طول برابر ۲/۵۴ سانتی‌متر)	tell sb/sth apart: (v.)	کسی/چیزی را از هم تشخیص دادن
lb = pound: (n.)	پوند (واحد وزن برابر با ۴۵۴/۰ کیلوگرم)	thickly: (adv.)	خیلی زیاد؛ خیلی انبوه
mane: (n.)	(شیر، اسب) یال	vary: (v.)	متفاوت بودن، مختلف بودن

می‌توان از متن متوجه شد که شیرها و ببرها ..... .

۹۶- (۲)

(۱) دشمن همدیگر هستند

(۲) در شکل (ظاهری) خیلی مشابه هستند

(۳) در گزارش‌های تمام دانشمندان با هم ذکر شده‌اند

(۴) بزرگ‌ترین حیوانات در برخی نقاط جهان هستند

در دو خط اول متن گفته شده که شیرها و ببرها آن‌قدر از نظر ویژگی‌های جسمی مشابه هستند که اگر رنگشان متفاوت نبود، حتی دانشمندان هم به زحمت می‌توانستند آن‌ها را از هم تشخیص بدهند. در گزینه‌ی (۲) هم همین مطلب گفته شده است، پس باید این گزینه را به عنوان پاسخ صحیح انتخاب کنیم.

۹۴ و ۹۶

دومین سبک رایج تست‌های درک مطلب در آزمون‌های سراسری گاج تست‌هایی بودند که به برداشت شما از متن مربوط می‌شوند. در کنکور انسانی امسال نیز دو تست به این نوع تست‌ها اختصاص یافته است.

۹۷- (۱)

یک شیر نر ..... طول دارد (با به حساب آوردن دم).

(۱) بیش‌تر از ۳ متر

(۲) کم‌تر از ۳ متر

(۳) دو و نیم متر

(۴) یک متر و بیست‌وسه سانتی‌متر

در خط‌های ۴ و ۵ متن گفته شده: «آن‌ها از لحاظ طولی تا ۲۵۰ سانتی‌متر هستند، بدون به حساب آوردن دم که ۹۰ تا ۱۰۵ سانتی‌متر دیگر می‌باشد.» در این جمله، طول شیر نر بدون دم (۲۵۰ سانتی‌متر) و طول دم (۹۰ تا ۱۰۵ سانتی‌متر) گفته شده است. حالا در این سؤال از ما خواسته شده طول شیر نر با احتساب دم را محاسبه کنیم. کاملاً مشخص است که باید این اعداد را با هم جمع کنیم که در این صورت به عدد ۳۴۰ تا ۳۵۵ سانتی‌متر می‌رسیم. این عدد با گزینه‌ی (۱) مطابقت دارد.

۹۸- (۳)

طبق متن، در حالت عادی پیدا کردن ..... غیرممکن است.

(۱) یک شیر با یک دم یک متری

(۲) یک شیر نر که کم‌تر از ۱۲۳ سانتی‌متر تا شانه قد دارد

(۳) یک شیر ماده که کم‌تر از ۱۰۰ کیلوگرم است

(۴) یک شیر ماده که از نظر اندازه از یک شیر نر کوچک‌تر است

در خط ششم متن گفته شده که شیرهای ماده بین ۱۲۰ و ۱۸۲ کیلوگرم وزن دارند، بنابراین نمی‌توانیم یک شیر ماده پیدا کنیم که کم‌تر از ۱۰۰ کیلوگرم باشد، یعنی گزینه‌ی (۳) صحیح است. در خط پنجم متن گفته شده که دم شیرهای نر ۹۰ تا ۱۰۵ سانتی‌متر است، پس می‌توانیم یک شیر با یک دم یک متری پیدا کنیم. این توضیح، گزینه‌ی (۱) را رد می‌کند. در خط چهارم متن آمده که یک شیر نر حدود ۱۲۳ سانتی‌متر قد دارد. چون گفته «حدود ۱۲۳ سانتی‌متر»، ممکن است یک شیر نر پیدا شود که چند سانتی‌متر کوتاه‌تر باشد، پس گزینه‌ی (۲) هم کنار می‌رود. در خط پنجم متن گفته شده: «شیرهای ماده کوچک‌تر هستند.» هم این جمله و هم اندازه‌های بیان‌شده نشان می‌دهند که شیرهای ماده از شیرهای نر کوچک‌ترند، بنابراین گزینه‌ی (۴) هم نمی‌تواند پاسخ صحیح این سؤال باشد.

لغت tail (دم) که در گزینه‌ی (۱) آمده در کتاب درسی نیست، ولی احتمالاً در متن متوجه معنی آن شده‌اید. از طرف دیگر، گزینه‌ی صحیح این سؤال آن‌قدر واضح است که نیازی به فهمیدن معنی گزینه‌های غلط ندارید!

۹۲، ۹۵، ۹۷ و ۹۸

مهم‌ترین نوع تست‌های درک مطلب در آزمون‌های سراسری گاج، تست در مورد جزئیات متن بود که در کنکور نیز این تست‌ها بیش‌ترین نمره را به خود اختصاص داده‌اند.

۹۹- (۱)

پاراگراف (۱) عمدتاً در چه موردی بحث می‌کند؟

(۱) ویژگی‌های جسمی شیرها

(۲) تفاوت در طول در میان شیرها

(۳) چرا شیرهای نر و ماده متفاوت هستند

(۴) چه چیزی دانشمندان را در مورد شیرها سردرگم می‌کند.

این سؤال جای هیچ بحثی ندارد. با یک نگاه اجمالی هم می‌توان متوجه شد که این پاراگراف پر از اعداد و ارقامی است که وزن، قد، طول بدن و طول دم شیرهای نر و ماده را نشان می‌دهند. بنابراین این پاراگراف عمدتاً به ویژگی‌های جسمی شیرها مربوط می‌شود.

در آزمون‌های سراسری گاج چندین تست داشتیم که مثل این تست کنکور، مربوط به موضع یک پاراگراف از متن می‌شود، مثل آزمون‌های ۵، ۶، ۸، ۹، ۱۴ و ۱۷ مقطع پیش‌دانشگاهی.

۱۰۰- (۳)

کدام یک از کلمات زیر در متن تعریف شده است؟

(۱) توله

(۲) شانه

(۳) یال

(۴) خال

در خط دوم پاراگراف دوم، بعد از کلمه‌ی mane عبارتی بین دو کاما آمده که در واقع این کلمه را تعریف می‌کند، ولی در مورد سایر گزینه‌ها فقط در متن صحبت شده و این کلمات تعریف نشده‌اند.

۱۰۱- (۱) ابتدا پایه‌ها را تجزیه می‌کنیم.

$$\begin{aligned} 9^{x+4} &= (3^2)^{x+4} = 3^{2x+8} \\ 36^3 &= (2^2 \times 3^2)^3 = 2^6 \times 3^6 \\ \left(\frac{1}{3}\right)^{-2} &= \left(\frac{3}{1}\right)^2 = \left(\frac{3}{2^3}\right)^2 = \frac{3^2}{2^6} \\ 9^{x+4} &= 36^3 \times \left(\frac{1}{3}\right)^{-2} \Rightarrow 3^{2x+8} = 2^6 \times 3^6 \times \frac{3^2}{2^6} \Rightarrow 3^{2x+8} = 3^8 \end{aligned}$$

پایه‌ها برابرند
 $\Rightarrow 2x + 8 = 8 \Rightarrow 2x = 0 \Rightarrow x = 0$
 پس توان‌ها نیز باید برابر باشند.

مشابه تست ۱۰۱ آزمون ۱۷ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۰۲- (۲)

$$(x^2 - 2)(6x + 1) = 6x^3 + x^2 - 12x - 2$$

حال با تقسیم عبارت بالا بر $3x + 2$ ، ضریب x را می‌یابیم.

$$\begin{array}{r} 6x^3 + x^2 - 12x - 2 \quad | \quad 3x + 2 \\ -(6x^3 + 4x^2) \\ \hline -3x^2 - 12x \\ \vdots \end{array} \quad \begin{array}{l} 2x^2 - x \\ \swarrow \quad \searrow \\ \frac{6x^3}{3x} = 2x^2 \\ \frac{-3x^2}{3x} = -x \end{array}$$

بنابراین ضریب جمله از درجه‌ی یک برابر ۱- است. دقت کنید که نیازی به ادامه‌ی عمل تقسیم نمی‌باشد.

مشابه تست ۱۶۷ آزمون ۷ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۰۳- (۳)

$$a(a-3)(a-4) - 12a + 36 = a(a-3)(a-4) - 12(a-3) \xrightarrow{\text{فاکتور از } (a-3)} (a-3)[a(a-4) - 12] = (a-3)(a^2 - 4a - 12)$$

فاکتور از ۱۲-

$$\xrightarrow{\text{اتحاد یک جمله‌ی مشترک}} (a-3)(a-6)(a+2)$$

بنابراین عامل $(a-2)$ در تجزیه‌ی این عبارت وجود ندارد.

مشابه تست ۱۲۰ آزمون ۱ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۰۴- (۲)

$$\begin{aligned} \left(1 - \frac{6}{x+2}\right) \left(\frac{5x-2}{x-4} + x\right) &= \left(\frac{x+2-6}{x+2}\right) \left(\frac{5x-2+x(x-4)}{x-4}\right) = \left(\frac{x-4}{x+2}\right) \left(\frac{x^2+x-2}{x-4}\right) \\ \xrightarrow{\text{اتحاد یک جمله‌ی مشترک}} \frac{(x-4)(x-1)}{x+2} &= x-1 \end{aligned}$$

مشابه تست ۱۷۸ آزمون ۵ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۰۵- (۳)

$$\begin{aligned} \frac{\sin^2 \theta}{\cos^2 \theta} + (\cos \theta - 1)(\cos \theta + 1) &= \cos^2 \theta + 2 \sin^2 \theta + \cos^2 \theta - 1 = 2 \cos^2 \theta + 2 \sin^2 \theta - 1 \\ &\xrightarrow{\text{اتحاد مزدوج}} = 2(\cos^2 \theta + \sin^2 \theta) - 1 = 2 - 1 = 1 \end{aligned}$$

مشابه تست ۱۷۴ آزمون ۶ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۰۶- (۴) دقت کنید چون واحد اندازه‌گیری سانتی‌متر بوده است، وقتی اندازه‌گیری را بر حسب میلی‌متر که واحد دقیق‌تری است انجام دهیم، نمی‌توانیم در مورد تغییر اندازه‌ی خطای نظری بدهیم و مجدداً باید اندازه‌گیری انجام شود.

مشابه تست ۹۲ آزمون ۵ سال ۹۰ دوم

۱۰۷- (۲) در حالتی که داده‌ها در ۱۲ طبقه دسته‌بندی شده‌اند، داریم:

$$\left. \begin{array}{l} K = 12 \\ C = 3 \end{array} \right\} \Rightarrow R = C \times K = 3 \times 12 = 36$$

توجه کنید طول دسته‌ها براساس دسته‌ی اول (که در صورت تست داده شده است) برابر $3 = 23 - 26$ می‌باشد. حالا در صورتی که داده‌ها در ۹ طبقه دسته‌بندی شوند خواهیم داشت:

$$\left. \begin{array}{l} K = 9 \\ R = 36 \end{array} \right\} \Rightarrow C = \frac{R}{K} = \frac{36}{9} = 4$$

پس دسته‌بندی جدید به گونه‌ای است که طول دسته‌ها $C = 4$ است پس دسته‌ی اول به صورت $[23 - 27]$ خواهد بود. برای یافتن مرکز دسته‌ی پنجم (دسته‌ی وسط)، به مرکز دسته‌ی اول به اندازه‌ی ۴ برابر طول دسته اضافه می‌کنیم، یعنی:

$$41 = 25 + 16 = 25 + 4 \times 4 = \text{مرکز دسته‌ی پنجم} \Rightarrow \text{طول دسته} \times 4 + \text{مرکز دسته‌ی اول} = \text{مرکز دسته‌ی پنجم}$$

مشابه تست ۱۸۳ آزمون ۱۱ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۰۸- (۴) برای مقایسه‌ی دقت عمل، ضریب تغییرات را برای هر دو نفر محاسبه می‌کنیم. هر یک که ضریب تغییرات کم‌تری داشته باشد، دقت عمل بالاتری دارد.

$$\bar{x}_A = \frac{22 + 23 + 24 + 27 + 29}{5} = \frac{125}{5} = 25$$

$$\bar{x}_B = \frac{21 + 24 + 25 + 27 + 28}{5} = \frac{125}{5} = 25$$

$$\sigma_A^2 = \frac{(22-25)^2 + (23-25)^2 + (24-25)^2 + (27-25)^2 + (29-25)^2}{5} = \frac{9+4+1+4+16}{5} = \frac{34}{5}$$

$$\sigma_B^2 = \frac{(21-25)^2 + (24-25)^2 + (25-25)^2 + (27-25)^2 + (28-25)^2}{5} = \frac{16+1+0+4+9}{5} = \frac{30}{5}$$

$$\Rightarrow CV_A = \frac{\sigma_A}{\bar{x}_A} = \frac{\sqrt{\frac{34}{5}}}{25}, \quad CV_B = \frac{\sigma_B}{\bar{x}_B} = \frac{\sqrt{\frac{30}{5}}}{25}$$

بنابراین $CV_A > CV_B$ ، یعنی شخص B ضریب تغییرات کم‌تر و در نتیجه دقت بیشتری دارد.

مشابه تست ۹۵ آزمون ۳ سال ۹۰ سوم

$$\begin{aligned} f(x) &= \frac{2x^2+2}{x^2-3} \Rightarrow f(2-\sqrt{3}) = \frac{2(2-\sqrt{3})^2+2}{(2-\sqrt{3})^2-3} = \frac{2(4-4\sqrt{3}+3)+2}{4-4\sqrt{3}+3-3} = \frac{(14-8\sqrt{3})+2}{4-4\sqrt{3}} \\ &= \frac{16-8\sqrt{3}}{4-4\sqrt{3}} \xrightarrow{\text{فاکتورگیری از ۴}} \frac{4(4-2\sqrt{3})}{4(1-\sqrt{3})} \xrightarrow{\text{گویا می‌کنیم}} \frac{4-2\sqrt{3}}{1-\sqrt{3}} \times \frac{1+\sqrt{3}}{1+\sqrt{3}} = \frac{4+4\sqrt{3}-2\sqrt{3}-6}{1-3} = \frac{-2+2\sqrt{3}}{-2} \\ &= \frac{-2(1-\sqrt{3})}{-2} = 1-\sqrt{3} \end{aligned}$$

مشابه تست ۱۰۹ آزمون ۱۸ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۱۰- (۱) ابتدا نقطه‌ی تلاقی دو خط $x = y + 8$ و $5x + 2y + 9 = 0$ را با حل دستگاه می‌یابیم.

$$\begin{aligned} \begin{cases} 5x + 2y + 9 = 0 \\ x = y + 8 \end{cases} &\Rightarrow 2 \times \begin{cases} 5x + 2y = -9 \\ x - y = 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 5x + 2y = -9 \\ 2x - 2y = 16 \end{cases} \\ &\quad \quad \quad 7x = 7 \Rightarrow x = 1 \\ &\quad \quad \quad x = y + 8 \xrightarrow{x=1} 1 = y + 8 \Rightarrow y = -7 \end{aligned}$$

بنابراین نقطه‌ی تلاقی دو خط $(1, -7)$ می‌باشد. شیب (ضریب زاویه‌ی) خطی که از دو نقطه‌ی $(-3, 5)$ و $(1, -7)$ می‌گذرد برابر است با:

$$m = \frac{5 - (-7)}{-3 - 1} = \frac{12}{-4} = -3$$

مشابه تست ۱۲۵ آزمون ۱ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

$$\frac{6x}{x-1} + \frac{x-1}{3x} = 3$$

۱۱۱- (۲)

طرفین تساوی را در عبارت $3x(x-1)$ ضرب می‌کنیم تا مخرج‌ها حذف شوند.

$$3x(x-1) \left(\frac{6x}{x-1} + \frac{x-1}{3x} \right) = 3(3x)(x-1)$$

$$\Rightarrow 3x(6x) + (x-1)(x-1) = 9x(x-1)$$

$$\Rightarrow 18x^2 + x^2 - 2x + 1 = 9x^2 - 9x \Rightarrow 19x^2 - 2x + 1 - 9x^2 + 9x = 0 \Rightarrow 10x^2 + 7x + 1 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (7)^2 - 4(10)(1) = 49 - 40 = 9$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-7 \pm \sqrt{9}}{2(10)} = \frac{-7 \pm 3}{20} \begin{cases} x_1 = \frac{-7+3}{20} = -\frac{1}{5} \\ x_2 = \frac{-7-3}{20} = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

هر دو جواب قابل قبول هستند زیرا هیچ‌یک از مخرج‌ها را صفر نمی‌کنند و ریشه‌ی بزرگ‌تر عدد $-\frac{1}{5}$ است.

مشابه تست ۸۸ آزمون ۱۵ سال ۹۰ و تست ۱۱۱ آزمون ۱۸ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

$$-\frac{a}{2(3)} = -1 \Rightarrow -\frac{a}{6} = -1 \Rightarrow a = 6 \quad \text{در تابع درجه دوم } y = ax^2 + bx + c, \text{ طول نقطه‌ی رأس برابر با } -\frac{b}{2a} \text{ است. بنابراین داریم:} \quad (3) - 112$$

بنابراین معادله‌ی سهمی به شکل $y = 3x^2 + 6x + b$ می‌باشد. با قرار دادن مختصات نقطه‌ی رأس یعنی $(-1, -4)$ در آن داریم:

$$-4 = 3(-1)^2 + 6(-1) + b \Rightarrow -4 = 3 - 6 + b \Rightarrow b = -1$$

پس معادله‌ی سهمی به صورت $y = 3x^2 + 6x - 1$ است. برای پیدا کردن عرض محل تقاطع با محور y ها، در معادله‌ی سهمی x را برابر

$$x = 0 \Rightarrow y(0) = 3(0)^2 + 6(0) - 1 \Rightarrow y(0) = -1$$

صفر قرار می‌دهیم.

پس عرض نقطه‌ی تقاطع -1 می‌باشد.

مشابه تست ۱۱۴ آزمون ۱۳ سال ۹۰ سوم

چون در بین حروف کلمه‌ی DELAVAR دو حرف تکراری A داریم، مسأله را به صورت زیر در سه حالت مختلف حل می‌کنیم. (۴) - ۱۱۳

حالت اول: ابتدا سه حرف از بین تمام حروف به جز A انتخاب می‌کنیم و تعداد جایگشت‌های آن‌ها را حساب می‌نماییم.

انتخاب ۳ حرف از ۵ حرف

$$\overbrace{\binom{5}{3}}^{\text{جایگشت‌های ۳ حرف متفاوت}} \times \overbrace{3!}^{\text{تعداد جایگشت‌های ۳ حرف متمایز}} = \frac{5!}{2! \times 1!} \times 3! = \frac{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{2 \times 1} \times 6 = 60$$

حالت دوم: در مرحله‌ی بعد یکی از حروف A و دو حرف از پنج حرف غیر A را انتخاب می‌کنیم.

انتخاب ۳ حرف از ۵ حرف

$$\overbrace{\binom{5}{3}}^{\text{تعداد جایگشت‌های ۳ حرف متمایز}} \times \overbrace{3!}^{\text{تعداد جایگشت‌های ۳ حرف که دو تای آن‌ها یکسان است}} = 60$$

حالت سوم: در مرحله‌ی آخر دو حرف A و یکی از ۵ حرف را انتخاب کرده و تعداد جایگشت‌های آن‌ها را می‌یابیم.

تعداد جایگشت‌های ۳ حرف که

که دو تای آن‌ها یکسان است

$$\binom{5}{1} \times \frac{3!}{2!} = 5 \times 3 = 15$$

بنابراین در کل $60 + 60 + 15 = 135$ جایگشت وجود دارد.

مشابه تست ۸۷ آزمون ۱۴ سال ۹۰ سوم

۱۱۴- (۱) استدلال استقرایی روش نتیجه‌گیری کلی بر مبنای مجموعه‌ی محدودی از مشاهدات است. (این تست از فعالیت ۱ - ۱ صفحه‌ی ۴ کتاب درسی ریاضی پایه طراحی شده است.)

مشابه تست ۱۱۲ آزمون ۴ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۱۵- (۴) ابتدا قدرنسبت دنباله را با تقسیم جمله‌ی دوم بر جمله‌ی اول به دست می‌آوریم و سپس حد مجموع را محاسبه می‌کنیم. داریم:

$$r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

$$\text{حد مجموع} = \frac{a_1}{1-r} = \frac{8}{1-\frac{3}{4}} = \frac{8}{\frac{1}{4}} = \frac{8 \times 4}{1 \times 1} = 32$$

مشابه تست ۸۵ آزمون ۹ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۱۶- (۳) روش اول: جمله‌ی n ام دنباله‌ی مثلثی از رابطه‌ی $a_n = \frac{n(n+1)}{2}$ حاصل می‌شود. بنابراین به بررسی گزینه‌ها پردازیم:

$$۱) n=6 \Rightarrow a_6 = \frac{6 \times 7}{2} = 21$$

$$۲) n=7 \Rightarrow a_7 = \frac{7 \times 8}{2} = 28$$

$$۳) n=8 \Rightarrow a_8 = \frac{8 \times 9}{2} = 36 = 6^2 \rightarrow \text{جمله‌ی هشتم مربع کامل است.}$$

$$۴) n=9 \Rightarrow a_9 = \frac{9 \times 10}{2} = 45$$

روش دوم: جملات دنباله‌ی مثلثی را می‌نویسیم تا به اولین جمله‌ی مربع کامل غیر ۱ برسیم:

... و ۳۶ و ۲۸ و ۲۱ و ۱۵ و ۱۰ و ۶ و ۳ و ۱

جمله‌ی هشتم (۳۶) اولین جمله‌ی مربع کامل غیر یک در دنباله‌ی مثلثی است.

مشابه تست ۱۶۸ آزمون ۸ و تست ۸۷ آزمون ۹ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۱۷- (۳)

$$\log_3(2x-1) = -2 \xrightarrow{\text{طبق تعریف لگاریتم}} 2x-1 = 3^{-2} \Rightarrow 2x-1 = \frac{1}{9} \Rightarrow 2x = \frac{1}{9} + 1 \Rightarrow 2x = \frac{10}{9} \Rightarrow x = \frac{\frac{10}{9}}{2} = \frac{10 \times 1}{9 \times 2} = \frac{5}{9}$$

$$\log_2(9x+3) \stackrel{x=\frac{5}{9}}{=} \log_2\left(9\left(\frac{5}{9}\right)+3\right) = \log_2 8 = \log_2 2^3 = \frac{3}{1} \log_2 2 = 3$$

مشابه تست ۱۷۳ آزمون ۸ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۱۸- (۱) روش اول:

$$\left. \begin{aligned} x &= 7500 - 450p \\ x + 450p &= 7500 \end{aligned} \right\} \begin{aligned} x &= 3750 \\ 450p &= 3750 \Rightarrow p &= \frac{3750}{450} = \frac{25}{3} \end{aligned} \Rightarrow R(x) = 3750 \times \frac{25}{3} = 31250$$

روش دوم: با توجه به صورت تست، معادله‌ی درآمد به صورت زیر می‌شود:

$$R(x) = x \times p = (7500 - 450p)p = 7500p - 450p^2 = -450p^2 + 7500p \Rightarrow p_{\max} = -\frac{7500}{2(-450)} = \frac{7500}{900} = \frac{25}{3}$$

$$\Rightarrow \text{بیشترین درآمد} = -450\left(\frac{25}{3}\right)^2 + 7500\left(\frac{25}{3}\right) = -31250 + 62500 = 31250$$

مشابه تست ۱۸۰ آزمون ۱۴ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

۱۱۹- (۲) با توجه به جدول داده شده تعداد لامپ‌های ۱۰۰ وات $48 = 34 + 14$ و تعداد کل لامپ‌ها نیز $90 = 34 + 14 + 22 + 20$ است. بنابراین:

$$P = \frac{48}{90} = \frac{8}{15}$$

۱۲۰- (۴) از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم:

لااقل یکی از ارقام ۲ باشد: A پیشامد مطلوب

هیچ یک از ارقام ۲ نباشد: A' پیشامد نامطلوب (مکمل)

برای محاسبه‌ی $P(A')$ می‌توان از پیشامد مستقل استفاده کرد:

گوی دوم غیر عدد ۲ و گوی اول غیر عدد ۲ = هیچ یک از ارقام ۲ نباشند

$$\Rightarrow P(A') = \frac{4}{5} \times \frac{3}{4} = \frac{3}{5}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{3}{5} = \frac{2}{5} = 0.4$$

مشابه تست ۱۱۹ آزمون ۱۶ و تست ۱۱۹ آزمون ۱۸ سال ۹۰ پیش‌دانشگاهی

خدمات ارائه شده $\rightarrow$ ریال $20000000 \times \frac{1}{4} = 5000000$

۱۲۱- (۳) (صفحه‌ی ۲۱)

تولید ناخالص داخلی $\rightarrow$ ریال $35000000 + 20000000 + 30000000 + 80000000 = 365000000$

هزینه‌ی استهلاک $\rightarrow$ ریال $30000000 \times \frac{1}{16} = 1875000$

تولید خالص داخلی $\rightarrow$ ریال $365000000 - 1875000 = 363125000$

مشابه تست ۱۸۷ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۷۲ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۲ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی،

مشابه تست ۸۲ آزمون ۲ دوم، مشابه تست ۱۰۹ آزمون ۶ دوم، مشابه تست ۷۹ آزمون ۹ دوم

۱۲۲- (۱) الف) وجوه پرداختی به صاحبان عوامل تولید، مزد، سود و اجاره نام دارد و مسیر دوم نشان‌دهنده‌ی جریان پولی است که از سوی بنگاه‌های

اقتصادی به سوی خانوارها روان است. عناوین عوامل تولید عبارت‌اند از: کار، سرمایه و منابع طبیعی که در مسیر ۱ واقع شده است.

ب) مسیر ۴، جریان پولی است که از طرف خانوارها به سوی بنگاه‌های اقتصادی روان است. خانوارها کالاها و خدمات مصرفی خود را از بنگاه‌های اقتصادی تهیه می‌کنند و در مقابل آن، پولی را می‌پردازند.

ج) علاوه بر روش هزینه‌ای و روش درآمدی، روش سومی نیز برای محاسبه‌ی تولید کل جامعه وجود دارد که روش تولید یا روش ارزش افزوده نامیده می‌شود.

د) خانوارها مالک عوامل تولید هستند و بنگاه‌های اقتصادی این عوامل را از آن‌ها خریداری می‌کنند و طی فعالیت‌های خود مورد استفاده قرار می‌دهند.

ه) بنگاه‌های اقتصادی تحت عنوان اشخاص حقوقی، وظیفه‌ی تولید و عرضه‌ی کالاها و خدمات را برعهده دارند. (صفحات ۲۲ تا ۲۴)

مشابه تست ۱۲۱ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۸۴ آزمون ۲ دوم، مشابه تست ۸۹ آزمون ۴ دوم، مشابه تست ۱۰۱ آزمون ۶

دوم، مشابه تست ۱۹۰ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۴ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی

۱۲۳- (۲) الف) ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی اول $\rightarrow$ ریال 6500

ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی آخر $\rightarrow$ ریال $16000 - 9000 = 7000$

ب) نام دیگر روش ارزش افزوده برای محاسبه‌ی تولید کل جامعه، روش تولید است.

ج) برای محاسبه‌ی ارزش کل تولیدات جامعه سه روش وجود دارد که عبارت‌اند از:

۱- روش هزینه‌ای ۲- روش درآمدی ۳- روش تولید یا روش ارزش افزوده

د) اگر تولید کل جامعه را از طریق هریک از سه روش محاسبه کنیم، به جواب‌های یکسانی می‌رسیم. از این رو، برای جلوگیری از اشتباه،

حداقل دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند. (صفحات ۲۴ و ۲۵)

۱۲۴- (۴) وقتی که در بازار قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر برود، مازاد عرضه به وجود می‌آید. در سطح قیمت بالاتر از ۲۵۰ ریال و در ردیف قیمت‌های ۵ (۳۰۰ ریال)، ۶ (۳۵۰ ریال) و ۷ (۴۰۰ ریال) بازار با مازاد عرضه روبه‌رو است. (صفحه‌ی ۳۱ و ۳۲)

مشابه تست ۱۸۹ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۹۴ و ۱۹۲ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۳ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۹۸ آزمون ۱۸ دوم، مشابه تست ۹۲ و ۹۱ و ۹۰ آزمون ۳ دوم، مشابه تست ۸۴ آزمون ۷ دوم، مشابه تست ۷۹ و ۸۰ آزمون ۸ دوم، مشابه تست ۸۲ آزمون ۱۳ دوم

۱۲۵- (۴) تولیدکنندگان برای تولید محصولات خود به ناچار باید مقداری پول هزینه کنند. آن‌ها باید محلی را به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار خریداری یا اجاره کنند. ماشین‌آلات و لوازم مورد نیاز دیگر و نیز مقداری مواد اولیه را بخرند و مقداری کارگر و کارمند را نیز به استخدام خود درآورند. مبالغی را که تولیدکنندگان برای تولید صرف می‌کنند، هزینه‌های تولید می‌نامند. (صفحه‌ی ۴۲)

۱۲۶- (۳) الف) تعداد خانوارها $\rightarrow$ نفر $15/000/000 \div 5 = 3/000/000$

$$35\% \text{ خانوارها} \rightarrow \text{نفر } 35/100 \times 3/000/000 = 1/050/000$$

$$\text{وات } 40 \times 5 = 200$$

$$\text{میزان صرفه‌جویی } 35\% \text{ خانوارها} \rightarrow \text{وات } 1/050/000 \times 200 = 210/000$$

$$\text{وات } 1/000/000 = 1 \text{ مگاوات}$$

$$\text{مقدار انرژی برق صرفه‌جویی شده} \rightarrow \text{مگاوات } 1050 = \frac{210/000/000}{1/000/000}$$

ب)

$$\text{جمعیت جدید استفاده‌کننده از انرژی برق صرفه‌جویی شده} \rightarrow \text{نفر } 15/000/000 \times \frac{1}{5} = 3/000/000$$

ج)

$$\text{تعداد خانوارهای جدید برخوردار از انرژی جدید برق} \rightarrow \text{نفر } 3/000/000 = \frac{15/000/000}{5}$$

د) (صفحه‌ی ۵۴)

$$\text{نسبت میزان صرفه‌جویی به میزان تولید برق نیروگاه} \rightarrow \frac{1050}{5/250} = \frac{1}{5}$$

مشابه تست ۲۰۰ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۰۰ آزمون ۹ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۴ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۰۱ آزمون ۱۶ دوم، مشابه تست ۸۴ آزمون ۳ دوم، مشابه تست ۹۱ آزمون ۴ دوم، مشابه تست ۸۱ آزمون ۷ دوم، مشابه تست ۸۱ آزمون ۱۳ دوم

۱۲۷- (۱) الف) وقتی یک واحد پول نتواند در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم که قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.

ب) پول در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ نکرده است.

ج) قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها در جامعه بستگی دارد.

د) بین قدرت خرید پول و سطح عمومی قیمت‌ها رابطه‌ی غیرمستقیم (معکوس) وجود دارد؛ یعنی هرچه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها، قدرت خرید افزایش می‌یابد.

ه) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است.

و) کاهش قدرت خرید پول در یک جامعه، نتیجه‌ی وجود تورم در آن جامعه است. (صفحات ۶۵ و ۶۶)

مشابه تست ۱۸۷ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۲۵ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی، مشابه تست ۱۱۳ آزمون ۳ سوم

۱۲۸- (۳) بانک‌های تخصصی به منظور کسب سود، اوراق قرضه‌ای را که دولت یا مؤسسات اعتباری منتشر کرده است، خریداری می‌کنند. آن‌گاه این اوراق را به مبلغی بیش از مبلغ خرید به سپرده‌گذاران خود می‌فروشند. این فعالیت بانک را عملیات مالی می‌گویند. (صفحه‌ی ۷۶)

مشابه تست ۱۱۶ آزمون ۳ سوم

۱۲۹- (۴) اسناد خزانه اوراق بهادار کوتاه‌مدتی هستند که توسط دولت صادر می‌شوند و سررسید این اسناد، سه ماهه، شش ماهه و یک ساله است. (صفحات ۸۶ و ۸۷)

مشابه تست ۱۲۸ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی

۱۳۰- (۳) همان گونه که در جدول مشاهده می شود، شاخص رشد یعنی همان درآمد سرانه با شاخص توسعه هماهنگ است. (صفحه‌ی ۹۴)

مشابه تست ۱۹۵ آزمون ۶ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۸۰ آزمون ۱۱ دوم، مشابه تست ۱۱۷ آزمون ۴ سوم

۱۳۱- (۲) اگر کشوری در حال حاضر بتواند نیازهای اساسی خود را برطرف کند و به خارج وابسته نباشد، در کوتاه مدت مطلوب است اما در بلندمدت مشخص نیست که بتواند خودبسنده باقی بماند؛ زیرا منابع در دسترس، نیازهای جامعه از نظر کیفیت و کمیت و سطح علوم و فنون پیوسته در حال تغییر است. (صفحات ۱۰۶ و ۱۰۷)

مشابه تست ۱۹۷ آزمون ۶ پیش دانشگاهی

۱۳۲- (۱) سهم دهک ششم $\rightarrow 11\% = 7\% + 4\%$ سهم دهک سوم $\rightarrow 5\% = 3\% + 2\%$

سهم دهک نهم $\rightarrow 18\% = 4\% - 22\%$ سهم دهک هفتم $\rightarrow 12\% = 6\% + 6\%$

تذکر: با توجه به این که در متن سؤال تفاوت سهام دهک دهم و نهم، ۴ درصد ذکر شده است، سهم دهک نهم ۱۸ درصد (۴ - ۲۲) است که متأسفانه در گزینه‌ی (۱) به اشتباه ۱۶ درصد ذکر شده است. (صفحات ۱۱۴ و ۱۱۵)

مشابه تست ۱۹۹ آزمون ۶ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۰۵ آزمون ۹ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۲۰۰ آزمون ۱۱ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۸۰ آزمون ۱۲ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۳۰ آزمون ۱۶ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۳۰ آزمون ۱۸ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۷۷ آزمون ۱۵ دوم، مشابه تست ۸۸ آزمون ۱۱ دوم

۱۳۳- (۲) الف

$$\text{ریال } 100/000/000 - 150/000/000 = 250/000/000$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } 150/000/000 \times \frac{15}{100} = 225/000/000$$

$$\text{ریال } 100/000/000 - 250/000/000 = 350/000/000$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } 20/000/000 \times \frac{20}{100} = 40/000/000$$

$$\text{ریال } 100/000/000 - 350/000/000 = 450/000/000$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } 250/000/000 \times \frac{25}{100} = 625/000/000$$

$$\text{ریال } 100/000/000 - 450/000/000 = 550/000/000$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } 550/000/000 \times \frac{35}{100} = 1925/000/000$$

$$\text{ریال } 100/000/000 - 550/000/000 = 650/000/000$$

$$\text{مالیات} \rightarrow \text{ریال } 650/000/000 \times \frac{45}{100} = 2925/000/000$$

$$\text{مالیات ماهانه} \rightarrow \text{ریال } 6/562/500/000 = 6/345/000/000 + 6/345/000/000 + 250/000/000 + 20/000/000 + 150/000/000$$

$$\text{مالیات سالانه} \rightarrow \text{ریال } 78/750/000/000 = 12 \times 6/562/500/000$$

ب)

$$\text{مانده‌ی خالص ماهانه} \rightarrow \text{ریال } 8/437/500/000 = 6/562/500/000 - 150/000/000/000$$

ج) نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه، تصاعدی طبقه‌ای است. (صفحات ۱۳۵ و ۱۳۶)

مشابه تست ۱۰۷ آزمون ۹ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۸۲ آزمون ۱۲ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۹۰ آزمون ۱۴ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۳۲ آزمون ۱۶ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۳۳ آزمون ۱۸ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۸۷ آزمون ۱۳ دوم، مشابه تست ۹۰ آزمون ۸ دوم، مشابه تست ۹۰ آزمون ۹ دوم، مشابه تست ۱۱۱ آزمون ۲ سوم

۱۳۴- (۱) کوبا $\leftarrow$ نیشکر آرژانتین $\leftarrow$ محصولات دامی نیجریه $\leftarrow$ نفت غنا $\leftarrow$ کاکائو (صفحه‌ی ۱۶۰)

مشابه تست ۱۴۳ آزمون ۳ پیش دانشگاهی، مشابه تست ۱۸۵ آزمون ۸ پیش دانشگاهی

۱۳۵- (۳) یکی از نتایج پیامدهای دگرگونی در سیستم پولی بین المللی، پذیرش انعطاف در نرخ ارزها (از سال ۱۹۷۳) و چندارزی شدن نظام پولی بین المللی است. سایر گزینه‌ها از دلایل اصلی دگرگونی سیستم پولی بین المللی است. (صفحه‌ی ۱۶۴)

مشابه تست ۱۸۹ آزمون ۸ پیش دانشگاهی

مباحث ادبیات فارسی (انحصاری)

۱۳۶- (۲) خواجه عبدالله انصاری، تصوّف را در محضر عارف برجسته‌ی آن روزگار، شیخ ابوالحسن خرقانی، آموخت و بعد از وی سمت جانشینی او را یافت و در هرات به تعلیم و ارشاد خلق پرداخت. یکی از کتاب‌های او «ترجمه‌ی کتاب طبقات الصّوفیّه» است که اصل آن را ابو عبد الرحمن سلمی نیشابوری به زبان تازی (عربی) تألیف کرد و خواجه عبدالله آن را در حلقه‌ی مریدانش به زبان فارسی هروی به شیوه‌ای جذاب بیان می‌کرد.

در آزمون‌های سراسری گاج ۴ بار به نام کتاب «طبقات الصّوفیّه» و بارها به شرح زندگی «خواجه عبدالله انصاری» و به ویژه «شاگردی‌اش در محضر شیخ ابوالحسن خرقانی» اشاره شده است. این نمونه‌ها را ببینید:

شرح زیر، معرّف کیست؟	پیش‌دانشگاهی - آزمون ۶ - سال ۹۰
«وی از خردی زبانی گویا و طبعی توانا داشت و شعر عربی و پارسی را نیک می‌سرود. او بسیاری از علوم ادبی و دینی و اشعار عربی را حفظ بود و به احادیث پیامبر (ص) علاقه می‌ورزید. وی تصوّف را در محضر شیخ ابوالحسن خرقانی آموخت و بعد از وی سمت جانشینی او را یافت.»	
۱) ابوالحسن جلابی هجویری	۲) ابوبکر عتیق نیشابوری
۳) عبد الرحمن سلمی	۴) عبدالله انصاری
«وی تصوّف را در محضر شیخ ابوالحسن خرقانی آموخت و بعد از وی سمت جانشینی او را یافت و در هرات به تعلیم و ارشاد اشتغال داشت تا این‌که در سال ۴۸۱ ه. ق. درگذشت. .... از آثار وی است.»	پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۱ - سال ۹۰
۱) رسایل	۲) کشف‌المحجوب
۳) شرح تعرّف	۴) کشف‌الاسرار و عدّه‌الابرار

۱۳۷- (۳) نام پدیدآورندگان آثار:

صفیر سیمرغ، حکمة الاشراق: شهاب‌الدین یحیی سهروردی (آثار دیگر: آواز پر جبرئیل، رساله‌العشق، لغت موران، رساله‌الطیّر، روزی با جماعت صوفیان، فی حالة الطفولیه) / زادالمسافرین، سفرنامه: ناصر خسرو قبادیانی (آثار دیگر: خوان اخوان، جامع‌الحکمتین) / مثنوی کلّیله و دمنه، منظومه‌ی سندهادنامه: رودکی سمرقندی / منشآت، تحفة العراقین: خاقانی / شیرین و خسرو، هشت بهشت: امیرخسرو دهلوی (آثار دیگر: مطلع‌الانوار، مجنون و لیلی، آیینیه اسکندری، مثنوی خضرخان و دُولرانی، اعجاز خسروی)

بررسی آثار دیگر گزینه‌ها:

۱) عقل‌نامه: سنایی غزنوی / عشق‌نامه: سنایی غزنوی / الهی‌نامه: سنایی غزنوی، عطّار نیشابوری، خواجه عبدالله انصاری / اسکندرنامه: نظامی گنجوی (آیینیه اسکندری: امیرخسرو دهلوی)

۲) تمهیدات: عین‌القضات همدانی / لیلی و مجنون: نظامی گنجوی

۴) منطق‌الطیّر: عطّار نیشابوری (رساله‌الطیّر: سهروردی) / حکمت علایی: ابوعلی سینا / گیهان شناخت: قطان مروزی

نام آثار مطرح در سؤال و فراوانی آن‌ها در آزمون‌های سراسری گاج:

آثار مطرح در سؤال: صفیر سیمرغ: ۴ بار / زادالمسافرین: ۲ بار / مثنوی کلّیله و دمنه: ۴ بار / منشآت: ۲ بار / شیرین و خسرو: ۲ بار
آثار مورد اشاره در گزینه‌ها: لغت موران: ۳ بار / عقل‌نامه: ۲ بار / عشق‌نامه: ۳ بار / الهی‌نامه: ۴ بار / اسکندرنامه: ۲ بار / رساله‌الطیّر: ۶ بار / خوان اخوان: ۲ بار / تمهیدات: ۴ بار / لیلی و مجنون: ۴ بار / حکمة الاشراق: ۲ بار / سفرنامه: ۲ بار / منظومه‌ی سندهادنامه: ۲ بار / تحفة العراقین: ۴ بار / هشت بهشت: ۵ بار / منطق‌الطیّر: ۳ بار / حکمت علایی: ۲ بار / آیینیه اسکندری: ۳ بار

۱۳۸- (۴) باب هشتم گلستان (در آداب صحبت) بیش‌تر کلمات و جملات در هم فشرده‌ای‌ست که اغلب آن‌ها، از فرط استواری و زیبایی، امروز یا به صورت ضرب‌المثل در میان عموم رایج است یا دست کم در قلم نویسندگان و ادب‌دوستان گذشته و حال جریان داشته است.

۱۳۹- (۱) ارنست همینگوی: از نویسندگان رئالیسم (واقع‌گرایی) انتقادی

گوگول: نویسنده‌ای که داستان کوتاه «شنل» او را از نمونه‌های برجسته‌ی رئالیسم ابتدایی دانسته‌اند.

استفان مالارمه: از شاعران مکتب سمبولیسم

هنریک ایبسن: از نویسندگان مکتب ناتورالیسم

نویسندگان مورد سؤال و سبک نوشتاری آن‌ها همواره در آزمون‌های سراسری گاج مورد توجه بوده‌اند. فراوانی تکرار هر کدام:

گوگول: ۳ بار / مالارمه: ۲ بار / ایبسن: ۲ بار

۱۴۰- (۴) «تاریخ تطوّر نثر فارسی، تصحیح مجمل التّواریخ و القصص، تاریخ احزاب سیاسی»: محمّدتقی بهار

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تاریخ سیستان: مؤلّفی ناشناس (تصحیح محمّدتقی بهار، نه اثر او) / مجمل التّواریخ: مؤلّفی ناشناس

(۲) امثال و حکم: علامه علی‌اکبر دهخدا (۳) تصحیح تاریخ بیهقی: علی‌اکبر فیاض

بهار و ادب فارسی: نام مجموعه مقالات و نوشته‌های پراکنده‌ی ملک‌الشّعراى بهار است که پس از درگذشت او در ۲ جلد به چاپ رسید.

آثار «ملک‌الشّعراى بهار» بارها در آزمون‌های سراسری گاج مورد پرسش قرار گرفته‌اند. این نمونه را ببینید:

سال سوم - آزمون ۱۳۰ - سال ۹۰

دو اثر «تاریخ احزاب سیاسی» و «تاریخ تطوّر نثر فارسی» به ترتیب، از کیست؟

(۲) محمّدتقی بهار - محمّدتقی بهار

(۱) علی‌اکبر دهخدا - محمّدتقی بهار

(۴) محمّدتقی بهار - ادیب‌الممالک فراهانی

(۳) علی اسفندیاری - علی‌اکبر دهخدا

۱۴۱- (۲) نام پدیدآورندگان آثار:

فتوحات شاه‌جهانی: کلیم کاشانی / قندهارنامه: صائب تبریزی / ترس محتسب‌خورده: مهرداد اوستا (محمّدرضا رحمانی)

همه‌ی آثار مورد سؤال، تاکنون در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده‌اند. دفعات تکرار هر کدام:

رساله‌اللّباده: ۴ بار / رساله‌ی تعریفات: ۳ بار / فتوحات شاه‌جهانی: ۲ بار / قندهارنامه: ۶ بار / عبرت‌نامه: ۹ بار / تصحیح تاریخ بلعمی: ۳ بار / قصه‌ی

رنگ‌پریده: ۲ بار / فنون شعر و کالدهای پولادین آن: ۳ بار / ترس محتسب‌خورده: ۶ بار

۱۴۲- (۴) ویلیام فاکنر زاده‌ی نیوآلبانی (می‌سی‌سی‌پی) آمریکاست. شاهکار او در رمان‌نویسی خشم و هیاهو نام دارد که برخی آن را کتاب بزرگ قرن

دانسته‌اند. فاکنر در ۱۹۴۹ برنده جایزه‌ی ادبی نوبل شد. او بزرگ‌ترین رمان‌نویس آمریکایی بین دو جنگ جهانی بوده است و این موفقیت را مرهون احساس ژرف اخلاقی، آگاهی از علایق توده‌ها، هم‌دردی با محرومان، قدرت بازکاوی انحرافات جامعه و آمیختن این خصایص با ذوق و مهارت فنی‌ست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) آلبر کامو: نویسنده‌ی الجزایری‌الاصل فرانسه و پدیدآورنده‌ی آثاری مانند «بیگانه، طاعون، گالیگولا، افسانه‌ی سیزیفوس، حکومت نظامی»

(۲) هرمان هسه: نویسنده‌ی آلمانی و پدیدآورنده‌ی آثاری مانند «دمیان، گرگ بیابان، گرترو، نرگس و زرن‌دهن، سیدارتا، بازی با مهره‌های شیشه‌ای»

(۳) فرانزس کافکا: نویسنده‌ی اهل کشور چک و پدیدآورنده‌ی آثاری مانند «مسخ، آمریکا، محاکمه، قصر»

بسامد تکرار آثار «فاکنر» در آزمون‌های سراسری گاج:

بیگانه: ۴ بار / دیمن: ۴ بار / مسخ: ۲ بار / خشم و هیاهو: ۸ بار

۱۴۳- (۲) نقّادان از میان آثار همینگوی، پیرمرد و دریا را از همه مهم‌تر می‌دانند. این کتاب که در سال ۱۹۵۲ منتشر شد، مهم‌ترین رویداد ادبی در

زمان خود لقب گرفت و برخی آن را از اختراع پیل مهم‌تر دانستند، زیرا در این کتاب پیام همینگوی این بود که «انسان برای شکست آفریده نشده است؛ او ممکن است نابود شود، اما شکست نمی‌خورد!»

این سؤال و هر چهار گزینه‌ی آن عیناً، واژه به واژه، با نمونه‌های آن در آزمون‌های سراسری گاج مطابقت ۱۰۰ درصد دارد و طراح کنکور تنها ترتیب گزینه‌ها را تغییر داده است. سه نمونه از این مشابهت دقیق:

* عبارت «انسان برای شکست آفریده نشده است. او ممکن است نابود شود، اما شکست نمی‌خورد.» پیام محوری کدامیک از آثار همینگوی است؟

سال سوم - آزمون ۱۸ - سال ۹۰

(۲) خورشید هم‌چنان می‌درخشد

(۱) وداع با اسلحه

(۴) پیرمرد و دریا

(۳) برف‌های کلیمانجارو

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۵ - سال ۹۰

* جمله‌ی زیر پیام محوری ارنست همینگوی در کدام اثر وی است؟

«انسان برای شکست آفریده نشده است. او ممکن است نابود شود، اما شکست نمی‌خورد.»

(۱) زنگ‌ها برای که به صدا درمی‌آیند؟

(۲) برف‌های کلیمانجارو

(۳) وداع با اسلحه

(۴) پیرمرد و دریا

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۰ - سال ۹۰

* همینگوی در کدام اثر خود به پیام زیر اشاره دارد؟

«انسان برای شکست آفریده نشده است. او ممکن است نابود شود، اما شکست نمی‌خورد.»

(۱) برف‌های کلیمانجارو (۲) وداع با اسلحه (۳) خورشید هم‌چنان می‌درخشد (۴) پیرمرد و دریا

۱۴۴- (۱)

تشبیه: من چون تو

مشبه مشبیه

مجاز: سیر ← علاقه‌ی سبیه

بی‌رغبت، بی‌میل

مجاز

کنایه: دل نهادن: کنایه از تعلّق خاطر داشتن / جناس (تام): که (چه کسی) و که (حرف ربط)

دقت کنیم: بیت دارای گونه‌ای تشبیه است که در آن، به جای «وجه شباهت»، «وجه تفاوت» وجود دارد. «من چون تو طبع هرجاییم

نیست» یعنی «من مانند تو نیستم که طبع هرجایی داشته باشم.»

همه‌ی آرایه‌های مطرح در گزینه‌ی درست، بارها و بارها در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده‌اند. فراوانی هر کدام:

تشبیه: ۴۵ بار / مجاز: ۴۸ بار (سیر: ۳ بار) / کنایه: ۱۴ بار (دل نهادن: ۲ بار) / جناس: ۵۱ بار (که: ۱ بار)

۱۴۵- (۳)

تشبیه مرکّب (بیت «ب»):

ماه خورشیدنمایش ز پس پرده‌ی زلف

مشبه به

آفتابی‌ست که در پیش سحابی دارد

حسن تعلیل (بیت «د»): شاعر دلیل عطراگین شدن گلزار را این می‌داند که هوای سر کوی یار، در «جان» را گشوده است.

مجاز (بیت «الف»): جام ← علاقه‌ی محلیّه

مجاز

شراب

استعاره‌ی مصرّحه (بیت «ه»): شاخ گل: استعاره‌ی مصرّحه از معشوق

اسلوب معادله: (بیت «ج»):

دل / گمان کردن / راز عاشق / پوشیدن (پوشاندن) = فانوس / پنداشتن / شمع / پنهان کردن

۴

۳

۲

۱

۴

۳

۲

۱

نظای علمی سؤال: اسلوب معادله از آرایه‌های «عمومی» ست و طرح سؤال از آن در آزمون‌های اختصاصی، خارج از بودجه‌بندی و هدفگذاری آزمون است.

آرایه‌های مطرح در این سؤال و جزئیات تکرار آن‌ها در آزمون‌های سراسری گاج:

تشبیه مرکّب: ۸ بار / حسن تعلیل: ۱۵ بار / مجاز: ۴۸ بار / استعاره‌ی مصرّحه: ۱۸ بار / اسلوب معادله: ۲ بار

بیت «ماه خورشیدنمایش ز پس پرده‌ی زلف / آفتابی‌ست که در پیش سحابی دارد» به عنوان مصداق «تشبیه مرکّب» عیناً به همین صورت در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده است:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۷ - سال ۹۰

در کدام گزینه «تشبیه مرکّب» وجود ندارد؟

(۱) قرار در کف آزادگان نگیرد مال / چو صبر در دل عاشق، چو آب در غریال

(۲) ماه خورشیدنمایش ز پس پرده‌ی زلف / آفتابی‌ست که در پیش سحابی دارد

(۳) رخ گل را که عکس روی یار است / هوا مشاطه، آب آینه‌دار است

(۴) عرقت بر ورق روی نگارین به چه ماند؟ / هم‌چو بر صفحه‌ی گل قطره‌ی باران بهاری

۱۴۶- (۱) کنایه (بیت «ب»): سنگ به چاه افکندن: کنایه از مرتکب خطا و اشتباه شدن

حس آمیزی (بیت «ج»): شنیدن بو (آمیختن دو حس شنوایی و بویایی)

اغراق (بیت «الف»): این‌که شاعر در اثر نوشیدن شراب از دست ساقی چنان در مجلس سماع از خود بی‌خود شده که توانسته سنگ بر شیشه‌ی نه آسمان بکوبد، بیانی اغراق آمیز است!

اسلوب معادله (بیت «د»): [ستم دیده] / اظهار عجز / ستم گر / نشانه‌ی ابله‌ی = کباب / اشک [ریختن] / آتش / باعث طغیان [بودن]

استعاره‌ی کنایی (مکنیه): (بیت «ه»): الف - دامن خورشید (اضافه‌ی استعاره‌ی و استعاره‌ی مکنیه): دامن [انسان] خورشید
۱ ۲ ۳ ۴ ۱ ۲ ۳ ۴
از لوازم مشبه به مشبه به مشبه
عزف شره عزف شره مشبه

ب - چشم شبنم (اضافه‌ی استعاره‌ی و استعاره‌ی مکنیه): چشم [انسان] شبنم
انرام مشبه به مشبه مشبه
عزف شره عزف شره مشبه

ج - این‌که چشم شبنم از دیدن گل‌راز سیر نشود، تشخیص و استعاره‌ی مکنیه به شمار می‌رود.

نطای علمی سؤال: اسلوب معادله از آرایه‌های «عمومی» ست و طرح سؤال از آن در آزمون‌های اختصاصی، خارج از بودجه‌بندی و هدف‌گذاری آزمون است.

همه‌ی آرایه‌های سؤال در آزمون‌های سراسری گاج مورد توجه بوده‌اند. بسامد این آرایه‌ها را - تنها در آزمون‌های سال ۹۰ - ببینید:

کنایه: ۱۴ بار / حس آمیزی: ۱۲ بار (شنیدن بو: ۴ بار) / اغراق: ۵ بار / اسلوب معادله: ۲ بار / استعاره‌ی کنایی: ۱۹ بار (تشخیص با شبنم: ۲ بار)

۱۴۷- (۱) کنایه: سیه‌کاسه: کنایه از خسیس و پست

تشبیه: تشبیه ما [انسان‌ها] به میهمان
مشبه مشبه به

پارادوکس: این ادعا که در نمک روزگار، بی‌نمکی تعبیه شده باشد (نمک، بی‌نمک باشد)، آرایه‌ی پارادوکس را پدید آورده است.

استعاره‌ی مصرّحه: الف - نمک: استعاره‌ی مصرّحه از لذا یذ دنیوی

ب - جان‌بخشی به دهر نیز استعاره‌ی مکنیه به شمار می‌رود.

نطای علمی سؤال: شرح آرایه‌ی «پارادوکس» نظر طراح سؤال را نشان می‌دهد. طراح بدون توجه به مفهوم کنایی «نمک» و «بی‌نمکی» تنها بر اساس هم‌نشینی ظاهری این دو واژه، به وجود آرایه‌ی «پارادوکس» در بیت معتقد است.

همه‌ی آرایه‌های مطرح در گزینه‌ی درست بارها و بارها در آزمون‌های سراسری گاج مورد تأکید بوده‌اند. ببینید:

دفعات تکرار آرایه‌ها تنها در سال ۹۰: کنایه: ۱۴ بار / تشبیه: ۴۵ بار / پارادوکس: ۱۳ بار / استعاره: ۱۸ بار

۱۴۸- (۲) بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در این بیت شاعر ضمن تشبیه مرگان معشوق به خنجر، آن را برتر از خنجر می‌داند و نیز ضمن تشبیه ابروی معشوق به کمان، آن را برتر از کمان به شمار می‌آورد!

۳) شاعر ضمن تشبیه چشم معشوق به چشم غزال، چشم معشوق را در زیبایی برتر دانسته است!

هم‌چنین ضمن تشبیه نگاه معشوق به طوطی (در سخن‌سرایي)، نگاه معشوق را آموزگار طوطی در سخن گفتن دانسته است!

۴) شاعر در این بیت ضمن تشبیه روی معشوق به بهار، دلیل بیرون رفتن خزان از باغ را زیبایی و طراوت چهره‌ی معشوق دانسته است!

«تشبیه مرجّح» و نمونه‌های شعری آن، تنها در آزمون‌های سال ۹۰، ۷ بار مورد سؤال بوده است.

۱۴۹- (۳) واژگان قافیه: نشان (علامت) و نشان (فعل) / حروف الحاقی: — / حروف اصلی: ان / قاعده: (۲) / تبصره: (۶)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) واژگان قافیه: می‌کند و می‌کند / حروف الحاقی: د / حروف اصلی: ُن و َن / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

۲) واژگان قافیه: می‌تنم و گنم / حروف الحاقی: م / حروف اصلی: َن و ُن / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

(۴) واژگان قافیه: خوری و بری / حروف الحاقی: ی / حروف اصلی: ر و ر / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

تبصره‌های هفتگانه‌ی قواعد قافیه همواره زیر ذره‌بین طراحان آزمون‌های سراسری گاج بوده است. از آن میان، تبصره‌های ۳ و ۶ که پاسخ این سؤال وابسته به تشخیص آن‌هاست، نمونه‌های دقیقی در آزمون‌های گاج دارند. به برخی از این پرسش‌ها توجه کنید:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۶ - سال ۹۰	* قافیه‌ی کدام گزینه بر اساس تبصره‌ی (۳) قواعد قافیه ساخته شده است؟
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۸ - سال ۹۰	* در کدام بیت، قافیه بر اساس تبصره‌ی (۶) قواعد قافیه ساخته شده است؟
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۹ - سال ۹۰	* قافیه در کدام بیت طبق تبصره‌ی (۶) ساخته نشده است؟
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۳ - سال ۹۰	* قافیه در کدام گزینه بر اساس «تبصره‌ی ۶» ساخته شده است؟
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۳ - سال ۹۰	* تمام بیت‌ها بر اساس «تبصره‌ی ۳» ساخته شده است، به جز .....
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۶ - سال ۹۰	* قافیه‌ی کدام گزینه بر اساس تبصره‌ی (۳) قواعد قافیه ساخته شده است؟
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۸ - سال ۹۰	* در کدام بیت، قافیه بر اساس تبصره‌ی (۶) قواعد قافیه ساخته شده است؟
پیش‌دانشگاهی - آزمون ۹ - سال ۹۰	* قافیه در کدام بیت طبق تبصره‌ی (۶) ساخته نشده است؟

صدق و عشق: دلیل نادرستی قافیه، تفاوت در صامت «د» و «ش» است. (۱۵۰-۱۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) واژگان قافیه: می‌شوی و غوی / حروف الحاقی: ی / حروف اصلی: «و» و «و» (و) / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

(۳) ردیف: رسد / واژگان قافیه: آسمان و آشیان / حروف اصلی: ان / قاعده: (۲)

(۴) واژگان قافیه: آرزو و زو / حروف اصلی: مصوّت بلند «و»

قواعد دوگانه‌ی قافیه و تشخیص قافیه‌ی درست و نادرست در آزمون‌های سراسری گاج نمونه‌های بسیار دارد؛ از جمله:

پیش‌دانشگاهی سال ۹۰ - آزمون‌های ۴، ۶، ۹ و ۱۳

(۱۵۱-۲) تقطیع بیت:

ابدال (اختیار وزنی)	د	ل	ع	ش	چ	غ	مَز	سَو	ز	ش	دُو	رَا	دَا	زَد
	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
کَش	تِی	یِ	نَو	ح	چ	اَن	دِی	شِی	یِ	طَو	فَا	دَا	زَد	
-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-
تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)	تبدیل مصوّت بلند به کوتاه (اقتیار زبانی)
تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)	تبدیل فعلاتن به فاعلاتن (اقتیار وزنی)
فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن	فَعْلَاتِن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ابدال: هجای سیزدهم هر دو مصراع

(۳) تغییر کمّیت مصوّت‌ها: هجای دوم (تبدیل مصوّت بلند به کوتاه) و سوم (تبدیل مصوّت کوتاه به بلند) در مصراع دوم

(۴) به کار رفتن فاعلاتن به جای فعلاتن: رکن اوّل مصراع دوم

ردّ پای پررنگ انواع اختیارات وزنی و زبانی در آزمون‌های سراسری گاج:

پیش‌دانشگاهی سال ۹۰ - آزمون‌های ۷، ۸، ۹، ۱۳، ۱۷ و ۱۸

۱۵۲- (۳) وزن مخزن الاسرار نظامی: مفتعلن مفتعلن فاعلن

تقطیع بیت گزینه‌ی (۳):

دا	نِ	چُ	طف	لیست	د	را	غو	شِ	خاک
-	U	U	-	U	U	-	-	U	-
رو	زُ	شَد	بِهَل	طفیل	پِ	نَش	وُ	نَد	ماست
-	U	U	-	U	U	-	-	U	-

تبدیل مصوت
کوتاه به بلند

مفتعلن   مفتعلن   فاعلن

تقطیع سایر گزینه‌ها:

(۱)

آب	رِ	بَ	ها	ری	زِ	دور	اسب	بَ	زَد	گیخ	تِ
-	U	U	-	-	U	-	U	U	-	U	-
وز	سُ	مِ	آس	پِ	سِ	یاه	لُ	ءِ	تَر	ریخ	تِ
-	U	U	-	-	U	-	U	U	-	U	-

مفتعلن   فاعلن   مفتعلن   فاعلن

(۲)

از	نَ	ظَ	زَت	گُ	جا	رَ	وَد	وَر	پِ	رَ	وَد	تُ	هَمَ	رَ	هی
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	U	U	-	U	-
رَف	تُ	رَ	ها	نِ	می	گُ	نی	آ	مَ	دُ	زَه	نِ	می	دَ	هی
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	U	U	-	U	-

مفتعلن   مفاعلن   مفتعلن   مفاعلن

(۴)

آ	هَ	مِ	پِ	را	یِ	بَسَ	تِ	جَنَ	نَ	تِ	فِر	دُوس
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-
بو	کِ	قَ	بو	لَش	کُ	نَد	پِ	لا	لِ	مُ	حَمَ	مَد
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-

مفتعلن   فاعلاتن   مفتعلن   فع

۱ وزن «مخزن الاسرار» نظامی یعنی «مفتعلن مفتعلن فاعلن» که به قول نیما «تند و رقص آور» است و تناسبی با معانی پند و حکمت ندارد، به شکل‌های مختلف در آزمون‌های سراسری گاج آمده است. دو نمونه سؤال از این مبحث:

* نیما یوشیج درباره‌ی وزن کدام یک از ابیات زیر می‌گوید: «این وزن تند و رقص آور است و مناسبتی با معانی پند و حکمت ندارد.»؟

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۸ - سال ۹۰

(۴) پرده برانداز و بیرون آی فرد   گر منم آن پرده به هم درنورد

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۸ - سال ۹۰

* کدام بیت در وزن «مخزن الاسرار» نظامی سروده شده است؟

(۲) قافیه‌سنگان که سخن برکشند   گنج دو عالم به سخن درکشند

۱۵۳- (۴) تقطیع گزینه‌ی (۴):

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن			
گر	سَ	زَم	می	رَ	وَ	دَز	عَه	دِ	ثُ	سَر	با	ز	نَ	پِی	چَم
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
تا	بِ	گو	یَیَند	پَ	سَز	مَن	کِ	بِ	سَر	بُر	د	وَ	فا	را	-
-	U	-	-	U	U	-	U	U	U	-	U	U	U	-	-
تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن			
فاعلتن				فاعلتن				فاعلتن				فاعلتن			

شاعر در این بیت از اختیار «تغییر کمیت مصوت‌ها» استفاده نکرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن			
گر	مُ	خَیْ	یَر	بُ	گُ	نَند	دَم	بِ	قِ	یا	مَت	کِ	چِ	خا	هی
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
دو	ست	ما	را	وُ	هَ	مِ	نِیع	مَ	تِ	فِر	دَوُ	شِ	شُد	ما	را
-	U	-	-	U	U	تِ	-	U	U	-	-	U	U	-	-
تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن			
فاعلتن				فاعلتن				فاعلتن				فاعلتن			

(۲)

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن			
چَش	م	کو	تِه	نَ	ظَ	رَا	بَر	وَ	رَ	قِ	صو	رَ	تِ	خو	با
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-	-
خَط	هَ	می	بِی	نَ	دُ	عا	رِف	قَ	لَ	مِ	صَند	عِ	خُ	دا	را
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-	-
تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن			
فاعلتن				فاعلتن				فاعلتن				فاعلتن			

(۳)

تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن			
آ	رِ	زو	می	گُ	نَ	دَم	شَمِیع	صِ	فَت	پِی	شِ	وُ	جو	دَت	-
-	U	-	-	U	U	-	U	U	U	-	U	U	-	-	-
کِ	سَ	را	پا	یِ	بِ	سو	زَیَند	مَ	نِ	بِی	سَ	رُ	پا	را	-
U	U	-	-	U	U	-	U	U	U	-	U	U	-	-	-
تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن				تبدیل فعلاتن به فاعلاتن			
فاعلتن				فاعلتن				فاعلتن				فاعلتن			

در پاسخ سؤال ۱۵۱ به موارد شباهت اختیارات وزنی و زبانی در سوالات کنکور و آزمون‌های سراسری گاج به‌طور مفصل اشاره شد.

۱۵۴- (۳) تقطیع بیت:

در	سر	و	مه	چ	گو	یی	ای	مَج	مَ	ع	نَ	کو	یی
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	×	U	-	-
ت	ما	ه	مُشک	بو	یی	ت	و	سِر	و	سیم	سا	قی	-
×	-	U	-	U	-	×	U	-	U	-	U	-	-
	مفعول			فاعلتن			مفعول				فاعلتن		

وزن بیت: مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن

نام وزن: مضارع مثنی اهرب

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هزج مثنی اهرب: مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن

(۲) رمل مثنی مشکول: فعلا فاعلاتن / فعلا فاعلاتن

(۴) مضارع مثنی اهرب مکفوف: مفعول فعلا فاعیل فاعلن

یک نمونه‌ی دقیق از وزن «مضارع مثنی اهرب» در آزمون‌های سراسری گاج:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۷ - سال ۹۰

کدام بیت بر وزن «مضارع مثنی اهرب» سروده شده است؟

(۱) خاکستر تنم چه عجب گر رود به باد؟ زین آتشی که در دل و در جان گرفته‌ای

(۲) هر ذره‌ای ز خاکم سرمست عشق باشد چون ذره‌ها برآید از خاک استخوانم

(۳) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها

(۴) این است سزای آن که گردید بر زاهد خرقه‌پوش مفتون

۱۵۵- (۱) تقطیع گزینه‌ی (۱):

نَ	سید	م	عشق	ز	کو	ی	هَ	وس	نَ	می	آ	ید
U	-	U	-	U	-	×	U	-	U	-	-	-
چَ	را	ک	بو	گ	لَز	خا	رُ	خَس	نَ	می	آ	ید
U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	-	-
	مفاعیلن			فاعلتن			مفاعیلن			ابدال	ابدال	فعلن

وزن بیت: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲)

دَ	لِ	من	ز	تا	بَ	نا	کی	بَ	شَد	را	پَ	نا	بَ	ما	نَد
U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
نَ	گَ	نَد	سَ	یا	هَ	کا	ری	کِ	پَ	آ	فَ	تا	بَ	ما	نَد
U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
	فعال			فاعلتن			فاعلتن		فعال			فاعلتن			

وزن بیت: فعلا فاعلاتن / فعلا فاعلاتن

تا	دا	مَ	نَز	مَن	کِ	شِی	دی	ای	سَر	و	سِی	میخ	تَ	نِ	مَن
-	-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	U	-	-
هر	شَب	زِ	خو	نا	بِ	یِ	دل	پُر	گِل	بُ	وَد	دا	مَ	نِ	مَن
-	-	U	-	-	U	میخ	-	-	-	U	-	-	U	-	-
مستفعلن				فاعلاتن				مستفعلن				فاعلاتن			

وزن بیت: مستفعلن فاعلاتن / مستفعلن فاعلاتن

ای	کِ	پَ	سَز	هَ	لا	کِ	مَن	پا	یِ	نَ	هی	بِ	خا	کِ	مَن
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
از	دِ	لِ	خا	ک	بِشَد	نَ	وی	نا	لِ	یِ	دَر	د	نا	کِ	مَن
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
مفتعلن				مفاعِلن				مفتعلن				مفاعِلن			

وزن بیت: مفتعلن مفاعِلن / مفتعلن مفاعِلن

وزن دوری (متناوب) در آزمون‌های ۱۳ و ۱۶ پیش‌دانشگاهی سال ۹۰ به‌طور ویژه مورد سؤال بوده است.

۱۵۶- (۴) تقطیع گزینه‌ی (۴):

شو	رِ	شَد	را	بِ	عِشَد	قِ	تَ	آخِر	نَ	فَد	سَم	رَ	وَد	زِ	سَر
-	U	U	-	U	-	U	میخ	-	U	U	-	U	-	U	-
کیخ	سَد	رِ	پُر	هَ	وَس	شَد	وَد	خا	کِ	دَ	رِ	سَد	را	یِ	تَ
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	میخ	U	-	U	-
مفتعلن				مفاعِلن				مفتعلن				مفاعِلن			

وزن بیت: مفتعلن مفاعِلن / مفتعلن مفاعِلن

گروه وزنی: این وزن در بخش تک‌وزن‌ها آمده و در هیچ‌یک از گروه‌های نُه‌گانه جای نمی‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

زیر	نِ	شِی	نِ	عَ	لَ	مَت	کا	پِ	نات
-	U	-	U	U	U	-	-	U	میخ
ما	پِ	تَ	قا	چُ	تَ	قا	پِ	بِ	ذات
-	U	U	-	U	U	-	-	U	میخ
مفتعلن			مفاعِلن			فاعِلن			

وزن بیت: مفتعلن مفاعِلن فاعِلن

گروه وزنی: ۳

بَا	ز	دَ	رَسَ	رَا	ر	زَ	وَمَ	جَا	نَ	بَ	آ	یَا	ر	زَ	وَمَ
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
نَع	رِ	یِ	بَلْ	بَلْ	شِ	نَ	وَمَ	دَر	گَ	لُ	گَلْ	زَا	ر	زَ	وَمَ
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن				مفتعلن			

وزن بیت: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گروه وزنی: ۳

(۳)

هَر	کِ	چَ	نِیچَ	لَشَ	کَ	رَشَ	نَعْلَ	دَ	رَا	تَشَ	نَ	هَادَ
-	U	U	-	-	U	-	U	U	-	-	U	-
نَعْلَ	بَ	هَا	دَا	دَ	عُمَرُ	بَر	سَ	رِ	مِیْ	دَا	نِ	او
-	U	U	-	-	-	-	U	U	-	-	U	-
مفتعلن				فاعلن				مفتعلن				فاعلن

وزن بیت: مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

گروه وزنی: ۳

اشاره به «شماره‌ی گروه‌های وزنی» شاید سؤالی بسیار عجیب و غیرضروری به نظر بیاید، اما در دسته‌بندی آموخته‌های عروضی اهمیت فراوان دارد و صداالبته از نظر طراحان گروه ادبیات آزمون‌های سراسری گاج دور نمانده است. یک نمونه‌ی دقیق و هوشمندانه:

در کدام گزینه، به ترتیب، به وزن‌هایی از گروه‌های وزنی (۴)، (۲) و (۵) اشاره شده است؟ پیش‌دانشگاهی - آزمون ۹۰ - سال ۹۰

(الف) الا ای هم‌نشین دل که یارانت برفت از یاد! مرا روزی مباد آن‌دم که بی یاد تو بنشینم
(ب) خوی تو دانستم اکنون بهر من زحمت مکش رام بودم تا دل اقی‌دواری داشتم
(ج) از دشمنان برنند شکایت به دوستان چون دوست دشمن است، شکایت کجا بریم؟
(د) تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها
(ه) نیست پرهیز من از زهد که خاکم بر سر ترسم آلوده شود دامن عصیان از من

(۱) د - ه - ج (۲) ب - د - ه (۳) الف - ب - ج (۴) ج - الف - ه

۱۵۷- (۳) بعد از جنگ جهانی اول، توجه به شیوه‌ی نقد اجتماعی به شکل‌های مختلف و در جلوه‌های گوناگون ادامه پیدا می‌کند. در آلمان نیز گئورگ

کایزر و برتولت برشت تمدن بورژوا و خشونت و استبداد آمیخته با ابتذال و ریای آن را محکوم می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هیپولیت‌تن: نقاد فرانسوی و پیرو نقد اجتماعی

(۲) ژان پل سارتر: نقاد فرانسوی و پیرو نقد اجتماعی

(۴) هوراس: نقاد یونانی و پیرو نقد اخلاقی

۱۵۸- (۲) دوره‌ی شاه شجاع دوره‌ی تکفیر حافظ و آزار اوست. نه تنها خود شاه شجاع - که خاصه پس از برگشت از کرمان محتسب تازه‌ای شده - درصد

آزار حافظ برمی‌آید، بلکه زاهدان ریاکار و متملق دستگاه او همواره درصد تکفیر حافظ‌اند. هنگامی که شاه شجاع در سال ۷۸۶ می‌میرد و شاه منصور جای او را می‌گیرد، حافظ اظهار خشنودی می‌کند و منصور را «حرز جان» خود می‌داند که در پناه او از دشمنان در امان خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شاه ابواسحاق: حاکم فارس و از شخصیت‌های مثبت در شعر حافظ

(۳) محمد مبارزالدین: نابودکننده‌ی حکومت ابواسحاق و از شخصیت‌های منفی در شعر حافظ که گاه با نام «محتسب» از او یاد می‌شود.

۱۵۹- (۱) تازه‌گویی و نازک‌اندیشی و نکته‌سنجی و دقت در جزئیات از ویژگی‌های ادبی سبک هندی‌ست، نه فکری.

ویژگی‌های سبک هندی بسیار متنوع و پرتکرار در آزمون‌های سراسری گاج نمونه دارند؛ از جمله:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۱ - سال ۹۰

* در کدام گزینه به ویژگی‌های ادبی سبک هندی اشاره نشده است؟

(۱) آوردن کنایات و استعارات دور از ذهن و استفاده از محور طولانی عروضی

(۲) پرگویی، تازه‌گویی، نازک‌اندیشی و نکته‌سنجی و دقت در جزئیات

(۳) به کار بردن حسن تعلیل و پیچیدگی و ابهام در کلام

(۴) رواج حکمت عامیانه و توجه به معنی و مضمون و رها کردن زبان

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۷ - سال ۹۰

* در کدام گزینه به ویژگی ادبی سبک هندی اشاره نشده است؟

(۱) مضمون‌سازی و جست‌وجوی معانی بیگانه

(۲) رواج حکمت عامیانه و توجه به خرافات و فرهنگ عامیانه

(۳) استفاده از محور طولانی عروضی و تکرار قافیه

(۴) تازه‌گویی و نازک‌اندیشی و نکته‌سنجی و دقت در جزئیات

۱۶۰- (۳) مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): خسیس بودن ثروتمندان

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) فقر امکان بخشش نمی‌دهد.

(۲) فقر امکان بخشش نمی‌دهد. / با پول هر کاری امکان‌پذیر است.

(۴) انسان عاقل و بلندهمت، بخشنده است.

۱۶۱- (۳) معنی حدیث شریف: «هرکه عاشق شود و پاک‌دامنی ورزد و آن را پوشیده دارد و بمیرد، مرگی همانند شهید دارد.»

مفهوم مشترک حدیث شریف و گزینه‌ی (۳): رازداری موجب رسیدن به مقصود است.

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف معشوق از زبان دیگران لذت‌بخش است.

(۲) ظاهر عاشق نشانه‌ی باطن اوست.

(۴) ناشناختنی بودن حقیقت عشق

۱۶۲- (۱) مفهوم گزینه‌ی (۱): ناشناختنی بودن راز هستی

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: سودمندی همه‌ی پدیده‌ها در جهان هستی

این عبارت مهم از «مرزبان‌نامه» به طور ویژه در آزمون‌های سراسری گاج مورد توجه بوده است. این نمونه را ببینید:

پیش‌دانشگاهی - آزمون ۱۱ - سال ۹۰

کدام گزینه با عبارت زیر تناسب بیشتری دارد؟

«خسرو در این پرگار عیب نقاش کرده است و ندانسته که رشته‌گران فطرت را در کارگاه تکوین بر تلوین، یک سر سوزن خطا نباشد.»

۱۶۳- (۲) مفهوم گزینه‌ی (۲): عیوب آدمی در پیری نمایان می‌شود.

مفهوم مشترک عبارت و سایر گزینه‌ها: لزوم تناسب رفتار با سن

۱۶۴- (۳) مفهوم گزینه‌ی (۳): قناعت و شکر موجب فراوانی نعمت است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حرص و طمع، درمان‌ناپذیر است.

۱۶۵- (۴) مفهوم گزینه‌ی (۴): نکوهش بی‌دردی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: آسودگی در ترک تعلقات (وابستگی‌های) دنیایی‌ست.

مرزبان‌نامه

۱۶۶- (۱) کلمات کلیدی: علی المذنب آن لا یفرح - إن استطاع - لن یستطیع - أن ینجو

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«علی المذنب آن لا یفرح: بزهکار (گناهکار) نباید خوشحال باشد»؛ ترکیب «علی + المذنب» به معنای باید است اما چون فعل بعد از آن

منفی است بهتر است به‌صورت «نباید» ترجمه شود.

«إن استطاع: اگر بتواند»؛ «إنْ» حرف شرط به معنای «اگر» می‌باشد. [ردّ گزینه‌های (۳) و (۴)]، ضمناً کلمه‌ی «حتّی» در گزینه‌ی (۲) اضافی و غلط است.

«لن یستطیع: نخواهد توانست»؛ «لن» به همراه فعل مضارع معنای فعل را آینده‌ی منفی می‌کند. [ردّ سایر گزینه‌ها]
«أن ینجو: بگریزد، نجات یابد»؛ فعل مضارع منصوب به‌صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. [ردّ گزینه‌های (۳) و (۴)]

۱۶۷- (۴) کلمات کلیدی: زینوا - أنفسکم - الفرصة - باقیة لکم

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«زینوا: بیارایید»؛ فعل امر است. [ردّ سایر گزینه‌ها]

«أنفسکم: خودتان، خویشان» [ردّ سایر گزینه‌ها]

«الفرصة: فرصت»؛ معرفه است پس نیازی نیست با (ی) وحدت یا نکره ترجمه شود؛ همچنین مضاف‌الیه ندارد. [ردّ گزینه‌های (۲) و (۳)]

«باقیة لکم: برایتان باقی است» [ردّ گزینه‌های (۱) و (۲)]

۱۶۸- (۱) «یاد خدا» معادل «الذکر» نیست و «العبادة» بدون ضمیر است پس نباید به صورت «عبادتش» ترجمه شود و ترجمه‌ی کلمه‌ی «حبّ» در عبارت نیامده است. «پایبند به ذکر و عشق به عبادت در این ماه، ماه رحمت خدا باشید!»

مشابه تست ۲۴۱ آزمون ۱۱ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

۱۶۹- (۲) «و از روزگاران شکایت می‌کنیم در حالی‌که گناهی برای آن نیست / و روزگار از وقتی‌که بوده، مظلوم و متهم بوده است!»

تمامی گزینه‌ها به مسئول بودن انسان در برابر اعمال و کارهای خوب و بدش اشاره دارد و تنها گزینه‌ی (۲) «ای شاکی، اگر روزگار گناهی داشت پس چرا شکایت را به خدا واگذار کردی؟!» با این بیت قرابت مفهومی ندارد.

ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

(۱) برای انسان شایسته است که بار معصیت‌ها و گناهانش را به دوش دیگران نیاندازد!

(۳) ای فلاّنی، این موضوع را هیچگاه فراموش نکن: پیامد کارت و مسئولیتش بر تو تحمیل شده است.

(۴) بدان که انسان خودش مسئول هر آن‌چه از خیر و بدی انجام می‌دهد می‌باشد!

مشابه تست ۲۴۵ آزمون ۶ اختصاصی پیش‌دانشگاهی و تست ۱۸۳ آزمون ۵ (۸۸ - ۸۹) اختصاصی پیش‌دانشگاهی

۱۷۰- (۴) «سپاس خدای راست که: الحمدلّٰه الذّٰی»؛ اولاً: جمله‌ی اسمیه است و «الحمد» مبتدا و مرفوع است. [ردّ گزینه‌های (۱) و (۲)]

ثانیاً: حرف ربط «که» به‌صورت «الذّٰی» تعریب می‌شود. [ردّ گزینه‌های (۱) و (۳)]

«عرش» و «فرش» نکره نیستند. [ردّ گزینه‌های (۲) و (۳)]

«نه بر او تسلط می‌یابد: لا یتسلّط علیه»؛ به‌صورت مضارع منفی باید تعریب شود و نمی‌توان آن را با «لا»ی نفی جنس تعریب کرد چون

«لا»ی نفی جنس معادل نفی مطلق است. [ردّ سایر گزینه‌ها]

۱۷۱- (۱) اگر بخواهیم «الذّٰی» را به عنوان حرف ربط «که» در تعریب بیاوریم، باید حتماً کلمه‌ی ماقبل آن معرفه به «ال» باشد و نیز «بدن» همراه ضمیر نیامده است. «الطعام الذّٰی نأکله یتحوّل فی الجسم».

۱۷۲- (۲) حرکت گذاری کامل عبارت:

«إِنَّ مَدَیْنَ کَانَتْ مَدَیْنَةً عَظِیْمَةً مِنْ بِلَادِ الشَّامِ، وَ أَهْلُهَا کَانُوا یَعْبُدُونَ اللَّهَ ابْتِدَاءً!»

دلایل ردّ سایر گزینه‌ها:

(۱) مدینه ← مدینه (نه غیرمنصرف است، نه مضاف است و نه «ال» دارد، پس باید تنوین بگیرد).

(۳) أهل ← أهل (مبتدا و مرفوع)

(۴) مدینه ← مدینه (خبر «کانت» و منصوب) / عظیمه ← عظیمه (نعت برای «مدینه» و منصوب به تبعیت از آن)

۱۷۳- (۳) حرکت‌گذاری کامل عبارت:

«إِنَّ الْمَوْتَنَ اللَّفْظِیَّ اسْمٌ مُذَكَّرٌ لَهُ عَلَامَةٌ مِنْ عَلَامَاتِ التَّأْنِیْثِ وَ نَعَامِلُهُ مُعَامَلَةُ الْمَذْکَرِ!»

دلایل ردّ سایر گزینه‌ها:

- (۱) مَذَكَّرٌ ← مَذَكَّرُ (اسم مفعول باب تفعیل است از مصدر «تذکیر» پس باید ابتدای آن میم مضموم باشد.) / علامات ← علامات (مضاف است و تنوین نمی‌گیرد).
- (۲) اللَّفْظِيّ ← اللَّفْظِيّ (نعت برای «المؤنّت» است و باید به تبعیت از آن، منصوب بیاید.) / تَعَامُلٌ ← تَعَامُلٌ (فعل معلوم از باب «مفاعلة» است).
- (۴) مَذَكَّرٍ ← مَذَكَّرُ (نعت برای «اسم» است و باید به تبعیت از آن، مرفوع بیاید. ضمناً میم آن مضموم است).

دلایل ردّ سایر گزینه‌ها: (۱۷۴- (۴)

- (۱) آسیّة: فاعل ← نائب فاعل (فعل «تُسَمَّر» مجهول است).
- (۲) مسامیر: منصرف ← غیرمنصرف (بر وزن «مفاعیل») / تمییز مفرد ← مضاف‌الیه (تمییز اعداد ۳ تا ۱۰، به شکل مضاف‌الیه می‌آید.) / مجرور بالكسرة ← مجرور بالفتحة (غیرمنصرف می‌باشد و به جای کسره، فتحه می‌گیرد).
- (۳) فرعون: مشتق و صفة مشبّهة ← جامد / منصرف ← غیرمنصرف (علم غیرعربی است).

دلایل ردّ سایر گزینه‌ها: (۱۷۵- (۳)

- (۱) حفاة: خبر مفرد و مرفوع ← حال مفردة و منصوب (حال برای ضمیر بارز «واو» در فعل «يعيشون» است).
- (۲) الفقراء: مضاف‌الیه ← مجرور بحرف الجر
- (۴) يعيشون: حال و منصوب محلاً ← خبر و مرفوع محلاً (جمله خبر برای «كثير» است).

مشابه تست ۱۷۹ آزمون جامع ۱ (۹۰ - ۸۹) اختصاصی پیش‌دانشگاهی

- ضمیر «هم» بین مبتدا (العقلاء) و خبر (الَّذِينَ) که هر دو معرفه هستند واقع شده است تا «الَّذِينَ» صفت «العقلاء» فرض نشود، پس ضمیر فصل است.

(۱۷۶- (۱)**بررسی سایر گزینه‌ها:**

- (۲) ضمیر «هو» مبتدا است و «يعلم» خبر آن می‌باشد.
- (۳) ضمیر «هي» مبتدا است و «من مظاهر» خبر آن می‌باشد.
- (۴) ضمیر «أنتن» تأکید برای ضمیر «كنن» در «عليكن» است.

مشابه تست ۱۸۲ آزمون جامع ۱ (۸۹ - ۸۸) اختصاصی پیش‌دانشگاهی

- «سماوی» منسوب به «سماء» و «نبویّة» منسوب به «نبي» می‌باشد.

(۱۷۷- (۱)**بررسی سایر گزینه‌ها:**

- (۲) کلمات «الراضي» و «الداعي» اسم فاعل و منقوص می‌باشند و «ي» جزء حروف اصلی آن‌ها است.
- (۳) حرف «ي» در کلمات «اهتمامي»، «عملي» و «حياتي» ضمیر متصل مجروری و مضاف‌الیه است.
- (۴) کلمه‌ی «غني» بر وزن «فعليل» و «الساعي» بر وزن «فاعل» و منقوص است و «ي» در هر دو کلمه جزء حروف اصلی است.

مشابه تست ۴۰ آزمون ۱۵ دوم انسانی، تست ۴۰ آزمون ۱۵ دوم انسانی، تست ۴۹ آزمون ۷ سوم انسانی و تست ۴۸ (۸۹ - ۸۸) آزمون ۱ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی

- این جمله در اصل «كُلُّ ما هو يَخْلُقُهُ» (هر آن چه را او خلق می‌کند آن را) بوده است که ضمیر «ه» در «يخلقه» عائد صله بوده است ولی چون مفعول به بوده، حذف شده است.

(۱۷۸- (۲)**بررسی سایر گزینه‌ها:**

- (۱) ضمیر مستتر «هي» در «تُرشد» عائد صله به «التي» است.
- (۳) ضمیر مستتر «نحن» در «نَجِبٌ» عائد صله به «من» است.
- (۴) ضمیر مستتر «هو» در «جاهد» عائد صله به «الذي» است.
- نکته:** عائد صله هرگاه مفعول به باشد، می‌تواند حذف شود مثل گزینه‌ی (۲) ولی اگر فاعل (ضمیر مستتر) باشد، نمی‌توان عائد صله را محذوف فرض کرد بلکه ضمیر مستتر است.

مشابه تست ۲۴۶ آزمون ۷ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۲۴۴ آزمون ۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۱۵۱ آزمون ۹ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۱۸۰ آزمون ۱۶ اختصاصی پیش‌دانشگاهی و تست ۱۶۶ (۸۹ - ۸۸) آزمون ۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

«مَتی» در این گزینه اسم استفهام است نه شرط. (۱۷۹-۳)

ترجمه‌ی عبارت: «چه زمانی نور خدا می‌تابد در قلب کسی که غرق در دریای توحش است؟»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «من» ادات شرط، «هَدَب» فعل شرط و محلاً مجزوم، و جمله‌ی «هو یقدر» جمله‌ی اسمیه، جواب شرط و محلاً مجزوم است.

ترجمه: «هرکس خودش را تهذیب کند، او می‌تواند غیر خود را تهذیب و بر دیگران تأثیر بگذارد»

۲) «مَتی» ادات شرط، «تَتَبَّ» فعل شرط و مجزوم، و «تَبْدَأُ» جواب شرط و مجزوم است.

ترجمه: «هر وقت از گناهان توبه کنی، در زندگی تو صفحه‌ی سپید جدیدی آغاز می‌شود»

۴) «ما» ادات شرط، «قَرَأَتْ» فعل شرط و محلاً مجزوم، و جمله‌ی فعلیه «انقله» جواب شرط و محلاً مجزوم است.

ترجمه: «هرچه را از این مقاله‌ی عربی خواندی، آن را به فارسی برگردان.»

نکته: جواب شرط هرگاه طلب و یا جمله‌ی اسمیه باشد حرف «فاء» بر سر آن می‌آید.

ترجمه‌ی صورت سؤال: «مخاطب می‌خواهد که چگونگی رفتن دانش‌آموز را بفهمد، پس به او می‌گوییم: دانش‌آموز رفت ...» (۱۸۰-۱)

بنابراین باید در جای خالی کلمه‌ای را بگذاریم که کیفیت و چگونگی انجام فعل یعنی «رفتن» را بیان کند. پس باید از مفعول مطلق نوعی

استفاده کرد زیرا مفعول مطلق نوعی، چگونگی و حالتِ خود فعل را بیان می‌کند. «ذهاباً» در گزینه‌ی (۱) مفعول مطلق نوعی است زیرا پس از

آن صفت «سریعاً» آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «سرور» مصدر است ولی از جنس «ذهاب» نیست و حالت آن را بیان نمی‌کند پس غلط است.

۳ و ۴) هر دو گزینه حال هستند و حالتِ فعل یعنی «ذهاب» را بیان نمی‌کنند بلکه حالت فاعل «الطالب» را بیان می‌کنند.

در این گزینه کلمه‌ای که نیاز به تمیز دارد «أكثر» است که چون کلمه‌ی «اجتهاد» به عنوان مبتدا آمده است، در واقع تمیز به اصل خود (۱۸۱-۲)

برگشته و دیگر در جمله ابهامی وجود ندارد. حالت اصلی جمله به صورت زیر است:

اجتهادها فی الدرسِ أَكْثَرُ مَنِّي ← هی فی الدرسِ أَكْثَرُ مَنِّي اجتهاداً

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کلمه‌ی «مُلِث» (پر شد) نیاز به تمیز دارد (از چه چیزی پر شد؟)

۳) کلمه‌ی «أكثر» (بیشتر) نیاز به تمیز دارد (از چه جهتی بیشتر هستند؟)

۴) کلمه‌ی «أجل» (بزرگوارتر) نیاز به تمیز دارد (از چه جهتی بزرگوارتر است؟)

مشابه تست ۲۴۸ آزمون ۱۴ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۳۰ آزمون ۱۳ سوم انسانی، تست ۳۷ آزمون ۱۳ سوم انسانی، تست ۲۹

آزمون ۱۴ سوم انسانی و تست ۴۶ آزمون جامع ۳ (۸۹ - ۸۸) پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی

عبارت «ما أَكْثَرُ الْأَصْدِقَاءَ» اسلوب تعجب است و کلمه‌ی «ما»، در آن مبتدا، «أكثر» فعل تعجب و فاعل آن ضمیر مستتر «هو» و جمله‌ی (۱۸۲-۲)

فعلیه و خبر برای مبتدای «ما» و محلاً مرفوع است و کلمه‌ی «الأصدقاء» متعجب‌منه است که نقش آن مفعول به و منصوب می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جمله‌ی فعلیه است. «ما» حرف نفی و «أعتمد» فعل و فاعل آن «أنا» مستتر است.

ترجمه‌ی عبارت: «اعتماد نمی‌کنم بر کسی مگر بعد از این‌که او را امتحان کنم.»

۳) جمله‌ی فعلیه است. «بِمَ» جار و مجرور، «تَذَكَّرَ» فعل، «نا» مفعول به، و «حوادث» فاعل آن است.

۴) اسلوب ندا است و جمله‌ی فعلیه محسوب می‌شود زیرا تمام مناداها مفعول به برای فعل محذوف «ینادی» می‌باشند، «یا» حرف ندا، «من»

منادا، و جمله‌ی «یغفر ...» جمله‌ی فعلیه و صله است.

مشابه تست ۱۷۸ آزمون ۱۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی و تست ۱۷۶ آزمون ۱۶ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

«ما»: حرف نفی / وَضَعَ: فعل / الغریبون: فاعل و مرفوع / العلوم: مفعول به و منصوب / بعض: مستثنی تام و منصوب (مستثنی منه: العلوم) (۱۸۳-۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «لا»: حرف نفی / «یقضي»: فعل / «الأوقات» مفعول به و منصوب / «الإنسان»: مستثنی مفعول به اعراب فاعل
- (۳) «لم»: حرف نفی / «يكن»: فعل ناقصه / «لأمم»: جار و مجرور و شبه جمله، خبر افعال ناقصه و محلاً منصوب / «قليل»: مستثنی مفعول به اعراب اسم افعال ناقصه
- (۴) «لم»: حرف نفی / «يفطن»: فعل / «عظماء»: مستثنی مفعول به اعراب فاعل

مشابه تست ۱۳۷ آزمون ۱۵ اختصاصی پیش‌دانشگاهی، تست ۱۶۴ (۸۹ - ۸۸) آزمون ۶ اختصاصی پیش‌دانشگاهی و تست ۴۷ (۸۹ - ۸۸) آزمون جامع ۳ پیش‌دانشگاهی عمومی انسانی (۸۹ - ۸۸)

۱۸۴- (۱)

تأکید کلمه بر دو دسته است، الف: تأکید لفظی که باید کلمه (اسم، فعل و حرف) عیناً یک یا حداکثر سه بار تکرار شود. ب: تأکید معنوی که باید به آخر کلمه‌ی «کل» ضمیر متصل اضافه شود و نیز با اسم پیش از خود (مؤکد) از نظر عدد و جنس مطابقت کند. و دقت کنید مؤکد نقش است اما مؤکد مانند مضاف نقش نیست. کلمه‌ی «کل» مؤکد و «الأهداف» مؤکد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) کلمه‌ی «کل» در این عبارت، مضاف‌الیه برای «مفتاح» است و تأکید نیست.
- (۳) «الصدق» در این عبارت مفعول به مقدم است.
- (۴) کلمه‌ی «نفسی» در این عبارت، مجرور به حرف جرّ «علی» است همچنین کلمه‌ی «جميعاً» حال برای «اللائمین» است و تأکید نیست.
- توجه:** در صورت سؤال خواسته شده گزینه‌ای انتخاب شود که دارای تأکید است و به این اشاره نشده که از موارد تأکید کلام که در کتاب درسی در بخش علم معانی آمده یا منظور تعیین «مؤکد» است.
- توجه کنید «انما» در گزینه‌ی (۲) از ادوات حصر است و از اسالیب تأکید محسوب می‌شود. تقدیم نیز از اسالیب تأکید به شمار می‌رود که در گزینه‌ی (۳) «الصدق» به عنوان مفعول به بر فعل خود «انتخب» مقدم شده است و در گزینه‌ی (۴) «علی نفسی» تقدیم جار و مجرور است و از ادوات تأکید است.
- توجه داشته باشید در گزینه‌ی (۱) «کل» نقش «مؤکد» را دارد اما در سایر گزینه‌ها هر چند که جملات دارای اسلوب تأکید هستند اما هر یک نقشی جداگانه دارند، بنابراین بهتر بود صورت سؤال بدین شکل می‌آمد «عین ما فیه مؤکد»
- مورد بعدی که باید مدنظر داشته باشید «هذا» است که در گزینه‌ی (۳) بعد از مشارالیه خود «انتخابی» قرار گرفته و صفت است و تأکید محسوب نمی‌شود و این مطلب خارج از کتاب درسی است فقط جهت اطلاع گفته شد تا آن را تأکید فرض نکنید.

مشابه تست ۱۸۴ آزمون ۱۸ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

۱۸۵- (۴)

در این گزینه هر دو کلمه‌ی «عین» به یک معنی (چشمه) به کار رفته و جناس نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بین دو کلمه‌ی «جار» و «جارٍ» جناس تام وجود دارد. (اولی به معنای «همسایه» و دومی به معنای «جاری» است).
- (۲) بین دو کلمه‌ی «دار» و «دار» جناس تام وجود دارد. (اولی به معنای «مداراکن» و دومی به معنای «منزل» است).
- (۳) بین دو کلمه‌ی «الفصل» و «فصل» جناس تام وجود دارد. (اولی به معنای «بخش» و دومی به معنای «فصل سال» می‌باشد).

مشابه تست ۹۹ آزمون ۱۴ اختصاصی پیش‌دانشگاهی

۱۸۶- (۱)

رامسس دوم یکی از فرعون‌های مصر است که بیش‌ترین آثار باقی‌مانده از مصر باستان مربوط به اوست که حضرت موسی (ع) نیز در زمان او ظهور کرد. (صفحه‌ی ۲۴ درس ۴ تاریخ ۱)

مشابه تست ۱۳۱ آزمون ۶ تاریخ ۱ سال دوم

۱۸۷- (۲) باستان‌شناسان در تپه‌ی گیان، گورستان سیلک و گنج زیویه، آثار فلزی و سفالی کشف کرده‌اند که نقش‌های آن نشانگر مهارت و چیره‌دستی هنرمندان مادی است و تصویر روشنی از زندگی آن دوران است. (صفحه‌ی ۵۶ درس ۷ تاریخ ۱)

۱۸۸- (۱) لشکرکشی در غزه‌ی تبوک به درگیری نظامی با رومیان نینجامید اما اندیشه‌ی جهاد با رومیان و گسترش اسلام در فراسوی مرزها را به عنوان سیره‌ی عملی پیامبر تثبیت کرد. (صفحه‌ی ۱۱۲ درس ۱۳ تاریخ ۱)

۱۸۹- (۱) پس از قتل عثمان، خلافت در جامعه‌ی بحران‌زده‌ی اسلامی به امام علی (ع) واگذار شد. در اوضاع و شرایط آشفته‌ی آن زمان، عده‌ای چاره را در کناره‌گیری و انزواطلبی یافتند و در جدال حق و باطل سکوت کردند و در واقع امام را تنها گذاشتند و جبهه‌ی باطل را تقویت نمودند. امام این گروه را «قاعیین» (گوشه‌نشینان) نامید. (صفحه‌ی ۱۲۱ درس ۱۴ تاریخ ۱)

مشابه تست ۱۱۴ آزمون ۱۰ تاریخ ۱ سال دوم

۱۹۰- (۳) مسعود که می‌دانست حسنک وزیر (خواجه ابوعلی میکال) از موقعیت سیاسی و اجتماعی برجسته‌ای برخوردار است، وی را به انحراف مذهبی متهم کرد. سپس ترتیب بر دار کردن او و مصادره‌ی اموالش را داد. این‌گونه اقدامات ضربه‌ای سنگین بر پیکره‌ی حکومت غزنوی وارد کرد و از اعتبار حکومت غزنوی در میان مردم کاست. (صفحه‌ی ۱۶۳ درس ۱۹ تاریخ ۱)

۱۹۱- (۴) پایان دادن به حیات سیاسی امپراتوری هزار ساله‌ی بیزانس (روم شرقی) از اقدامات سلطان محمد فاتح می‌باشد. (صفحه‌ی ۳۱ درس ۴ تاریخ ۲)
۱۹۲- (۱) در ابتدای دهه‌ی چهارم قرن بیستم، ژاپن که در فکر تأسیس یک دولت آسیایی نیرومند بود، از جامعه‌ی ملل خارج شد. (صفحه‌ی ۸۶ درس ۹ تاریخ ۲)

۱۹۳- (۴) براساس لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی که در زمان نخست‌وزیری عَلم تصویب شد، در انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی انتخاب شوندگان به جای سوگند به قرآن کریم به کتاب آسمانی مورد نظر خود سوگند یاد می‌کردند. شواهد نشان می‌داد که منظور از این اقدام، تضعیف اسلام و زمینه‌سازی برای نفوذ بهائیان در ارکان حکومت بود. (صفحه‌ی ۲۰۸ درس ۲۲ تاریخ ۲)

۱۹۴- (۳) به رغم تبلیغات عوام‌فریبانه‌ی رژیم شاه، مردم هشیارتر از آن بودند که منحرف شوند. اوج‌گیری انقلاب به اندازه‌ای سریع بود که حکومت آموزگار به ناچار در مرداد ماه ۱۳۵۷ برای اولین بار رسماً در اصفهان حکومت نظامی برقرار کرد. (صفحه‌ی ۲۳۵ درس ۲۴ تاریخ ۲)

مشابه تست ۱۲۷ آزمون ۱۴ و ۱۵ تاریخ ۲ سال سوم

۱۹۵- (۴) این عکس، نشان‌دهنده‌ی تصویر شهید آیت‌الله دستغیب است که توسط منافقان به شهادت رسید. (صفحه‌ی ۲۶۲ درس ۲۷ تاریخ ۲)
۱۹۶- (۲) در تقویم جلالی که با تلاش منجمان ایرانی محقق می‌گردید، سال به ۴ فصل طبیعی بهار، تابستان، پاییز و زمستان و به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. خمرسه‌ی مسترقه را در آخر اسفند اضافه کردن و هر ۴ سال یا ۵ سال، یک روز را کبیسه و آن سال را ۳۶۶ روز حساب کردند. (صفحه‌ی ۲۲ درس ۲ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۵۱ آزمون ۸ تاریخ پیش‌دانشگاهی

۱۹۷- (۲) تاریخ ایران پیش از اسلام را به سه دوره‌ی اساطیری، حماسی و تاریخی تقسیم می‌کنند که دوران اساطیری از پیشدادیان تا دوره‌ی کیخسرو پادشاه کیانی می‌باشد. (صفحه‌ی ۵۰ درس ۴ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

۱۹۸- (۳) یکی از مهم‌ترین مواردی که باید در استفاده از منابع هنری در تاریخ‌نگاری از آن اطمینان حاصل نمود، اصالت اثر، به خصوص در مورد هنرهای تجسمی است که باید توسط متخصصان فن تأیید شده باشد. (صفحه‌ی ۹۵ درس ۷ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

۱۹۹- (۳) تاخت و تاز صحرانشینان در شهرهای خراسان و آشتیگی وضع مردم در بعضی از منابع تاریخی چون راحة‌الصدور و آية‌السّرور راوندی آمده است. (صفحه‌ی ۱۰۴ درس ۸ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

۲۰۰- (۲) در دوران بعد از انقلاب مشروطیت روزنامه‌ها با وسعتی بیش‌تر در صحنه‌ی سیاسی و اجتماعی کشور نقش‌آفرین بودند. در این روزنامه‌ها نظریات مختلف درباره‌ی چگونگی اداره‌ی کشور پس از استقرار نظام مشروطه و حوادث گوناگون به چاپ می‌رسید. دولت و گروه‌های سیاسی هرکدام با ایجاد روزنامه سعی در همراه کردن مردم با نظرات و خواسته‌های خویش داشتند. (صفحه‌ی ۱۵۷ درس ۱۳ تاریخ پیش‌دانشگاهی)

جغرافیا

۲۰۱- (۲) توده هوای سودانی گاهی در فصل زمستان رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود. (صفحه‌ی ۲۸ درس ۲ جغرافیا)

مشابه تست ۱۴۴ آزمون ۶ جغرافیا ۱ سال دوم و تست ۲۷۷ آزمون ۵ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

۲۰۲- (۱) محدودیت منابع آب و توزیع فصلی نامناسب بارندگی نشان می‌دهد که ابتدا باید ظرفیت منابع آب‌های موجود سطحی و زیرزمینی کشور را به

خوبی شناسایی و مطالعه کرد تا برنامه‌ریزی جامعی برای بهره‌برداری صحیح از آن‌ها صورت گیرد. (صفحه‌ی ۴۹ درس ۴ جغرافیا ۱)

۲۰۳- (۲) یکی از آثار نامطلوب آلودگی هوا تخریب یا نازک شدن لایه‌ی ازن است. (صفحه‌ی ۸۸ درس ۱۰ جغرافیا ۱)

۲۰۴- (۳) حد متناسب جمعیت عبارت است از بهترین تعادل ممکن بین منابع و تعداد جمعیت یک سرزمین (صفحه‌ی ۱۳۳ درس ۱۵ جغرافیا ۱)

مشابه تست ۲۷۷ آزمون ۱۴ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

۲۰۵- (۴) بعد از کنفرانس ریودوژانیرو در سال ۱۹۹۲ که در مورد محیط زیست بود و به اجلاس زمین معروف شد عنوان تازه‌ای به نام توسعه‌ی پایدار مطرح

شد که در اجلاس زمین در سال ۲۰۰۲ میلادی در دوریان آفریقای جنوبی نیز مورد تأکید قرار گرفت. (صفحه‌ی ۱۵۹ درس ۱۸ جغرافیا ۱)

۲۰۶- (۲) خاک‌های نواحی قطبی به علت یخ‌بندان شدید و کند شدن عمل تجزیه، از نظر هوموس و ترکیبات کربنی فقیر است و خاک‌های نواحی

بیابانی هر چند کانی‌های فراوان دارند اما از نظر مواد آلی فقیر هستند. پس ویژگی مشترک خاک‌های نواحی قطبی و بیابانی فقیر بودن آن‌ها

از نظر مواد آلی است. (صفحه‌ی ۱۲ درس ۱ جغرافیا ۲)

۲۰۷- (۴) نیم‌رخ توپوگرافی داده شده یک دامنه‌ی پرشیب را نشان می‌دهد که در گزینه‌ی (۴) رسم شده است. در سمت راست این نیم‌رخ توپوگرافی،

منحنی‌های میزان بسیار فشرده هستند که بیان‌گر دامنه‌ی پرشیب است و در سمت چپ منحنی‌های میزان از یک‌دیگر فاصله دارند و دامنه

دارای شیب کم است. (صفحه‌ی ۴۶ درس ۵ جغرافیا ۲)

۲۰۸- (۳) نواحی مهمی که جنگل‌های بارانی در آن‌جا قرار گرفته‌اند شامل سرزمین‌های پست آمازون در آمریکای جنوبی، سرزمین پست کنگو در آفریقا

و یک ناحیه‌ی ساحلی است که از نیجریه به طرف غرب آفریقا تا کشور گینه امتداد دارد. ناحیه‌ی هندوشرقی از جزیره‌ی سوماترا در غرب تا

جزایر غربی اقیانوس آرام نیز دارای این‌گونه جنگل‌هاست. (صفحه‌ی ۷۶ درس ۸ جغرافیا ۲)

مشابه تست ۱۴۴ آزمون ۱۵ جغرافیا ۲ سال سوم

۲۰۹- (۴) کشاورزان فلیپینی توانستند با استفاده از گونه‌هایی از برنج مقاوم در برابر آفت در تولید برنج به خودکفایی برسند. (صفحه‌ی ۱۱۹ درس ۱۱

جغرافیا ۲)

۲۱۰- (۲) هدف از تشکیل سازمان اکو، گسترش همکاری‌های اقتصادی بین سه کشور ایران، ترکیه و پاکستان است. (صفحه‌ی ۱۶۹ درس ۱۶ جغرافیا ۲)

۲۱۱- (۱) در صورتی که صیادان در فصول معین به کار صید بپردازند و متناسب با رشد و افزایش بچه ماهی‌ها از دریاچه صید کنند اگرچه ظاهراً از

تعداد ماهی‌ها کاسته می‌شود و سیستم پسخوراند منفی را نشان می‌دهد اما در نهایت این دریاچه سال‌ها مورد استفاده‌ی ساکنان قرار

می‌گیرد. پسخوراند منفی اگرچه زیان‌آور است اما در نهایت سبب بقای سیستم می‌شود. (صفحه‌ی ۶ درس ۱ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۶۱ آزمون ۶ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

۲۱۲- (۱) در پژوهش توصیفی پژوهشگر در پی یافتن پاسخ سؤال مربوط به چگونگی است و با بررسی وضع موجود، ویژگی‌ها و صفات پدیده و متغیر و

ارتباط بین متغیرها را مشخص می‌کند؛ مانند بررسی وضعیت شاغلین شهر. (صفحه‌ی ۲۱ درس ۲ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۵۷ آزمون ۸ جغرافیا پیش‌دانشگاهی و تست ۲۷۲ آزمون ۱۱ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

۲۱۳- (۳) در سیستم تصویر مخروطی نقشه‌ی کشورها و قاره‌ها در اطراف مدار استاندارد واقعی‌تر است. (صفحه‌ی ۵۰ درس ۴ جغرافیا

پیش‌دانشگاهی)

۲۱۴- (۴) امروزه برای برنامه‌ریزی‌های گوناگون مثل برنامه‌ریزی‌های منطقه‌ای، ناحیه‌ای، شهری، روستایی و ... از جمله مکان‌یابی کارخانه‌ها و یا شهرها و

اجرای طرح‌های عمرانی از نتایج حاصل از سیستم اطلاعات جغرافیایی استفاده می‌کنند. (صفحه‌ی ۹۸ درس ۷ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

۲۱۵- (۱) در جغرافیای کاربردی با شناخت علمی محیط طبیعی و انسانی می‌توان راه‌حل‌های مناسبی برای سازماندهی مطلوب سرزمین و مدیریت محیط ارائه داد. (صفحه‌ی ۱۱۱ درس ۹ جغرافیا پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۱۵ آزمون ۱۸ جغرافیا پیش‌دانشگاهی

علوم اجتماعی

۲۱۶- (۴) آشنایی با نقش رزمنده در صحنه‌ی جنگ از طریق فیلم «آشنایی با نقش / شرکت در مراسم و مجالس خانوادگی و مذهبی» بازی نقش فردی که نامزد ریاست اداره شده و قبل از رفتن به محل کار خود، صحبت‌های روز اول را با خود تمرین می‌کند «بازی نقش (صفحه‌ی ۱۲ درس ۲ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۲۹۸ و ۳۰۰ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۹۷ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۹۳ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۷۷ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۱۶ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

۲۱۷- (۳) مشکل عدم کارایی اداری که باعث نارضایتی ارباب رجوع می‌شود، تا حدی نتیجه‌ی عدم آشنایی افراد با وظایف نقش است و با توجه به وابستگی متقابل نقش‌ها، عدم آشنایی افراد با وظایف نقش خود، به معنای رعایت نکردن حقوق نقش‌های دیگر است و عدم کارایی مناسب فرد در نقش‌های مختلف پیامد تعارض نقش می‌باشد. (صفحات ۳۲ تا ۳۴ درس ۶ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۳۰۳ و ۳۰۴ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی

۲۱۸- (۲) در مورد بهره‌مندی‌ها و حقوق نقش شهروندی، در صورتی که این حقوق و بهره‌مندی‌ها در مورد بعضی شهروندان رعایت شود و در مورد بعضی رعایت نگردد، این امر نوعی تبعیض محسوب می‌شود. هم‌چنین اگر بعضی شهروندان در نقش شهروندی، سهم بیشتری از این موارد را به خود اختصاص دهند، در این حالت نیز بی‌عدالتی رخ داده است. (صفحه‌ی ۶۴ درس ۴ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۲۸۴ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی

۲۱۹- (۱) اگر برای افراد امکان گفت‌وگو و استدلال وجود نداشته باشد یا با وجود اعتراض، پاسخ قانع‌کننده‌ای دریافت نکنند، بدبینی و بی‌اعتمادی در آن‌ها ایجاد می‌شود. فرزندی که خود را به‌صورت ناعادلانه‌ای از بهره‌مندی‌ها محروم می‌باند، به‌تدریج بین خود و والدین و فرزندان عزیز شمرده شده فاصله‌ای احساس می‌کند. فاصله‌ای که با احساس خصومت و دشمنی آمیخته است و به معنای شروع از هم پاشیدگی زندگی در یک محیط اجتماعی است. (صفحه‌ی ۷۱ درس ۵ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۲۲۰ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

۲۲۰- (۲) خود یا من، به‌رغم این‌که در طول زمان و موقعیت‌های مختلف یکی است، در هر لحظه دو وجه متفاوت دارد: خود یا من ارزیابی‌کننده، شناساگر، در تکاپو و خلاق و خود یا من ارزیابی‌شونده، شناخته‌شده، شکل‌گرفته و تثبیت‌شده. (صفحه‌ی ۹۹ درس ۱ فصل ۳ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۱۶۶ آزمون ۲ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۹۲ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۹۵ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی

۲۲۱- (۱) ارزش‌ها و مزایا اموری هستند که برای فرد مهم و مطلوب تلقی می‌شوند. به همین دلیل، کسانی هم‌که از مزایا برخوردارند یا توانسته‌اند ارزش‌ها را در خود متجلی سازند، مهم به حساب می‌آیند. در بسیاری موارد، فرد هنگام ارزیابی خویش، خود را با دیگری نوعی مقایسه می‌کند و به میزانی که بین خود و تصویری که از دیگری نوعی دارد، فاصله و تفاوت ببیند، احساس ناخشنودی می‌کند و برای تغییر دادن خود اقدام می‌کند. (صفحات ۱۰۸ و ۱۰۹ درس ۳ فصل ۳ جامعه‌شناسی ۱)

مشابه تست ۲۹۶ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی

۲۲۲- (۳) دختر یا پسر بودن، یکی از ویژگی‌های اصلی هویت فرد است. نقش شغلی برای بیان ویژگی‌های بادوام‌تر هویت به کار می‌رود و آن‌چه که امکان‌های متفاوت و متنوعی را برای فعلیت بخشیدن به خود فراهم می‌کند، موقعیت نامیده می‌شود. (صفحات ۵ و ۷ درس ۱ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۳۰۶ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۰۱ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۲۲ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۲۲ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی

۲۲۳- (۴) لازم نیست کسی که اندیشه‌های جدیدی را در جامعه عرضه کرده است و می‌تواند تعداد زیادی از افراد را به اندیشه‌های خود جذب کند، این توانایی را دارد که در جامعه یا بخشی از آن، جنبش خاصی پدید آورد و موجب دگرگونی آن شود. تغییرات مهم جامعه را می‌توان به خلاقیت کسانی نسبت داد که هر یک در بخشی از جامعه تغییراتی ایجاد کرده و توانسته‌اند در مدت زمانی طولانی، دیگران را به اندیشه‌ها و باورها فرا بخوانند. (صفحه‌ی ۲۵ درس ۴ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۳۱۲ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی و تست ۳۰۵ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی

۲۲۴- (۲) افرادی که نسبت به انتساب خود به یک شهر یا محل خرسندند، زمانی که درباره‌ی آن شهر یا محل موضع‌گیری منفی می‌شود، واکنش دیگری نشان می‌دهند؛ مثلاً به نحوی به دفاع برمی‌خیزند، طرف مقابل را محکوم یا با او قطع رابطه می‌کنند. این واکنش‌ها متأثر از میزان پیوند عاطفی‌ای است که میان افراد و آن ویژگی برقرار است. (صفحه‌ی ۴۵ درس ۷ فصل ۱ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۱۵۴ آزمون ۹ سال سوم

۲۲۵- (۳) از انتقال ثروت متمرکز دولت به مردم، با عنوان خصوصی‌سازی یاد می‌شود. این کار در هر جامعه‌ای به شکلی انجام می‌گیرد؛ ممکن است قوانینی تصویب شود که بر اساس آن، به همه‌ی آحاد جامعه، سهمی مساوی از شرکت‌های دولتی اختصاص یابد؛ ممکن است دولت در قالب انواع یارانه‌ها به بخش خصوصی نوپا کمک کند و از این طریق بخشی از ثروت خود را به افراد منتقل کند. ممکن است با وام‌های کلان دولتی که سودی کم‌تر از سود معمول در اقتصاد دارند، بخش خصوصی را تقویت کند و بخشی از ثروت متمرکز را به افراد و خانواده‌ها انتقال دهد. ممکن است شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی را با قیمتی کم‌تر از قیمت واقعی آن‌ها یا به صورت قسطی به افراد و شرکت‌های خصوصی واگذار نماید. (صفحات ۷۵ و ۷۶ درس ۳ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۱۸۳ و ۱۸۴ آزمون ۹ سال سوم، تست ۱۵۱ آزمون ۱۵ سال سوم و تست ۳۰۳ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی

۲۲۶- (۱) اگر به رفع تبعیض از سیاهان در آمریکا توجه کنیم، اگرچه به لحاظ قانونی امکان آموزش برای سیاه و سفید یکسان شده است و سیاهان می‌توانند در مدارس سفیدپوستان تحصیل کنند، اما به سبب وجود تفاوت‌های فرهنگی، باز هم سیاهان عمدتاً در مدارس تحصیلی می‌کنند که از لحاظ سطح تحصیلی به‌طور عموم پایین‌تر از مدارس سفیدپوستان قرار دارند. (صفحه‌ی ۱۱۶ درس ۹ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۱۶۱ آزمون ۱۱ سال سوم

۲۲۷- (۲) شکل‌های مدنی، تحقق آرمان‌های خود را در گرو دستیابی به قدرت سیاسی نمی‌دانند بلکه بر این باورند که با تبلیغ باورها و ارزش‌های مورد قبول خود در جامعه، قانع ساختن دیگران، اثبات حقانیت باورهای خویش، افزایش هواداران و شکل دادن به افکار عمومی، می‌توانند به اهداف خود برسند. (صفحات ۱۲۶ و ۱۲۷ درس ۱۰ فصل ۲ جامعه‌شناسی ۲)

مشابه تست ۱۸۵ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی

۲۲۸- (۲) برخلاف سایر امپراتوری‌ها که بعد از دوره‌ای از هم پاشیدگی، دوباره احیا می‌شدند، به علت شرایطی که در اروپا پیش آمد، دوره‌ی از هم گسیختگی امپراتوری روم (غربی) ادامه یافت؛ بدین ترتیب، اروپا برای یک دوره‌ی تاریخی طولانی مدت به صورت فتودالی به زندگی خود ادامه داد. (صفحه‌ی ۱۰ درس ۲ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۱۶۲ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی

۲۲۹- (۱) رابطه‌ی اقتصادی بین استعمارگر و استعمارشده که با اراده‌ی حکومت‌های استعمارگر و منافع سرمایه‌داران آن‌ها شکل گرفته بود، از ابتدا به نفع سرمایه‌داران حکومت استعمارگر بود و رابطه‌ای تابعی تلقی می‌شد؛ زیرا اقتصاد کشور مستعمره با نیازهای اقتصاد حکومت استعمارگر سازگار شده بود نه برعکس. از این رو، از این رابطه با عنوان رابطه‌ی مرکز - پیرامون یاد می‌شود. (صفحه‌ی ۲۱ درس ۳ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۸۹ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی

۲۳۰- (۳) بر اساس ماده‌ی (۲) منشور ملل متحد، اعضا با عضویت در سازمان، از حقوق و مزایایی برخوردار می‌شوند که سایر اعضا موظف به رعایت آن هستند. (صفحه‌ی ۳۱ درس ۴ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۸۸ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی و تست ۱۹۲ آزمون ۱۳ پیش‌دانشگاهی

۲۳۱- (۴) در دهکده‌ی جهانی، رسانه‌ها، جهان را به اندازه‌ی یک دهکده (روستا) کوچک کرده‌اند؛ دهکده‌ای که در آن، رفتار هیچ گروهی از بقیه پنهان نیست. هم‌چنین مرز بین داخل و خارج شکسته می‌شود و دیگر، کشورها نمی‌توانند به بهانه‌ی این که امری داخلی است، از اظهار نظر دیگران درباره‌ی آن جلوگیری کنند. همان‌گونه که رسانه‌های ملی، در سطح یک کشور می‌توانند به افکار عمومی شکل بدهند، اکنون رسانه‌های با برد زیاد، به افکار عمومی در سطح جهان شکل می‌دهند. (صفحات ۵۳ و ۵۴ درس ۶ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۸۹ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی

۲۳۲- (۳) در اندازه‌گیری میزان نابرابری اگر چه از شاخص‌هایی چون تولید ناخالص داخلی استفاده می‌شود، اما در بررسی ریشه‌ای نابرابری در نظام جهانی به رابطه‌ی مرکز - پیرامون توجه می‌کنیم و این رابطه بر مبنای جایگاه کشورها در نظام تقسیم کار بین‌المللی مشخص می‌شود. (صفحه‌ی ۷۹ درس ۹ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۱۹۷ آزمون ۱۳ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۸۹ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی

۲۳۳- (۴) در نظام جهانی با پیدایی اقتصاد سرمایه‌داری یا صنعتی، کشورهای توسعه‌یافته به عنوان کشورهای مرکز، بیش‌ترین تولید ارزش افزوده را به خود اختصاص دادند؛ چرا که دو منبع اساسی اقتصاد سرمایه‌داری یا صنعتی - یعنی سرمایه و صنعت - را در اختیار داشتند. هم‌چنین در تقسیم کار جهانی کشورهای توسعه‌یافته تولید فرآورده‌های گران‌قیمت را برای صدور به کشورهای توسعه‌نیافته برعهده گرفتند. (صفحه‌ی ۸۰ درس ۹ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

۲۳۴- (۴) امنیت مفهومی است که نه تنها از یک جامعه تا جامعه‌ی دیگر تغییر می‌کند بلکه در یک جامعه نیز به اقتضای تغییر موقعیت آن کشور و شرایط جهانی تغییر می‌کند. به تبع تغییر موقعیت، راهبرد امنیت ملی نیز متناسب با شرایط جدید تغییر می‌کند. (صفحه‌ی ۱۰۳ درس ۱۱ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

۲۳۵- (۱) در سند چشم‌انداز بیست‌ساله‌ی توسعه‌ی ایران برای سال‌های ۱۴۰۴-۱۳۸۴ آمده است:

ایران کشوری است توسعه‌یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام‌بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین‌الملل. (صفحه‌ی ۱۳۷ درس ۱۴ علوم اجتماعی پیش‌دانشگاهی)

فلسفه و منطقی

۲۳۶- (۲) سقراط به علت تواضع و فروتنی و یا شاید برای هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها مایل نبود او را «سوفیست» یا دانشمند بخوانند. (صفحه‌ی ۲ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۱۹۰ آزمون ۵ سال سوم

۲۳۷- (۱) فلسفه است که می‌تواند عهده‌دار تحقیق در مبانی و اصول و تکیه‌گاه‌های علوم باشد و برای آن شالوده‌های مطمئنی ایجاد کند. مردم با به‌کار بردن لفظ فلسفه، در پی یافتن یک نوع تبیین عقلانی هستند. گویی شخص با دقت در فلسفه‌ی یک پدیده می‌خواهد جایگاه آن را درست بشناسد و گرد ابهام را از چهره‌ی آن بزداید. (صفحه‌ی ۶ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۲۰۰ آزمون ۵ سال سوم و تست ۳۲۳ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی

۲۳۸- (۱) هستی‌شناسی یا مابعدالطبیعه که همانا شناخت احکام مطلق وجود است، مهم‌ترین مصداق فلسفه است. (صفحه‌ی ۱۳ کتاب فلسفه) فلسفه عبارت است از کوشش برای فهم علت حقیقی رویدادها و درک مبانی و اصولی که علوم تجربی و علوم انسانی بر آن‌ها استوار است. نگاه فلسفی، نگاهی ریشه‌یاب است و فیلسوف می‌کوشد تا از ظاهر پدیده‌ها، فراتر رود و آن‌چه را که در بن و باطن پدیده‌هاست، بشناسد. (صفحه‌ی ۱۱ کتاب فلسفه)

مشابه تست ۱۵۹ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۳۷ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی

۲۳۹- (۴) عقیده‌ی پروتاگوراس: همه چیز نسبی و موقتی است و حقیقت به معنای دانشی پایدار و ثابت هرگز بدست نمی‌آید. شعار او: انسان معیار همه چیز است. عقیده‌ی گرگیاس: وی شناسایی را انکار می‌کرد و درباره‌ی افکار خود در کتاب «درباره‌ی طبیعت» می‌نویسد: «اولاً هیچ‌چیز وجود ندارد؛ ثانیاً به فرض

وجود برای انسان شناختنی نیست؛ ثالثاً اگر برای انسان شناختنی باشد، نمی‌توان آن را به دیگران تعلیم داد ...» (صفحه‌ی ۱۹ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۱۹۸ آزمون ۸ سال سوم، تست ۱۹۰ آزمون ۲ پیش‌دانشگاهی، تست ۱۶۱ و ۱۶۳ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۳ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۱۱ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی

(۲۴۰-۲) سقراط می‌گوید: مردم آتن! کسی که به راه درستی دست یافت و آن را در پیش گرفت، هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد. ترس از مرگ جز این نیست که آدمی خود را دانا پندارد بی‌آنکه دانا باشد. از نظر سقراط، هرچیزی از تعریف ثابتی برخوردار است و اگر به تعاریف اشیاء برسیم، به دانش درست و مطمئنی دست پیدا کرده‌ایم. (صفحات ۳۰ و ۳۷ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۱۷۱ آزمون ۱۸ سال سوم، تست ۱۶۲ و ۱۶۴ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۴ و ۳۲۵ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۱۳ و ۳۱۴ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۳۹ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۲۴۱-۳) از دیدگاه ارسطو:

علت‌های درونی ← صوری - مادی

علت‌های بیرونی ← فاعلی - غایی (صفحه‌ی ۵۴ کتاب فلسفه سوم)

مشابه تست ۱۷۴ آزمون ۱۸ سال سوم، تست ۱۶۹ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۱۶ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی و تست ۳۲۰ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی

(۲۴۲-۴) منطق از ذات انسان سرچشمه می‌گیرد و هیچ‌کس ابداع‌کننده‌ی آن نیست. بنابراین نمی‌توان ارسطو را ابداع‌کننده‌ی علم منطق دانست بلکه او کاشف منطق است. تفکر مهم‌ترین فعالیت روح انسان است و منطق، قواعد حاکم بر آن است و ما (انسان‌ها) تنها می‌توانیم این قوانین را کشف کرده و با توجه و تأکید بر آنها سریع‌تر، بهتر و دقیق‌تر فکر کنیم. (صفحات ۲ و ۳ درس ۱ کتاب منطق)

کاری که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم و یک تصور انجام می‌دهیم تعریف می‌گویند. (صفحه‌ی ۶ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۰۳ و ۲۰۴ آزمون ۶ سال سوم، تست ۲۰۹ و ۲۱۰ آزمون ۵ سال سوم، تست ۳۲۹ و ۳۳۰ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۶ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۴۲ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی

(۲۴۳-۵) مربع شکلی است که چهار ضلع مساوی دارد: جامع است (مانع نیست)

زمین: سیاره‌ای که به دور خورشید می‌چرخد: جامع است (مانع نیست)

مربع: کلی

زمین: جزئی (صفحات ۹ و ۱۱ درس ۲ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۴۲ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۲۴۴-۱۱) ذاتی (درونی): مفاهیمی که سازنده و تشکیل‌دهنده و هویت‌بخش به یک مفهوم دیگر هستند.

عرضی (بیرونی): مفاهیمی که ذات و حقیقت و ماهیت را نمی‌سازند ولی با آن ارتباط دارند.

یکی از ویژگی‌های مفهوم ذاتی این است که ذاتی از ذات و ماهیت، قابل انفکاک نیست. (صفحات ۱۵ تا ۱۷ درس ۳ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۱۰ آزمون ۶ سال سوم و تست ۳۳۵ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی

(۲۴۵-۲) وقتی جنس و فصل با هم جمع می‌شوند، مفهومی را تشکیل می‌دهند که آن مفهوم می‌تواند در خارج مصداق داشته باشد. چنین مفهومی را که از جنس و فصل تشکیل شده، «نوع» می‌گویند.

جنس: مفهوم درونی مشترک

فصل: مفهوم درونی اختصاصی (صفحه‌ی ۲۱ درس ۴ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۰۵ آزمون ۸ سال سوم و تست ۲۴۴ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

(۲۴۶-۴) انسان: حیوان متفکر ← حد تام (جنس قریب + فصل)

انسان: حیوان ابزارساز ← رسم تام (جنس قریب + عرض خاص)

انسان: جسم ناطق ← حد ناقص (جنس بعید + فصل) (صفحه‌ی ۲۷ درس ۵ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۰۸ آزمون ۸ سال سوم، تست ۱۷۸ آزمون ۴ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۳۰ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۳۱ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۳ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی و تست ۱۹۴ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی

۲۴۷- (۳) «آنگاه چ د است که الف ب باشد» (در اصل: «اگر الف ب باشد آنگاه چ د است».)

تالی مقدم

«توانا بود هر که دانا بود» (در اصل: هرکه دانا بود، تواناست)

تالی مقدم

«خوب درس بخوانم تا در امتحان نگرانی نداشته باشم»

مقدم تالی

(در اصل: «اگر خوب درس بخوانم در امتحان نگرانی نخواهم داشت».) (صفحات ۳۴ و ۳۵ درس ۶ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۱۰ آزمون ۸ سال سوم، تست ۳۳۳ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی و تست ۳۳۴ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی

۲۴۸- (۲) تشابه: دو قضیه دارای محمول یکسان و موضوع متفاوت

تمثل: دو قضیه دارای موضوع یکسان و محمول متفاوت

تداخل: دو قضیه‌ای که در سور، متفاوت و در نسبت، یکسان هستند. (صفحات ۴۶ و ۴۷ درس ۸ کتاب منطق)

مشابه تست ۱۷۲ آزمون ۱۵ سال سوم و تست ۲۴۷ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

۲۴۹- (۱) الف ب است؛ ب ج است؛ پس الف ج است: حد وسط در صغری محمول و در کبری موضوع ← شکل اول

ب الف است؛ ب ج است؛ پس الف ج است: حد وسط در هر دو مقدمه، موضوع ← شکل سوم

شرایط انتاج شکل اول: موجب بودن صغری - کلیت کبری

شرایط انتاج شکل سوم: موجب بودن صغری - کلیت یکی از دو مقدمه (صفحات ۶۶ و ۶۸ درس ۱۰ کتاب منطق)

مشابه تست ۲۰۱، ۲۰۲ و ۲۰۴ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی، تست ۳۲۴ و ۳۲۶ آزمون ۸ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۴۸ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

۲۵۰- (۴) مغالطه: ظاهری استدلال گونه و برهانی دارد اما در حقیقت برهان نیست. مقدمات به کار رفته در مغالطه در عین غلط بودن، شبیه حقیقت‌اند (مشبّهات).

شعر: سخنی تخیل‌آمیز و استدلالی است که از خیال انسان سرچشمه می‌گیرد (مخیلات).

جدل: استدلالی که از قضایای مشهور یا مسلم تشکیل می‌شود (مسلمات).

برهان: استدلالی که در مقدمات آن از مواد و محتوای یقینی استفاده می‌کنند (یقینیات). (صفحات ۸۴ الی ۸۷ درس ۱۲ و ۱۳ کتاب منطق)

۲۵۱- (۱) با حیرت در برابر هستی و وجود و حیرت در برابر زندگی، ما در آستانه‌ی تفکر فلسفی قرار می‌گیریم. صدرالمألهین در کتاب مبدأ و معاد از ارسطو نقل می‌کند که: طلب فلسفه در گرو عبور از فطرت اول به فطرت ثانی است و بدون آن، فلسفه بی‌معنا و بی‌فایده به نظر می‌رسد. (صفحه‌ی ۵ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۹۱ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی

۲۵۲- (۳) حنین بن اسحاق ← پدر ← ترجمه‌ی کتاب‌های طبّی

اسحاق بن حنین ← پسر ← ترجمه‌ی کتاب‌های فلسفی (صفحه‌ی ۱۶ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

۲۵۳- (۳) فلسفه‌ی اسلامی در آغاز، یعنی زمانی که در قالب یک نظام فلسفی به وسیله‌ی ابونصر فارابی تأسیس شد، سرشتی کاملاً استدلالی داشت و فارابی و ابن‌سینا برای آراء ارسطو اعتبار زیادی قائل بودند و چون ارسطو به قیاس برهانی تکیه داشت، فلسفه‌ی اسلامی نیز صورت استدلالی پیدا کرد. اصل قبول واقعیت مستقل از ادراک آدمی، مرز جدایی فلسفه از سفسطه است. (صفحه‌ی ۲۰ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۳۱۲ آزمون ۱۱ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۵۲ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

- ۲۵۴- (۲) بنابر اصل علیت، هیچ چیز در جهان خود به خود و از روی صدفه و اتفاق پدید نمی‌آید و قانون علیت مبنای تمام علوم است. قبول صدفه و اتفاق به نفی قانون علیت می‌انجامد بنابراین نفی صدفه به نفی قانون علیت خط بطلان می‌کشد. (صفحات ۲۷ و ۲۸ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)
- ۲۵۵- (۴) از نظر حکما و در یک تحلیل عقلی «وجوب و ضرورت» مقدم بر «وجود» است و مطابق این تحلیل، نظام عالم هستی نظامی وجوبی و قطعی است. در پرتو اصل سنخیت، نظام جهان انتظام می‌یابد و در اندیشه‌ی ما به صورت دستگاهی منظم و مرتب درمی‌آید. (صفحات ۳۳ و ۳۴ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۹۳ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی

- ۲۵۶- (۴) ابن‌سینا با توجه به این‌که وجوب معلول بر وجود آن تقدم دارد، به اثبات یک علت فاعلی واجب‌الوجود برای کل موجودات جهان پرداخته است. (صفحه‌ی ۳۷ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۹۴ آزمون ۶ پیش‌دانشگاهی و تست ۱۷۹ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی

- ۲۵۷- (۱) در اندیشه‌ی حکمت مشاء، موجودات مجرد از ماده در نظام هستی موجودند که جهان با وساطت آن‌ها تدبیر می‌شود. ابن‌سینا عقل فعال را واهب‌الصور می‌خواند. (صفحه‌ی ۴۳ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۲۵۳ آزمون ۱۷ پیش‌دانشگاهی

- ۲۵۸- (۲) متکلمان غالباً استدلال خود را براساس «حسن و قبح» عقلی استوار می‌کنند. و این طریق استدلال مخصوصاً در میان معتزله رواج زیادی داشته است. (صفحه‌ی ۹۱ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی) مکتب کلامی اشاعره در اصل در مقابل مکتب کلامی معتزله پدید آمد و ابوالحسن اشعری طراح مکتب اشاعره علیه معتزله شورید و عقاید آن‌ها را مخالف دین اعلام کرد. (صفحات ۶۸ و ۶۹ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۳۱۳ آزمون ۱۴ پیش‌دانشگاهی

- ۲۵۹- (۱) سهروردی از تعالیم اسلامی آموخته بود که حقیقت امری واحد و منسوب به منشأ واحد یعنی ذات الهی است (الحق من ربك). (صفحه‌ی ۷۷ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

- ۲۶۰- (۳) حکمت نظری: شامل همه‌ی علومى است که از واقعیت اشیاء و به عبارت دیگر از «هست‌ها» سخن می‌گوید.

حکمت عملی: به انسان محدود می‌شود و بحث آن مربوط به «بایدها» است.

علامه طباطبائی معتقد است که اندیشه‌ی آدمی به کمک یک حکم یا تصدیق انشایی به سوی مقصد خود حرکت می‌کند و در اینجا به «ادراکات اعتباری» (باید و نباید) نیازمند می‌شود و این اعتبارات را نزد خود وضع می‌کند. (صفحات ۱۱۶ و ۱۱۷ کتاب فلسفه پیش‌دانشگاهی)

مشابه تست ۱۸۷ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی

روان‌شناسی

- ۲۶۱- (۴) برای پاسخ به این پرسش که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» کوشش‌های بسیاری صورت گرفته و نیز صورت خواهد گرفت. بهتر است بگوییم پایانی ندارد. (صفحه‌ی ۱ فصل ۱)

- ۲۶۲- (۲) روان‌شناسی از سال ۱۸۷۹ به عنوان یک علم تجربی شناخته شده است؛ یعنی ۱۳۲ سال یا بیش از ۱۳۰ سال. (صفحه‌ی ۳ فصل ۱)

- ۲۶۳- (۴) بررسی رفتار انسان با جهت‌گیری علمی کاری است دشوار؛ ولی روان‌شناسان سعی می‌کنند با بررسی دقیق و با استفاده از آخرین روش‌های علمی، تا اندازه‌ای به توصیف و تبیین علمی رفتار انسان بپردازند؛ هرچند ممکن است در این راه با دشواری‌هایی مواجه باشند. بسیاری از روان‌شناسان؛ مشکلات مردم را تحلیل کرده و به آن‌ها کمک می‌کنند تا با مشکلاتشان به نحو مؤثری کنار بیایند؛ ولی بسیاری دیگر از روان‌شناسان محقق هستند نه درمان‌گر. (صفحات ۲ و ۳ فصل ۱)

- ۲۶۴- (۲) روان‌شناسان در توصیف رفتار، بعضی مواقع ممکن است تحت تأثیر ارزش‌ها و پیش‌داوری‌های شخصی خود قرار بگیرند؛ ولی آنان تلاش می‌کنند تا حد ممکن از این کار خودداری کنند.

اولین «هدف» در روان‌شناسی علمی، توصیفی آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی است. (صفحه‌ی ۴ فصل ۱)

مشابه تست ۳۳۶ آزمون ۵ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۱۲ آزمون ۵ سال سوم و مشابه تست ۳۳۱ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی

۲۶۵- (۳) یکی از اهداف فعالیت علمی، پیش‌بینی پدیده‌ی روان‌شناختی است. این هدف زمانی تحقق می‌یابد که توصیفی تجربی از پدیده‌ی مورد نظر انجام شده باشد. (صفحه‌ی ۵ فصل ۱)

مشابه تست ۲۱۳ آزمون ۵ سال سوم

۲۶۶- (۳) دانشمند پس از مشاهدات اولیه، یک حدس اولیه‌ی قابل بررسی تجربی درباره‌ی پدیده‌ی موردنظر ارائه می‌دهد. چنین حدس‌های اولیه را فرضیه می‌نامند. فرضیه به شکل سؤال‌ی مطرح نمی‌شود. (صفحه‌ی ۷ فصل ۱)

۲۶۷- (۴) (صفحه‌ی ۸۰ فصل ۳)

مشابه تست ۲۱۹ آزمون ۲ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۱۲ آزمون ۱۱ سال سوم

۲۶۸- (۱) در بازیابی نهان، فرد بدون آن که خود بداند و یا خبر داشته باشد؛ می تواند اطلاعات را بازیابی کند. (صفحه ۹۳ فصل ۳)

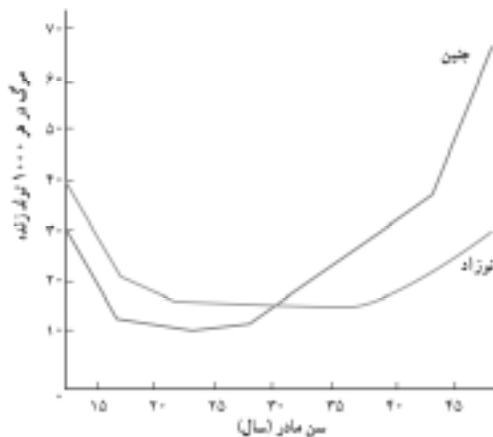
۲۶۹- (۴) متغیر مستقل: جنسیت (دختر - پسر)

متغیر وابسته: میزان انتخاب رشته‌ی روان‌شناسی (صفحه‌ی ۲۱ فصل ۱)

مشابه تست ۲۱۸ آزمون ۹ پیش‌دانشگاهی، تست ۴۲ آزمون ۱۰ پیش‌دانشگاهی و تست ۳۳۳ آزمون ۱۲ پیش‌دانشگاهی

۲۷۰- (۳) استدلال در خصوص ضرورت وجود عدالت، جزء تفکر انتزاعی به حساب می‌آید.

۲۷۱- (۳) (صفحه‌ی ۴۳ فصل ۲)

۲۷۲- (۴) در قشر خاکستری، بر اساس نوع لایه‌ها و سلول‌ها و خصوصاً نوع کارکردی که دارند، نواحی معینی را می‌توان تعیین کرد. (صفحه‌ی ۷۹ فصل ۳)

مشابه تست ۲۲۱ آزمون ۱۰ سال سوم

۲۷۳- (۲) هر اندازه از میزان هشیاری و آگاهی فرد در جریان یادگیری و رمزگردانی کاسته شود، عملکرد او با دشواری توأم خواهد بود. (صفحه ۹۰ فصل ۳)

۲۷۴- (۲) مخروط‌ها حساس به رنگ و جزئیات یک شیء عمل می‌کنند. لذا اگر سلول‌های مخروطی چشم فردی آسیب ببیند، فرد رنگ و جزئیات اشیاء را به‌درستی درک نمی‌کند. (صفحه‌ی ۷۷ فصل ۳)

مشابه تست ۳۴۵ آزمون ۷ پیش‌دانشگاهی، تست ۲۱۸ آزمون ۱۰ سال سوم، تست ۲۰۹ آزمون ۱۵ پیش‌دانشگاهی و تست ۲۷۲ آزمون ۱۶ پیش‌دانشگاهی

مشابه تست ۲۲۱ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی

مشابه تست ۲۷۳ آزمون ۱۸ پیش‌دانشگاهی

استعدادهای خود پیدا می‌کند. همچنین به درک درست در مورد محدودیت‌هایش رسیده و از این طریق میزان سازگاری او افزایش پیدا خواهد کرد. (صفحه‌ی ۱۴۳ فصل ۴)

میں گیند۔ (صفحہ ۱۴۴ فصل ۴)

کم تر عصبانی می شوند. (صفحه ی ۱۲۴ فصل ۴)

مشابه تست ۲۲۱ آزمون ۳ پیش‌دانشگاهی

[illegible]

www.konkur.in

[illegible]